

IDRÆTSFACILITETER I BALLERUP KOMMUNE

Faciliteter, foreninger og borgere på
idrætsområdet i Ballerup Kommune

Rapport / Juni 2015

Peter Forsberg, Maja Pilgaard, Jens Høyer-Kruse,
Casper Due Nielsen, Aline van Bedaf & Peter Mindegaard

Idrættens
Analyseinstitut

IDRÆTSFACILITETER I BALLERUP KOMMUNE

**FACILITETER, FORENINGER OG BORGERE PÅ
IDRÆTSOMRÅDET I BALLERUP KOMMUNE**

RAPPORT

Titel

Idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune. Faciliteter, foreninger og borgere på idrætsområdet i Ballerup Kommune. Rapport

Forfatter

Peter Forsberg, Maja Pilgaard, Jens Høyer-Kruse, Casper Due Nielsen, Aline van Bedaf og Peter Mindegaard

Øvrige bidragydere

Henrik H. Brandt., Christian Gjersing Nielsen, Frederik Thomsen og Heidi Trankjær Bøndergaard

Rekvirent

Ballerup Kommune

Layout

Idrættens Analyseinstitut

Forsidefoto

Klaus Sletting Jensen

Print

Mercoprint Digital A/S

Udgave

1. udgave, København, juni 2015

Pris

Rapporten og afslutningsnotatet kan bestilles sammen i trykt udgave hos Idrættens Analyseinstitut, pris 200,00 kr. inklusive moms, eksklusive forsendelse. Rapporten kan downloades gratis i vidensbanken på www.idan.dk

ISBN

978-87-93375-01-7

978-87-93375-02-4 (elektronisk)

Udgiver

Idrættens Analyseinstitut

Kanonbådsvej 4A

DK-1437 København K

T: +45 3266 1030

E: idan@idan.dk

W: www.idan.dk

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Indledning.....	7
Delanalyse 1: Baggrundsanalyse	10
Lokalområder	10
Demografi – flere ældre de kommende år.....	12
Kommunale nøgletal	13
Politikken på idrætsområdet i Ballerup Kommune	16
Idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune.....	18
Dækningen af idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune og andre kommuner	19
Facilitetsdækning Ballerup Kommunes lokalområder	21
Idrætsforeninger i Ballerup Kommune.....	24
Særlige brændpunkter.....	27
Delanalyse 2: Kortlægning af drift og økonomi	30
Udgifter til idrætsfaciliteter	31
Udgifter til folkeoplysning og fritidsaktiviteter	33
Udgifter til fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	35
De samlede udgifter til idrætsområdet.....	36
Delanalyse 3: Ballerup Kommune og andre kommuner	38
Kommunernes støtte til idrætten.....	38
Foreningernes økonomiske vilkår	43
Lokaletilskud	46
Foreningernes tilslutning i Ballerup Kommune og andre kommuner	47
Delanalyse 4: Brug og benyttelse af idrætsfaciliteter	52
Den planlagte efterspørgsel (bookinger)	52
Benyttelse af idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune	56
Kapacitetsanalyse.....	71
Delanalyse 5: Børns idrætsvaner.....	83
Hvor mange dyrker idræt, sport eller motion?.....	85
Hvilke aktiviteter dyrker børn og unge i Ballerup Kommune?	89
Brug af faciliteter	95
Brug af specifikke faciliteter i Ballerup Kommune	98
Ønsker i nærområdet	103
Transporttid	106
Hvorfor ikke dyrke idræt, sport eller motion?.....	107

Forventninger om fremtidig idrætsdeltagelse	109
Børns holdninger til idræt i skoletiden	110
Afrunding - skolebørn.....	113
Delanalyse 6: Voksnes idrætsvaner.....	115
Transport.....	130
Faciliteter	132
Afrunding	144
Delanalyse 7: Forenings- og brugerundersøgelse	147
Foreningerne i Ballerup kommune.....	148
Foreninger, skoler og institutioners brug af og ønsker om faciliteter	158
Afrunding	178
Litteraturliste	179
Appendix	183

Indledning

Idrættens Analyseinstitut (Idan) og Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC) ved Syddansk Universitet har i perioden fra november 2014 til juni 2015 gennemført en undersøgelse for Ballerup Kommune af idrætsområdet i kommunen.

Undersøgelsen giver et indgående overblik over behov og forbedringspotentialer i forhold til brug af idrætsfaciliteter, idrætsforeningernes tilstand og fremtidige behov og udviklingspotentialer på idrætsområdet. Undersøgelsen stiller desuden skarpt på borgernes generelle ønsker til idrætspolitik og -tiltag og kan forhåbentlig bidrage til de forskellige interessenters indsats for at skabe et endnu bedre og mere engagerende idrætsliv i Ballerup Kommune. En af hensigterne med rapporten er at indgå i kommunens proces med at udarbejde en ny idrætspolitik i 2015.

Undersøgelsen skal skabe et troværdigt og oplyst grundlag for idrættens aktører og kommunen i forhold til at træffe fremtidige beslutninger på idrætsområdet. Det er tanken, at den samlede undersøgelse samt de enkelte delundersøgelser kan inspirere til udvikling og nytænkning i kommunen.

Selve undersøgelsen består af denne hovedrapport samt et kortfattet afslutningsnotat:

Hovedrapporten indeholder syv delanalyser og er delt i to:

- **Delanalyse 1-3** er baseret på kommunale data, tal, politikker og interviews. De tre delanalyser beskriver henholdsvis Ballerup Kommunes demografi, geografi og idrætsfaciliteter (delanalyse 1), økonomien på idrætsområdet (delanalyse 2) samt en sammenstilling af forhold i Ballerup Kommune med en række andre kommuner (delanalyse 3).
- **Delanalyse 4-7** bygger på nye data indsamlet til denne rapport. De fire delanalyser sætter fokus på brug og benyttelse af udvalgte idrætsfaciliteter (delanalyse 4), kortlægger og beskriver henholdsvis børn, unge og voksnes idrætsvaner (delanalyse 5 og 6) samt giver en opdatering på idrætsforeningernes tilstand i kommunen (delanalyse 7).

Afslutningsnotatet samler op på og perspektiverer det samlede undersøgelsesarbejde. Afslutningsnotatet indledes med et kort resumé og kan læses separat. Ballerup Kommune har bedt Idan/CISC udarbejde en række anbefalinger om organisering og udvikling af idrætsfaciliteterne og foreningslivet i Ballerup Kommune. Disse anbefalinger er indeholdt i afslutningsnotatet. Den interesserede læser opfordres til at læse såvel hovedrapporten som afslutningsnotatet.

Sammenligning med andre kommuner

Analyserne bliver i mange tilfælde koblet til tilsvarende analyser i andre kommuner for at sætte resultaterne i perspektiv. Sammenligningerne er foretaget på baggrund af tilgængeli-

ge data, som er indsamlet i forbindelse med Idan/CISC's aktuelle sideløbende undersøgelser i en række kommuner. Denne dataindsamling er baseret på omfattende research, dialog med kommunerne samt kvalitative og kvantitative analyser. Sammenligningerne mellem Ballerup Kommune og andre kommuner begrænser sig derfor til kommuner, hvor Idan/CISC har gennemført sammenlignelige analyser, velvidende at andre kommuner på forskellige områder minder mere om Ballerup Kommune i forhold til geografi, befolkningssammensætning, facilitetsdækning eller idrætspolitiske forhold mv. De inkluderede kommuner i sammenligningerne i denne undersøgelse er primært Gladsaxe, Allerød, Halsnæs og Varde Kommuner, men i nogle af delanalyserne indgår også Hvidovre og Greve Kommuner. Det er forfatterens opfattelse, at der er god viden og spændende perspektiver i at vurdere idrætten i Ballerup Kommune i sammenligning med disse kommuner. I eftersommeren 2015, når samtlige ovenstående kommunale undersøgelser er afsluttet, vil Idan/CISC udarbejde et overordnet perspektiverende notat.

DEL 1

Delanalyse 1: Baggrundsanalyse

Ballerup Kommune har siden 2. verdenskrig udviklet sig fra en mindre landsby til en stor forstad til København. Med sine 48.355 (pr. 1.1.2015) indbyggere rangerer Ballerup Kommune størrelsesmæssigt som nummer 40 blandt landets kommuner målt på indbyggertal, mens kommunen med sine 33,94 kvadratkilometer hører til blandt landets mindste. Med 1.420 borgere pr. kvadratkilometer er Ballerup Kommune blandt kommunerne med højest befolkningstæthed i Danmark (nummer 11).

Til trods for Ballerup Kommunes relativt begrænsede størrelse har kommunen gennem en årrække markeret sig på det danske idrætslandkort. Det københavnske seksdagesløb er en årligt tilbagevendende begivenhed i Ballerup Super Arena, ligesom tilfældet har været med de senere års store internationale mesterskaber som VM i taekwondo i 2009, VM i banecykling i 2010 og VM i badminton 2014. Ballerup Super Arena bruges ikke kun til store idrætsarrangementer, men skal til daglig fungere som ramme om en række lokale idrætsforeningers aktiviteter, ligesom arenaen også er et vigtigt kulturelt samlingspunkt for koncerter, messer og lignende.

Idrætten i Ballerup Kommune er dog naturligvis langt mere end Ballerup Super Arena. Kommunen har et stort antal aktivitetssteder rundt om i kommunen, som foreninger, institutioner og borgere nyder godt af i hverdagen. Selvom Ballerup Kommune hører til blandt de danske kommuner med flest borgere pr. kvadratkilometer, er der ligeledes gode muligheder for at være aktiv i naturen eller andre udeområder. Kommunens betydning for at skabe fysiske rammer for borgernes idrætsaktiviteter omfatter derfor ikke kun anlagte idrætsfaciliteter som haller og boldbaner, men tæller også byrum og grønne arealer med skove og stier.

Lokalområder

Ballerup Kommune blev dannet ved kommunalreformen i 1970 og blev modsat en del andre danske kommuner ikke sammenlagt i forbindelse med strukturreformen i 2007. Ballerup Kommune har derfor ikke arvet andre kommuners udfordringer i forhold til harmonisering af forskellige tilskudssatser, praksis eller politikker på idrætsområdet, som fortsat fylder en del i andre kommuner og trækker spor i idrættens vilkår¹.

Selvom kommunen ikke er sammenlagt i forbindelse med den seneste kommunalreform, og afstandene relativt set er små, kan Ballerup Kommune opdeles i en række mindre lokalområder, som har forskellige borgersammensætninger, der skinner igennem blandt andet i forhold til idrætsdeltagelse.

Ballerup Kommune kan opdeles i fem forskellige lokalområder, som fremgår af kortet nedenfor (se figur 1). Alle områder er i forskelligt omfang forsynet med idrætsfaciliteter, som

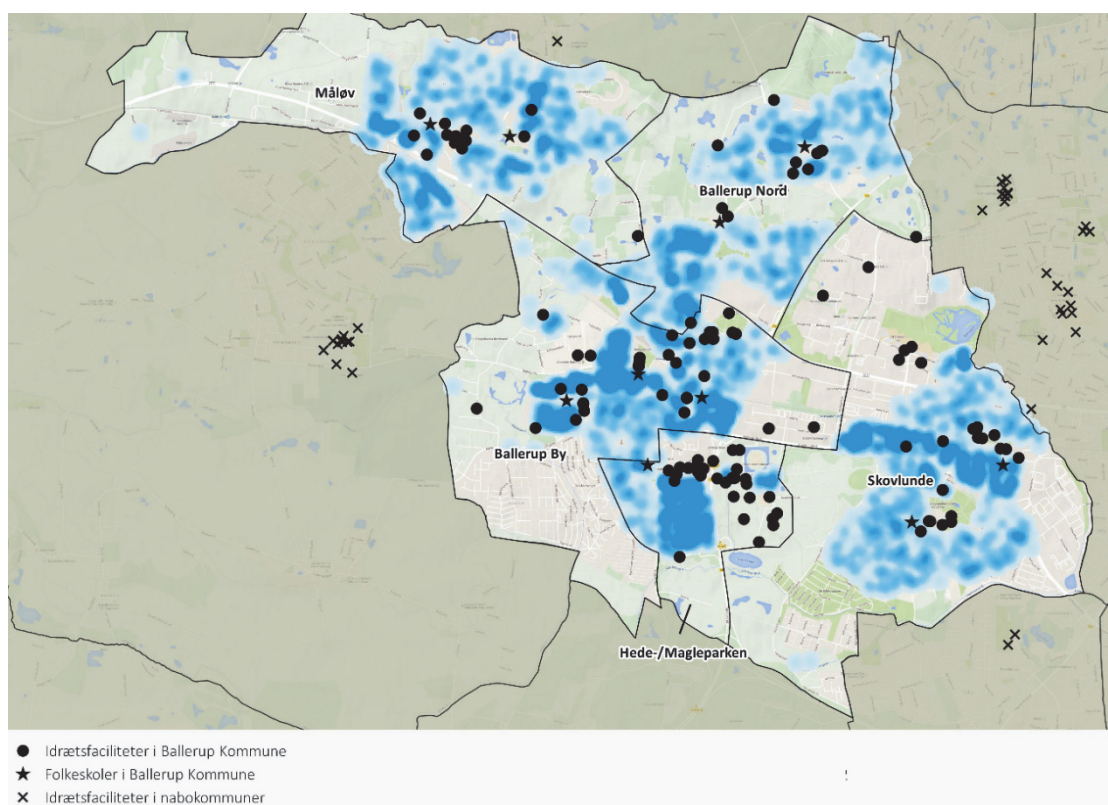
---

¹ Rudersdal, Varde og Halsnæs Kommuner er eksempler på kommuner, der er blevet sammenlagt af flere kommuner i forbindelse med kommunalreformen i 2007, og som siden har arbejdet på at ensarte tilskud, politikker og praksis på idrætsområdet. De gamle kommunegrænser trækker på forskellige vis stadig spor i idrætten og udfordrer arbejdet på idrætsområdet.

vil være gennemgående genstand for analyserne i rapporten. Analyserne vil blandt andet kortlægge forskelle i f.eks. børn og voksnes idrætsdeltagelse mellem kommunens forskellige kvarterer.

De fem områder i rapportens analyser er Måløv, Ballerup Nord, Ballerup By, Hede-/Magleparken og Skovlunde. Disse områder stemmer overens med de gældende skoledistrikter fra august 2015² og betegner en række sammenhængende områder i kommunen. Befolkningstætheden i Ballerup Kommune varierer på tværs af kommunens geografiske områder og kvarterer. Kommunen har trods sin høje befolkningstæthed områder uden beboelse, primært i form af erhvervsområder og grønne områder. De blå områder på kortet nedenfor viser befolkningstætheden i kommunen³ og altså også områder næsten uden beboelse.

Figur 1: Oversigt over Ballerup Kommunes lokalområder, idrætsfaciliteter og borgertæthed.

Kortet viser befolkningstæthed i Ballerup Kommune. De blå områder markerer borgere, mens de sorte prikker markerer idrætsfaciliteter i kommunen (uanset type). Stjerne markerer folkeskoler, mens kryds er udvalgte større faciliteter i nabokommuner som boldbaner og idrætshaller. Faciliteterne i Ballerup Kommune er koncentreret omkring folkeskolerne og i områder, hvor folk bor. Faciliteterne er tæt på borgerne. Kilde: QGIS og Ballerup Kommune

² De fem skoledistrikter træder i kraft fra 2015. En nærmere argumentation for inddelingen med mere findes på Ballerup Kommunes hjemmeside: www.ballerup.dk/skolestruktur. Områder er udvalgt i samarbejde med Ballerups Kommune.

³ Kortet er lavet på baggrund af et udtræk af 3.000 tilfældigt udvalgte borgere i kommunen. De 3.000 borgere er alle blevet inviteret til at deltage i voksenundersøgelsen, som gennemgås i del 2. Kommunen har ikke kunne levere et kort med alle borgere.

De små afstande i kommunen betyder, at en del kvarterer i kommunen vokser ind i hinanden. Det gælder særligt områderne Ballerup By og Hede-/Magleparken, mens Måløv i nordvest (med områderne Måløv og Østerhøj), Ballerup Nord i nord (med de delvist adskilte områder Egebjerg og Højager) samt Skovlunde i øst er delvist adskilt fra de andre lokalområder.

Måløv er mest adskilt fra resten af kommunen. Det skyldes til dels afstanden til Ballerup-by, dels at der mellem Ballerup-by og Måløv er åbne områder uden bebyggelse. En anden central opdeling i kommunen markeres i form af den trafikerede Ballerup Byvej, som adskiller Ballerup Nord fra Ballerup By og Hede-/Magleparken i den sydlige del i.

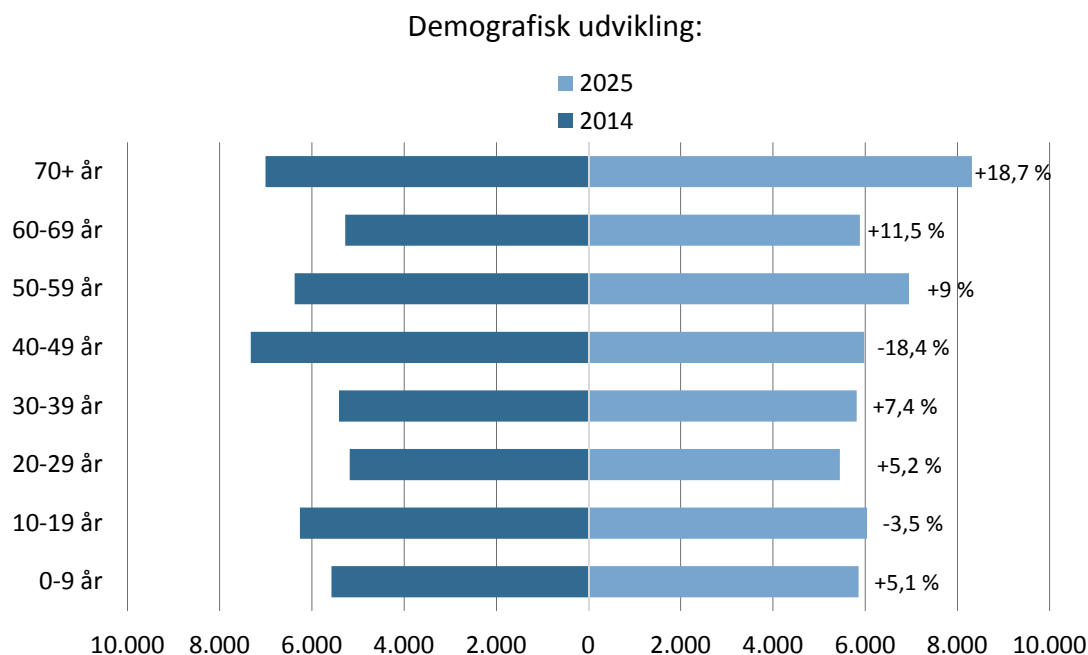
Kortet viser foruden de fem lokalområder også placeringen af folkeskoler og idrætsfaciliteter i kommunen. Generelt er faciliteterne placeret i eller tæt på områder med beboelse, og borgerne i kommunen har generelt meget kort afstand til idrætsfaciliteter.

Demografi – flere ældre de kommende år

Mange danske kommuner er i disse år optaget af prognoser om store kommende forandringer i borgernes alderssammensætning. Ældre borgere vil over de kommende år også udgøre en stigende andel af befolkningen i Ballerup Kommune, og over de kommende ti år vil der i Ballerup Kommune være en forventet nettotilvækst på 1.300 personer over 70 år i kommunen (18,7 pct.). Omvendt vil antallet af 40-49-årige forventeligt have en negativ vækst på -18,4 pct. frem mod 2025 (se figur 2).

Samlet set vil der ifølge befolkningsfremskrivningerne for Ballerup Kommune være næsten 2.000 flere indbyggere i kommunen i 2025 end i dag (tilvækst på 3,9 pct.). På børne- og ungesiden vil der dog ikke ske de store forskydninger. I dag er der 11.835 indbyggere under 19 år i kommune. Ifølge Danmarks Statistik vil det tal i 2025 være 11.897.

Figur 2: Antallet af borgere over 70 år stiger frem mod 2025.

Figuren viser fordelingen af borgere i 2014 og 2025 og udviklingen i procent i Ballerup Kommune. Kilde: Danmarks Statistik.

Befolkningsudviklingen er ét blandt flere forskellige perspektiver, som bør medtænkes i udviklingen af idræt og idrætsfaciliteter i fremtiden. Der vil over de kommende år komme markant flere ældre borgere i kommunen, som i stigende grad dyrker sport og motion (Pilgaard, 2009). Derfor er det relevant at have fokus på, hvordan man kan skabe aktiviteter, der opfylder denne aldersgruppes ønsker og behov, da målgruppen vil udgøre et betydeligt rekrutteringsgrundlag i fremtiden.

De ældre borgere har ofte nogle anderledes idrætsvaner – og dermed ønsker og behov – end børn, unge og yngre voksne. Dels i forhold til typen af aktiviteter og faciliteter, dels i forhold til tidspunkter for deltagelse, dels i forhold til organisering af aktiviteterne (Toft, 2013). Disse forskelle kan være vigtige at have for øje, når planerne for fremtidens idræt i Ballerup Kommune skal lægges.

I forhold til idrætsfaciliteter er det vigtigt at være opmærksom på, at forskellige aldersgrupper foretrækker forskellige typer af aktiviteter og dermed forskellige faciliteter og udeområder til deres idrætslige udfoldelser (Laub, 2013). Analyserne af børns og voksnes idrætsdeltagelse vil senere i rapporten sætte fokus på brugen af faciliteter på tværs af forskellige grupper i befolkningen.

Kommunale nøgletal

Ud over forhold om geografi og demografi er en række øvrige faktuelle forhold om Ballerup Kommune og kommunens borgersammensætning væsentlige at inddrage og tænke ind i den fremtidige indsats på området. Eksempelvis er uddannelseslængde, etnisk baggrund og indkomstniveau faktorer, som ofte er forbundet med tilbøjeligheden til at dyrke

idræt, da deltagelsesniveauet stiger med uddannelseslængde og desuden typisk er lavere blandt befolkningsgrupper med ikke-vestlig baggrund. Indkomstniveauet følger ofte uddannelseslængden og kan derfor ligeledes påvirke idrætsdeltagelsesniveauet indirekte (Pilgaard, 2009).

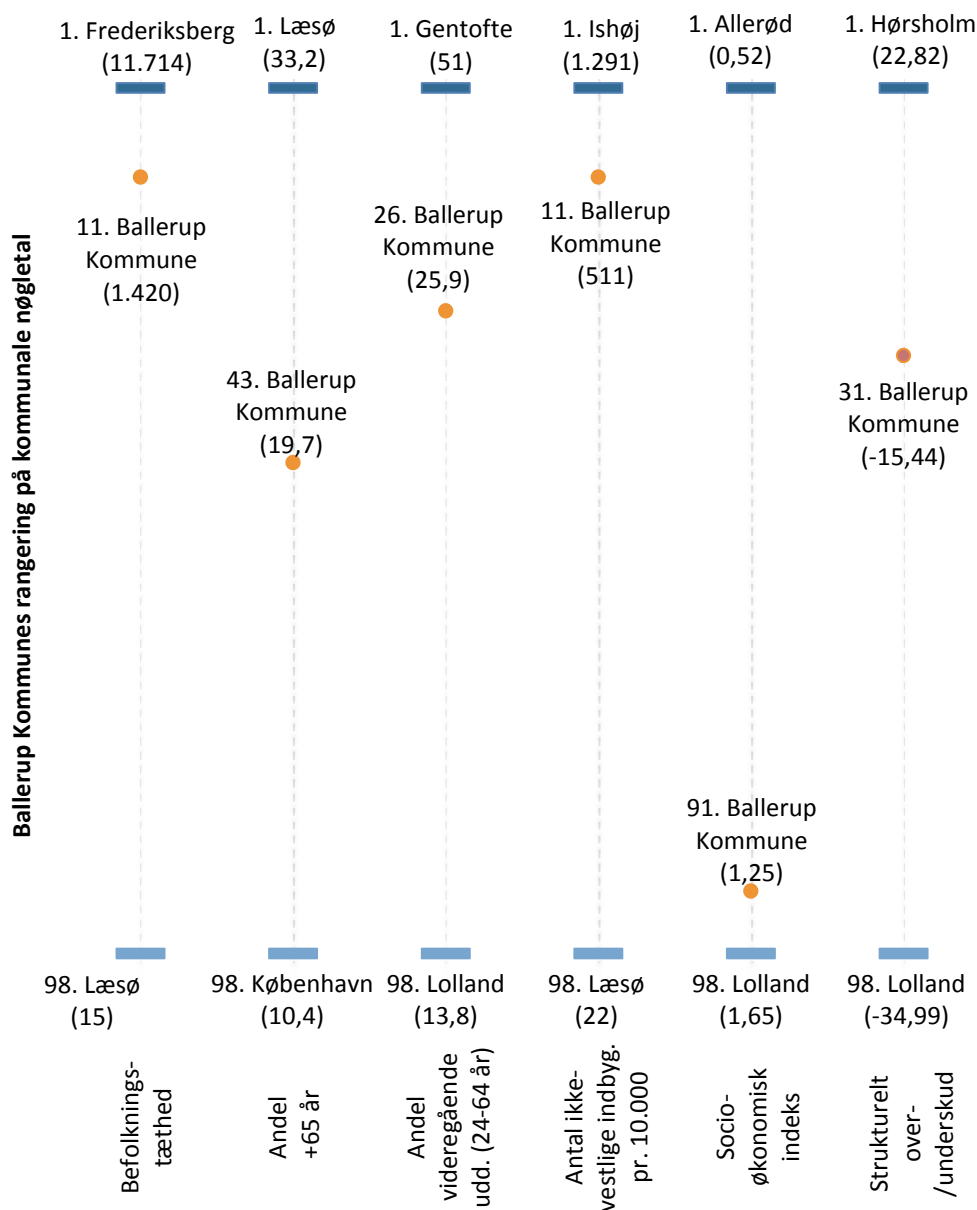
Borgere med lange eller mellemlange videregående uddannelse betragtes normalt som ressourcestærke, hvilket kan komme det lokale forenings- og idrætsliv til gode. Omvendt hælder mange borgere med længere videregående uddannelser i disse år til at dyrke idræt i kommercielle fitnesscentre eller som selvorganiserede motionsaktiviteter, særligt i større byer (Laub, 2013). Netop dette forhold i Ballerup Kommune er i fokus i delanalyse 6.

I Ballerup Kommune er den høje andel af borgere med ikke-vestlig baggrund væsentligt at have fokus på, da disse ofte har en anden tradition for deltagelse i det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde i almindelighed (Ibsen et al., 2012) og i idrætsaktiviteter i særdeleshed (Ibsen og Fehsenfeld, 2013).

Når det kommer til uddannelse, er borgerne i Ballerup Kommune generelt veluddannede, og kommunen placerer sig på en 26. plads blandt landets kommuner i forhold til andelen af 25-64-årige borgere med en videregående uddannelse (se figur 3). Derfor vil man kunne forvente en tilsvarende høj idrætsdeltagelse, hvilket da også er gældende i visse lokalområder i kommunen. Analyserne i delanalyse 5 og 6 sætter nærmere fokus på sammenhæng mellem uddannelse og idrætsdeltagelse.

Samtidig er antallet af borgere med ikke-vestlig baggrund pr. 10.000 indbyggere højt i Ballerup Kommune, og kommunen placerer sig på en 11. plads blandt kommuner med flest indvandrere fra ikke-vestlige lande. Ligeledes ligger kommunen lavt på det generelle socioøkonomiske indeks med en 91. plads blandt landets kommuner (se figur 3). Kommunen, det lokale foreningsliv samt andre aktører på idrætsområdet bør være særligt opmærksomme på kulturelle forskelle og på de ressourcer borgere med ikke-vestlig baggrund eller med lav socioøkonomisk status har, samt hvordan ressourcerne kan bringes maksimalt i spil i det lokale idrætsliv.

Figur 3: Ballerup Kommunes placering på udvalgte nøgletal.

Figuren viser Ballerup Kommunes placering i den kommunale rangering på de udvalgte kommunale nøgletal. Ballerup Kommunes score på det pågældende nøgletal er vist i parentes. I top og bund af figuren er desuden angivet kommunen med den højeste og laveste placering – tallet i parentes viser kommunernes score og angiver spændet fra nummer 1 til 98. Kilde: Økonomi- og indenrigsministeriet (2013).

Det socioøkonomiske indeks måler kommunens relative udgiftsbehov i forhold til andre kommuner på basis af en række socioøkonomiske kriterier med forskellig vægt. Ballerup Kommune ligger nummer 91, og hører til blandt kommunerne med højest udgifter, hvilket er interessant ikke mindst i lyset af det relativt høje uddannelsesniveau (se figur 3). Der er altså en relativt stor del af borgere i Ballerup Kommune, som får forskellige typer af overførselsindkomster. Denne gruppe tenderer generelt til at være mindre idrætsaktiv, og gruppen bør derfor udgøre et fokusområde i kommunen. For mange inaktive vil en hver-

dag med idræt som et fast element eksempelvis kunne betyde meget for den generelle sundhed og trivsel. Det er her vigtigt at overveje, om det for denne gruppe af borgere kan være en udfordring at prioritere penge til idrætsdeltagelse, hvis midlerne er knappe (selvom økonomi dog sjældent bliver udtrykt som en betydelig barriere, når ikke-idrætsaktive skal angive årsager til ikke at dyrke idræt (Laub, 2013)).

Ballerup Kommunes generelle økonomi hører til i den bedste tredjedel blandt landets kommuner (nr. 31). Det strukturelle over-/underskud⁴ er et udtryk for kommunens aktuelle økonomiske situation, og om der sættes penge ind på bankbogen eller ej. De økonomiske ressourcer kan være væsentlig at tage højde for f.eks. i forhold til muligheder for at støtte idræt og opføre/vedligeholde idrætsfaciliteter.

Gennemgangen af de udvalgte nøgletal tegner overordnet et billede af en sammensat kommune. På visse områder ligner Ballerup Kommune en nordsjællandsk 'velhaverkommune' (højt uddannelsesniveau hos mange borgere og relativt god kommunal økonomi), på andre områder en storbykommune (mange borgere pr. kvadratkilometer og stor andel borgere med ikke-vestlige baggrund) og på andre igen såkaldte udkantskommuner (lav placering på socioøkonomisk indeks). Og på et fjerde område en helt almindelig kommune med en mellemstor provinsby (Måløv med gode faciliteter, plads, parcelhuse, ressourcestærk, høj idrætsdeltagelse, høj foreningstilknytning).

Der er med andre ord tale om en kommune med borgergrupper med vidt forskellige ønsker og forudsætninger i forhold til idræt. Det er et særligt kendetegn for Ballerup Kommune, og det er essentielt, at kommunens indsats og idrætspolitik favner forskelligheden blandt borgere, lokalområder imellem og medtænker forskellige strategier og løsninger.

Politikken på idrætsområdet i Ballerup Kommune

Kultur, fritid og idræt er politisk højt prioriteret og indtager en central plads i Ballerup Kommunes politikker og strategier. 'Kultur, der binder sammen' er en af overskrifterne i kommunens 2020-vision⁵, hvor det også lyder, at kultur- og fritidslivet skal være med til at samle og udfordre og skabe hele mennesker.

Ballerup Kommune har en række politikker, der på forskellig vis er med til at præge idrætslivet i kommunen. Kommunen har i skrivende stund ikke en egentlig idrætspolitik, men en sådan skal udarbejdes i 2015, blandt andet med afsæt i denne rapport.

Kultur- og Fritidspolitikken⁶, Sundhedspolitikken⁷, Børnepolitikken⁸ og Folkeoplysningspolitikken⁹ fastlægger på forskellig vis de overordnede rammer og målsætninger for arbejdet på idrætsområdet. En række hovedpointer fra politikkerne er fremhævet nedenfor.

---

⁴ Det strukturelle over- eller underskud er forskellen mellem en kommunes udgiftsbehov og beregnede skatteindtægter, og det er et udtryk for, hvorvidt en kommune ved at opkræve en gennemsnitlig skatteprocent vil få overskud eller underskud i forhold til sit beregnede udgiftsbehov.

⁵ www.ballerup.dk/kommunen/ballerup-2020/vision-vi-satser-paa-mennesker

⁶ www.ballerup.dk/sites/default/files/kulturpolitik_0.pdf (Ballerup Kommune, 2014).

⁷ www.ballerup.dk/sites/default/files/Sundhedspolitikl.pdf (Ballerup Kommune, 2006b).

Kultur- og Fritidspolitikken beskæftiger sig blandt andet med borgernes muligheder for idrætsudfoldelse gennem organiserede foreningstilbud, kommunale initiativer, selvorganiseret aktivitet og samarbejde med private udbydere.

Med politikken forpligter Kultur- og Fritidsudvalget sig til at støtte og udvikle foreningslivet og andre organiseringsformer ved blandt andet at sikre adgang til idrætsfaciliteter og yde konsulentbistand. Opgaven vedrører dog ikke kun de organiserede brugere, og udvalget/kommunen har således også forpligtet sig til at tage initiativ over for borgere, der ikke er foreningsaktive eller har særlige behov.

Det er højt prioriteret i kommunen, at aktiviteter organiseres demokratisk, og at den enkelte har mulighed for at opnå indflydelse på såvel organisering som indhold af aktiviteter og initiativer. Derfor er det også et vigtigt led i udmøntningen af Kultur- og Fritidspolitikken, at idrættens repræsentanter har adgang til beslutningsprocesserne, når der diskuteres krav, rettigheder og pligter i forhold til idrætslivet. Det gøres blandt andet for at sikre samarbejde og gensidig ansvarlighed mellem kommune og foreninger.

De demokratiske principper og værdier på idrætsområdet gør sig ligeledes gældende i Folkeoplysningspolitikken, som desuden har fokus på idrætten som katalysator for inklusion og social sammenhængskraft i lokalsamfundet. Folkeoplysningsloven er med til at give børn og unge en særstatus på idrætsområdet, som yderligere understøttes af kommunens børnepolitik. Kommunens børnepolitik vedrører det gode børneliv, og her er ét blandt flere kerneopgaver, at Ballerup Kommune skal understøtte et aktivt fritidsliv for alle børn.

I forhold til idrættens sundhedsmæssige betydning, er Sundhedspolitikken vigtig. Den berører også idrætsområdet og sætter særligt fokus på idræt og motions betydning for borgernes generelle sundhed. Gode betingelser for et sundt liv skal realiseres ved at skabe plads for idræt og motion i byens rum og give plads til selvorganiseredes idræts- og motionsudøvelse.

I 2006 udarbejdede Ballerup Kommune en børnepolitik på baggrund af et 'børnetopmøde'. Nogle af de centrale punkter, børnene fremhævede dengang, var mange gode fritidsaktiviteter, men der manglede flere billige fritidstilbud og gerne tilbud som var 'uformelle', underforstået aktiviteter der ikke foregår med fast indhold, på faste tidspunkter, som man kender det fra en traditionel idrætsforening. Børnepolitikken er ni år gammel, og derfor kan der være ønsker, som kommunen allerede opfylder i dag. Eksempelvis har skolereformen - i hvert fald på papiret - ført til mere bevægelse i hverdagen, mens kommunen generelt har fokus på muligheder for selvorganiserede idrætsudøvere jævnfør børnenes ønsker om mere uformelle fritidstilbud.

---

⁸ www.ballerup.dk/sites/default/files/m/29200/boernepolitik.pdf (Ballerup Kommune, 2006a).

⁹ www.ballerup.dk/sites/default/files/folkeoplysningspolitik.pdf (Ballerup Kommune, 2012).

Endelig favner Ballerup Kommune også elite- og talentarbejde, som blandt andet er symboliseret og realiseret via Elitekommuneaftalen mellem Ballerup Kommune og Team Danmark samt kommunens støtte til Team Ballerup. Der er på den vis også skabt et tydeligt fokus på eliteidræt, og på den måde favner Ballerup Kommune forskellige aspekter og tilgange til at dyrke idræt.

Idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune

Af Kultur- og Fritidspolitikken fremgår det, at det er et afgørende mål for Ballerup Kommune at sikre tidssvarende og tilgængelige faciliteter for borgerne bredt set (Ballerup Kommune, 2014). Det er et mål, at borgerne skal have adgang til faciliteter tæt på deres hjem.

På sin vis er målet på facilitetsområdet allerede nået. Der findes et bredt udvalg af faciliteter i kommunen, og som det blev vist indledningsvist, er de placeret, hvor borgerne hovedsageligt bor.

Ud over de mange faciliteter på skoler råder Ballerup Kommune over to større, centrale idrætscentre samt en række specialfaciliteter.

Ballerup Super Arena med stor publikumskapacitet, cykelbane, atletikbaner og tre håndboldbaner på inderkredsen er unik og findes ikke i samme form i andre danske kommuner. Ud over at arenaen kan benyttes til banecykling og er hjemmebane og træningssted for de bedste danske baneryttere, bruges arenaen også af lokale foreninger og institutioner til aktivitet, træning og kamp samt andre større sports-, idræts- og kulturarrangementer.

Ved Ballerup Idrætspark finder man også en stor overdækket kunstgræsbane (Topdanmark Hallen) og en 50 meter svømmehal. Sådanne faciliteter findes kun i få andre danske kommuner.

Disse særlige faciliteter sammen med græsboldbaner i Ballerup Idrætspark udgør Ballerup Idrætsby. Idrætsbyen har tilknyttet et budget-hotel (ikke kommunalt), og det er på den måde muligt at afholde eksempelvis træningslejre og stævner og på den vis sætte de mange særlige faciliteter i idrætsparken i spil for forskellige brugergrupper. Det samlede kompleks er med til at sikre Ballerup Kommune et potentiale på idrætsområdet, der på visse områder rækker ud over kommune- og landegrænse.

I Måløv findes kommunens andet store idrætsanlæg, Måløv Idrætspark. I forhold til Ballerup Idrætspark er der tale om et mere traditionelt dansk idrætsanlæg, som blandt andet huser to almindelige idrætshaller, en mindre hal/gymnastiksal samt udendørs boldbaner. Anlægget bliver udbygget med en kunstgræsbane¹⁰, så adgangen til kunstgræs også er sikret i den del af kommunen.

---

¹⁰ Kommunalbestyrelsen bevilligede d. 23. marts 2015 6 mio. kr. til opførelse af en kunstgræsbane i Måløv Idrætspark samt 2 mio. kr. til at skifte kunstgræstæppet i Topdanmark Hallen (under forudsætningen af at hallen bliver kommunal ejendom). www.ballerup.dk/dagsorden/kommunalbestyrelsen-23-03-2015

Det er i forbindelse med idrætsfaciliteter værd at bemærke, at det er få af de gængse faciliteter til idræt, som ikke er at finde i Ballerup Kommune. Dog findes ingen svømmehal med 25 m. bassin i Ballerup Kommune, men det opvejes af en række mindre svømmefaciliteter på kommunens folkeskoler og af East Kilbride Badet (50 m.). Der findes i Ballerup Kommune heller ikke en skøjtehal, men det findes der i nabokommunen, Herlev. I appendix 1 er en oversigt over alle idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune.

Dækningen af idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune og andre kommuner

Tabel 1 herunder viser antallet af borgere pr. facilitetstype sammenlignet med en række andre kommuner¹¹. Facilitetstyperne er samlet i 12 overordnede kategorier, som rummer de mest gængse idrætsfaciliteter (Laub, 2013). Umiddelbart kan man se, at forholdene i Ballerup Kommune er bedre end i andre forstadskommuner som Hvidovre og Gladsaxe Kommune og tæt på niveauet på landsplan, men dog et stykke efter danske kommuner – især i provinsen - med flest faciliteter pr. indbygger (her illustreret ved Varde Kommune).

Tabel 1: Antallet af borgere pr. idrætsfacilitet i Ballerup Kommune.

Forholdstal	Ballerup	Gladsaxe	Hvidovre	Allerød	Halsnæs	Varde	Danmark
Alm. idrætshal	3.458	8.408	8.711	3.037	3.843	2.503	3.786
Lille idrætshal	5.379	16.816	52.264	6.073	1.618	2.634	6.599
Svømmehal (≥25 m.)	48.408	22.421	26.132	12.147	30.744	10.011	21.837
Svømmefacilitet (<25 m.)	6.915	16.816	10.453	-	15.372	7.151	30.906
Motionscenter/-rum (private og kommunale)	2.200	4.204	10.453	12.147	3.843	2.176	7.705
Skydeanlæg	24.204	67.262	52.264	24.293	6.149	5.005	10.191
Fodboldbane (naturgræs)	3.227	2.803	2.178	1.012	2.050	575	1.193
Fodboldbane (kunstgræs)	24.204	22.421	17.421	8.098	15.372	16.685	35.571
Tennisbane (udendørs)	6.051	3.540	10.453	1.518	2.795	2.176	2.924
Atletikanlæg	48.408	67.262	52.264	24.293	-	16.685	42.847
Ridebaneanlæg	48.408	-	52.264	12.147	7.686	12.514	10.454
Golfanlæg	24.204	-	-	12.147	30.744	10.011	27.999
Indeksscore	51	67	67	38	43	20	49

Tabellen viser antal borgere pr. facilitetstype (forholdstallet). Forholdstallet er udregnet ved at tage antal borgere i kommunen og dividere med antallet af faciliteter inden for de forskellige typer. Jo lavere tal, desto bedre er dækning. Tallene i tabellen angiver således antallet af borgere pr. facilitetstype i kommunerne. Nederst er et indeks – scoren med lavets forholdstal for hver type har fået scoren 1. Kilde: Ballerup Kommune, Facilitetsdatabasen.

Ballerup Kommune har en relativt god dækning af almindelige idrætshaller, svømmefaciliteter under 25 m. (bedst), motionscentre og golfanlæg (se tabel 1). Når det kommer til udendørs faciliteter som græs- og kunstgræsbaner, er dækningen overordnet set bedre i de andre sammenligningskommuner end i Ballerup Kommune. Også når det kommer til

¹¹ Idan har valideret tallene for de viste kommuner i 2014/2015. Tallene på landsplan skal tages med et vist forbehold, da alle kommuner endnu ikke er blevet valideret.

udendørs tennisbaner, er dækningen generelt dårligere i Ballerup Kommune end i de andre kommuner og på landsplan.

Der giver ikke mening at opsætte et objektivi mål for en 'tilstrækkelig' facilitetsdækning, da det vil afhænge meget af de lokale forhold, faciliteternes drift og indretning og den faktiske efterspørgsel i hver kommune, ligesom borgerne har behov for en vis grundforsyning med faciliteter inden for rimelige afstande, hvis faciliteter skal opfattes som tilgængelige og relevante for lokalbefolkningen. 'Rimelig afstand' er et subjektivt begreb, som varierer med forskellige befolkningsgruppers mobilitet. Eksempelvis er børn og ældre borgere ofte mere afhængige af faciliteter i nærområdet end voksne (Høyer-Kruse, 2013). Analyserne af skolebørn og voksne borgere sætter fokus på borgernes faktiske transporttider, holdninger til disse samt en vurdering af, hvor langt borgerne anser det for rimeligt at transportere sig til sport og motion (delanalyse 5 og 6). Desuden vil analyserne sætte fokus på, hvorledes foreninger, folkeskoler og andre aktører på idrætsområdet oplever facilitetsdækningen i kommunen (delanalyse 7).

Nederst i tabel 1 er et indeks, som med baggrund i 12 gængse typer faciliteter viser, hvilken kommune, der har den højeste dækning samlet set. Kommunerne er rangeret efter forholdstal for de enkelte facilitetstyper, hvor kommunen med det laveste forholdstal og bedste dækning er tildelt scoren 1, mens kommunen med det højeste forholdstal og dårligst dækning er tildelt scoren 7.

Varde Kommune (20 point) rangerer med bedst facilitetsdækning pr. indbygger efterfulgt af Allerød Kommune (38 point). Ballerup Kommune (51 point) kommer ind på femtepladsen lige efter landsgennemsnittet (49 point).

Laver man en tilsvarende udregning baseret på kommunernes geografiske størrelse, som viser antallet af kvadratkilometers opland pr. facilitet, opnår Ballerup Kommune til gengæld den laveste indeksscore på 22 (se tabel 2). Også Gladsaxe og Hvidovre bliver placeret i toppen, mens Varde Kommune efter denne opgørelsesmetode indtager den dårligste placering.

Tabel 2: Antal kvadratkilometer opland pr. idrætsfacilitet i Ballerup Kommune.

Antal kvadratkilometer pr. facilitet	Ballerup	Gladsaxe	Hvidovre	Allerød	Halsnæs	Varde	Danmark
Alm. idrætshal	2	3	4	8	15	62	29
Lille idrætshal	4	6	23	17	6	65	50
Svømmehal (≥25 m.)	34	8	11	34	122	248	166
Svømmefacilitet (<25 m.)	5	6	5		61	177	235
Motionscenter/-rum (kommunale og private)	2	2	5	34	15	54	58
Skydeanlæg	17	25	23	67	24	124	77
Fodboldbane (naturgræs)	2	1	1	3	8	14	9
Fodboldbane (kunstgræs)	17	8	8	22	61	413	270
Tennisbane (udendørs)	4	1	5	4	11	54	22
Atletikanlæg	34	25	23	67		413	325
Ridebaneanlæg	34		23	34	30	310	79
Golfanlæg	17			34	61	248	212
Indeksscore	22	31	30	46	52	77	69

Tabellen viser antal faciliteter pr. kvadratkilometer. Antal kvadratkilometer pr. facilitet er udregnet ved at tage kommunens størrelse (kvadratkilometer) og dividere med antallet af faciliteter inden for de forskellige typer. Jo lavere tal, desto bedre er dækning. Tallene i tabellen angiver således antallet af faciliteter pr. kvadratkilometer i kommunerne. Nederst er et indeks – scoren med lavets antal kvadratkilometer pr. facilitet har fået scoren 1. Kilde: Ballerup Kommune, Facilitetsdatabasen.

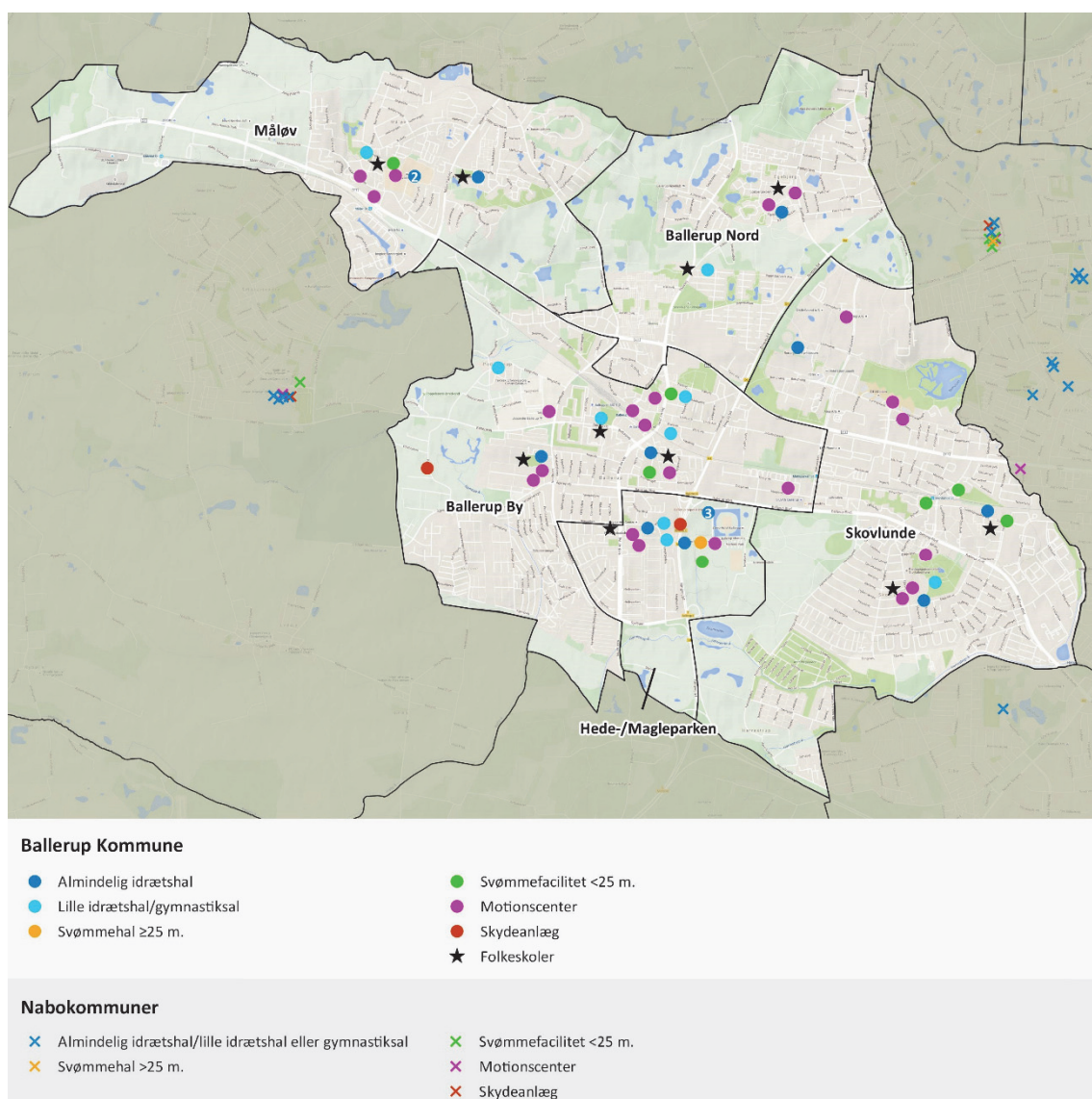
Borgerne og foreningerne i Ballerup Kommune har målt på forholdstal ikke bedre adgang til idrætsfaciliteter end i de øvrige kommuner bort set fra Hvidovre og Gladsaxe, men til gengæld er de bedst stillet i Ballerup Kommune i forhold til nærhed til faciliteter. Det understreger, at faciliteterne er placeret tæt på borgerne i Ballerup Kommune

Facilitetsdækning Ballerup Kommunes lokalområder

De korte afstande i Ballerup Kommune gør, at de fleste faciliteter afstandsmæssigt er tilgængelige for mange af kommunens borgere. Der findes en vis forsyning af de mest gængse idrætsfaciliteter som almindelige idrætshaller, gymnastiksale og boldbaner rundt om i kommunen. Som senere analyser viser, vælger de fleste børn, unge og voksne at dyrke idræt i deres nærområde. Dette er særligt udtalt for Måløv og til dels også Ballerup Nord. Det er derfor også interessant at se nærmere på fordelingen af faciliteter mellem de enkelte lokalområder.

Der findes et ret omfattende udbud af indendørs faciliteter i alle kommunens lokalområder. Faciliteterne er koncentreret omkring kommunens skoler og de to idrætspark i Måløv og Hede-/Magleparken, og der findes i alle områderne mindst én almindelig idrætshal, én mindre hal/gymnastiksal samt motionscentre. Desuden findes der svømmefaciliteter i alle områder bortset fra Ballerup Nord (se figur 4).

Figur 4: Indendørsfaciliteter findes i alle lokalområder.

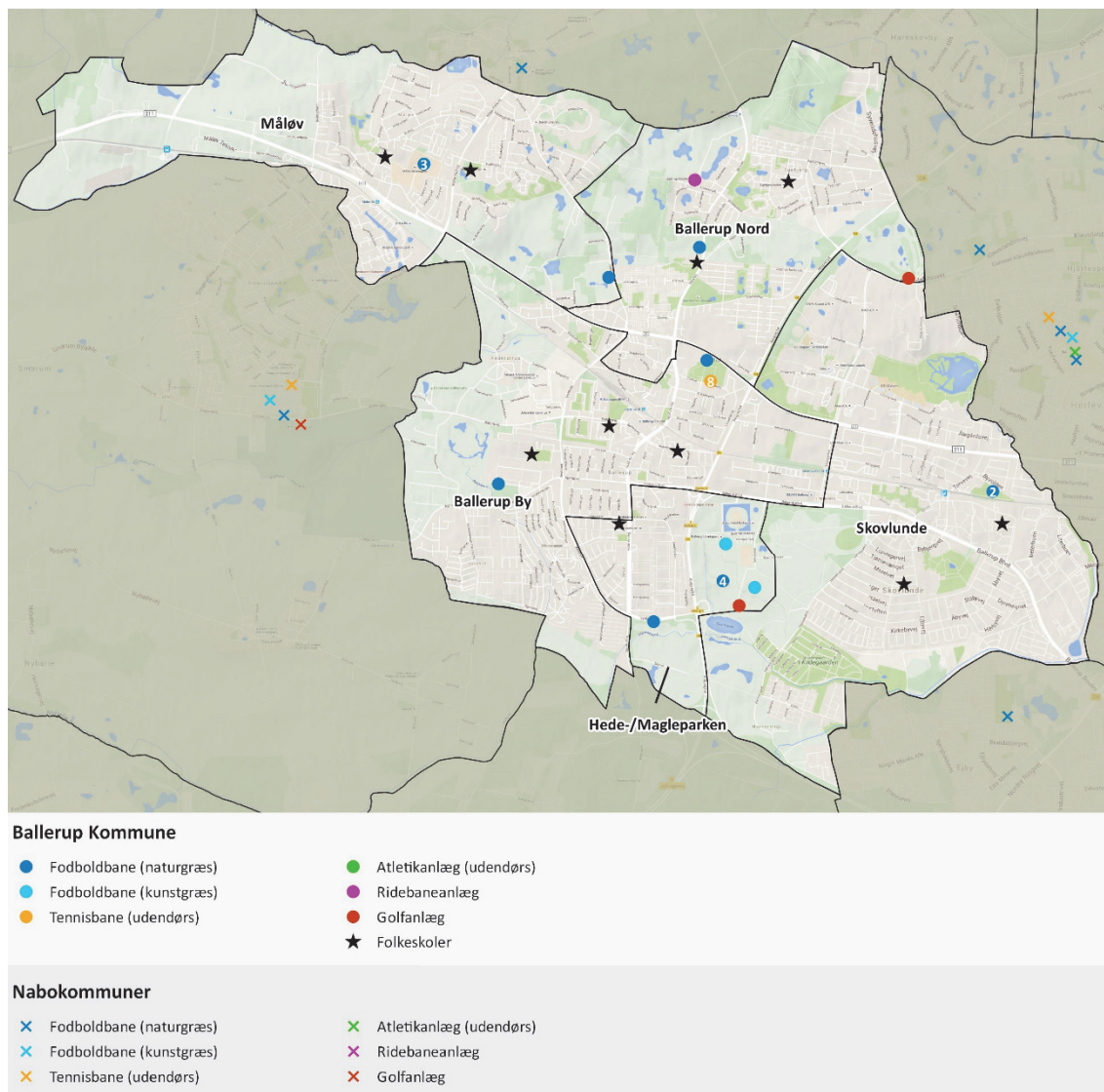
Kortet viser placering af de mest typiske indendørs faciliteter fordelt på lokalområder. Faciliteter i nabokommuner er også medtaget, da de i visse tilfælde kan ligge tættere på borgere i kanten af kommunen og kan være vigtige for den enkelte og borger og kan være væsentlige at medtage i vurderingen af forholdene lokalt. Kilde: Facilitetsdatabase og QGIS.

Ballerup Nord har en lavere facilitetsdækning end de andre områder. Netop dette forhold noterer kommunens idræts- og fritidsinspektør også (interview d. 26. februar 2015). Faciliteter er dog generelt ikke angivet som en barriere for idrætsdeltagelse i kommunen, og den lidt ringere dækning i Ballerup Nord har ikke betydning for borgernes tilbøjelighed til at dyrke idræt.

På udendørssiden findes den mest brugte udendørsfacilitet blandt børn og unge, fodboldbaner, også i alle lokalområder. Banerne er dog primært at finde i forbindelse med kommunens idrætsparker, og generelt er boldbanerne mindre udbredte end eksempelvis de almindelige haller. Har man hidtil skulle spille fodbold i vinterhalvåret på en kunstgræsbane, har den eneste mulighed i kommunen været banerne i Ballerup Idrætspark. Kom-

munalbestyrelsen har dog i 2015 bevilget 6 mio. kr. til en kunstgræsbane i Måløv Idrætspark.

Figur 5: Udendørsfaciliteter i Ballerup Kommune.

Kortet viser placering af de mest typiske udendørs faciliteter fordelt på lokalområder. Faciliteter i nabokommuner er også medtaget, da de i visse tilfælde kan ligge tættere på borgere i kanten af kommunen og kan være vigtige for den enkelte og borger og kan være væsentlige at medtage i vurderingen af forholdene lokalt. Kilde: Facilitetsdatabase og QGIS.

De resterende udendørsfaciliteter til tennis, golf, atletik og ridning er ikke fordelt rundt i alle lokalområder på samme vis som de mere almindelige idrætshaller og boldbaner. Alle kommunens tennisbaner ligger i Damgårdsparken i Ballerup By, mens atletikstadionet ligger i Ballerup Idrætspark. De to golfbaner i kommunen er beliggende i henholdsvis den nordlige og sydlige del.

Idrætsforeninger i Ballerup Kommune

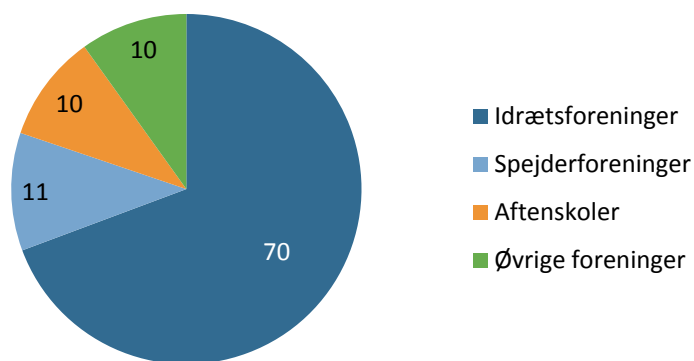
Idrætsforeningerne er tildelt en central placering i kommunens kulturpolitik og er udtænkt en særlig rolle i udmøntningen af kommunens idræts- og fritidspolitik (Ballerup Kommune, 2007 og 2014).

Dette afsnit skaber et kort rids over idrætsforeningerne i Ballerup Kommune i forhold til antal, medlemstal og tilslutning i kommunen. Senere går delanalyse 7 i dybden med idrætsforeningernes virke og status samt holdninger og ønsker til kommunens idrætsfaciliteter og -politik.

Pr. 4. december 2014 findes i Ballerup Kommunes foreningsregister 125 godkendte folkeoplysende foreninger/selvstændige afdelinger (herfra benævnt foreninger)¹². Ballerup Kommune kategoriserer foreningerne i fire hovedtyper efter aktivitetsområde: idrætsforeninger, spejderforeninger, aftenskoler og øvrige foreninger.

Idrætsforeningerne udgør klart den største del af de godkendte folkeoplysende foreninger, og mere end to tredjedele af de folkeoplysende foreninger i Ballerup Kommune har idræt som virkeområde (se figur 6). Spejderforeninger udgør den næststørste gruppe (11 pct.), mens aftenskoler og øvrige foreninger hver udgør 10 pct. En stor del af det frivillige foreningsarbejde i Ballerup Kommune sker således i regi af idrætsforeninger. Det er primært idrætsforeningerne, som er i fokus i denne gennemgang.

Figur 6: De godkendte folkeoplysende foreninger er hovedsageligt idrætsforeninger (pct.).

Figuren viser fordelingen af folkeoplysende foreninger i Ballerup Kommune (bilag 11).

Via indberetningerne i forbindelse med tildeling af tilskud efter folkeoplysningsloven er det muligt at få indsigt i antallet af medlemmer i idrætsforeninger, spejderforeninger og

¹² 11 af idrætsforeningerne rangerer som selvstændige afdelinger, som også er medlem af en hovedforening. De er opgjort selvstændigt i oversigten, så det stemmer overens med Ballerup Kommunes procedure i forhold til tildeling af aktivitetstilskud og lokaleanvisning (bilag 11).

øvrige foreninger. Der findes således ikke medlemstal for aftenskoler. De indrapporterede tal viser, at mere end ni ud af ti foreningsmedlemskaber er i en idrætsforening¹³.

Det er ikke alle idrætsforeninger (45 ud af 87), som har indrapporteret medlemstal til kommunen, og derfor anvendes tal fra idrætsorganisationernes 'Centralt ForeningsRegister' (CFR) til at beskrive idrætsforeningernes medlemstal¹⁴. Registret har også den fordel, at medlemstal kan sammenlignes mellem kommuner¹⁵.

Der er flere medlemmer registreret i CFR end i Ballerup Kommunes egne opgørelser (se tabel 3). Kommunens indberetninger sker i forbindelse med udbetaling af aktivitetstilskud og udlån af lokaler, og det er særligt de foreninger, som modtager aktivitetstilskud eller lokaler, som har incitament til at indberette. Derfor kan der være visse foreninger, som undlader at indmelde tal.

Tabel 3: Der er 16.170 medlemmer i Ballerup Kommune.

	Antal medlemskaber	Antal foreninger
Ballerup Kommune (kun idræt)	12.830	45
Centralt ForeningsRegister	16.170	82

Kilde: Ballerup Kommune og Centralt ForeningsRegister.

Eksempelvis er andelen af medlemskaber over 25 år (som ikke modtager aktivitetstilskud i kommunen) noget lavere ifølge Ballerup Kommunes egne tal end ifølge CFR. Ifølge Ballerup Kommunes tal er der 6.136 medlemmer over 25 år i kommunens foreninger, mens tallet i CFR er 9.270. Omvendt er tallene stort set ens for børn og unge under 25 år, som modtager tilskud (CFR: 6.900, Ballerup Kommune: 6.411).

Via CFR er det muligt at se på foreningernes tilknytning til idrættens tre store hovedorganisationer, Danmarks Idrætsforbund (DIF) (gennem medlemskab af et specialforbund), DGI og Dansk Firmaidrætsforbund (Firmaidrætten). Langt de fleste foreninger i kommunen er medlem af et specialforbund under DIF, og kun få foreninger er kun medlem af DGI. Ingen foreninger er kun medlem hos Firmaidrætten (se appendix 1). De fleste foreninger er altså kun medlem af et specialforbund under DIF, eller er medlem af et specialforbund under DIF og en DGI/Firmaidrætten. Specialforbundene under DIF kan altså væ-

---

¹³ I 2013 havde de 62 folkeoplysende foreninger tilsammen 13.971 medlemskaber. 92 pct. af alle medlemskaber (12.830) var i de 45 idrætsforeninger, mens resten er medlem af enten en spejderforening eller en øvrig forening

¹⁴ I de tilfælde der anvendes medlemstal på de enkelte foreninger i kommunen, stammer tallene fra Ballerup Kommunes indberetning.

¹⁵ Centralt ForeningsRegister registrerer kun idrætsforeninger og er udviklet i samarbejde mellem idrættens tre hovedorganisationer DIF, DGI og Firmaidrætten. Registret indsamler medlemstal i foreninger under de tre hovedorganisationer årligt og medtæller alle medlemmer, som har været medlem i en forening i mindst tre måneder. De nærmere retningslinjer om registreringen kan læses via www.medlemstal.dk.

re potentielle samarbejdspartnere for en stor del af kommunens foreninger. Senere i delanalyse 7 undersøges foreningernes samarbejdsrelationer med andre aktører nærmere.

Den gennemsnitlige idrætsforening i Ballerup Kommune er mindre end på landsplan. Der er godt 14 færre medlemmer i en idrætsforening i Ballerup Kommune sammenlignet med landstallene for specialforbund under DIF, mens forskellen er større i forhold til den gennemsnitlige forening under DGI (45 færre medlemmer) (se tabel 4).

Tabel 4: Ballerup Kommunes idrætsforeninger er mindre end gennemsnittet.

	Antal foreninger	Antal medlemmer	Gennemsnitsstørrelse
Ballerup Kommune	82	16.170	197
Danmarks Idrætsforbund	9.083	1.931.694	210,7
DGI	6.327	1.530.868	242

Kilde: Fester, Gottlieb og Kirkegaard (2015).

Foreningernes størrelse siger ikke i sig selv noget om, hvordan foreningslivet fungerer, eller om medlemmernes tilfredshed med deres forening. Størrelsen på foreninger såvel som foreningstypen (boldspil-, aktivitets- eller motionsforening) er dog interessant at være opmærksom på, da store boldspilsforeninger typisk oplever andre fordele og udfordringer end mindre aktivitetsforeninger og omvendt (Laub, 2012). Delanalyse 7 går i dybden med idrætsforeningernes styrker og udfordringer på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse udført i forbindelse med denne undersøgelse.

Dykker man nærmere ned i medlemstallene fra de 82 idrætsforeninger, er det tydeligt, at særligt er de 0-12-årige fylder meget i medlemsstatistikkerne. Godt nok tegner de 25-59-årige sig for den største medlemsgruppe i opgørelsen (i alt 10.068 medlemmer), men med et langt større aldersspænd end hos børnene (se tabel 5).

Tabel 5: Kommunens idrætsforeninger har godt fat i 0-12årige.

Antal	0-12 år	13-18 år	19-24 år	25-59 år	60+ år
Medlemmer	4.216	1.886	798	5.678	3.592

Kilde: Centralt ForeningsRegister

Visse foreninger har en blanding af børn, voksne og ældre som medlemmer, mens andres medlemskare er mere homogen. Den største forening i kommunen, Hjortespring Golfklub med 1.688 medlemmer i 2014, har f.eks. stort set ingen børn og unge blandt sine medlemmer, og 95 pct. af medlemmerne er over 24 år.

Kommunens næststørste forening, Ballerup-Skovlunde Fodbold (1.148 medlemmer), har til gengæld mange børn og unge, og 79 pct. af medlemmerne er 24 år eller derunder¹⁶.

¹⁶ Opgørelserne er hentet fra indrapportering af medlemstal til Ballerup Kommune i forbindelse med ansøgning om aktivitetstilskud.

Særlige brændpunkter

Afslutningsvis inddrages en række emner, som er blevet bragt på banen af centrale aktører på idrætsområdet i kommunen i forbindelse med to følgegruppemøder og ét fokusgruppe-interview i anledning af denne undersøgelse. De tre møder havde til formål at indsamle viden om den aktuelle situation i kommunen og få dybere indsigt i særlige udfordringer og problemstillinger på idrætsområdet. Der er vigtigt at gøre opmærksom på, at der her er tale om et mindre udpluk af eksempelvis foreningerne i kommunen, og at holdninger og synspunkter ikke kan generaliseres til hele kommunen.

Følgegruppemøderne har haft deltagelse af en bred skare af aktører med forskelligt tilhørsforhold til idrætsområdet. Følgegruppen har fulgt undersøgelsen undervejs og kunne byde inde med emner og stille spørgsmål til undersøgelsens udformning og fokuspunkter. Følgegruppen har haft en vigtig rolle i forhold til at introducere Idan/CISC til aktuelle brændpunkter i kommunen og er fra kommunens side tiltænkt en rolle i det videre arbejde i kommunens arbejde i forlængelse af denne rapport.

Fokusgruppemødet har haft deltagelse af tre foreninger og en institution, som repræsenterer forskellige tilgange til idrætten i kommunen. Fokusgruppemødet kredsede om kommunens opgavevaretagelse på idrætsområdet og gik blandt andet i dybden med status på facilitetsområdet (faciliteternes stand og antal) og samarbejde mellem kommune, foreninger og institutioner.

Supplerende hertil er afholdt interviews med centrale personer i den kommunale forvaltning, og der har været besøg på udvalgte faciliteter og anlæg i kommunen.

En række interessante brændpunkter er kommet frem via disse møder og interviews, som det er væsentligt for kommune og aktører på idrætsområdet at være opmærksomme på og forholde sig til i fremtiden. Den kvalitative data præsenteret nedenfor inddrages i relevant omfang senere hen i rapporten, men er i sig selv også et udtryk for holdninger og synspunkter om forholdene i kommunen.

Faciliteter

Faciliteter er område, der fylder meget blandt de deltagende aktører på idrætsområdet i Ballerup kommune. En del holdninger havde generel karakter og gjaldt på tværs af faciliteterne i kommunen, mens andre særligt var møntet på de mange skolefaciliteter.

Deltagerne på følgegruppemøderne og fokusgruppemødet fremhævede især dårlige vilkår for socialt samvær og klublokaler til foreninger på folkeskolefaciliteterne. Foreningerne efterspørger især reelle klublokaler, som de ideelt set gerne vil have egen råderet over. Ifølge foreningerne er manglende lokaler til socialt samvær en hæmsko for foreningsudvikling og socialt sammenhold i foreningen. Konkret efterspørger foreningerne bedre mulighed for at kunne mødes før og efter træning.

Skolefaciliteterne er i udgangspunktet multifunktionelle, og det anser nogle foreningsledere ikke som værende ideelt for foreninger, der har brug for specialiserede faciliteter til deres aktivitet. Der nævnes blandt andet problemer med baner, der er skaleret ned.

Skolefaciliteterne hører under de enkelte skoler, og det er i udgangspunktet skolerne, som har råderet over dem frem til kl. 16, hvor fritidsbrugerne tager over. Det er i teorien en god løsning i forhold til at udnytte kvadratmeterne optimalt (delanalyse 4 viser dog begrænsede brug af haller i dagtimer), men det er en udfordring for den mindre del af fritidsbrugerne (primært senioridrætten), som gerne vil være aktive i dagstimerne. Senioridrætten oplever udfordringer med at få tildelt tider, og generelt fungerer samarbejdet med skolerne ikke optimalt til irritation for begge parter.

Brugerrådene, som samler brugerne af de forskellige idrætsanlæg i kommunen, fungerer ikke alle steder efter hensigten. Visse steder er det svært at få skolerne til at deltage i møderne, og det skaber problemer, da skolerne som 'ejer' af faciliteten er essentielle i arbejdet med dialog og samarbejde. En række fritidsbrugere oplever derfor problemer med at få lov til at præge faciliteternes fysiske udformning efter deres ønsker. Et eksempel på det begrænsede samarbejde på skolerne kommer til udtryk ved den nuværende situation mange steder, hvor skoler og foreninger har hver deres materialer, som ligger side om side (bolde, net, osv.), men ikke bruges fælles.

Kommunale ungdomsklubber udtrykker undren og frustration over, at det ikke er muligt at få tildelt tider på sammen vis som foreninger. De oplever i stedet at komme bag i køen i forhold til foreningsidrætten. Det betyder praktisk talt, at ungdomsklubberne ikke kan tilbyde varige idrætstilbud, som deres medlemmer ellers efterspørger. Ifølge repræsentanter fra ungdomsklubbene kommer efterspørgslen typisk fra unge, som føler, at foreningsidrætten er for konkurrencefokuseret og hellere vil dyrke idræt med vennerne og på andre præmisser, end de fleste foreninger tilbyder.

Foreninger og selvorganiserede

Et tilbagevendende emne i fokusgruppeinterviewet var forholdet mellem foreninger og selvorganiserede udøvere. En bekymring blandt foreningerne går på, hvordan man i kommunen med de eksisterende ressourcer og rammer *også* skal tilgodese den selvorganiserede idræt.

Den største bekymring går på adgang til tider i faciliteterne. Flere foreninger beretter, at de allerede nu har svært ved at få tilstrækkeligt med tider og frygter derfor, at det vil blive endnu mere udtalt, hvis selvorganiserede også skal tildeles lokaletid.

I forlængelse af ovenstående blev en række potentielle problemstillinger nævnt, som bl.a. gik på, hvordan man sikrer sig mod eventuelt hærværk og (manglende) oprydning.

Naturen som aktivitetssted

Særligt følgegruppen var optaget af udeområder som aktivitetssted i naturen, og hvordan man kan anvende kommunens mange naturområder bedre som aktivitetsarena.

Følgegruppen fokuserede på forskellige løsninger til at aktivere udeområder ved enten at skabe aktiviteter eller lave forskellige former for informationsmaterialer som mobile applikationer og kort. Følgegruppen efterlyste en samlet strategi på området og ønsker, at kommunen agerer aktivt på området og sætter et udviklingsarbejde i gang.

I forbindelse med et sådant arbejde er det ifølge følgegruppen også relevant at se på mulighederne for at opstille frit tilgængelige motionsredskaber. Her var det en pointe, at det er meget vigtigt, at det kommer til at ske på centrale steder, hvor folk kommer og gerne vil opholde sig.

Delanalyse 2: Kortlægning af drift og økonomi

Denne analyse fokuserer på udgifterne til idrætsfaciliteter og støtte til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde og fritidsaktiviteter i Ballerup Kommune.

I alt administreres 4 pct. (135 mio. kr.) af kommunens samlede økonomi i 2014 under Kultur- og Fritidsudvalget (Ballerup Kommune, 2014). Af udvalgets økonomi går 17 pct. (22.672.369 kr.) til idrætsområdet. Disse midlers anvendelse er i fokus i kortlægningen nedenfor.

Kommuner spiller en stor rolle for idrætsforeninger

De danske kommuner tager traditionelt udgangspunkt i folkeoplysningsloven og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde på idrætsområdet. Kommunerne stiller idrætsfaciliteter til rådighed for idrætsforeningernes aktiviteter og yder forskellige former for direkte tilskud til foreningerne. Derved spiller kommunerne en vigtig rolle i foreningernes virke.

Otte ud af ti offentlige udgiftskroner til idræt i Danmark kommer ifølge Kulturministeriets 'Udredning af idrættens økonomi og struktur' (2014) fra kommunerne. Statens andel på ca. 20 pct. af de offentlige udgifter går hovedsageligt til idrættens tre centrale hovedorganisationer, DIF, DGI og Firmaidrætten, mens andre statslige midler går til Lokale og Anlægsfonden, Sport Event Denmark, Team Denmark, Anti Doping Danmark, Idrættens Analyseinstitut og andre centrale idrætsformål under Kulturministeriet.

Kortlægningen af Ballerup Kommunes udgifter til idrætsområdet tager afsæt i den kommunale kontoplan og funktionsområder. Udgifterne falder overordnet i tre kasser¹⁷:

1. Tilvejebringelse, vedligeholdelse og drift af idrætsfaciliteter
2. Tilskud efter folkeoplysningsloven og til fritidsaktiviteter
3. Tilskud til fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven

Gennemgangen er struktureret ud fra de tre områder. Boks 1 nedenfor angiver en række forbehold, der skal tages højde for i læsningen af kortlægningen.

---

¹⁷ Idrætsfaciliteter udgøres af funktionsområde 'fritidsfaciliteter, stadion og idrætsanlæg' under 'Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger' (00.32.31), mens folkeoplysning og fritidsaktiviteter udgøres af funktionsområde 'folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.' under 'Undervisning og kultur' (3.38).

Boks 1: Forbehold for kortlægning

Den følgende kortlægning er begrænset af detaljeniveauet, som det har været muligt for Ballerup Kommune at frembringe. Det er ikke muligt at tegne et fuldstændig præcist billede af de økonomiske forhold forbundet til idrætten i Ballerup Kommune ud fra de tilgængelige data. Udgifter forbundet til folkeoplysningsområdet kan angives ret præcist, men de samlede udgifter anvendt på idrætsfaciliteter er sværere at indfange helt præcist. Det angår især udgifter forbundet med at stille haller og faciliteter på folkeskoler til rådighed for eksempelvis idrætsforeninger. Disse skolefaciliteter indgår i folkeskolernes samlede regnskab, og udgifterne forbundet med fritidsbrugere kan ikke ekskluderes fra skolernes samlede udgifter. Derfor er der kun få synlige udgifter forbundet med skolefaciliteter.

Udgifter til idrætsfaciliteter

Antallet af kommunale idrætsfaciliteter i en kommune er et lokalt politisk anliggende uden egentlige overordnede bestemmelser, hvis man ser man bort fra kommunernes forpligtelse til at anlægge idrætsfaciliteter til brug for idrætsundervisning i folkeskolen (Iversen og Forsberg, 2014; Naundrup Olesen, 2012).

Historisk set har kommuner dog prioriteret tilvejebringelse af idrætsfaciliteter alene eller i samspil med foreningslivet, og på den måde ikke kun sikret rammer for idrætsundervisningen i skolen, men også for det lokale idrætsliv i regi af idrætsforeninger. Det har ført til, at Danmark hører til blandt de lande i verden med bedste facilitetsdækning til idrætsdeltagelse i den brede befolkning (Rafoss og Troelsen, 2010). Det er ikke kun kommunen, der kan initiere nye faciliteter. Idrætsfaciliteter i Danmark er ofte opført med foreninger som drivkraft. Kommunen kan understøtte sådanne faciliteter via direkte driftstilskud eller lokaletilskud til foreningerne i henhold til folkeoplysningsloven.

De fleste idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune er kommunale og findes enten i forbindelse med kommunens to idrætspark eller i forbindelse med kommunens folkeskoler. Udgifterne på idrætsområdet i Ballerup Kommune omfatter faciliteterne i kommunens to idrætspark (Ballerup og Måløv Idrætspark), East Kilbride Badet, Ballerup Super Arena og idrætsanlæg, baner og grønne områder. Faciliteterne på kommunens folkeskoler (blandt andet syv almindelige idrætshaller, fem mindre sale/haller og fire mindre svømmesale) hører under de forskellige skolers budgetter og kan ikke medtages i denne kortlægning (se evt. boks 1). Kun mindre poster til inventarkøb og mindre vedligeholdelse i faciliteterne på folkeskolerne er derfor medregnet i gennemgangen nedenfor.

De tre største poster på facilitetsbudgettet er Ballerup Super Arena, East Kilbride Badet, Ballerup Idrætspark, som i budgettallene for 2014 tegner sig for henholdsvis 36 pct., 25 pct. og 24 pct. af udgifterne (se tabel 6).

Udgifterne til området har siden 2012 været konstante. Det viser tallene i parentes, som angiver et indekstal med 2012 som basisår (dvs. indeks 100). Indekstallet i alt for 2014 er 98, hvilket svarer til, at der i 2014 er afsat 98 pct. af de midler, som blev anvendt i 2012.

Tabel 6: Udgifter til idrætsfaciliteter¹⁸ (kr.).

kr. (indeks)	2012	2013	2014 (budget)
Ballerup Super Arena ¹⁹	6.400.000 (100)	6.400.000 (100)	6.400.000 (100)
Ballerup Idrætspark (plus Måløv Idrætspark)	5.864.173 (100)	5.054.440 (86)	4.185.872 (71)
East Kilbride Badet	5.017.194 (100)	4.613.049 (92)	4.416.880 (88)
Idrætsanlæg, baner og grønne områder	-	1.495.591 (100)	1.978.000 (132)
Idrætshaller på folkeskoler (kun inventar og mindre vedligeholdelse)	771.564 (100)	615.291 (80)	668.040 (87)
I alt	18.052.931 (100)	18.178.371 (101)	17.648.792 (98)

Bemærk at driftsudgifter til idrætsfaciliteter på folkeskoler i kommunen ikke indgår i tabellen. Kilde: Ballerup Kommune (bilag 1, 2, 3 og 4).

Et par bemærkninger er væsentlige i forhold til de enkelte poster:

- Udgifterne til de forskellige faciliteter går primært til driftsomkostninger forbundet med den daglige drift, hvilket f.eks. involverer løn til medarbejdere samt udgifter til el, vand, varme og lettere vedligeholdelse
- Ballerup Idrætspark (plus Måløv Idrætspark) og East Kilbride Badet er decentrale institutioner, som styres lokalt og har egen inspektør/leder. De to decentrale institutioner har en overordnet ramme at drive anlæggene inden for, og herunder findes en mindre pulje til forskellige former for inventarkøb. Idrætsparkerne administrerer selv disse midler i samråd med brugerråd/brugere.
- Ballerup Super Arena blev i 2004 overtaget af Ballerup Kommune, og i perioden fra 2005 og frem til den 1. januar 2016 har den daglige drift været udliciteret til Eventforce Venues efter en offentligt-privat partnerskabsmodel (Almlund, Bang og Brandt, 2007). Ballerup Kommune har i perioden overdraget opgaven med at udvikle kommercielle aktiviteter og events i arenaen til Eventforce Venues. Ballerup Kommune har efter en nærmere aftale med Eventforce Venues købt sig til tider i faciliteter i forbindelse med skole- og foreningsidræt. Pr. 1. januar 2016 har Ballerup Kommune besluttet selv at drive arenaen efter en intern model, som kommunen anslår vil andrage 6.400.000 kr. i nettoudgifter årligt.
- Fra 2013 er der oprettet en post til vedligeholdelse af udearealer på idrætsanlæg, baner og grønne områder. De lavere udgifter til Ballerup Idrætspark i 2013 og 2014 (indekstal 92 og 88) er delvist en konsekvens af ompostering af midler til denne post.

¹⁸ Alle poster hører under konto 00.32.31.1.

¹⁹ Ballerup Kommunes samlede omkostninger til Ballerup Super Arena er anslået af kommunen. Den daglige drift har i årene 2012, 2013 og 2014 været udliciteret til Eventforce Venues. Kommunens udgifter går primært til drift, vedligehold, energi, rengøring, og køb af tid til idræt m.m.
<http://www.ballerup.dk/punkt-2-valg-af-fremtidig-driftsform-for-ballerup-super-arena-0>.

- På folkeskolerne er der afsat mindre budgetter til inventarkøb i idrætsfaciliteterne til gavn for kultur og fritidsbrugere. Udstyret kommer i de fleste tilfælde også folkeskolerne til gode. Budgetterne er i udgangspunktet placeret direkte hos de forskellige skoler, men der kan flyttes rundt på midlerne efter behov. Anvendelsen af budgetterne sker efter samråd mellem de enkelte brugerråd/brugere på skolerne og idræts- og fritidsinspektøren.

Udgifter til folkeoplysning og fritidsaktiviteter

Kortlægningen af Ballerup Kommunes udgifter i forbindelse med folkeoplysning og fritidsaktiviteter medtager ikke den folkeoplysende voksenundervisning (eksempelvis aften-skoleområdet) og fokuserer dermed på udgifter til de frivillige folkeoplysende idrætsforeninger samt spejderforeninger og hobbyforeninger.

Kommunalbestyrelsen fastsætter årligt en ramme for tilskud til den frivillige folkeoplysende virksomhed, som fordeles mellem en række hovedposter. I 2014 udgjorde den samlede afsatte pulje til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde 4.524.128 kr. (se tabel 7)²⁰.

Størstedelen af rammen til det frivillige foreningsarbejde i 2014 gik til aktivitetstilskud til foreningers aktiviteter (2.741.000 kr., dvs. 61 pct.). De to andre større poster i budgettet er lokaletilskud (16 pct.) og uddannelsestilskud (10 pct.), som foreninger kan søge om til trænere/ledere (se tabel 7). Boks 2 nedenfor beskriver en række poster i tabel 7 – herunder størrelsen på aktivitetstilskud til foreninger.

---

²⁰ I 2014 var budgettet til løntilskud inden for den folkeoplysende voksenundervisning 1.706.000 kr., mens lokaletilskud var på 116.000 kr. Det var noget mindre, der blev anvendt på de to poster i 2013. Det anløb henholdsvis 660.232 kr. og 4.698 kr. De mindre regnskabstal for 2013 sammenlignet med budgettallene for 2014 skyldes, at alle midler ikke søges.

Tabel 7: Hovedparten af midler til folkeoplysning og fritidsaktiviteter går til aktivitetstilskud²¹ (kr.).

kr. (indeks)	2012	2013	2014 (budget)
Tilskud til aktiviteter i alt	3.396.082 (100)	3.391.592 (100)	3.378.000 (99)
Aktivitetstilskud	2.804.606	2.747.896	2.741.000
Uddannelsestilskud	456.532	463.004	436.000
FOU-pulje	2.873	16.700	5.000
Løntilskud, handicapinstruktører	123.671	153.992	181.000
Administrationstilskud	8.400	10.000	15.000
Psykologisk Krisehjælp foreninger	26.127 (100)	39.637 (152)	63.000 (241)
Vækstpuljen	37.550 (100)	40.000 (107)	100.000 (266)
Lokaletilskud	324.372 (100)	430.813 (133)	742.000 (229)
Ballerup Ridecenter ²²	239.167 (100)	237.760 (99)	241.128 (101)
I alt	4.023.298 (100)	4.139.802 (103)	4.524.128 (112)

Kilde: Ballerup Kommune (bilag 5, 6 og 7).

Den største post på området, aktivitetstilskud, er stort set på højde med tilskuddet i 2012 (indeks 99), mens de afsatte midler til lokaletilskud i 2014 er noget større end forbruget i perioden fra 2012 til 2013. Det højere budget for lokaletilskud i 2014 sammenlignet med 2013 skyldes ikke, at der er blevet afsat flere midler, men at alle midler fra 2012-2013 ikke er blevet anvendt.

Derfor skal stigningen i indekstallet for 2014 også tages med forbehold, da stigningen kun vil ske, såfremt alle afsatte midler – modsat de forrige år - bliver ansøgt og brugt af foreningerne. Samme forbehold gælder også for de mindre beløb, men store udsving i posterne for vækstpuljen og 'psykologisk krisehjælp til foreninger'. De større budgettal end regnskabstal afspejler, at der er prioriteret midler til området, som ikke søges fuldt ud af foreningerne i kommunen.

²¹ Posten Ballerup Ridecenter hører under konto 03.38.70, lokaletilskud under 03.78.74, mens resten hører under 03.38.73.

²² Ballerup Ridecenter er en kommunal facilitet, men den daglige drift af ridecentret varetages af Ballerup Rideklub efter en nedskrevet aftale. Rideklubben varetager mindre indvendig vedligeholdelse, mens Ballerup Kommune har ansvar for udearealer og større indvendigt vedligehold.

Boks 2: Tilskud og puljer.

Kommunalbestyrelsen afsætter hvert år en økonomisk ramme til det folkeoplysende arbejde. De økonomiske midler fordeles til den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige, folkeoplysende foreningsliv. Der afsættes endvidere midler til udviklingsarbejde og nye projekter/initiativer inden for området. De væsentligste tilskud og puljer er:

Aktivitetstilskud²³ til de frivillige folkeoplysende foreninger understøtter aktiviteter for børn og unge under 25 år og handicappede. For at fastholde aldersgruppen 13–18 år i foreningslivet prioriterer tilskudsreglerne særligt denne gruppe. Det samme er gældende for handicappede. Tilskud ud fra foreningernes medlemstal og havde følgende størrelse i 2014:

Kategori	Aktivitetstilskud (2014) (kr.)
0-6 år	190,63
7-12 år (x 2)	381,26
13-18 år (x 3)	571,89
19-24 år	190,63
Handicapmedlem (0-24 år)	571,89
Handicapmedlem (over 24 år)	381,26

Lokaletilskud ydes til alle foreninger, der ejer eller lejer deres foreningslokaler. Tilskuddet kan maks. udgøre 75 pct. af driftsudgifterne. Foreningerne skal indsende tilskudsregnskab for at modtage tilskud.

Tilskud til instruktørløn yders årligt og beregnes til aktiviteter for psykisk udviklingshæmmede børn og unge under 25 år.

Uddannelsestilskud til lederuddannelse dækker 75 pct. af kursusudgiften. Dog maks. 2.000 kr. pr. kursus pr. deltager.

Vækstpuljen²⁴ kan søges af godkendte foreninger og aftenskoler samt selvorganiserede. Puljen uddeles efter ansøgning til aktiviteter, der fremmer foreningslivets engagement og fællesfølelse over for det omgivende samfund. Puljen støtter f.eks. nye tiltag med folkeoplysende formål, udviklingsarbejde, enkeltstående projekter og samlingssteder med folkeoplysning som hovedformål.

Kilde: www.ballerup.dk/borger/kultur-fritid/tilskud-til-foreninger

Udgifter til fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven

Ud over de ovenstående udgifter skal to særlige satsninger medtages, som sætter fokus på talentudvikling og eliteidræt. Tilsammen er 499.449 kr. afsat til elite- og talentarbejde i 2014 (se tabel 8), og elite- og talentarbejde er på den vis prioriteret i kommunen.

²³ Kommunens samling af senioridrætsforeninger, Ældreidrætten, modtager medlemstilskud pr. medlem, selvom foreningernes medlemmer er over 25 år (bilag 8).

²⁴ www.ballerup.dk/borger/kultur-fritid/vækstpuljen

I 2014 er afsat 272.379 kr. til støtte af Team Ballerup, som er en forening af virksomheder i kommunen (se tabel 8). Foreningens formål er at yde støtte til udvikling af talenter og eliteidræt i kommunen. Det gøres blandt andet via samarbejde mellem foreninger i kommunen og det lokale erhvervsliv. Team Ballerup har primært til opgave at sikre gunstige betingelser for at udvikle idrætstalenter blandt andet ved at støtte træningslejre, træneransættelse og anskaffelse af nødvendigt træningsudstyr. Foreningen har også til formål at profilere Ballerup Kommune, som derfor også er repræsenteret i foreningen med idræts- og fritidsinspektøren. De nærmere detaljer om foreningen og dens indsatser er beskrevet på Team Ballerups hjemmeside (www.teamballerup.dk).

Tabel 8: Elite- og talentarbejde er prioriteret i Ballerup Kommune²⁵ (kr.)

kr. (indeks)	2012	2013	2014 (budget)
Team Ballerup	264.000 (100)	270.000 (102)	272.379 (103)
Ballerup Elitekommune	193.052 (100)	198.578 (103)	227.070 (118)
Total	457.052 (100)	468.578 (103)	499.449 (109)

Kilde: Ballerup Kommune (bilag 9 og 10).

Et andet tiltag, som vedrører eliteidræt, er kommunens aftale med Team Danmark. Team Danmark samarbejder med 21 kommuner om at udvikle talentmiljøer på internationalt niveau, og satsningen går på mange måder hånd i hånd med Team Ballerup. Ballerup Kommune har siden 2009 haft status som Elitekommune under Team Danmark, og i 2014 er der afsat 227.070 kr. til satsningen (se tabel 8). Som indekstallet viser, er der tale om et relativt stort procentvist merforbrug fra 2012-regnskabstallene til 2014-budgettallene (indeks 118).

Elitekommuner under Team Danmark skal sikre, at eliteidræt foregår på en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig måde, og fokus er på, at arbejde, uddannelse og eliteidræt skal kunne kombineres. Aftalen forpligter blandt andet Ballerup Kommune til at skabe udviklingsmiljøer og kraftcentre inden for cykelsport, svømning, pigefodbold og pigebordtennis, samt at skabe gode betingelser for skolegangs- og eliteidræt på Hedegårdsskolen for de ældste talenter i kommunen²⁶.

De samlede udgifter til idrætsområdet

De samlede udgifter til idrætsområdet kan altså samles i de tre hovedområder, som gennemgået ovenfor. Områderne er idrætsfaciliteter, folkeoplysningsmidler og elite- og talentarbejde. De økonomiske udgifter på de tre områder er vist i tabel 9 nedenfor.

²⁵ Team Ballerup er placeret under konto 03.38.75.1, mens Ballerup Elitekommune er placeret under 03.35.64.1.

²⁶ www.ballerup.dk/nyheder/2009/superarenaen-far-hovedrolle-i-nyt-elitesamarbejde

Tabel 9: Udgifterne til idrætsfaciliteter er stabile mellem 2012 og budget-2014 (kr.)

kr. (indeks)	2012	2013	2104 (budget)
Idrætsfaciliteter	18.052.931 (100)	18.178.371 (101)	17.648.792 (98)
Folkeoplysningsmidler	4.032.298 (100)	4.139.802 (103)	4.524.128 (112)
Elite- og talentarbejde	457.052 (100)	468.578 (103)	499.449 (109)
I alt	22.533.281 (100)	22.786.751 (101)	22.672.369 (101)

Kilde: Ballerup Kommune.

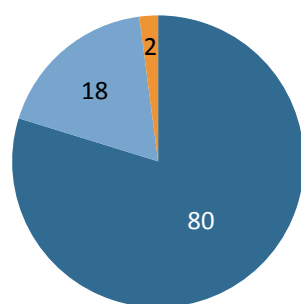
Budgettallene i 2014 er ca. 1.000.000 kr. højere end de seneste regnskabstal fra 2013. Det skyldes, at der i budgettet er afsat 1.500.000 kr. mere, end der blev brugt i 2013. Faktisk er udgifterne til idrætsfaciliteterne faldet med lidt mere end 500.000 kr., mens arbejdet til elite- og talentarbejde er steget med godt 30.000 kr.

Langt de fleste kommunale kroner i Ballerup Kommune går til idrætsfaciliteter

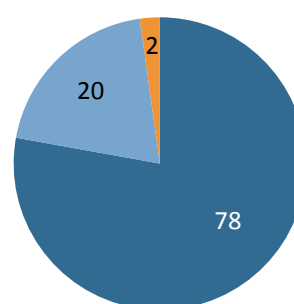
Ser man på fordelingen mellem de tre hovedområder (idrætsfaciliteter, folkeoplysning og fritidsaktiviteter samt fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven), er det tydeligt, at langt hovedparten af de økonomiske udgifter går til idrætsfaciliteter. I det seneste afsluttede regnskab fra 2013 tegnede idrætsfaciliteter sig for 80 pct. af de samlede udgifter, mens 18 pct. gik til tilskud til foreningernes folkeoplysende aktiviteter (se figur 7). Små 2 pct. gik til den særlige satsning på elite- og talentarbejde.

Figur 7: Hovedparten af udgifterne på idrætsområdet går til idrætsfaciliteter (pct.).

Regnskab 2013:

Budget 2014:

Kilde: Ballerup Kommune.

Såfremt de afsatte midler til folkeoplysning alle bliver anvendt i 2014 vil det ændre en smule på fordelingen af udgifter. En lidt større del vil gå til det folkeoplysende arbejde, mens faciliteterne vil fylde lidt mindre (se figur 7).

Delanalyse 3: Ballerup Kommune og andre kommuner

Del 1 af rapporten rundes af med at se på forholdene i Ballerup Kommune sammenholdt med Gladsaxe, Allerød og Varde Kommune, hvor Idan/CISC aktuelt har udført lignende undersøgelser (Forsberg, Høyer-Kruse og Tofft-Jørgensen, 2014; Pilgaard og Forsberg, 2015a, 2015b). Idan/CISC har indsamlet oplysninger om økonomi, faciliteter og foreninger i disse kommuner, hvilket giver mulighed for en række tværgående sammenstillinger.

Sammenstillingerne foretages med forbehold for store geografiske, demografiske og lokalpolitiske forskelle. Data er tilvejebragt gennem et betydeligt opsøgende arbejde i samarbejde med de involverede kommuner, hvorfor tilsvarende data ikke er tilgængelige fra andre kommuner end de involverede. Sammenstillingerne er alligevel interessante i forhold til at sætte idrætslivet og forholdene i Ballerup Kommune i perspektiv og på den måde skabe grobund for at kvalificere overvejelserne om de aktuelle forhold, udviklingsmuligheder og løsninger i kommunen.

Sammenstillingerne synliggør ret store forskelle mellem de fire kommuners støtte til idrætsområdet. Eksempelvis er langt de fleste idrætsfaciliteter i Ballerup, Gladsaxe og Allerød Kommune kommunale, mens hovedparten af faciliteterne i Varde Kommune er selvejende. Dette har blandt andet betydning for, hvordan drift og tilskud til idrætsfaciliteter gives, og hvilke kasser pengene kommer fra. I relevant omfang er forskellene beskrevet i analyserne.

Sammenstillingerne har afsæt i to perspektiver:

- **Kommunernes støtte til idrætten:** Perspektivet har afsæt i kommunen og fokuserer på, hvordan kommunerne støtter idrætten via faciliteter og tilskud. Der tages her afsæt i regnskabstal fra 2013.
- **Foreningernes økonomiske vilkår:** Perspektivet tager afsæt i foreningerne og ser på, hvordan foreningerne stilles økonomiske med afsæt i den kommunale støtte og ser på, hvordan foreningernes medlemstilslutning i kommunerne er.

Kommunernes støtte til idrætten

De følgende sammenstillinger²⁷ mellem kommunerne foretages velvidende, at der hersker store forskelle mellem kommunernes organisering på eksempelvis facilitetsområdet. Nogle kommuner – som Ballerup Kommune – gør meget brug af idrætsfaciliteter på skoler. Disse faciliteter posteres ikke under idrætsområdets budget, men skoleområdets, og vil derfor holde de synlige udgifter på idrætsområdet nede. I kommuner med flere faciliteter på egentlige idrætsanlæg og færre på skoler, vil udgifterne derfor fremstå større på idrætsområdet.

---

²⁷ Ordet 'sammenstilling' anvendes for at tydeliggøre, at det ikke handler at sammenligne kommunerne, men blot stille dem over for hinanden.

Når sammenstillingerne alligevel foretages, er det for at beskrive forskelle i måder at organisere sig på og beskrive, hvilke fordele og ulemper de hver især har. Det er derfor heller ikke intentionen at vurdere, hvilken kommune der får mest idræt pr. krone. Kommunernes forhold er for forskellige til at foretage en sådan direkte sammenligning.

Flest penge går til faciliteter i kommunerne

Fire femtedele (80 pct.) af Ballerup Kommunes udgifter til idrætsområdet er afsat til idrætsfaciliteter. Det er relativt tæt på fordelingen i Gladsaxe og Allerød Kommune, der som Ballerup Kommune kendetegnes ved primært at have kommunale idrætsfaciliteter. I Varde Kommune med mange selvejende faciliteter udgør direkte udgifter til drift af idrætsfaciliteterne en mindre del af områdets budget. I alle kommuner går kun begrænsede andele af idrætsmidlerne til fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsområdet (se tabel 10).

Forskellen i fordelingen mellem Varde Kommune og de tre andre kommuner skyldes Varde Kommunes mange selvejende faciliteter. Kommunen yder et mindre tilskud til de selvejende faciliteter, som dog har indtægter i forbindelse med udleje af faciliteter til brugerne. 75 pct. af foreningernes udgifter refunderes af kommunen som lokaletilskud efter folkeoplysningsloven. Lægger man således udgifterne til lokaletilskud i Varde Kommune oveni i udgifterne til facilitetsområdet, går 90 pct. af udgifterne på idrætsområdet hertil. Laver man samme øvelse i Ballerup, Allerød og Gladsaxe Kommune – dvs. lægger udgifterne til lokaletilskud oven i udgifterne til idrætsfaciliteter – viser tallene, at Varde Kommune bruger den største andel af idrætsområdets midler på faciliteter (90 pct.). I Ballerup Kommune går 82 pct. til idrætsfaciliteter, mens det er 79 pct. i Gladsaxe og 78 pct. i Allerød (ikke vist i tabel).

Tabel 10: Idrætsfaciliteter udgør den største post i alle fire kommuner (pct.).

Pct. (regnskab 2013)	Idrætsfaciliteter	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter	Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven
Ballerup Kommune	80	18	2
Gladsaxe Kommune	75	22	3
Allerød Kommune	74	25	1
Varde Kommune	54	45	1

Kilde: Forsberg, Høyer-Kruse og Tofft-Jørgensen, 2014, Pilgaard og Forsberg, 2015a, 2015b.

I Gladsaxe og Allerød Kommune bruges en lidt større andel af midlerne på folkeoplysning og fritidsaktiviteter. Forskellen til Varde Kommune er stor, hvilket igen skal forklares med den store udgift til lokaletilskud i Varde Kommune (se tabel 10).

Dykker man nærmere ned i de forskellige posters størrelse på idrætsområdet, viser en række forskelle sig. I absolutte tal har Ballerup Kommune det næstmindste budget, hvilket lige som de absolutte tal for de tre øvrige kommuner passer med kommunens indbyggertal. Kommunen med færrest borgere, Allerød Kommune, har det mindste budget, mens Gladsaxe Kommune med flest borgere har det største (se tabel 11).

Tabel 11: Hele idrætsområdet.

(regnskab 2013)	Borgere	Udgift i alt (kr.)	Udgift pr. borger (kr.)
Ballerup Kommune	48.408	22.786.751	471
Gladsaxe Kommune	67.262	47.136.901	701
Allerød Kommune	24.293	14.460.876	595
Varde Kommune	50.054	28.895.579*	577

*Efter regnskabsårets afslutning blev regnskabet i Varde Kommune revideret med kr. 49.470. (Ekstra midler, som i 2013 gik til eliteidræt). Det svarer til 1,7 promille af det samlede budget. Merudgiften er ikke medregnet i den følgende analyse af kommunale sammenligninger, da tallet først efter analysens afslutning er blevet revideret. Kilde: Forsberg, Høyer-Kruse og Tofft-Jørgensen, 2014, Pilgaard & Forsberg, 2015, Forsberg & Pilgaard, 2015.

Forbruget skal ses i forhold til antallet af indbyggere og faciliteter i kommunen. Gør man det, er udgifterne pr. borger lavest i Ballerup Kommune og højest i Gladsaxe Kommune. Ballerup Kommune har udgifter for 471 kr. pr. borger, mens udgifterne i Gladsaxe er noget højere (701 kr. pr. borger). Allerød og Varde Kommune bruger henholdsvis 106 kr. og 124 kr. mere end Ballerup Kommune (se tabel 11).

Mange faciliteter på skoler i Ballerup Kommune

Bag de samlede tal gennemgået ovenfor gemmer en række underposter sig, som varierer på tværs af kommunerne og forklarer en del af forskellene mellem kommunerne, og hvordan kommunerne hver især støtter idrætten. Det gælder lokaletilskud men også aktivitets-tilskud. Variationerne afspejler til dels forskellige politiske prioriteringer, forskellige måder at organisere idrætsområdet på (dvs. idrætsfaciliteter) og forskellige omverdensbetingelser, særligt i forhold til geografi.

Ser man på udgifterne til idrætsfaciliteter alene, bruger Ballerup Kommune næstfærrest kroner pr. indbygger (376 kr. pr. borger – ikke medregnet lokaletilskud) efter Varde (se tabel 12). Dog skal udgifterne til lokaletilskud til foreninger i selvejende faciliteter som nævnt medtænkes i regnskabet til idrætsfaciliteter, og her er udgifterne i Varde Kommune markant højere end Ballerup Kommune og de to andre kommuner. Lægger man de to udgiftsposter målt pr. borger sammen, gælder at Ballerup Kommune bruger færrest kroner pr. borger på idrætsfaciliteter, mens Varde Kommune bruger næstflest kroner efter Gladsaxe Kommune.

Tabel 12: Ballerup Kommune har færrest udgifter til idrætsfaciliteter og lokaletilskud pr. borger.

Kr. pr. borger (regnskab 2013)	Idrætsfaciliteter	Lokaletilskud	Idrætsfaciliteter + lokaletilskud
Ballerup Kommune	376	9	385
Gladsaxe Kommune	529	25	554
Allerød Kommune	440	23	463
Varde Kommune	311	211	522

Kilde: Forsberg, Høyer-Kruse og Tofft-Jørgensen, 2014, Pilgaard og Forsberg, 2015a, 2015b.

For at forstå forskellene mellem kommunerne, er det nødvendigt at præcisere antallet og typen af faciliteter i de enkelte kommuner og ikke mindst, hvilket regnskab de hører under. Flere faciliteter pr. borger vil som oftest påvirke udgifterne til idrætsfaciliteter og lokaletilskud, men også faciliteternes karakter spiller ind her. Ballerup Super Arena, skøjtehallen i Gladsaxe, Bagsværd Rostadion og de mange svømmefaciliteter i Varde er eksempler på faciliteter, som på forskellig vis kræver ekstra midler i forhold til almindelige idrætshaller, gymnastiksale og boldbaner. Samtidig vil en almindelig idrætshal variere i omkostninger afhængig af ejerforhold og driftsforhold.

Dertil skal lægges, at den interne kommunale organisering i forhold til de kommunale faciliteter spiller en rolle. Omkostninger til faciliteter på skoler posteres i mange kommuner, som tilfældet også er i Ballerup Kommune, under skolernes budget, selvom de uden for skoletiden spiller en vigtig rolle for foreninger og idrætten i kommunen. En stor andel faciliteter på skoler vil således holde de synlige udgifter på idrætsområdet nede sammenholdt med eksempelvis en kommune med mange selvejende faciliteter, der hører under idrætsområdet som tilfældet er det i Varde.

Faciliteter på skoler er 'omkostningsneutrale'

I delanalyse 1 blev det vist med afsæt i tolv facilitetstyper, at Ballerup Kommune har færre faciliteter pr. borger end Allerød og særligt Varde, men flere end Gladsaxe.

Det er imidlertid kun faciliteter, der hører under idrætsområdet, som belaster økonomisk på idrætsområdet. Den følgende analyse ser nærmere på, hvor mange faciliteter der hører under idrætsområdet i de fire kommuner og hermed, hvor mange faciliteter udgifterne til idrætsfaciliteter og lokaletilskud dækker over.

Dermed er haller på folkeskolerne i Ballerup Kommune ikke talt med, da udgifter til drift og vedligeholdelse afholdes under de enkelte folkeskolelæres egne budgetter bortset fra mindre udgifter til inventarkøb. Skolefaciliteter er i denne sammenhæng stort set omkostningsneutrale for idrætsområdet, men selvfølgelig ikke for kommunen samlet set. Sammenstillingen foretages med afsæt i fem af de mest typiske og relativt omkostningstunge facilitetstyper. De udvalgte faciliteter er almindelige idrætshaller, små idrætshaller, fodboldbaner (græs og kunstgræs) og svømmehaller (min. 25 m.) (se tabel 13).

Særligt i Ballerup, Gladsaxe og Allerød Kommune findes mange faciliteter (primært på folkeskoler), og derfor er der relativt få almindelige haller, mindre haller, fodboldbaner og svømmehaller opført i tabel 13 nedenfor. Disse faciliteter findes i relativt stort antal på kommunens skoler. Omvendt indgår de fleste faciliteter i Varde Kommune i udgifterne under idrætsområdet, da der er tale om forskellige mindre idrætsanlæg, som kommunen på forskellig vis yder tilskud til. Det har selvsagt betydning for fritidsrådets samlede udgifter. I Ballerup Kommune er der relativt få faciliteter af de fire typer, der hører under idrætsområdet budget.

Tabel 13: Varde Kommune har klart flest omkostningstunge faciliteter.

Antal	Alm. idrætshal	Lille idrætshal	Fodboldbane (græs/kunstgræs)	Svømmehal (min 25 m)
Ballerup Kommune	6	1	15/2	1
Gladsaxe Kommune	5	2	14/3	2
Allerød Kommune	6	3	20/3	2
Varde Kommune	15	12	32/3	5

Kilde: Forsberg, Høyer-Kruse og Tofft-Jørgensen, 2014, Pilgaard og Forsberg, 2015a, 2015b.

Udgifter til folkeoplysning og fritidsaktiviteter

Som i tilfældet med udgifter til idrætsfaciliteter, er der forskelle på kommunernes udgifter til folkeoplysning og fritidsaktiviteter. Det skyldes ikke kun størrelse af lokaletilskuddet, men også politiske prioriteringer og særlige indsatsområder.

Ballerup Kommune skiller sig ud på området og har klart færrest udgifter målt pr. borger (se tabel 14). Udgiften er klart højest i Varde Kommune, hvilket som tidligere nævnt skyldes de høje udgifter til lokaletilskud – Varde Kommune bruger 211 kr. pr. borger, mens det i Ballerup Kommune kun er 9 kr.

I forhold til Gladsaxe og Allerød Kommuner skal forklaringen på de lavere udgifter dels findes i, at Ballerup Kommune i forhold til Allerød har lave udgifter til aktivitetstilskud, mens det i forhold til Gladsaxe særligt er posten 'andet', som i Gladsaxe dækker over forskellige puljer målrettet særlige målgrupper, foreninger kan søge.

De selvejende idrætsfaciliteter i Varde Kommune har i modsætning til de kommunale faciliteter i de øvrige kommuner et mere direkte økonomisk incitament til at skabe mere aktivitet. Et sådan incitament findes ikke på samme måde i de tre kommuner med en overvægt af kommunale faciliteter, hvor de enkelte faciliteters økonomi ikke er direkte sammenkoblet med aktivitetsniveauet.

Tabel 14: Lokaletilskud er klart størst i Varde Kommune.

Kr. pr. borger (regnskab, 2013)	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter (total)	Lokaletilskud	Aktivitetstilskud	Andet (puljer, særlige tilskud mm.)
Ballerup Kommune	86	9	57	20
Gladsaxe Kommune	152	25	75	52
Allerød Kommune	149	23	118	8
Varde Kommune*	262	211	35	16

*Aktivitetstilskuddet i Varde Kommune er sat til at være lig 2014, da medlemstilskud og tilskud til lederuddannelse er koblet sammen i regnskabstallene. Kilde: Forsberg, Høyer-Kruse og Tofft-Jørgensen, 2014, Pilgaard og Forsberg, 2015a, 2015b.

Den anden betydningsfulde post er aktivitetstilskud (eller deltagertilskud) direkte til foreningernes aktiviteter. Udgiften målt pr. borger er noget mindre i Varde Kommune end i

de tre andre kommuner. Gladsaxe Kommune skiller sig ud fra de andre kommuner ved at prioritere en del flere midler hertil. Ud over penge afsat til indsatser for særlige målgrupper, er det særligt et trænerstilskud til at dække foreningers udgifter til trænere for børn og unge, der fylder meget i Gladsaxe Kommune. Trænerstilskuddet kan betragtes som et aktivitetstilskud, hvilket behandles senere.

Foreningernes økonomiske vilkår

Gennemgangen ovenfor har haft afsæt i de midler, som kommunerne bruger på faciliteter til idræt. Dette afsnit har fokus på, hvordan kommunen støtter den enkelte forening direkte økonomisk. Desuden ser en analyse på foreningernes tilslutning i lokalbefolkningen.

Når det kommer til de enkelte foreningers økonomiske vilkår i form af støtte fra kommunen, er to forhold afgørende. På den ene side mængden af midler, som kommuner har afsat til de folkeoplysende tilskud, der er gennemgået ovenfor. For det andet antallet af foreninger og medlemmer i kommunen. Det skyldes, at aktivitets- og lokaletilskud fordeles ud fra en fastsat ramme²⁸. Jo flere foreninger, der skal deles om beløbet, desto færre midler går til den enkelte forening.

Tilskud til foreninger

Sammenstillingen tager afsæt i de to tilskud, som betyder mest for foreningerne. Medlems-tilskud og lokaletilskud. Begge tilskud er lovfæstet i folkeoplysningsloven og opstiller en række minimumskrav, som kommunerne skal leve op til. De skal udbetale et aktivitetstilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år samt yde lokaletilskud til foreninger i egne eller lejede faciliteter på mindst 65 pct. af lejeudgifterne til foreningernes aktiviteter for børn og unge under 25 år. Den faktiske størrelse af aktivitetstilskuddet samt reglerne for refusion af foreningernes brug af egne eller lejede lokaler kan kommunerne selv fastsætte ud fra en politisk prioritering²⁹ (dog mindst 65 pct.refusion for aktiviteter for børn og unge under 25 år i private eller selvejende faciliteter).

Aktivitetstilskud

Der er generelt stor variation i, hvordan de forskellige aktivitetstilskudsmodeller er skruet sammen i kommunerne, om end lang de fleste modeller prioriterer børn og unge (som loven foreskriver). Visse kommuner prioriterer desuden tilskud til voksne og seniorer, selv om de ikke er forpligtede til det i folkeoplysningsloven. Fælles for Varde, Ballerup og Gladsaxe Kommune er (Allerød er ikke medtaget i sammenstillingen), at tilskud i udgangspunktet kun går til aktiviteter for børn og unge under 25 år³⁰.

---

²⁸ Når det kommer til lokaletilskud, skal kommunerne refundere mindst 65 pct. af foreningernes udgifter til lokaleleje eller anvise et andet passende lokale. Kommunerne kan – i hvert fald i teorien – være nødsaget til at forhøje puljen til lokaletilskud, hvis aktivitetsniveauet – og dermed behovet for refundering af lokaleleje – overstiger budgettet.

²⁹ Dog skal lokaletilskuddet mindst være på 65 pct. af lokaleudgifterne for aktiviteter for børn og unge under 25 år. Kommunen kan vælge at refundere mere end 65 pct. samt udvide aldersgrupper, der er tilskudsberettigede.

³⁰ I Ballerup Kommune har kommunens senioridræt en aftale, som giver dem et fast tilskud pr. medlem.

Der er dog stor forskel på, hvorledes de enkelte modeller i de tre kommuner er sammensat. I Ballerup Kommune tildeles aktivitetstilskuddet med afsæt i antal medlemmer i foreninger. I Ballerup Kommune er de 13-18-årige særligt prioriteret, fordi man i kommunen har truffet beslutning om, at man ønsker at sætte fokus på denne aldersgruppe, der har tendens til at forlade foreningslivet. Derfor får foreninger et større tilskud for at have 13-18-årige medlemmer og potentielt en tilskyndelse til at iværksætte aktiviteter for gruppen. Desuden har kommunens senioridræt en særlig aftale med kommunen om tilskud. Denne aftale er undladt i analysen.

I Gladsaxe Kommune tildeler man også tilskud ud fra antallet af medlemmer (deltagertilskud). Gennemsnitligt er deltagertilskuddet lavere end i Ballerup Kommune, hvilket blandt andet skyldes, at man også tildeler et tilskud til udgifter til trænere og instruktører. Tilskuddet går i Gladsaxe til at dække udgifter i forbindelse med løn og/eller godtgørelse for trænere til børn og unge under 25 år. Foreningerne er berettigede til at modtage 550 kr. i tilskud pr. år pr. medlem under 25 år, men tilskudsstørrelsen kan dog maksimalt dække 40 pct. af foreningernes samlede udgifter til trænere i aldersgruppen. Det er ikke alle foreninger, som har udgifter til trænere svarende til 550 kr. pr. medlem under 25 år, og i gennemsnit modtager foreningerne 78 pct. af den maksimale tilskudsstørrelse (dvs. 427 kr. pr. år pr. medlem under 25 år). Trænerstilskuddet i Gladsaxe favoriserer således foreninger med aktiviteter for børn og unge, som stiller en træner til rådighed for deres børne- og ungdomshold, og det kan ses som en alternativ model i forhold til det øgede tilskud til 13 til 18-årige i Ballerup Kommune.

Varde Kommune anvender en simpel model, hvor det blot er antallet af medlemmer under 25 år, som foreningerne modtager tilskud for. Hvert medlem under 25 år udløser et tilskud på 125 kr. pr. år pr. medlem. Foreningerne kan derudover søge om tilskud til uddannelse af trænere og ledere. Fra 2015 har kommunen valgt at forhøje medlemstilskuddet til 150 kr. pr. år pr. medlem ved at reducere puljen til uddannelse af trænere og ledere med cirka 700.000 kr., da puljen ikke blev fuldt ud anvendt af foreningerne.

For at sammenstille støtteordningernes betydning for foreningernes økonomiske vilkår i mellem de tre sammenligningskommuner er fire fiktive arketyper foreninger sammensat nedenfor. De fire typer af foreninger er konstrueret med baggrund i viden om alderssammensætningen i foreninger fra frivillighedsundersøgelsen fra 2010 (Laub, 2012). De fire typer af foreninger repræsenterer arketyper, som findes i langt de fleste kommuner og tæller den gennemsnitlige forening, børneforeningen, voksenforeningen og seniorforeninger. Deres alderssammensætning i er vist i tabel 15 nedenfor.

Tabel 15: Medlemssammensætningen i fire arketyper af foreninger.

	Gennemsnitlig forening	Børneforening	Voksenforening	Seniorforening
0-6 år	0	8	0	0
7-12 år	13	56	5	0
13-18 år	16	46	4	0
19-24 år	6	18	3	0
25-59 år	47	21	47	1
60+ år	19	3	16	54
Handicappede <25 år	1	3	0	0
Handicappede ≥25 år	1	1	2	1
Total	103	156	77	56

Tabellen viser fire fiktive foreningers medlemssammensætning. Skabt på baggrund af Frivillighedsundersøgelsen. Kilde: Frivillighedsundersøgelsen (Laub, 2012).

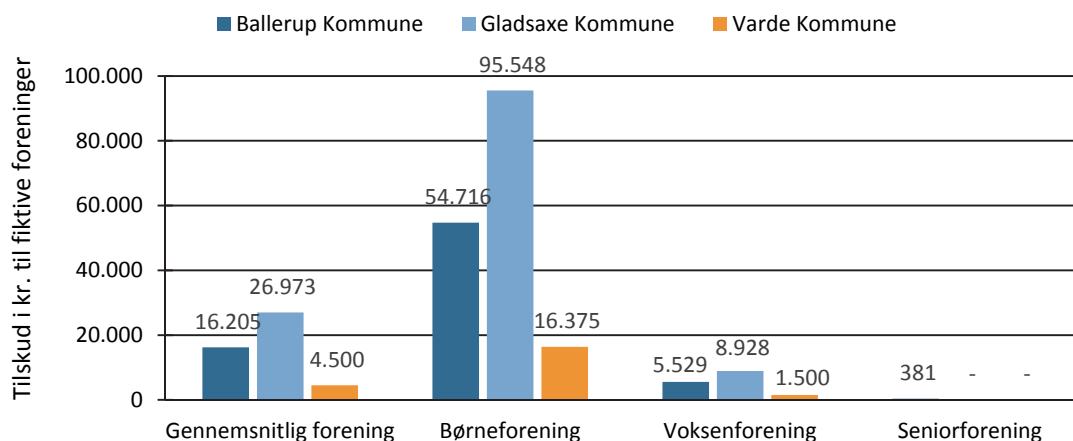
Den gennemsnitlige forening kendetegnes ved at have medlemmer inden for stort set alle alderskategorier, børneforeningen er størst, og foreningen har primært børn mellem 7 og 18 år blandt medlemmerne. Voksenforeningen har særligt voksne over 25 år som medlemmer, mens seniorforeningen stort set kun har ældre over 65 år (se tabel 15).

De tre kommuner er i forbindelse med denne undersøgelse blevet bedt om at angive, hvor stort et medlemstilskud de fire fiktive foreninger ville have modtaget i 2014 alene baseret på deres medlemssammensætning og rammen til medlemstilskud i 2014. Tilskud eller puljer, som kan søges ud over, er altså ikke medregnet. Sammenstillingen viser, at Gladsaxe Kommune gennemsnitligt yder de højeste tilskud efterfulgt af Ballerup og Varde Kommuner (se figur 8). Det er kun i forhold til seniorforeningen, at Gladsaxe ikke udbetaler højeste tilskud. Den fiktive seniorforening i Ballerup Kommune modtager et lille tilskud på 381 kr. for sit handicapmedlem.

Som figuren viser, er der ret store forskelle i foreningernes økonomiske tilskud mellem kommunerne. F.eks. modtager børneforeningen i Gladsaxe Kommune i gennemsnit et tilskud, som er 1,6 gange større end i Ballerup Kommune svarende til 95.548 kr. i Gladsaxe Kommune mod 54.716 kr. i Ballerup Kommune (se figur 8).

I Varde Kommune er tilskuddene noget lavere end i de to andre kommuner. Børneforeningen i Varde Kommune modtager kun 29 pct. af tilskuddet, som en tilsvarende forening ville opnå i Ballerup Kommune, mens det blot er 17 pct. i forhold til Gladsaxe (se figur 8). Varde Kommune har gældende for 2015 truffet beslutning om at forhøje medlemstilskuddet til kr. 150 pr. medlem, men det ændrer ikke på, at foreningerne i Varde Kommune stadig vil modtage det mindste direkte tilskud i forhold til Gladsaxe og Ballerup Kommune.

Figur 8: Aktivitetstilskud til fire fiktive foreninger i kommuner (kr.).

Figuren viser fiktive tilskud i til fire fiktive foreninger fordelt på kommuner. Ballerup Kommune er mørkeblå, Gladsaxe lyseblå og Varde orange. Kilde: Ballerup, Gladsaxe og Varde Kommune

Det er ikke overraskende, at det største tilskud til de fiktive foreninger findes i Gladsaxe Kommune. Det er også den kommune, som målt pr. borger har afsat flest penge til aktivitetstilskud. Gladsaxe Kommune har afsat 75 kr. pr. borger, mens Ballerup og Varde Kommune har afsat henholdsvis 57 kr. og 35 kr. pr. borger (se evt. tabel 12).

De store forskelle mellem Ballerup og Varde Kommune er interessante. Tilskuddet til den fiktive børneforening i Ballerup Kommune er seks gange større end tilskuddet til den samme fiktive børneforening i Varde Kommune. Men aktivitetstilskuddet opgjort pr. borger er ikke tilnærmelsesvis så meget højere i Ballerup Kommune sammenlignet med Varde. Den store forskel i tilskud til den fiktive børneforening skyldes i stedet primært, at der er langt færre medlemmer i foreningerne i Ballerup Kommune sammenlignet med Varde Kommune, og derfor er tilskuddet pr. medlem højere i Ballerup Kommune end i Varde Kommune (der er færre medlemmer om at dele tilskudsmidlerne i Ballerup Kommune end i Varde Kommune). Den fiktive børneforening i Ballerup Kommune vil på den konto få flere tilskudskroner sammenlignet med den samme forening i Varde Kommune.

Foruden de nævnte forskelle mellem kommunerne – blandt andet på grund af forskel i antallet af foreningsmedlemmer i kommunen – er det væsentligt at notere, at børneforeningen i Ballerup og Gladsaxe Kommune får markant større tilskud end de tre andre fiktive foreninger i kommunerne (se figur 8). Det hænger som allerede nævnt sammen med, at tilskudsmodellerne i Ballerup og Gladsaxe Kommune favoriserer børn og unge.

Lokaletilskud

I de tilfælde, hvor foreninger lejer sig ind eller benytter egne lokaler til deres aktiviteter, dækker de tre kommuner som udgangspunkt 75 pct. af udgifterne via lokaletilskud, hvilket er over folkeoplysningslovens minimumskrav på 65 pct. Refusion af udgifter til lokaleleje har dog begrænset betydning i Ballerup Kommune på grund af de mange kommunale faciliteter, og det er stort set kun i Varde Kommune, at lokaletilskud spiller en afgørende rolle for foreningernes økonomi. I Ballerup Kommune har foreninger således gode forhold

økonomisk på facilitetsfronten, og langt de fleste foreninger har ikke udgifter til leje af lokaler.

Det er en anden situation i Varde Kommune. Her betaler foreninger for brug af lokaler på timebasis afhængig af lokaletype. Selvom Varde Kommune refunderer 75 pct. af udgifterne til lokaler, er foreningerne i Varde Kommune stillet økonomisk ringere på dette punkt end foreninger i Ballerup og Gladsaxe Kommune. Én time i en almindelig idrætshal koster efter refusion af lokaletilskud 114,75 kr. for en forening i Varde, mens en svømmehal koster 229,75 kr. pr. time (se tabel 16). I Ballerup og Gladsaxe Kommune er de samme timer gratis for foreningerne.

Tabel 16: Lejepriser for foreninger i Varde Kommune.

(kr.)	Timepris	Kommunal dækning (75 pct.)	Pris pr. time for forening
Idrætshal	459,00	344,25	114,75
Mini hal/lille hal	229,50	172,12	57,38
Svømmehal	919,00	689,25	229,75
Svømmebassin (separat lokale)	689,00	516,75	172,25
Andre lokaler	124,25	93,19	31,06

Kilde: Varde Kommune.

De samlede udgifter afhænger selvsagt af antal hold og timer, den enkelte forening benytter faciliteter, men for visse foreninger er der tale om ret store beløb. Det gælder særligt foreninger, som gør brug af indendørsfaciliteter.

Et eksempel med den fiktive børneforening (introduceret ovenfor) illustrerer dette. I det pågældende eksempel antages foreningen at have syv hold, som alle benytter en almindelig idrætshal til kamp og træning. I sæsonen antages foreningens syv hold at træne to gange om ugen á halvanden time plus én times kamp om ugen i gennemsnit. Sæsonen løber i dette eksempel over 28 uger f.eks. fra midt i januar til midt i maj plus fra primo oktober til primo december.

Økonomisk vil de 28 ugers træning/kamp á fire timer om ugen for syv hold koste 89.964 kr., efter at Varde Kommune har udbetalt lokaletilskud og dermed afholdt 75 pct. af foreningens udgifter til leje af den almindelige idrætshal. I Ballerup og Gladsaxe Kommune vil lokalelejen til de samme timer være gratis for foreningerne.

Foreningernes tilslutning i Ballerup Kommune og andre kommuner

De ovenstående analyser viser, at foreningerne i de kommunerne har forskellige økonomiske betingelser. Generelt viser sammenstillingerne, at idrætsforeningerne i Ballerup Kommune har gode betingelser. Nok er aktivitetstilskuddene højere i Gladsaxe for typisk forening og en børneforening, men som eksemplet fra Varde Kommune illustrerer, er foreninger i Ballerup Kommune godt stillet med gratis adgang til kommunale faciliteter.

Det hører selvfølgelig med til historien, at gratis faciliteter ikke er meget værd for foreninger, hvis det er svært at få anvist nok tider i aktiviteterne. På det område stiller den meget gode facilitetsdækning i Varde Kommune foreningerne godt, selvom foreningerne i Ballerup Kommune ligeledes er fint stillet på denne front og bedre end i Gladsaxe Kommune.

Med afsæt i ovenstående er det interessant til slut at se på, om disse forskelle afspejler sig i antallet af medlemmer i foreningerne i kommunerne.

Gennemsnitlig tilslutning til foreningerne i Ballerup Kommune

Stiller man foreningstilslutningen i Ballerup Kommune over for tilslutningen i Gladsaxe, Varde, Allerød, Halsnæs Kommune og på landsplan, viser det sig, at tilslutningen i Ballerup Kommune er på niveau med Gladsaxe, Halsnæs Kommune og landsplan, men mindre end i Allerød og Varde Kommune (se figur 9) (Halsnæs er medtaget i sammenstillingen, da den senere indgår i delanalyse 4).

Det viser figur 9, som er baseret på indeks, som sætter andelen af medlemmer i foreningerne i Ballerup Kommune og de andre kommuner i forhold til antallet af indbyggere i de pågældende aldersgrupperinger. Eksempelvis er der 7.414 borgere fra 0 til 12 år i Ballerup Kommune, mens der i foreningerne er 4.216 medlemmer i denne aldersgruppe. Det giver en indeksværdi på 0,57, og der er altså færre medlemmer i aldersgruppen, end der er borgere. Tallene for alle aldre er samlet i tabel 17 nedenfor – i appendix 3 er en tabel for alle aldersgrupper.

Tabel 17: Andel medlemmer i foreninger i forhold til indbyggertal.

	Ballerup	Gladsaxe	Allerød	Halsnæs	Varde	Danmark
Antal medlemmer	16.170	23.120	14.215	10.469	29.541	1.913.694
Antal borgere	48.408	67.262	24.290	30.744	50.054	5.655.750
Indeks	0,33	0,34	0,59	0,34	0,59	0,34

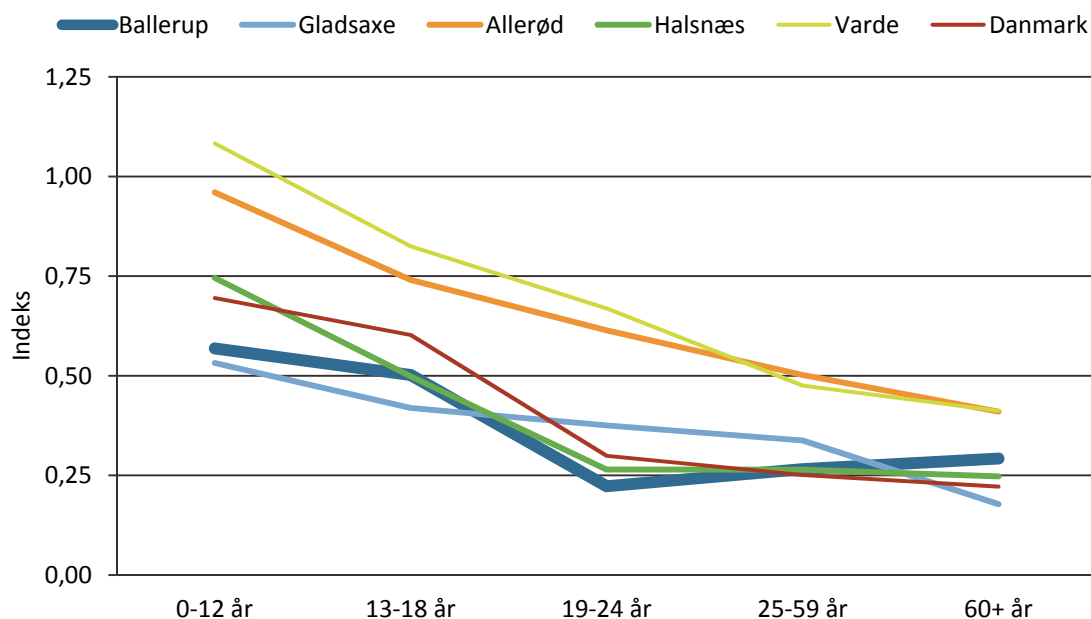
Tabellen viser indeks for antal medlemskaber i idrætsforeninger delt med antal borgere i kommunen. Indeks er udregnet som antal borgere i kommunen divideret med antallet af foreningsmedlemsskaber i kommunen – eksempelvis for Ballerup Kommune: $16.170/48.408 = 0,33$. Kilde: Danmarks Statistik og Centralt ForeningsRegister.

Det er særligt blandt børn og unge, at Varde og Allerød Kommune skiller sig ud i sammenstillingen. Ser man på tilknytningen blandt ældre over 60 år, er Ballerup Kommune relativt godt med og kommer ind på tredjepladsen (se figur 9).

Ser man på alle aldersgrupper samlet set, kommer Ballerup Kommune ind på en femteplads blandt de udvalgte kommuner, men forskellene mellem de resterende kommuner ud over Varde og Allerød Kommune er begrænsede (se figur 9). Foreningerne i Ballerup Kommune har større tilslutning blandt de yngste end foreningerne i Gladsaxe Kommune. Den fordeling er omvendt, når man ser på voksne mellem 19 og 59 år. Her er tilslutningen højest i Gladsaxe Kommune, efterfulgt af Ballerup Kommune (se figur 9).

Figur 9: Tilknytning til foreninger i Ballerup Kommune er på niveau med foreninger på landsplan³¹.

Figuren viser indeksscore på tværs af alder. Indeks viser antal medlemskaber i aldersgrupperne delt med antal borgere i de forskellige aldersgrupper i kommunen. Kilde: Danmarks Statistik og Centralt ForeningsRegister.

Figuren viser tydeligt, at i takt med at alderen stiger, falder tilknytningen til foreningslivet. Det gælder i Ballerup Kommune, såvel som i de øvrige kommuner.

Foreninger i Ballerup Kommune placerer sig overordnet sig, som man ser det i Gladsaxe og Halsnæs Kommune og en smule under landsplan. I Varde Kommune, hvor foreningerne ved første øjekast er ringere stillet rent økonomisk i forhold til kommunale foreningstilskud og udgifter til brug af faciliteter, tyder analysen på, at foreningslivet i kommunen alligevel er stærkt og nyder stor tilslutning blandt borgerne i kommunen til trods for de ringere økonomiske støttevilkår fra kommunen.

Analysen åbner for overvejelser for foreningslivet i Ballerup Kommune og de øvrige kommuner. God adgang til faciliteter og økonomisk støtte fra kommunen er vigtigt for foreningslivet, men der er også andre faktorer i spil, når det kommer til at have et velfungerende foreningsliv med stor tilslutning blandt borgerne i kommunen. I mange tilfælde er det foreningernes egen initiativkraft, der afspejler en høj/lav facilitetsdækning i kommunerne, og man skal i en sammenstilling medtage kulturelle, historiske og generelle forhold i kommunerne. Der er dog ingen tvivl om, at kommunernes støttemodeller spiller en rolle

³¹ Der er i opgørelsen ikke taget højde for medlemmernes hjemstavnskommune. Der kan i medlemstallene således være medlemmer, som er bosiddende i omkringliggende kommuner. Omvendt er det også forventeligt, at nogle borgere i Ballerup Kommune er medlem af foreninger uden for kommunen og på den måde går regnestykket formentligt omtrent lige op. Medlemstallene er ikke unikke, men er talt op i de enkelte foreninger. I praktisk betyder det, at borgere sagtens kan være medlem af flere foreninger samtidigt. Det er grunden til, at Varde kan ligge over indekstal 1 for 0-12-årige (samt medlemskaber fra borgere i nabo-kommuner). Indeksværdien kan således ikke oversættes direkte til procentandele i aldersgrupperne.

for foreningernes rammebetingelser og oplevelse af mulighederne for at tilrettelægge og udbyde attraktive idrætstilbud. Netop ønsker og behov til idrætstilbud er blandt fokusområderne, når analyserne ser på børn, unge og voksne i Ballerup Kommune.

Det er et helt velkendt mønster, at antallet af foreninger (i forhold til indbyggertal) er større i områder med lav urbaniseringsgrad og lav befolkningstæthed. Men foreningernes høje markedsandel i Varde Kommune indikerer, at brugerbetaling på facilitetsleje ikke nødvendigvis er en trussel mod et rigt og engageret foreningsliv.

DEL 2

Delanalyse 4: Brug og benyttelse af idrætsfaciliteter

Analysen ser nærmere på brug og udnyttelsen af idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune. Det gøres gennem to undersøgelser:

- Først undersøges bookingdata af kommunens idrætsfaciliteter på indendørssiden (almindelige idrætshaller, mindre haller/gymnastiksale og svømmehaller) fra hele 2014 for at få indsigt i efterspørgsel af og behov for faciliteter på tværs af årstider. Bookingerne er et udtryk for brugernes ønske om tider.
- Dernæst undersøges den reelle benyttelse af udvalgte indendørs faciliteter samt grus- og kunstgræsbaner gennem en stor undersøgelse (kapacitetsbenyttelsesundersøgelse), hvor aktiviteter i udvalgte faciliteter er blevet registreret i løbet af to uger i højsæsonen på hverdagsaftener. Derudover er der blevet registreret aktiviteter i tre udvalgte almindelige idrætshaller i dagtimerne. Undersøgelsen giver indsigt i en række karakteristika om de mange aktiviteter i faciliteterne samt informationer om den *reelle* benyttelse af bookede tider.

Tilsammen tegner de to undersøgelser et godt billede af ønsker og benyttelse af indendørs faciliteter samt grus og kunstgræsbaner i kommunen.

Når fokus i analysen primært er på indendørsfaciliteter, skyldes det et ønske fra kommunen om at sætte fokus på netop denne del af faciliteterne. Indendørsfaciliteterne spiller en dominerende rolle på idrætsområdet rent økonomisk, og det er også her, kommunen oplever den største efterspørgsel på faciliteter fra foreningerne.

Den planlagte efterspørgsel (bookinger)

Analysen af booking af tider er baseret på bookingdata leveret af Ballerup Kommune fra 2014. Bookingdata er indsamlet for tre typer af indendørs faciliteter, som er de almindelige idrætshaller, små idrætshaller/gymnastiksale og svømmehaller. Det har ikke været muligt at indhente bookingdata for udendørsbaner (f.eks. græs-, grus- og kunstgræsbaner), da de administreres lokalt på de to store anlæg af brugerne.

Bookingdata for almindelige haller og mindre haller/gymnastiksale i kommunen indgår i analysen. Der er tale om 14 almindelige idrætshaller og 9 mindre haller/gymnastiksale.

Analysen af svømmefaciliteter medtager data fra alle svømmefaciliteter i kommunen. Analysen er delt op efter svømmehallernes størrelse. East Kilbride Badet med 50 m. bassin er skilt ud fra kommunens resterende syv mindre svømmehaller med bassin størrelser under 25 m., fordi der er tale om ret forskellige faciliteter i forhold til den faktiske anvendelse. East Kilbride Badet har en del offentlig svømmetid og er generelt mest efterspurgt af forningens liv.

Rapportering af data og indeks for booking

Bookingen af tider for faciliteterne er opgjort via et indeks, der beskriver forholdet mellem booket tid og tilgængelige tider. Indekset er udregnet på ugebasis og opdelt på henholdsvis hverdage og weekender, da der erfaringsmæssigt er stor forskel på brug og behov. Hverdagen går typisk til skoleundervisning og foreningers træning og kampe, mens weekenderne primært bruges til kampe og stævner.

En indeksscore på 1 i hverdage angiver eksempelvis, at en facilitet har været booket (reserveret) 14 timer om dagen på alle hverdage i ugen (f.eks. de 14 timer fra kl. 8-22) – dvs. 70 timer om ugen. En indeks-score over 1 angiver, at der har været flere end 70 timers booking på en uge (f.eks. hvis faciliteten er booket fra kl. 7 til kl. 22 alle dage), mens en indeksscore under 1 er lig med, at der har været under 70 timers booking af faciliteten på ugebasis på hverdage. I weekender er en indeks-score på 1 lig med 28 timers booking i løbet af weekenden.

Bookingdata rapporteres samlet for de fire typer af faciliteter (almindelige idrætshaller, mindre haller/gymnastiksale, East Kilbride Badet og svømmehaller under 25 m.³²), men opdelt på hverdage og weekender.

Bookinger på hverdage

Bookingerne på hverdage i kommunens faciliteter – og dermed efterspørgslen – varierer meget. De almindelige haller, som anvises på et årligt halfordelingsmøde, er de mest bookede faciliteter, efterfulgt af de mindre haller/gymnastiksale. Disse er tæt bookede på hverdage og har umiddelbart kun få ledige timer størstedelen af året (ca. 3-4 fire timer om dagen i gennemsnit).

East Kilbride Badet er booket til foreningsbrug i lidt mindre omfang end de almindelige haller, men medtager man tid til offentlig svømning og skolesvømning, er badet booket tæt på 14 timer om dagen (indeks 0,94). De mindre svømmehaller på under 25 m. i kommunen har få bookinger, og her er der ifølge bookingdata en del ledig kapacitet (se figur 10).

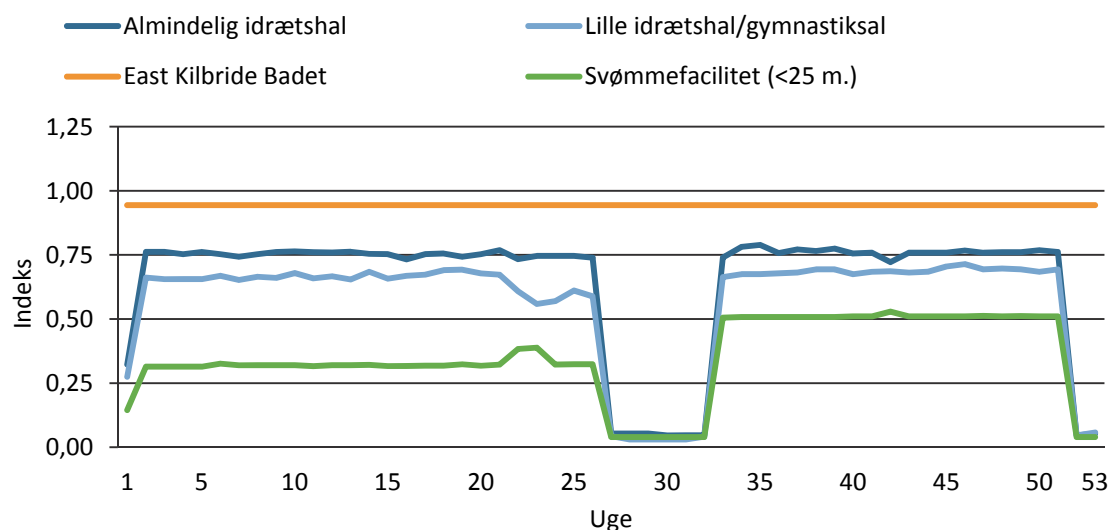
De almindelige haller, mindre gymnastiksale og små svømmehaller har samme bookingmønster på tværs af årstiderne, men antallet af bookinger varierer som nævnt. Bookingerne topper i uge 2 til 26 og igen fra uge 33 til 51. I disse perioder er indeksscoren for de almindelige haller 0,76, mens den for de mindre haller/gymnastiksale er 0,69. Det svarer til henholdsvis 10,5 og 9,5 timers aktivitet om dagen. I de små svømmehaller er der forskel mellem perioderne. I den første periode fra uge 3 til 26 er de små svømmehaller i gennemsnit i brug i 4,5 timer pr. dag (indeks 0,32), mens der i perioden fra uge 33 til 51 er cirka syv timers aktivitet dagligt (indeks 0,51).

---

³² I svømmehallerne indbefatter bookingerne de organiserede brugeres bookinger af tider. Det er typisk folkeskoler eller idrætsforeninger. Ud over de bookede tider er der også offentlig svømning, som ikke er medregnet i opgørelserne. Der kan således godt være aktive i en svømmehal, selvom den ikke er booket.

Ser man på mellemprioroden, fra uge 27 til uge 32, er indeksscoren for alle faciliteterne undtagen East Kilbride Badet under 0,1 (dvs. mindre end 1,5 timers booking om dagen på hverdage).

Figur 10: Bookinger på hverdage fordelt på uger (2014).

Figuren viser bookinger (reservationer) af faciliteter på hverdage pr. uge i 2014. En indeksscore på 1 betyder, at alle timer i tidsrummet kl. 8-22 på hverdage er bookede. Kilde: Ballerup Kommune.

De begrænsede udsving på tværs af årstiderne er interessante og giver umiddelbart indtryk af, at efterspørgslen efter tider kun daler i forbindelse med skolernes sommerferien.

Det er dog mere tvivlsomt, om aktivitetsniveau i form af afviklede tider er så stabilt som bookingerne antyder, hvilket bliver belyst i det følgende. Mange indendørsaktiviteter foregår typisk kun i efterår/vinter fra uge ca. 40 og frem til uge 13-15, hvor mange foreninger har sæsonafslutning. I delanalyse 7, som blandt andet spørger foreninger til deres behov for tider i specifikke faciliteter i løbet af en sæson, svarer mange brugere af Ballerup Kommunes indendørsfaciliteter da også, at de særligt har behov for faciliteter i denne periode. Fra april til september anvender brugerne faciliteterne mindre.

En lignende analyse af bookingdata fra 2014 foretaget i Varde Kommune viser meget tydelige tegn på sæsonudsving (Pilgaard og Forsberg, 2015a). Her begynder bookingerne at falde fra cirka uge 13 og er noget lavere helt frem til omkring uge 35³³. Det spændende ved sammenligningen med Varde er, at foreningerne dér betaler et gebyr for lokaleleje på kr. 114,75 pr. aktivitetstime i de almindelige idrætshaller. Brugere har således et økonomisk incitament (dvs. undgå at betale lokalegebyr for et lokale, de ikke benytter) til ikke at booke mere, end de benytter. Retvisende bookinger er et vigtigt element i forhold til optimal lokalebenyttelse, som vi senere skal se.

³³ Analysen i Varde Kommune er baseret på almindelige haller, mindre haller/gymnastiksale og svømmehaller med 25 m bassin.

Når man analyserer bookinger af faciliteterne i hverdagen med en base på 70 timer pr. uge (dvs. antager at hele dagen fra eksempelvis kl. 8 til 22 kan bruges til aktivitet), er der altså kun lidt fri plads i de almindelige idrætshaller mindre haller/gymnastiksale i kommunen. Omvendt er der fortsat en del frie tider på svømmesiden i de mindre svømmesale. Analysen siger dog ikke noget om, hvornår på dagen de frie tider er sig i disse faciliteter eller i hvilken specifik facilitet, og i mange tilfælde vil der være tale om sene aftentimer eller tider i løbet af dagen, før foreningers aktiviteter for alvor går i gang.

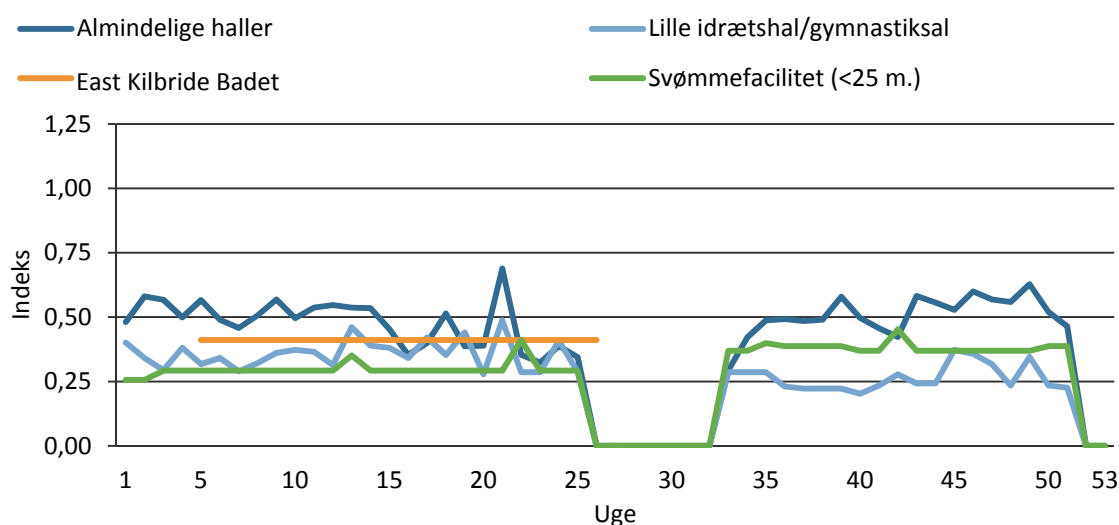
Senere i denne analyse følger en opdeling på dagtimer (kl. 8-16) og aftentimer (kl. 16-22), som medtager bookinger i uge 9/10 og 13 i 2015. Undersøgelsen ser her på den faktiske brug af faciliteter i de udvalgte uger, samt hvornår der er frie tider i idrætsfaciliteterne.

Bookinger i weekender

Ser man på bookinger i weekenden, er mønstret overordnet set det samme for alle faciliteterne, dog med den klare forskel, at efterspørgslen – og andelen af bookinger - generelt er noget lavere end på hverdage, og at der er lidt større udsving fra uge til uge (se figur 11). East Kilbride Badet er her kun baseret på data fra uge 5 og frem til uge 26 i 2014. Det er kun de mindre svømmefaciliteter, der opnår en indeksscore i weekender, som ligger tæt på indeksscoren i hverdage.

De almindelige idrætshaller i kommunen er i perioderne med booking rundt regnet booket syv timer om dagen i weekenderne, mens tallet er 3,25 timer for de mindre svømmehaller. Mindre haller/gymnastiksale er i perioden før sommerferien booket små fem timer om dagen, mens det efter ferien er ca. 3,25 timer. I perioden med data fra East Kilbride Badet er der kun ca. 5,5 timers booking pr. dag i weekenden (se figur 11). I de 5,5 timers booking er badet opdelt til både offentlig svømmetid og foreningssvømmetid.

Figur 11: Bookinger i weekender fordelt på uger (2014).

Figuren viser bookinger (reservationer) af faciliteter i weekender i 2014. En indeksscore på 1 betyder, at alle timer i tidsrummet kl. 8-22 på hverdage er bookede. Kilde: Ballerup Kommune.

Analysen viser således, at der i weekenderne er en del frie tider og muligheder for mere aktivitet hele året rundt. I førnævnte Varde Kommune gælder et lignende mønster, og her falder andelen af bookinger også i de undersøgte lokaler i weekenderne.

Benyttelse af idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune

Kapacitetsundersøgelsen undersøger den *faktiske* brug af udvalgte idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune via aktivitetsregistreringer i faciliteter i to uger på hverdage i første del af 2015 (uge 9/10 og 13). De udvalgte faciliteter inkluderer 13 almindelige idrætshaller, seks mindre haller/gymnastiksale, East Kilbride Badet, to kunstgræsbaner, tre grusbaner samt cykelbanen og det indendørs atletikanlæg i Ballerup Super Arena.

Faciliteterne er udvalgt i samråd med Ballerup Kommune ud fra et ønske om at undersøge benyttelsen og mulighederne for at optimere brugen af netop disse faciliteter. En stor del af faciliteterne – særligt de almindelige haller og kunstgræsbaner – er de faciliteter, som kommunen oplever størst efterspørgsel efter. Ud over benyttelsen beskriver undersøgelsen aktiviteterne i forhold til antal deltagere, alders- og kønsfordeling i forløbene samt aktivitetstype.

Parallelt med undersøgelsen i Ballerup Kommune er der foretaget lignende undersøgelser i Gladsaxe, Varde og Halsnæs Kommune, der i visse tilfælde sammenlignes med for at perspektivere resultaterne i Ballerup Kommune.

Undersøgelsesperiode og antal aktive

Hensigten med undersøgelsen er at få et retvisende billede af aktiviteterne i de udvalgte faciliteter og skabe overblik over, hvorledes den eksisterende kapacitet i faciliteterne modsvare brugernes behov for tider.

Undersøgelsens data er indsamlet af et korps af uvildige registranter, der er blevet grundigt introduceret til undersøgelsens metode af Idan/CISC. Registranterne har været til stede i faciliteterne én gang i timen og har for hver enkelt aktivitet udfyldt et spørgeskema med 13 spørgsmål. De centrale spørgsmål vedrører aktiviteternes start- og sluttidspunkter, information om deltagernes køn og alder samt antallet af deltagere og type af aktivitet. Metoden er nærmere beskrevet i appendix 4, og registreringskemaerne kan ses i bilag 11.

De to undersøgelsesuger – uge 9/10 og 13 (marts 2015) – er valgt, fordi de tilsammen tegner et billede af brugen i den del af året, hvor benyttelsen af de udvalgte indendørsfaciliteter og boldbaner er høj. Uge 9/10 er højsæson, mens uge 13 for visse idrætter er i kanten af sæsonen.

Undersøgelsen giver derfor et godt billede af brugen af og behovet for de udvalgte faciliteter i aftentimerne i en periode med høj efterspørgsel og – må det antages – behovet størst for faciliteter. I forhold til dagtimerne giver undersøgelsen et begrænset billede af brugen, da kun tre almindelige haller indgår i det tidsrum, men de indsamlede data giver en indikation af forholdene her.

Faciliteter, aktivitetsforløb og antal aktive

Der er i de to uger på hverdage mellem kl. 16 og 22 blevet registreret 611 aktiviteter med i alt 8.328 aktive. Medtager man registreringerne i de tre almindelige haller, hvor der desuden er registreret aktiviteter fra kl. 8 til 16, når det samlede antal aktivitetsforløb op på 727 aktiviteter med 11.268 aktive (se tabel 18).

De 11.268 aktive i faciliteterne svarer rundt regnet til, at hver fjerde borger i Ballerup Kommune har været aktiv i én af faciliteterne i løbet af de to uger. Der er dog ikke tale om 'unikke aktive', og den samme person kan derfor indgå flere gange i optællingerne. Det er heller ikke muligt at se, hvor mange af de aktive der faktisk er bosiddende i Ballerup Kommune.

Aktiviteterne imellem er der stor forskel på deltagerantallet. I gennemsnit har der været 15,5³⁴ aktive pr. aktivitet, og spændet går fra en time med to deltagere til badminton til aktiviteter med mere end 50 deltagere til eksempelvis dans og gymnastik. Skovlundehallen er den facilitet, der har haft flest aktive (1.848) i de to uger, men den har som nævnt også været undersøgt fra morgen til aften modsat de fleste andre haller. Ser man udelukkende på perioden efter kl. 16, hvor alle faciliteter er blevet registreret, har East Kilbride Badet efterfulgt af Topdanmark Hallen haft flest deltagere.

De forskellige faciliteter i Ballerup Super Arena har nærmest ikke været i brug til idræt i registreringsperioden, og der er i arenaen blot blevet afholdt fem forløb med i alt 70 deltagere. Det skyldes, at Ballerup Super Arena i perioden har været udlejet til større arrangementer og derfor ikke har stået til rådighed for foreningsidrætten. Faciliteterne i arenaen (tre håndboldbaner, cykelbanen og atletikanlægget) indgår derfor kun i begrænset omfang i analysen (se appendix 4 for nærmere information).

---

³⁴ Der er ret lille forskel mellem gennemsnittet 15,5 og medianen (dvs. den midterste observation), når man rangerer aktiviteter efter deltagerantal. Det indikerer, at aktiviteternes deltagerantal samler sig omkring gennemsnittet, og at der ikke har været mange store aktiviteter, som trækker gennemsnittet opad. Det antal aktive, der har været til flest forløb er 10 (n = 652).

Tabel 18: Oversigt over idrætsfaciliteter, registreringsperiode, aktivitetsforløb og antal aktive.

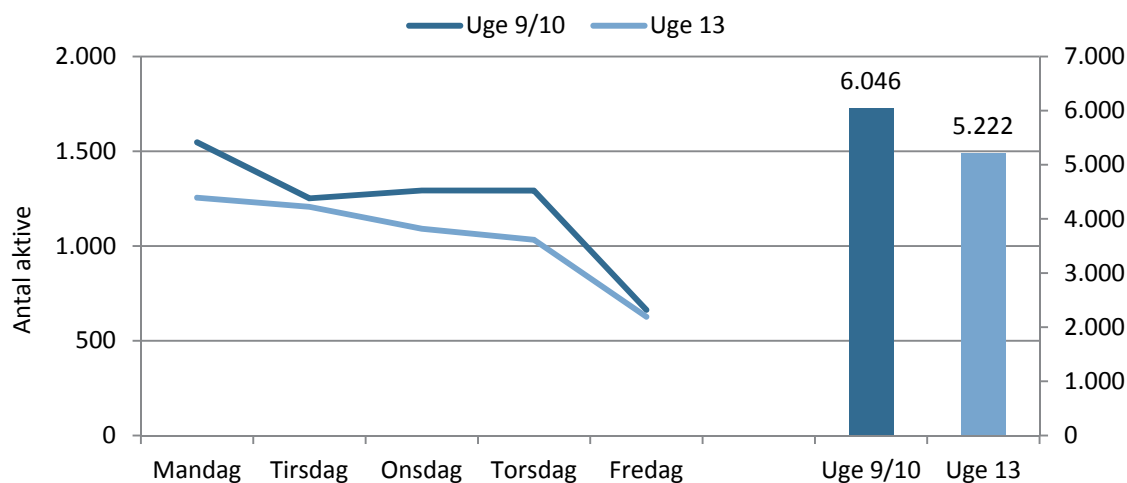
Idrætsfacilitet		Aktivitetsforløb	Totalt antal aktive	Registreringsperiode
Ballerup Idrætspark	Grusbane 1	1	35	Uge 9 og 13, kl. 16-22
	Grusbane 2	1	22	Uge 9 og 13, kl. 16-22
	Lille grusbane	6	130	Uge 9 og 13, kl. 16-22
	Kunstgræsbane	39	676	Uge 9 og 13, kl. 16-22
	Topdanmark Hallen	46	825	Uge 9 og 13, kl. 16-22
Ballerup Super Arena	Bane 1	1	10	Uge 9 og 13, kl. 16-22
	Bane 2	1	10	Uge 9 og 13, kl. 16-22
	Bane 3	0	0	Uge 9 og 13, kl. 16-22
	Cykelbane	3	50	Uge 9 og 13, kl. 16-22
	Atletikanlæg	0	0	Uge 9 og 13, kl. 16-22
East Kilbride Badet	50 m. bassin	75**	1.089**	Uge 9 og 13, kl. 16-22
Egebjergskolen	Egebjergshallen	30	317	Uge 9 og 13, kl. 16-22
Grantofteskolen	Grantoftehallen	22	226	Uge 9 og 13, kl. 16-22
Hedegårdsskolen	Hedegårdshallen	38	485	Uge 9 og 13, kl. 16-22
Højagerskolen	Højagerhallen	25	264	Uge 9 og 13, kl. 16-22
Lundebjergskolen	Skovlundehallen	34 (81)*	512 (1.848)*	Uge 9/10 og 13, kl. 8-22
Østerhøjskolen	Østerhøjhallen	42	547	Uge 9 og 13, kl. 16-22
Måløv Idrætspark	Barfodssal	20	202	Uge 9 og 13, kl. 16-22
	Måløv Gammel hal	42 (81)*	522 (1.248)*	Uge 9/10 og 13, kl. 8-22
	Måløv Ny hal	33 (63)*	462 (1.340)*	Uge 9/10 og 13, kl. 8-22
	Grusbane	25	334	Uge 9 og 13, kl. 16-22
Rosenlundskole	Rosenlund gl. hal	21	230	Uge 9 og 13, kl. 16-22
	Rosenlundskolen ny hal	43	757	Uge 9 og 13, kl. 16-22
Rugvængets Skole	Balleruphallen	20	311	Uge 9 og 13, kl. 16-22
Tapeten	Store sal	43	312	Uge 9 og 13, kl. 16-22
I alt	25	611 (727)	8.328 (11.268)	

*Skovlundehallen samt Gammel hal og Ny hal i Måløv Idrætspark er blevet registreret i aftentimerne (kl. 16-22) i uge 9 og 13, og i dagtimerne (kl. 8-22) i uge 10 og 13. Resten af faciliteterne er registreret i uge 9 og 13. ** I East Kilbride Badet har der været 45 timer med mindst én svømmer i vandet. Der har i visse perioder været afholdt flere forløb samtidigt og der er i alt blevet registreret 75 aktiviteter.

På tværs af de to undersøgelsesuger er der mindre forskelle i aktivitetsniveauet. Der har været godt 800 flere deltagere i aktiviteterne i uge 9/10 sammenlignet med uge 13, og der har også været afholdt lidt flere forløb i uge 9/10 (397 forløb) end i uge 13 (330 forløb). I den enkelte afholdte aktivitet har aktivitetsniveauet målt på antal deltagere dog været det samme med 15,5 aktive i gennemsnit pr. aktivitet (se figur 12).

Aktivitetsniveauet i form af antal aktive falder i løbet af ugens dage, og på fredage er aktivitetsniveauet det halve af de øvrige hverdage. Det gennemsnitlige antal aktive på mandage til torsdage er 1.247 pr. dag, mens det på de to fredage er 645 (se figur 12).

Figur 12: Aktivitetsniveauet har været lavest på fredage og i uge 13.

Figuren viser antal aktive. Fordelt på dage og uger (n = 726).

Antallet af forløb med mindst én aktiv i faciliteterne følger overordnet ovenstående tendens. Det betyder, at der i uge 9/10 har været lidt færre frie tider i faciliteterne, samt at der generelt er flere frie tider på fredage. Senere i undersøgelsen bliver benyttelsen af faciliteterne beskrevet nærmere.

Fem facilitetstyper

De 25 faciliteter listet i undersøgelsen kan inddeles i en række hovedtyper, som er den almindelige idrætshal, mindre idrætshaller/gymnastiksale, specialfaciliteter, svømmehal og udendørs boldbaner (se tabel 19). Specialfaciliteterne er ekskluderet fra sammenligningerne, da der har været for få aktivitetsforløb på grund af udleje af hallerne til andre formål end idræt (aktivitetsforløb indgår dog i de samlede tal).

Hovedparten af aktivitetsforløbene (57 pct.) har fundet sted i de almindelige idrætshaller efterfulgt af de udendørs boldbaner (19 pct.) (se tabel 19). Forskellene afspejler dels, at faciliteterne appellerer til forskellige brugergrupper og typer af aktiviteter, dels at der indgår flere almindelige haller end de andre typer af faciliteter i undersøgelsen.

Tabel 19: Idrætsfaciliteter og facilitetstyper.

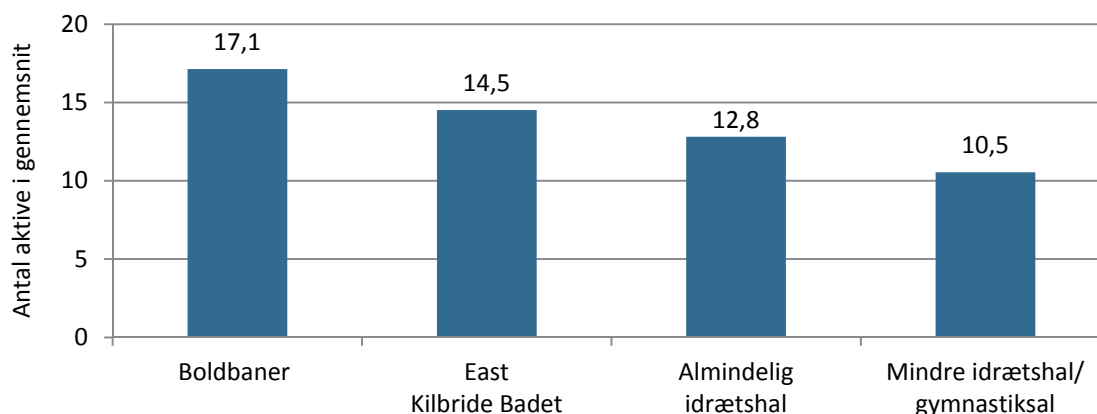
Facilitetstype	Idrætsfaciliteter og antal	Aktivitetsforløb	Antal aktive
Almindelig idrætshal (800 kvm. eller derover)	13 *Ballerup Super Arena (hal/bane 1, hal/bane 2 og hal/bane 3), Egebjergshallen, Grantoftehallen, Hedegårdshallen, Lundebergskolen (Skovlundehallen), Måløv Idrætspark (Måløv Gammel hal og Måløv Ny hal), Rosenlundskolen ny hal, Rugvængets Skole (Balleruphallen), Tapeten (tennishal), Østerhøjhallen	349 (465)	4.471 (7.411)
Mindre idrætshaller/gymnastiksale (under 799-kvm.)	3 Højagerhallen, Måløv Idrætspark (barfodssal), Rosenlund gl. hal	66	696
Svømmehal	1 East Kilbride Badet (50 m. bassin)	75	1.089
Specialfaciliteter	3 *Ballerup Super Arena (atletikbane og cykelbane)	3	50
Boldbaner	6 Ballerup Idrætspark (kunstgræsbane, grusbane 1, grusbane 2 og lille grusbane), Måløv Idrætspark (grusbane), Topdanmark Hallen	118	2.022
I alt	25	611 (727)	8.328 (11.268)

Skovlundehallen samt Gammel hal og Ny hal i Måløv Idrætspark er blevet registreret i aftentimerne (kl. 16-22) i uge 9 og 13, og i dagtimerne (kl. 8-22) i uge 10 og 13. Resten af faciliteterne er registreret i uge 9 og 13. *Faciliteterne i Ballerup Super Arena indgår kun i analyser af 'alle' forløb og behandles ikke som selvstændige faciliteter.

Fakta om aktivitetsforløb

De fire facilitetstyper (specialfaciliteter indgår ikke i sammenligningen) benyttes, som senere analyser viser, til ret forskellige aktiviteter, og det gennemsnitlige antal deltagere pr. aktivitetsforløb er forskelligt. Boldbanerne har det højeste deltagerantal pr. aktivitet (17,1) efterfulgt af East Kilbride Badet (se figur 13).

Figur 13: De udendørsboldbaner har flest aktive i gennemsnit pr. aktivitetsforløb.

Figuren viser antal aktive på aktivitetsforløb. Fordelt på facilitetstype (n = 647).

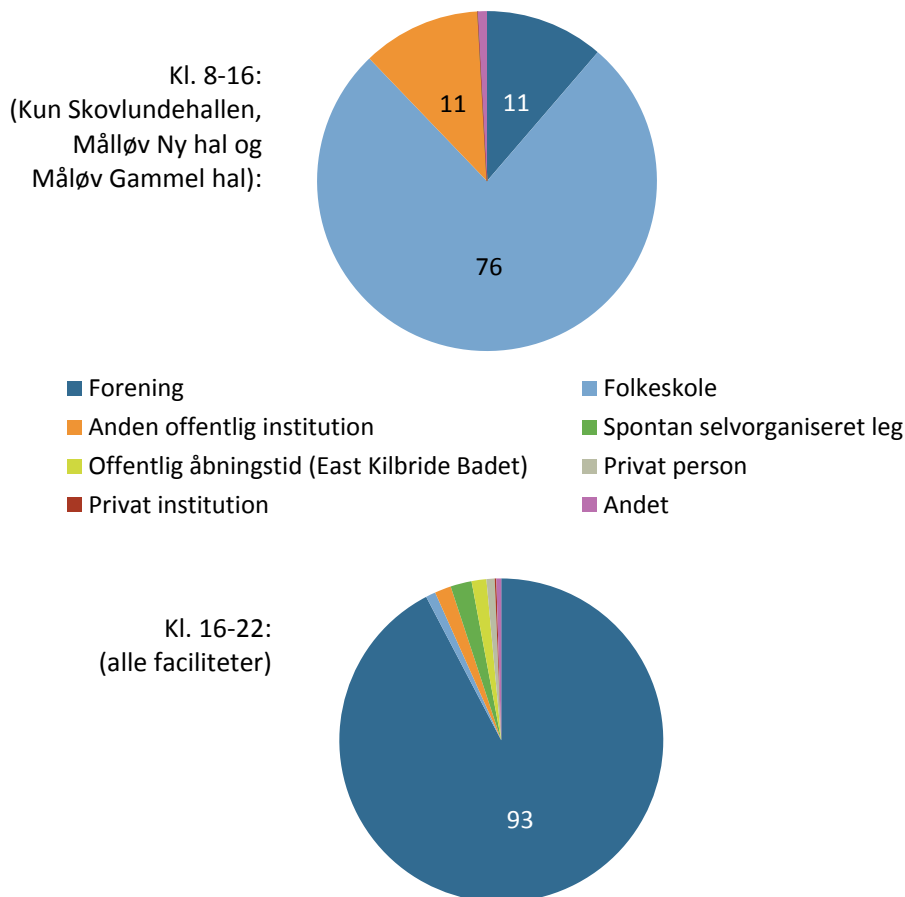
Forskellen på de to typer af haller - de almindelige idrætshaller og mindre haller/gymnastiksale - henviser til deres størrelse. Den almindelige idrætshal rummer en fuld håndboldbane og er mindst 800 kvm. stor (20 x 40 m.), mens de mindre haller/gymnastiksale varierer i størrelse, men alle er under 800 kvm. Ser man på det gennemsnitlige antal deltagere pr. aktivitet er forskellen to aktive pr. forløb).

Det er stor forskel mellem dag- og aftentimer i forhold til, hvem der benytter faciliteterne. I de tre almindelige haller, der er undersøgt fra kl. 8 til 16, er folkeskolerne den primære arrangør, og skoleundervisning er på programmet i tre ud af fire forløb (76 pct.) (se figur 14). Den resterende tid i dagtimerne deler foreninger og andre offentlige institutioner lige- ligt imellem sig³⁵. 'Anden offentlig institution' er en fælles betegnelse for vuggestuer, børnehaver, SFO og ungdomsklubber, og for størstedelen af aktiviteterne vedkommende er de blevet afholdt i eftermiddagstimerne i Måløv Gammel hal og har været for børn og unge mellem 7 og 15 år.

Når foreninger har afholdt aktiviteter i dagtimerne har det også primært været i Måløv, hvor Måløv Ny hal også har været i brug. Aktiviteter har primært været for seniorer, som har spillet badminton eller dyrket gymnastik.

³⁵ Der er også noteret én aktivitet i kategorien 'andet'.

Figur 14: Folkeskoler er primærrangør i dagtimerne, mens foreningerne tager over efter kl. 16 (pct.).

Figurerne viser arrangører af aktiviteter. Fordelt på tidsrum (dagtimer, n = 116, aftentimer n = 602).

I aftentimerne ser billedet altså markant anderledes ud. Her er foreningerne klart den primære arrangør (93 pct. af aktiviteterne), og ingen andre arrangørgrupper fylder mere end 3 pct. i det samlede billede (se figur 14). Anden offentlig institution, som fyldte en smule i dagtimerne, står for 2 pct. af aktiviteterne. Folkeskoler har ikke overaskende meget få aktivitetsforløb i aftentimerne.

I aftentimerne er der modsat dagtimerne enkelte private personer, der benytter hallerne. Ballerup Kommune har i en længere periode gjort det muligt for borgere, som ikke er organiseret i foreninger, at få tildelt en fast træningstid, som ikke er besat til anden side, men det har i de 25 faciliteter i løbet af de to uger ikke været videre udbredt.

Foreningerne har på den måde en gate-keeper rolle, når det kommer til at benytte faciliteterne uden for skoletiden, og kun få borgere uden for det organiserede foreningsliv benytter i praksis faciliteterne i kommunen uden for skoletiden. Som det fremgår af figuren, er der dog et mindre antal aktivitetsforløb under kategorien 'offentlig åbningstid'. Alle forløbene er i East Kilbride Badet, som altså er den eneste facilitet, borgere i kommunen kan benytte ved betaling direkte fra gaden. I det samlede billede spiller det en lille rolle (1 pct.), men ser man udelukkende på East Kilbride Badet udgør den offentlige åbningstid 13 pct. af

de registrerede forløb med aktiviteter. I langt hovedparten af den resterende brug af svømmehallen – og langt de fleste forløb - står foreninger for aktiviteten (81 pct.).

Udøverprofil og almindelige haller

Registranterne skulle i forbindelse med aktivitetsregistreringen også notere køns- og aldersfordeling på udøverne i de enkelte aktiviteter i en række hovedkategorier, og det benyttes i det følgende til at se på særlige karakteristika ved brugen af faciliteterne.

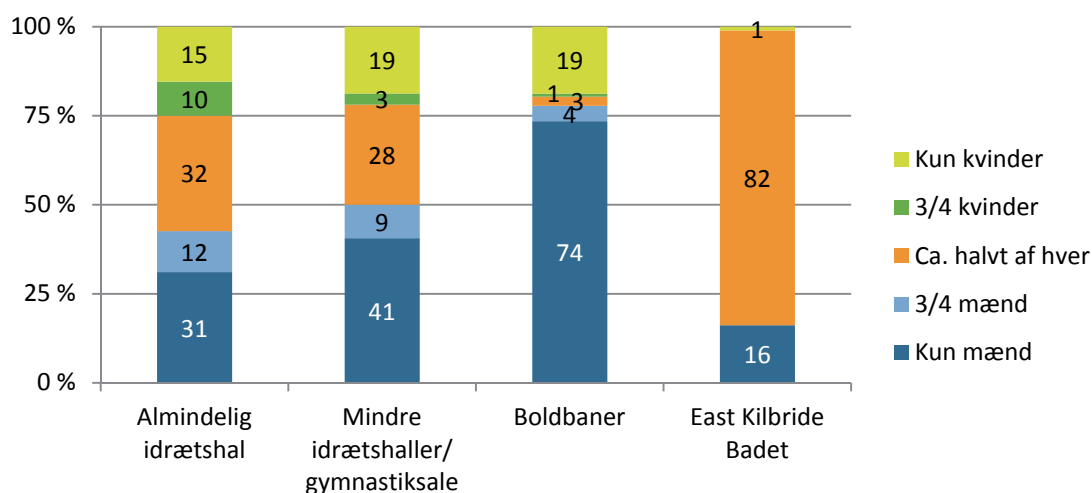
Mænd dominerer i faciliteterne

I Ballerup Kommune ser man tydelige kønsforskelle i brugen af de forskellige facilitetstyper, og overordnet fylder drenge og mænd meget i faciliteterne.

Selvom den almindelige idrætshal i de fleste tilfælde har haft aktiviteter med omtrent lige mange mænd og kvinder, er forløb udelukkende for mænd i overtal sammenlignet med kvinder (31 pct. har haft kun mænd som deltagere, 15 pct. kun kvinder) (se figur 15). Sorterer man folkeskolernes aktiviteter fra, falder andelen af aktivitetsforløb med lige mange mænd og kvinder til 23 pct., og så har næsten hvert andet forløb haft et flertal af mandlige deltagere (dvs. kun for mænd 36 pct.; '3/4 mænd' 14 pct.) (ikke vist i figur).

I de mindre haller/gymnastiksale er forløb med mænd som de primære brugere i klart overtal, mens kønsintegrerede forløb er på niveau med den almindelige idrætshal. På boldbanerne er kønsforskellene endnu mere udtalte. Der er meget få kønsintegrerede forløb, og tre ud af fire aktiviteter er kun for mænd. East Kilbride Badet skiller sig ud fra de tre andre lokaletyper ved at have en stor andel kønsintegrerede forløb (se figur 15).

Figur 15: Mænd dominerer i idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune.

Figuren viser kønsfordeling i af aktivitetsforløb. Fordelt på facilitetstype (n = 725).

Fordelingen af udøvere hænger til en vis grad sammen med de aktiviteter, som faciliteterne er særligt egnede til, og kønnenes tendens til at dyrke disse aktiviteter. Fodbold er i udpræget grad en drenge- og mandeaktivitet, selvom kvinderne de senere år er kommet mere

med på vognen (det ser man også i Ballerup Kommune). Svømning tiltrækker derimod såvel kvinder som mænd og foregår altså i overvejende grad kønsintegreret.

Den almindelige idrætshal og mindre haller/gymnastiksale kan typisk huse flere forskellige aktiviteter og benyttes i højere grad af begge køn. Som vi senere skal se, fylder særligt fodbold meget i de mindre haller/gymnastiksale, hvilket er med til at forklare denne lokaltypes store andel af mandelig udøvere i Ballerup Kommune.

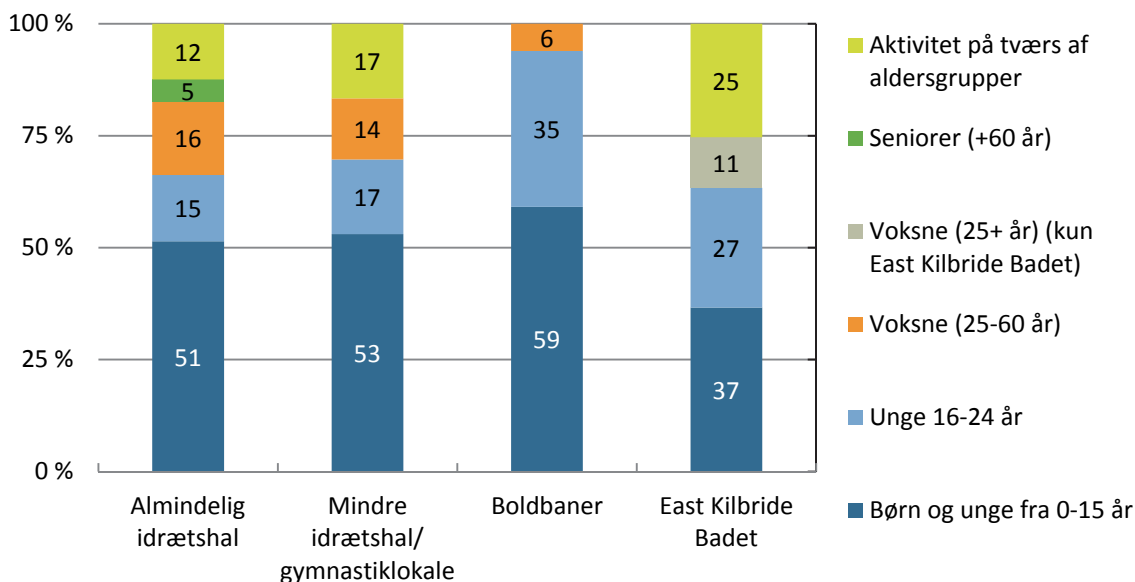
Børn og unge er i overtal i faciliteterne

Hovedparten af forløbene i alle fire facilitetstyper er for børn og unge. Hver anden aktivitet i de to uger har haft børn og unge under 16 år (53 pct.) som deltagere, mens det er 19 og 15 pct. for henholdsvis de 16-24-årige og 25-60-årige. Der er et fåtal af aktiviteter, som har udøvere på tværs af aldersgrupper (10 pct.) og eksempelvis har deltagelse af både børn og voksne, eller voksne og seniorer.

Aldersfordelingen hænger nøje sammen med arrangørtype i den forstand, at næsten alle folkeskolernes aktiviteter er for børn og unge under 16 år. Samme billede er gældende, når offentlige institutioner står som arrangør.

I den almindelige idrætshal og i mindre hal/gymnastiksal er flertallet af forløbene for børn og unger under 16 år (se figur 16). Forløb for voksne (25-59 år) er også lige repræsenteret i de to typer af haller, mens der er relativt få aktivitetsforløb, som foregår på tværs af alder. I East Kilbride Badet udgør disse forløb en fjerdedel.

Figur 16: Forløb for børn og unge udgør den største kategori i alle facilitetstyper.

Figuren viser aldersfordeling af aktivitetsforløb. Fordelt på facilitetstype. Note: Alderskategorien i East Kilbride er mindre detaljeret end de andre faciliteter, og der er blot blevet registreret voksne over 25 år (n = 642).

På boldbanerne udgør forløb for unge mellem 16 og 24 år en tredjedel, og det er den facilitetstype, hvor der andelsmæssigt er flest aktiviteter for denne aldersgruppe. Det hænger

selvfølgelig sammen med, at fodbold er en af de store aktiver for denne gruppe unge (mænd), hvor kommunale faciliteter benyttes.

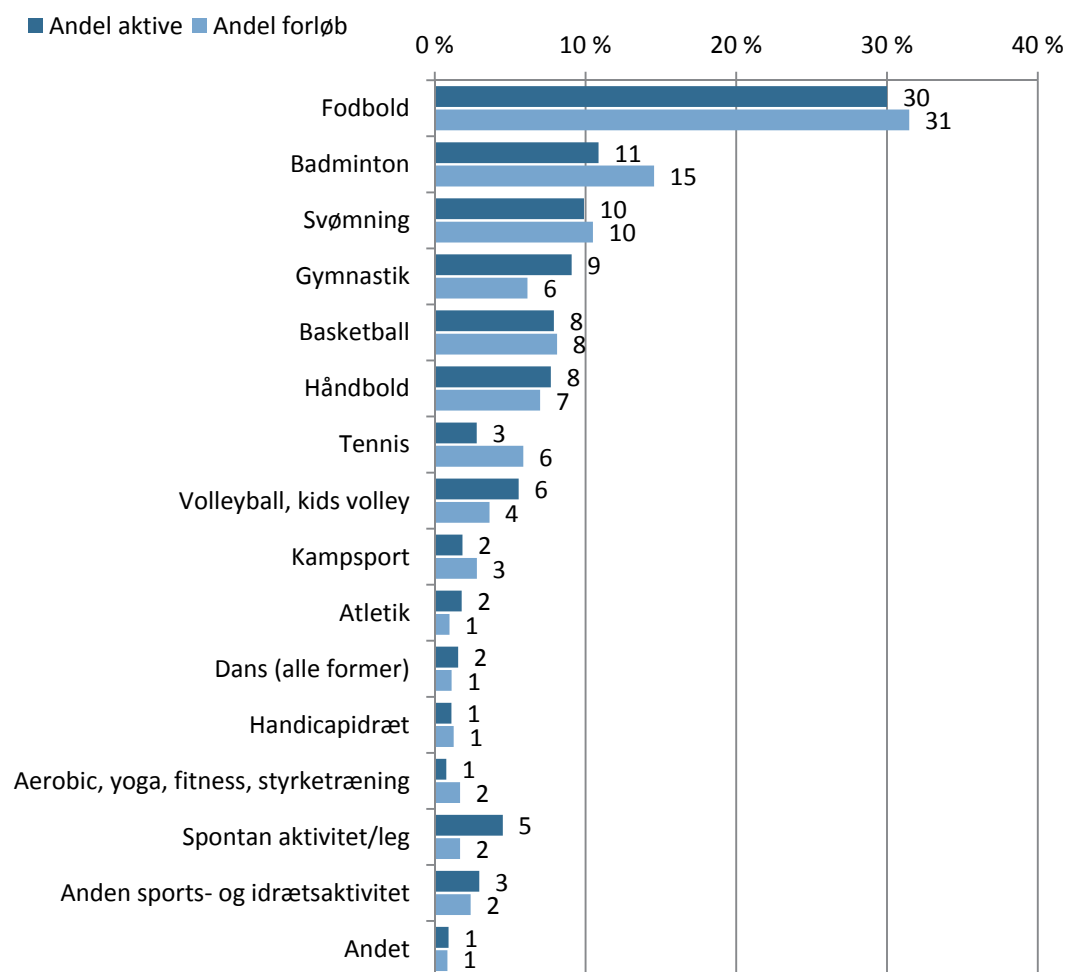
Fodbold er den dominerende aktivitet i faciliteterne

Flest aktivitetsforløb har haft fodbold som aktivitet (31 pct.). Fodbold fylder selvsagt meget på boldbanerne, men også i de mindre idrætshaller/gymnastiksale er fodbold den største aktivitet målt på antal forløb. Næstflest forløb har badminton, som dominerer i det almindelige idrætshal, mens svømning er nummer tre på listen og i sagens natur kun afholdes i East Kilbride Badet. Populære voksenaktiviteter som fitness, aerobic, styrketræning og yoga fylder meget lidt, og det er altså ikke i de kommunale faciliteter, at borgerne i Ballerup Kommune dyrker disse aktiviteter.

Generelt tegner sig et billede af, at faciliteterne huser en række forskellige aktiviteter, og der er mange aktiviteter, som er omtrent lige repræsenteret, når det kommer til andelen af deltagere såvel som forløb. Det gælder badminton, svømning, gymnastik, basketball og håndbold, og det vidner om en vis mangfoldighed i faciliteternes samlede brug.

Sætter man antallet af deltagere til de enkelte aktiviteter i forhold til antallet af forløb, er der en række aktiviteter med relativt få deltagere i forløbene – dette gælder især badminton og tennis – mens spontan leg og anden idrætsaktivitet omvendt har en stor andel deltagere pr. forløb (se figur 17).

Figur 17: Fodbold er den største idræt i faciliteterne.

Figuren viser andel aktive i forhold til andel forløb. Note: 'Kampsport' dækker over karate, taekwondo, judo, brydning mv. Forklaring: Den mørkeblå søjle viser, hvor stor en andel idrætsaktiviteten har af det samlede antal aktive i faciliteterne i registreringsperioden. Den lyseblå søjle viser, hvor stor en andel idrætsaktiviteten har af det samlede antal registrerede aktivitetsforløb i registreringsperioden) (n = 715).

Aktivitetsforløbenes længde

Hovedparten af aktivitetsforløbene i den almindelige idrætshal, mindre idrætshal/gymnastiksal og boldbanerne (East Kilbride Badet ikke medregnet³⁶) varer mellem 1 time og 15 minutter og halvanden time (33 pct.) (gennemsnitslængde 84 minutter), mens 27 pct. varer mellem 45 minutter og 1 time. Aktivitetsforløbenes længde er i det hele taget op til halve klokketimer – dvs. enten én time, halvanden time eller to timer (se figur 18).

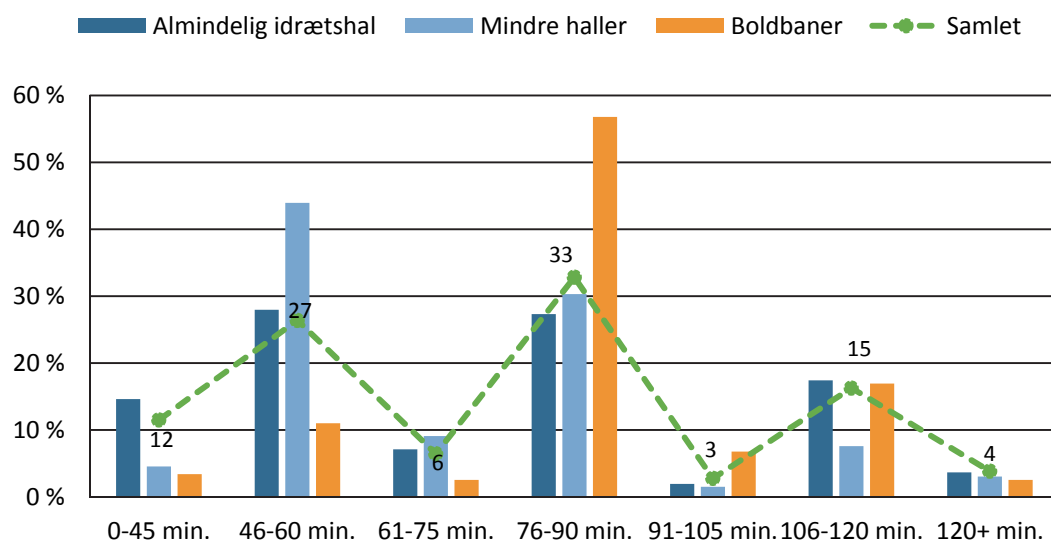
På boldbanerne varer seks ud af ti forløb 76 til 90 minutter (57 pct.), og generelt er der små variationer på længden af aktivitetsforløbene her (se figur 18).

Den almindelige idrætshal er den facilitet, der har den største variation i længden på forløbene. Det hænger dels sammen med, at folkeskolerne tegner sig for en del af aktiviteterne,

³⁶ Registreringen i East Kilbride Badet er foregået på timebasis, og det er derfor ikke muligt at bestemme længden på aktiviteterne i svømmehallen.

men også at der i hallerne er mange forskellige typer af aktiviteter. Folkeskolernes aktiviteter er noget kortere end foreningers og flest folkeskoleforløb varer 61 til 75 minutter (i gennemsnit varer folkeskolernes forløb 58 minutter, mens foreningers varer 89 minutter).

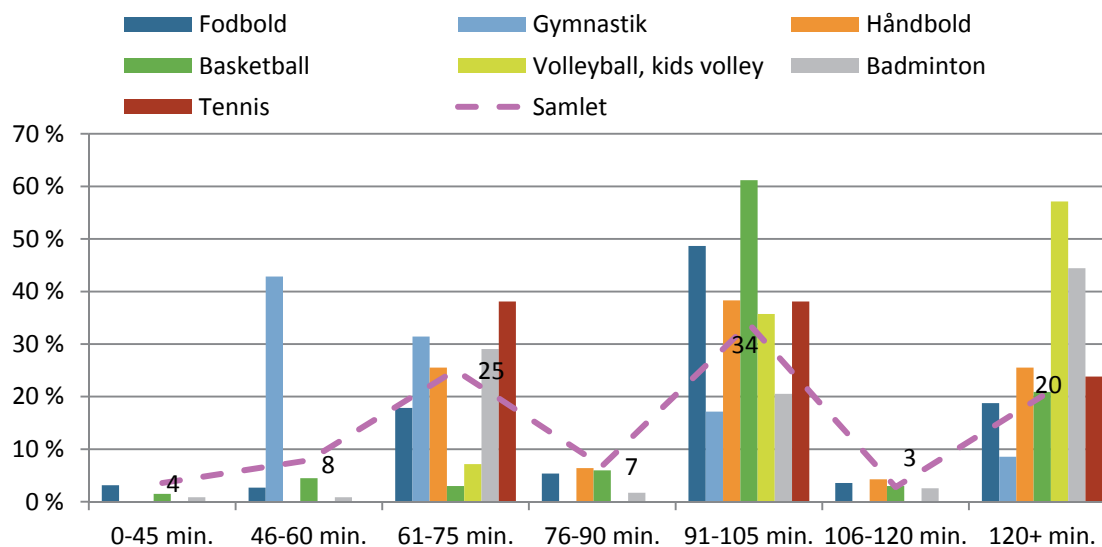
Figur 18: Aktiviteternes gennemsnitlige længde (alle forløb minus East Kilbride Badet) (pct.).

Figuren viser længden på aktivitetsforløb. Fordelt på facilitetstype (n = 649).

Det er ikke kun mellem foreninger og folkeskoler, at den typiske længde på aktivitetsforløbene varierer. Forskelle skinner også tydeligt igennem, når der kommer til idrætsaktiviteter. Blandt de udvalgte aktiviteter skiller gymnastik sig ud ved at have en ret stor andel forløb, som varer en time eller kortere, mens badminton og volleyball omvendt har en stor andel lange forløb (se figur 19). Ved badminton er der formentlig tale om træning eller frit spil, hvor udøverne skiftes ud undervejs.

Figur 19: Længde på aktivitetsforløb mellem aktivitetstyper (alle forløb minus East Kilbride Badet) (pct.).

Figuren viser længden på aktivitetsforløb. Fordelt på aktivitet (n = 647).

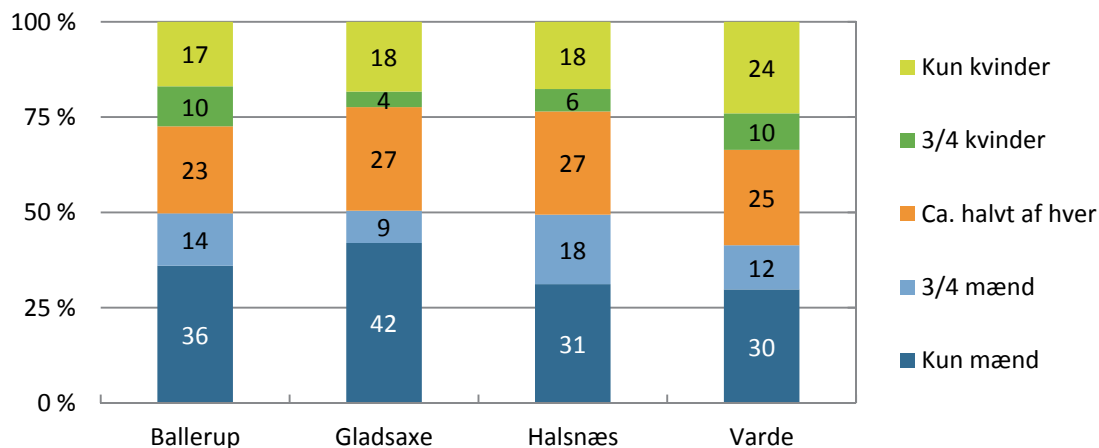
Generelt tegner sig et billede af, at mange forløb er hele eller halve klokke timer. Det indikerer, at tider som minimum skal kunne bookes på halve timer, men også at der er forskellen på forskellige typer af aktiviteter længde. En systematisk tilgang til fordeling af tider i for visse aktiviteter kan være med til at sikre træningstid til en stor skare af udøvere. Eksempelvis er tidsrummet mellem kl. 17 og 20 i almindelige idrætshaller meget efterspurgt og benyttet, og her kan det muligvis give mening at have aktiviteter med bestemt længde og sikre adgangen for flest muligt (f.eks. tre gange 60 minutter).

Sammenligning med andre kommuner

Den almindelige idrætshal findes i mange kommuner og spiller som i Ballerup Kommune en stor rolle for foreningsidrætten. I det følgende sammenlignes brug og brugerprofil for den almindelige idrætshal i Ballerup Kommune med Gladsaxe, Halsnæs og Varde Kommune for at optegne eventuelle forskellige og ligheder i benyttelsen. Sammenligningerne baserer sig på brugen, som er ud over folkeskoler – dvs. foreninger. I appendix 3 er en oversigt over blandt andet antal haller og forløb i Ballerup og kommunerne i sammenligningen.

Kønnenes brug af den almindelige idrætshal varierer kun i begrænset omfang kommunerne imellem (se figur 20). I alle kommunerne er hovedparten af forløbene i foreningernes tider domineret af drenge/mænd efterfulgt af kønsintegrerede forløb. Analysen er baseret på alle andre arrangørers forløb end folkeskoler, hvor kønsfordelingen typisk er ligelig.

Figur 20: Forløb for drenge/mænd er i overtal i alle fire kommuner i den almindelige idrætshal (alle forløb minus folkeskoler).

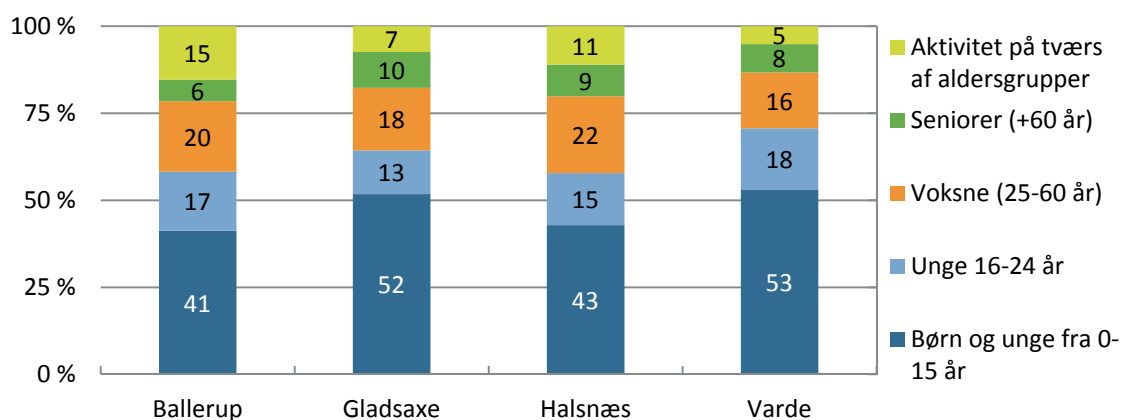

Figuren viser kønsfordeling af aktivitetsforløb i almindelige idrætshaller. Fordelt på kommune. (Ballerup, n = 372, Gladsaxe n = 317, Halsnæs n = 170, Varde n = 500) (alle forløb minus folkeskoler).

På alderssiden er der visse forskelle mellem de fire kommuner. Forløb for børn og unge under 16 år er dog i alle kommuner klart den største kategori, men i Halsnæs og Ballerup er andelen ti procentpoint lavere end i Gladsaxe og Varde.

Næsten hvert femte forløb i haller i Ballerup er for unge mellem 16 og 24 år (17 pct.), hvilket er lidt højere end i Gladsaxe og Halsnæs Kommune (se figur 21). I alle kommuner er en tiendedel af forløbene eller mindre for seniorer. Tallene for Ballerup og Halsnæs skal tages med et mindre forbehold, da en mindre andel haller er blevet registreret i dagtimerne i forhold til Gladsaxe og Varde. Det kan betyde, at tallene for ældreidræt undervurderes en smule, da deres timer i højere grad end den øvrige foreningsidræt er placeret i dagtimerne før kl. 16.

Figur 21: Aldersprofilen for den almindelige idrætshal varierer i mindre omfang mellem kommuner (alle forløb minus folkeskoler).

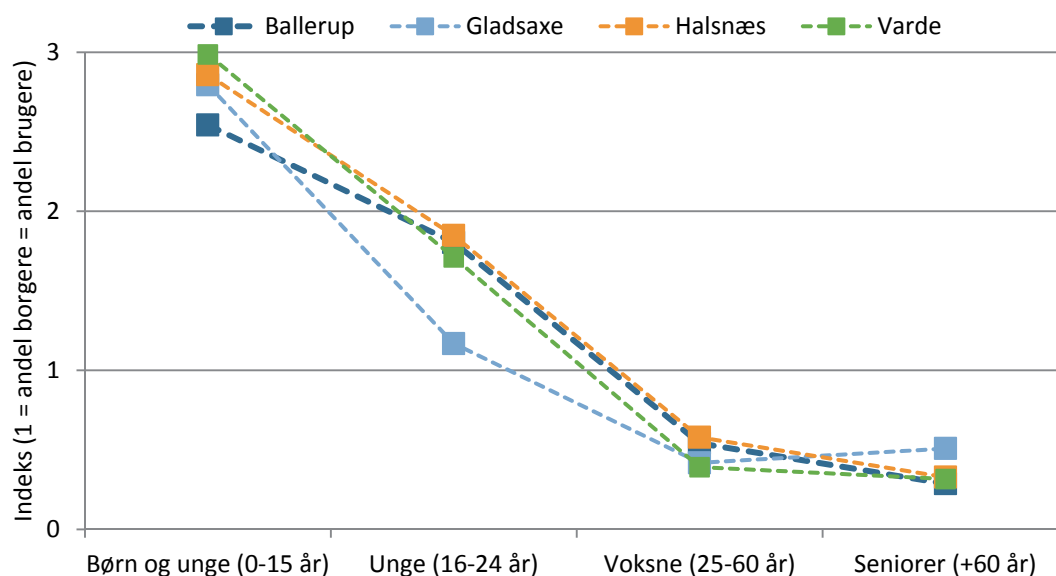
Figuren viser aldersfordeling af aktivitetsforløb almindelige idrætshaller. Fordelt på kommune (Ballerup, n = 371, Gladsaxe n = 311, Halsnæs n = 154, Varde n = 467) (Alle forløb minus folkeskoler).

Børn og unge under 16 år udgør i alle fire kommuner en mindre andel af kommunens borgere samlet set, og deres repræsentation i hallerne overstiger i markant grad deres andel af befolkningen (hvilket er i tråd med folkeoplysningsloven). Det viser en analyse, som sætter aldersfordelingen af brugerne i haller i forhold til borgersammensætningen i de enkelte kommuner (her er aktiviteter på tværs fraregnet). Det er gjort i figur 22, som er baseret på en indekssværdi, hvor én er lig med, at den procentuelle brug for en aldersgruppe er lige med aldersgruppens repræsentation i borgersammensætningen i kommunen.

Børn og unge under 16 år udgør 19 pct. af borgerne i Ballerup Kommune, men forløb med denne aldersgruppe udgør samlet set 49 pct. af aktiviteterne (her fraregnet aktiviteter på tværs af aldersgrupper), hvilket svarer til en overrepræsentation med faktor 2,5. Den aldersgruppe, som er mest underrepræsenteret blandt brugerne i hallerne i Ballerup Kommune er seniorerne (0,29).

På tværs af kommunerne er repræsentationen af forløb for de forskellige aldersgrupper ret ens og falder markant med stigende alder. De 0-24-årige er i alle kommuner overrepræsenteret i de almindelige haller i forhold til voksne og ældre, og i store træk er forholdene ens i kommunerne. I Gladsaxe Kommune er der en del færre forløb for unge 16-24-årige sammenholdt med de andre kommuner.

Figur 22: Børn og unge er stærkt overrepræsenterede som brugere af de almindelige haller.

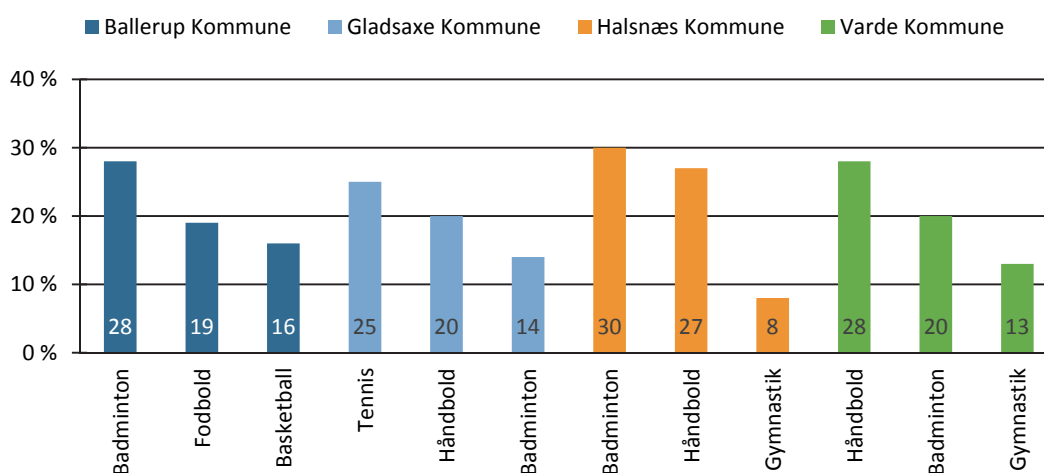
Figuren viser forholdet mellem andelen af brugere i den almindelige idrætshal inden for fire aldersgrupper sat i forhold til aldersgruppernes repræsentation blandt borgerne i kommunen. En score over én betyder overrepræsentation. Børn og unge er i alle kommuner overrepræsenteret som brugere i hallerne. (Ballerup, n = 371, Gladsaxe n = 311, Halsnæs n = 154, Varde n = 467) (Danmarks Statistik (FOLK1, 1. kvartal).

Figuren illustrerer, at faciliteter i forskellig grad appellerer til forskellige brugere, ikke kun i forhold til alder, men også køn, og typen af faciliteter samt tildelingen af tider på alder og køn er en af flere faktorer, kommuner kan justere på, når de skal overveje, hvilke borgeres idrætsdeltagelse de særligt gerne vil understøtte.

Det er dog helt normalt i danske kommuner, at forløb for børn og unge i faciliteterne fylder meget. Den almindelig idrætshal er sammen med boldbaner børn og unges foretrukne idrætsfacilitet (Laub, 2013), og tilmed er børn og unge også de hyppigste medlemmer i foreningerne, som har en gate-keeper rolle i forhold til adgang til faciliteterne. Herudover afspejler anvendelsen af faciliteterne, at børn og unge under 25 år er prioriteret i folkeoplysningsloven før voksne og ældre i forhold til lokaletildeling.

De dominerende idrætsaktiviteter varierer kommuner i mellem. Frasorteret skoleidræt er badminton den største aktivitet i de almindelige idrætshaller i Ballerup Kommune. Badminton er generelt en aktivitet, der fylder i hallerne i alle kommunerne og alle steder kommer ind på top tre i forhold til antallet af afholdte aktivitetsforløb (se figur 23).

Figur 23: Basketball og fodbold har plads i hallerne i Ballerup (alle forløb minus folkeskoler).

Figuren viser de tre største aktiviteter i almindelige idrætshaller. Fordelt på kommune. (Ballerup, n = 374, Gladsaxe n = 311, Halsnæs n = 167, Varde n = 492).

Håndbold er også en stor aktivitet bredt set, men i Ballerup Kommune spiller håndbolden kun en mindre rolle til fordel for en basketball. Derudover skiller Ballerup Kommune sig ud ved også at give ret meget plads til fodbold i hallerne. Gymnastik er en stor aktivitet i Varde og Halsnæs, mens tennis får meget haltid i Gladsaxe. Det er en aktivitet, som er meget lille i hallerne i de andre kommuner.

Kapacitetsanalyse

Aktivitetsanalysen ovenfor har beskrevet indholdet af de mange aktiviteter i faciliteterne. Nedenfor gennemgås analysens andet hovedformål: at få indsigt i faciliteternes benyttelse. Også her tages afsæt i de fire facilitetstyper.

Kapacitetsanalysen beskriver i hvilket omfang, faciliteterne reelt er i brug til aktiviteter. Aktivitetsregistreringen har indsamlet oplysninger om aktiviteterens start- og sluttidspunkt. Herigennem kan man beskrive perioder med aktiviteter og perioder uden aktivitet i faciliteterne. Perioder med aktivitet er defineret som 'mindst én aktiv i aktivitet' i faciliteten.

For også at kunne analysere benyttelsen i forhold til efterspørgslen er der for de udvalgte faciliteter blevet indhentet bookingskemaer for de uger, registreringen er foregået i faciliteterne. På den måde er det muligt at anskueliggøre, hvor stor en andel af de bookede tider, der i praksis bliver benyttet til aktivitet.

Først introduceres kapacitetsanalysens hovedresultater, hvorefter analysen dykker nærmere ned i de enkelte analyser. Boks 3 nedenfor introducerer en række centrale begreber, som er værd at være opmærksom på i læsningen af analysen.

Boks 3: Centrale begreber mål for kapacitetsanalysen

Benyttelse angiver andelen af aktivitetstimer inden for et givent tidsrum, og er et udtryk for det reelle behov for tider hos brugerne. Omvendt udtrykker den ikke benyttede tid tiden det er muligt at realisere til meraktivitet.

Bookinger er de eksakte tildelte tider i faciliteterne til brugere i undersøgelsesugerne. Bookingerne fordeles årligt og er således et udtryk for efterspørgslen efter tider. Et høj andel bookinger (reservationer) er et udtryk for stor efterspørgsel på faciliteten.

Ikke disponeret tid er den tid der ligger ud over bookingerne. Det er tider, som der ikke har været ønske om at få tildelt. En høj andel ikke disponeret tid (tilsvarende lav booking) er et udtryk for lav efterspørgsel på faciliteten.

Booking minus benyttelse betegner den andel af tid i faciliteten, som var booket til en bruger, men som ikke er blevet benyttet. I faciliteter med mange bookinger er dette mål særlig interessant, da det er tid, som andre brugere efterspørger (kunne have efterspurgt), men ikke kunne få gavn af.

Hovedresultater

Kapacitetsundersøgelsen giver indikation af, at kapaciteten i de almindelige idrætshaller, mindre idrætshaller/gymnastiksale, boldbaner og svømmehal med 50 m. bassin overordnet set møder de organiserede brugeres behov. Der er en vis overskydende kapacitet i alle faciliteter i form af reserverede tider, som ikke bliver benyttet. Den overskydende kapacitet kan realiseres til flere aktivitetstimer særligt i timerne omkring prime time (kl. 17-20).

Der er meget små udsving i benyttelsen mellem de to undersøgelsesuger, hvilket understøtter, at undersøgelsen tegner et retvisende billede af faciliteternes benyttelse. Særligt den mest efterspurgte og benyttede facilitet i form af den almindelige idrætshal svinger meget lidt i brug ugerne i mellem. Appendix 3 indeholder en oversigt over benyttelse og forskelle ugerne imellem for de enkelte faciliteter.

Flest aktivitetstimer i de almindelige idrætshaller og East Kilbride Badet

I tidsrummet mellem kl. 16 og 22 er foreningerne stort set de eneste brugere af faciliteterne, og udnyttelsen varierer mellem facilitetstyperne, men for ingen facilitetstype gælder, at der

er helt fuld benyttelse. De mest benyttede facilitetstyper i tidsrummet er East Kilbride Badet og de almindelige idrætshaller, som i løbet af de to uger har været benyttet til aktivitet i henholdsvis 75 og 72 pct. af tiden mellem kl. 16 og 22. Benyttelsen af mindre idrætshaller/gymnastiksale (46 pct.) og boldbaner (35 pct.) er noget mindre (se tabel 20).

Benyttelsen varierer mellem faciliteterne inden for de enkelte facilitetstyper rundt om i kommunen, hvilket især gør sig gældende for boldbanerne. Benyttelsen af kunstgræsbanerne ved Ballerup Idrætspark er markant højere end grusbannerne samme sted.

Tabel 20: Benyttelse i aftentimerne (kl. 16-22).

(Pct.)	Benyttet	Booking	Booket, men ikke benyttet (forskel i procentpoint)
Almindelig idrætshal	72	91	19
Lille idrætshal/gymnastiksal	46	94	48
Boldbaner	35	28	-7 ³⁷
East Kilbride Badet (<25 m.)	75	80	5

Tabellen viser benyttelse, booket tid og ikke benyttet tid i idrætsfaciliteter i uge 9/10 og 13 (kl. 16-22). Fordelt på facilitetstype.

Lokalt og blandt brugerne af East Kilbride Badet og de almindelige idrætshaller kan opfattelsen af tilstrækkelig kapacitet godt være anderledes. Ser man eksempelvis på bookingerne i de to undersøgelsesuger i hallerne, er der ikke megen fri tid (91 pct. af tiden i hallerne mellem kl. 16 og 22 er booket). Når der alligevel findes ubenyttet kapacitet her, skyldes det, at brugere i mange tilfælde ikke møder op til alle deres bookede tider, eller også varer deres aktiviteter kortere end den bookede tid. I gennemsnit møder brugerne frem og benytter tre ud af fire bookede tider i de almindelige haller, og denne 'underbenyttelse' betyder, at hallerne i praksis står tomme i 28 pct. af tiden mellem kl. 16 og 22, når man medregner tiden, de ikke er booket. Det er noget mere end de 9 pct. ledige tider, som fremgår af bookingskemaerne (se tabel 20). Mere optimal benyttelse af hallerne hænger altså sammen med bedre benyttelse af bookede tider.

Også i de mindre haller/gymnastiksale giver bookingskemaerne umiddelbart anledning til at tro, at efterspørgslen er høj efter tider i hallerne. Det er den muligvis også, men den lave benyttelse af de fordelte bookinger peger på, at det langt fra er alle brugere, der har behov for alle deres tildelte tider.

Brug i prime time og dagstimer er forskelligt

Indskrænker man tidsperioden fra at kigge på benyttelsen mellem kl. 16 og 22 til prime time mellem kl. 17 og 20, fremgår det, at benyttelsen bliver ca. 10 procentpoint højere i alle typer af faciliteter. I de almindelige idrætshaller er 80 pct. af tiden benyttet til aktivitet i prime time, mens tallet er 87 pct. i East Kilbride Badet (se tabel 21). De mindre hal-

³⁷ Der er i på boldbanerne blevet registreret aktivitet i flere timer, end der reelt har været booket. Dette er angivet med en negativ værdi. Derfor bruges f.eks., når brugere bliver længere end deres booking, eller eksempelvis selvorganiserede benytter en bane til at spille på (dvs. uden booking).

ler/gymnastiksal har stadig megen fri kapacitet, mens det varierer meget mellem grus og kunstgræsbanerne.

I prime time i de almindelige haller er der altså relativt høj benyttelse, og visse haller er stort set fuldt ud udnyttede.

Tabel 21: Benyttelse i prime time (kl. 17-20).

(Pct.)	Benyttet	Booking	Booket, men ikke benyttet (forsk. i procentpoint)
Almindelig idrætshal	80	93	13
Lille idrætshal/gymnastiksal	61	100	34
Boldbaner	43	33	-9
East Kilbride Badet (<25 m.)	87	80	-7

Tabellen viser benyttelse, booket tid og ikke benyttet tid i idrætsfaciliteter i uge 9/10 og 13 (kl. 17-20). Fordelt på facilitetstype.

Tre almindelige idrætshaller i Ballerup Kommune blev registreret i løbet af alle dagtimerne mellem kl. 8 og 16 for at få indsigt i benyttelse og potentiale for meraktivitet her. I dette tidsrum er skolerne de primære brugere, og de råder i udgangspunktet over alle tider, som ikke er booket af foreninger eller tildelt andre kommunale institutioner i tidsrummet. Hver anden time i dagtimerne i de tre haller har været i brug, selvom alle tider har været booket (reserveret) (se tabel 22).

Tabel 22: Benyttelse i dagtimerne (kl. 8-16).

(Pct.)	Benyttet	Booking	Booket, men ikke benyttet (forsk. i procentpoint)
Almindelig idrætshal	49	100	51

Tabellen viser benyttelse, booket tid og ikke benyttet tid i almindelige idrætshaller i uge 9/10 og 13 (kl. 8-16).

I dagtimerne gælder det, at foreningerne har benyttet deres anviste tider og tilmed benyttet hallerne ud over denne tid i mange tilfælde. Skolerne har derimod ikke i praksis benyttet en stor del af den kapacitet, de råder over.

Nedenfor følger en mere detaljeret gennemgang af resultaterne. Der henvises desuden til appendix 4, som indeholder detaljerede tabeller over benyttelsen. Blandt andet i forhold til forskellige brugergrupperes booking, fremmøde og brug.

Benyttelse af almindelige idrætshaller

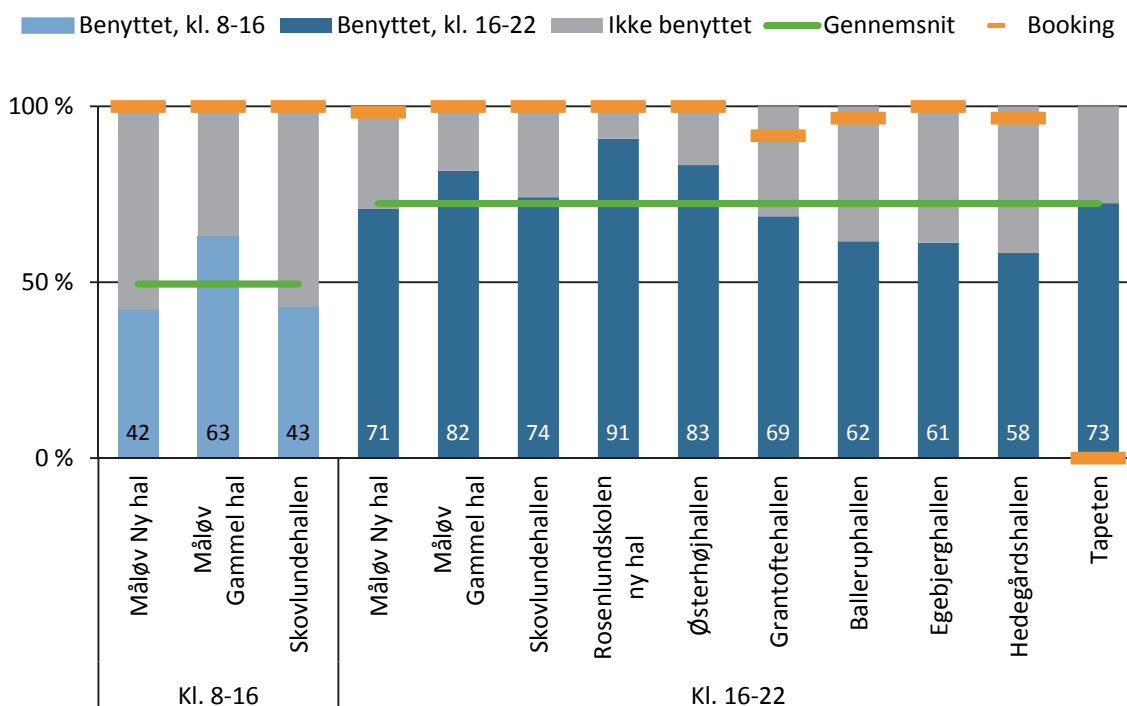
De almindelige idrætshaller hører til blandt de mest efterspurgte faciliteter i kommunen og er i brug i forskellige grad både målt hallerne imellem og målt på tværs af dagen. Aktiviteten i tre af de 13 almindelige idrætshaller er i ugerne 9/10 og 13 2015 blevet registreret fra morgen til aften (kl. 8-22), mens 13 kun er blevet registreret i eftermiddags- og aften timerne (kl. 16-22). De tre baner af håndboldbanestørrelse i Ballerup Super Arena er dog udeladt af analysen, da der stort set ikke har været aktivitet som følge af aflysninger på grund af udledning til events i Arenaen. Se appendix 4.

Figur 24 nedenfor viser, at de almindelige idrætshaller er mere benyttet i aften timerne end i dagtimerne. I dagtimerne er de tre undersøgte haller i gennemsnit i brug i 49 pct. af tiden fra kl. 8-16, mens udnyttelsen i aften timerne er på 72 pct. (de grønne linjer markerer gennemsnittet for de to tidsrum).

I dagtimerne er Måløv Gammel hal i Måløv Idrætspark mest benyttet (63 pct.) og har været i brug henholdsvis 20 og 21 procentpoint mere end de andre undersøgte haller i tidsrummet. I aften timerne er Rosenlundskolen ny hal den mest benyttede. Den har været 33 procentpoint mere i brug end Hedegårdshallen, som er mindst benyttet.

Selvom der er visse forskelle mellem de mest og mindst benyttede haller, placerer hovedparten af hallerne sig relativt tæt ved gennemsnittet. Det indikerer, at der er et vist behov for alle hallerne, men også at der er potentiale for at udnytte dem alle bedre (på nær Rosenlundskolen ny hal) (se figur 24).

Figur 24: Benyttelse af almindelige haller i dag- og aften timer (kl. 8-16 og kl. 16-22).

Figuren viser benyttelse af almindelige idrætshaller henholdsvis kl. 8-16 og kl. 16-22. Den mørkeblå og lyseblå søjle viser andelen af tid med aktivitet i hallerne på hverdage i de to undersøgelsesuger mellem henholdsvis kl. 8-16 og kl. 16-22. Den grønne streg viser gennemsnit for alle haller for tidsrummet mellem henholdsvis kl. 8-16 (til venstre) og kl. 16-22 (til højre). De orange bjælker viser andelen af bookede tider i de to undersøgelsesuger i de enkelte haller i tidsrummet.

De øverste orange bjælker i figur 24 viser, hvor stor en andel af tiderne i de to tidsrum, som har været booket til aktivitet. Bortset fra Tapeten (som ikke har været booket i aften timerne) er alle haller stort set fuldt booket i såvel dag- som aften timer.

Den fulde booking er interessant, når den sættes i forhold til den reelle brug samlet set og i de enkelte haller. I dagtimerne bliver 51 pct. af de bookede tider i praksis ikke benyttet til

aktivitet, mens det i aftentimerne er 25 pct. Den totale ubenyttede tid skyldes ikke manglende efterspørgsel efter tider (dvs. reservationer), men primært manglende fremmøde eller ikke fuld udnyttelse af tildelte tider (eller for lange tildelte tider).

I tillæg til hovedresultaterne er en række pointer værd at fremføre (se desuden appendix 4 for detaljeret oversigt over brug og booking):

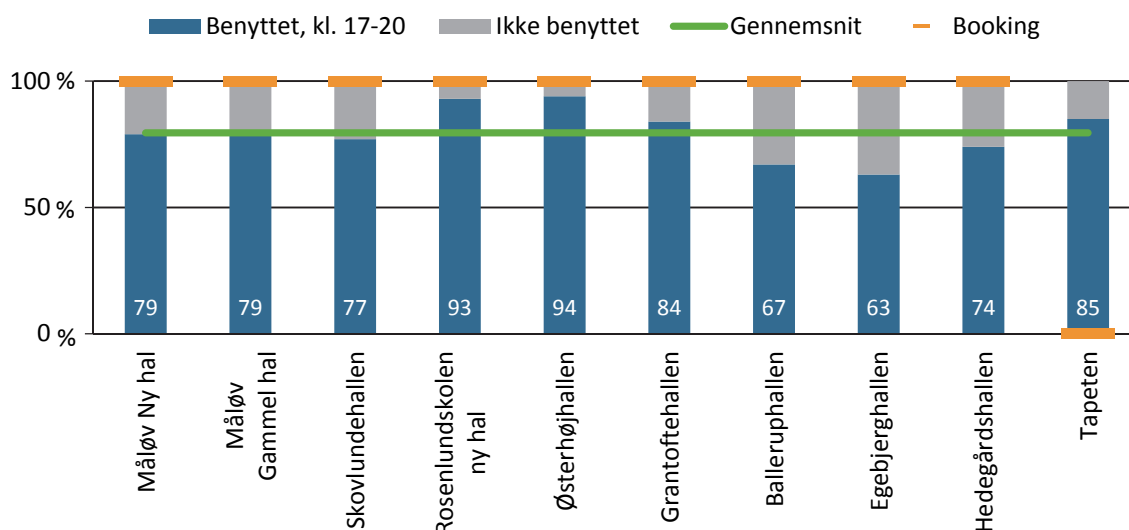
- I dagtimerne er 90 pct. af tiderne i Måløv Gammel hal reserveret til folkeskole, mens 10 pct. er fordelt til foreninger (ældreidræt). I Måløv Ny hal og i Skovlundehallen er alle tider tildelt folkeskoler. Folkeskolerne de tre steder benytter henholdsvis 36 pct., 27 pct. og 37 pct. af deres reserverede tider i Måløv Gammel hal, Måløv Ny hal og Skovlundehallen. Foreninger møder frem til alle sine tildelte tider og bruger tilmed lidt af den 'frie tid', mens et par institutioner også har gjort brug af hallerne uden booking.
- Bortset fra enkelte timer i Grantoftehallen og Hedegårdshallen er alle de fordelte tider i hallerne i aftentimerne fordelt til foreninger. Kun enkelte institutioner/private personer har benyttet en fri haltid til aktivitet.
- Der er ikke nævneværdig forskel mellem benyttelsen af haller med fast bemanning eller haller på skoler. De tre haller med fast bemanning- hallerne i Måløv Idrætspark og på Tapeten - er i brug 75 pct. af tiden i løbet af aftentimerne, mens det er 71 pct. af tiden i de resterende haller. Fremmødet til bookede tider varierer heller ikke i større omfang.

Benyttelse i prime time

Prime time fra kl. 17 til 20 er intenst benyttet. Gennemsnitligt har der i de to uger på hverdagsaftener været aktivitet 80 pct. af tiden. Hallernes benyttelse varierer en smule, men alle ligger ret tæt på gennemsnittet. Det indikerer, at der i de forskellige dele af kommunen er stort behov for haltid i dette tidsrum. Desuden er alle tider afsat til brugere undtaget i Tapeten (se figur 25).

Rosenlundskolen ny hal og Østerhøjhallen er mest benyttet, mens Balleruphallen og Egebjergshallen har haft en del fri kapacitet i de to uger.

Figur 25: Benyttelse af almindelige idrætshaller (prime time, kl. 17-20).

Figuren viser benyttelse af almindelige idrætshaller kl. 17-20.

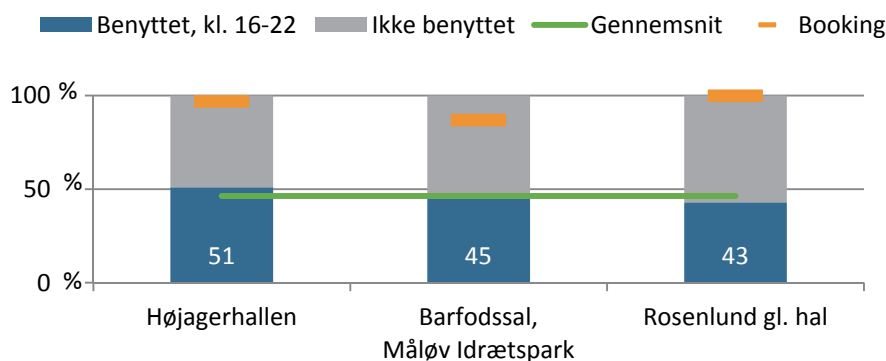
For foreninger med aktiviteter for børn og unge er i tidsrummet kl. 17 til 20 det foretrukne tidsrum til aktiviteter, og der er grund til at have særlig opmærksomhed på optimal udnyttelse fra såvel foreninger som kommunens side i dette tidsrum.

Ud over at sikre fremmøde (eller afmelding ved aflysning) til bookede tider, kan antallet af brugere og brug af halgulvet til de enkelte aktiviteter være væsentlige parametre at være opmærksom på i dette tidsrum.

Benyttelse af mindre idrætshaller/gymnastiksale

Benyttelsen af mindre idrætshaller/gymnastiksale er foretaget i tre haller i aftentimerne fra kl. 16-22. Brugen af de tre mindre idrætshaller/gymnastiksale varierer kun i mindre omfang fra hinanden, og i gennemsnit er de i brug i 46 pct. af tiden. Højagerhallen er lidt mere benyttet end de to andre (se figur 26).

Figur 26: Benyttelse af mindre idrætshaller/gymnastiksale (kl. 16-22).

Figuren viser benyttelse af mindre idrætshaller/gymnastiksale kl. 16-22.

De orange bjælker viser, at efterspørgslen på tider er stor (i hvert fald målt på anviste tider), og i de to uger har 97 pct. af tiderne i Højagerhallen, 87 pct. af tiderne i barfodssalen i Måløv Idrætspark og 100 pct. af tiderne i Rosenlund gl. hal været booket (reserveret). Der er i alle tre haller altså en ret stor andel af de bookede tider, som ikke bliver benyttet i praksis (se figur 26).

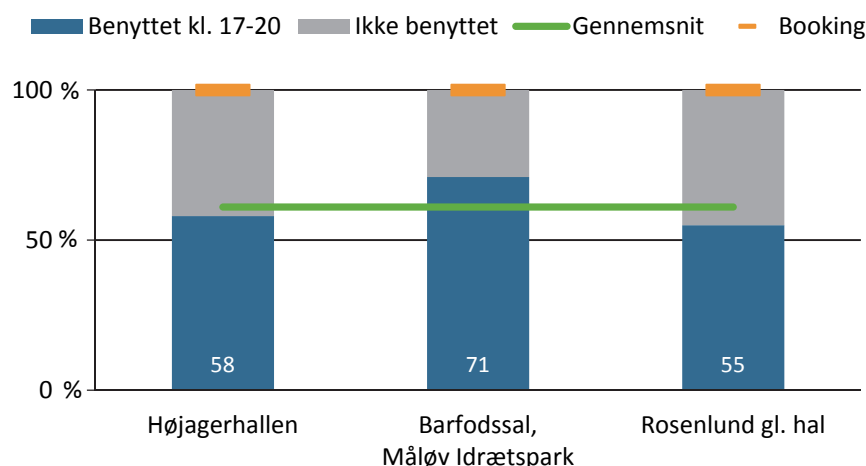
Ud over ovenstående er følgende punkter væsentlige at nævne (se desuden appendix 4 for detaljeret oversigt over brug og booking):

- I Højagerhallen og i Rosenlund gl. hal er en mindre del af tiderne fordelt til folkeskoler. I Højagerhallen er 20 pct. af tiderne fordelt til folkeskoler, mens det er 10 pct. i Rosenlund gl. hal. Alle andre tider i de tre mindre haller er anvist til foreninger.
- Hverken i Højagerhallen eller Rosenlund gl. hal mødte folkeskoler op til deres timer. Foreningerne mødte frem til 47 pct. af de anviste tider i Rosenlund gl. hal, 41 pct. i Højagerhallen og 52 pct. i barfodssalen i Måløv Idrætspark.

Brug i prime time

Benyttelsen toppes også for de mindre haller/gymnastiksale i prime time, hvor det gennemsnitligt er seks ud af ti timer i de to uger, som er benyttet (61 pct.). Barfodssalen er benyttet mere end Højagerhallen og Rosenlund gl. hal. Det er foreninger, som tegner sig for brugen af hallerne i dette tidsrum (se figur 27).

Figur 27: Benyttelse af mindre haller/gymnastiksale (prime time, kl. 17-20).

Figuren viser benyttelse af mindre idrætshaller/gymnastiksale kl. 16-22.

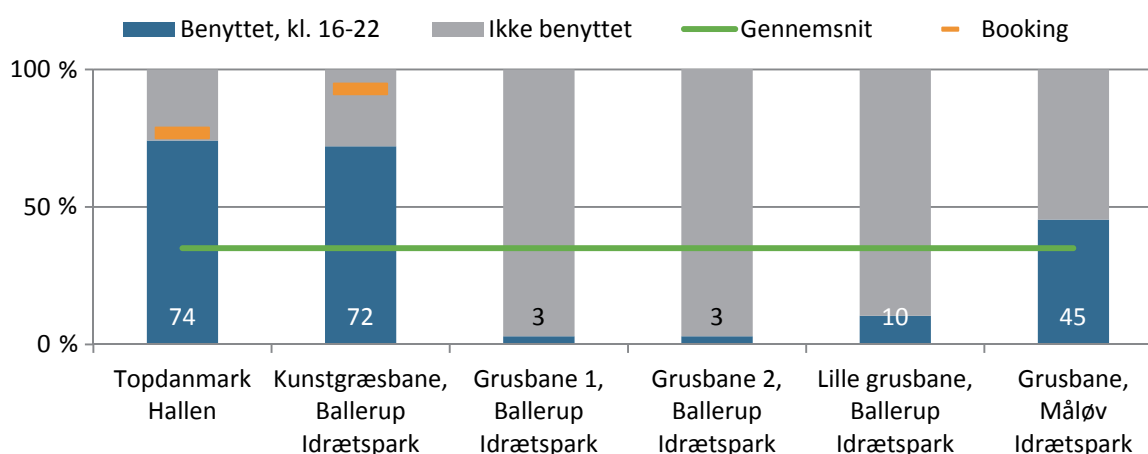
Som bookingerne viser, er der tale om et tidsrum med stor efterspørgsel efter tider. I det perspektiv er forskellen mellem booking og benyttede tid interessant. Hvorvidt bookingerne reflekterer et reelt behov, eller alternativt om disse tider kan komme i spil til andre brugere (som p.t. ikke kan anvist tider i de fyldte haller) er værd at overveje.

Benyttelse af boldbaner

Seks forskellige udendørs boldbaner til fodbold indgår i kapacitetsundersøgelsen. Der er tale om to kunstgræsbaner beliggende i Ballerup Idrætspark samt fire grusbaner, hvoraf tre ligger i Ballerup Idrætspark og én i Måløv Idrætspark. Grusbanen i Måløv er ved at blive omlagt til en kunstgræsbane.

De to kunstgræsbaner i Ballerup Idrætspark er klart de mest benyttede baner. Topdanmark Hallen er i brug i 74 pct. af tiden, mens udnyttelsen af kunstgræsbanen i idrætsparken er 72 pct. (se figur 28). De tre grusbaner i Ballerup Idrætspark bruges i meget begrænset omfang. Grusbanen i Måløv Idrætspark er i brug i 45 pct. af tiden.

Figur 28: Benyttelse af boldbaner (kl. 16-22).

Figuren viser benyttelse af boldbaner kl. 16-22.

Det er kun de to kunstgræsbaner i Ballerup Idrætspark, det har været muligt at få udleveret bookingskemaer på i de to undersøgelsesuger. Topdanmark Hallen har været booket i 77 pct. af tiden mellem kl. 16-22, mens det er 93 pct. for anlæggets kunstgræsbane (se figur 28). Foreningernes fremmøde til bookede tider er altså ret højt på de to baner. I Topdanmark Hallen er 96 pct. af de bookede tider blevet brugt til aktivitet, mens det er 77 pct. af tiderne på kunstgræsbanen.

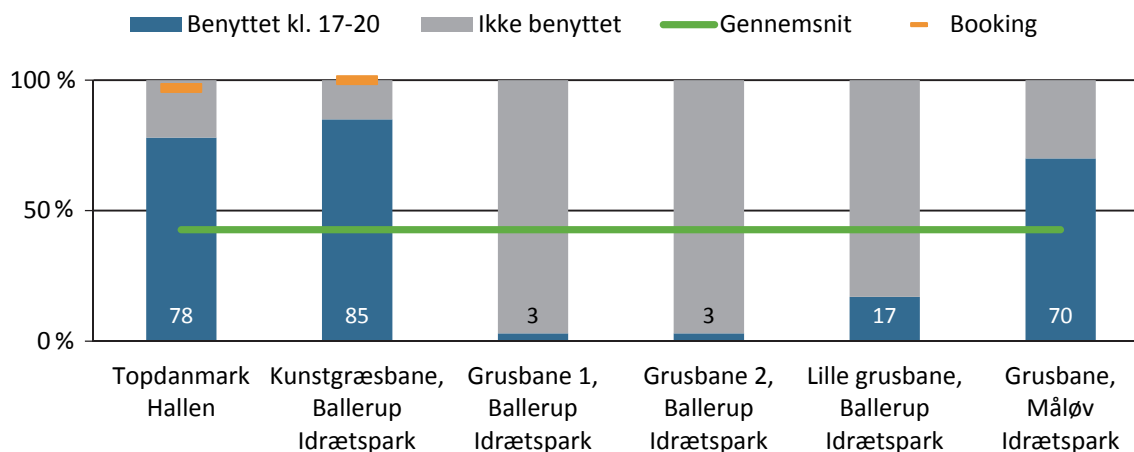
I tillæg til ovenstående er følgende punkter væsentlige at nævne (se desuden appendix 4 for detaljeret oversigt over brug og booking):

- Det er udelukkende foreninger, som har booket og benyttet kunstgræsbaner og grusbaner, bortset fra en enkelt gruppe unge der på egen hånd har spillet på kunstgræsbanen i Ballerup Idrætspark en eftermiddag.
- Selvom brugen af kunstgræsbanerne i Ballerup Idrætspark er godt udnyttet, er der mulighed for meraktivitet på fodboldsiden ved at benytte grusbanerne mere. Grusbanerne er ikke boldspillernes foretrukne underlag og fungerer p.t. kun som back-up.

Høj benyttelse af hver anden bane i prime time (kl. 17-20)

Prime time er også for boldbanerne det mest benyttede tidsrum. Det er særligt benyttelsesprocenten af grusbanen i Måløv Idrætspark, som er højere, når man betragter hele aftenperioden fra kl. 16 til 22. De to kunstgræsbaner i Ballerup Idrætspark er benyttet i lidt højere grad i hele aftenperioden, mens der også i prime time er lav benyttelse af grusbanerne i Ballerup (se figur 29).

Figur 29: Benyttelse af boldbaner (prime time, kl. 17-20) (pct.).

Figuren viser benyttelse af mindre idrætshaller/gymnastiksale kl. 17-20.

Kunstgræsbanerne i Ballerup er fuldt booket i perioden, hvilket efterlader et indtryk af, at der er et ret stort behov for disse baner i prime time.

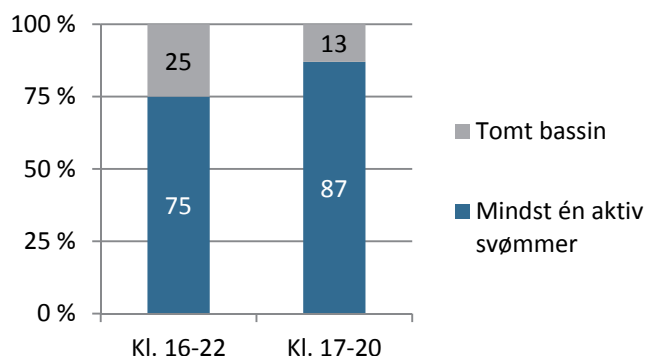
Benyttelse af East Kilbride Badet

Kapacitetsanalysen afsluttes med et kig på benyttelsen af East Kilbride Badet. Her er aktivitetsregistrering foretaget på timebasis, og det er ikke de enkelte forløb, der er blevet registreret. I stedet er antallet af svømmere blevet talt hver time, og det er således muligt at angive antal svømmere pr. time. Desuden er brugen af 50 m. bassinets areal blevet kortlagt i forhold til brug af baner for på den måde at give overblik over, hvor stor en del af bassinet der har været i brug/har stået tomt.

East Kilbride Badet har været benyttet i 75 pct. af tiden mellem kl. 16 og 22, når man alene interesserer sig for, om der har været svømmere i vandet eller ej. I prime time er ni ud ti timer i benyttet (kl. 17 og 20) (se figur 30).

Figur 30: Benyttelse af East Kilbride Badet (kl. 16-22 og prime time, kl. 17-20).

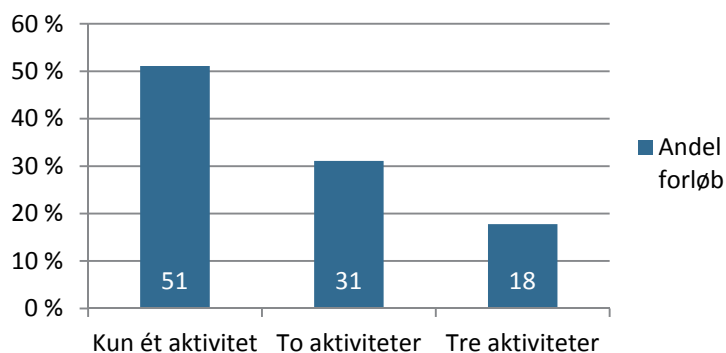
Figuren viser benyttelse af East Kilbride Badet kl. 16-22 og kl. 17-20. De mørkeblå søjler angiver andelen af timer i løbet af de to registreringsuger, hvor der har været mindst én svømmer i vandet.

Antallet af svømmere i disse timer varierer fra 6 svømmere til flere end 50, ligesom det også gør med andelen af svømmebassinets baner, som har været i brug.

I forhold til de andre facilitetstyper (haller og boldbaner) foregår der ofte flere aktiviteter på samme tid i bassinet, opdelt på forskellig vis.

Halvdelen af tiden har der (49 pct.) været to eller tre aktiviteter i gang samtidig, mens der i den anden halvdel kun har været én aktivitet ad gangen (se figur 31).

Figur 31: Fordelingen af én, to eller tre aktiviteter i East Kilbride Badet.

Figuren viser andelen af aktivitetstimer med én, to eller tre aktiviteter på samme tid (n = 47).

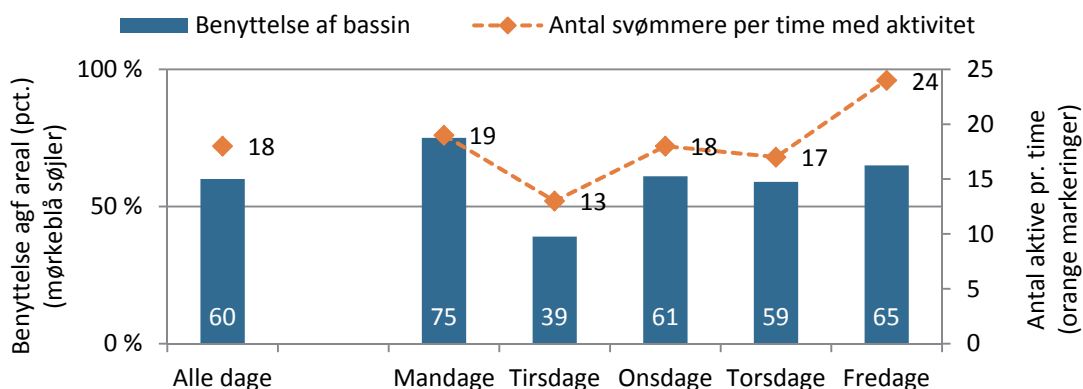
Når der kun er én aktivitet i bassinet, er det typisk foreninger, der råder over bassinet, mens den offentlige svømning typisk sker samtidig med, at der også forgår foreningsaktiviteter. Her er svømmehallen delt op med tove. Inddelingen varierer og foregår ikke kun på langs med afsæt i bassinets otte baner. Det skyldes formentligt, at 50 m. svømning for uerfarne svømmere/børn er langt.

Benyttelse af svømmebassinets areal

Kortlægningen af benyttelsen af svømmebassinets areal viser, at det ikke er fuldt benyttet i alle timer med svømmere i vandet.

I gennemsnit har 60 pct. af bassinets areal været benyttet af svømmere hen over dagen (fra kl 16-22). Det svarer til, at der i gennemsnit har været 4,8 baner i brug pr. time (og 3,2 baner tomme). Benyttelsen varierer på tværs af dage og er højest på mandag (75 pct.) og lavest på tirsdage (se figur 32).

Figur 32: Benyttelse af bassin areal i timer aktivitet i East Kilbride (kl. 16-22).

Figuren viser andelen af bassinet der i gennemsnit har været benyttet af svømmere. En benyttelse på 60 pct. svarer til, at der har været svømmere i 4,8 af bassinets 8 baner. De orange markeringer angiver det gennemsnitlige antal aktive, der har været i vandet (n = 47).

Antallet af svømmere pr. time følger i store træk benyttelsen af arealet. Eller nærmere omvendt: jo flere svømmere der har været i vandet, desto større en del af svømmebassinets areal har været benyttet. På alle dage har der i gennemsnit været 18 svømmere pr. time, og 60 pct. af arealet har været benyttet, mens der på tirsdage i gennemsnit har været 13 svømmere pr. time, som har benyttet 39 pct. af arealet.

Opgørelsen illustrerer, at ud over at se på, om der er svømmere i vandet eller ej, er det også fornuftigt at medtænke selve benyttelsen af svømmearealet. Benyttelsen af East Kilbride Badet ligger i den høje ende, men trods dette er der i gennemsnit 3,2 frie baner i timerne med svømmere i vandet. Skal der findes plads til flere svømmere og flere træningstimer til eksisterende brugere, kan det være fornuftigt at undersøge muligheder for mere optimal brugen af bassinet.

Delanalyse 5: Børns idrætsvaner

Denne analyse ser på idrætsdeltagelsen blandt børn på 4. til 10. klassetrin i Ballerup Kommune. Børnene har via kommunens ni folkeskoler samt Kasperskolen og Ordblindelinstitutet besvaret et spørgeskema i januar måned 2015, som omhandler deres deltagelse i sport og motion, brug af faciliteter samt holdninger til idræt i skolen – særligt i forbindelse med folkeskolereformen. Metoden er nærmere beskrevet i næste afsnit.

De følgende analyser ser på børnenes idrætsdeltagelse og brug af specifikke idrætsfaciliteter og udendørs områder i Ballerup Kommune med særlig fokus på køns- og aldersforskelle, lokale forskelle samt perspektiver til sammenlignelige tal på landsplan og udvalgte andre kommuner.

Foruden idrætsdeltagelse og brug af idrætsfaciliteter fokuserer analyserne på børnenes holdninger til forhold vedrørende folkeskolereformen og generelle holdninger til idræt i skoletiden.

Desuden fokuserer analyserne på, i hvilket omfang kommunens skolebørn i 4.-10. klassetrin savner flere muligheder for diverse idrætsaktiviteter i hverdagen.

Metode

Spørgeskemaundersøgelsen blandt skolebørn i Ballerup Kommune blev gennemført elektronisk, og eleverne fik mulighed for at besvare skemaet i en undervisningstime under vejledning af en lærer. Samtlige folkeskoler i kommunen samt Kasperskolen og Ordblindelinstitutet har deltaget i undersøgelsen med alle 4.-10. klasser. Undersøgelsen blev gennemført i januar 2015.

Til hver skole blev der sendt en udførlig vejledning til klasselærerne om, hvad undersøgelsen gik ud på, og lærerne blev opfordret til at hjælpe elever, der havde behov for hjælp. Vejledningen indeholdt et internetlink til undersøgelsen, som eleverne havde adgang til via en computer. Hver gang en elev åbnede linket og gennemførte spørgeskemaet, blev der oprettet en respondent i undersøgelsen. Børnene blev kun bedt om at svare på spørgsmål, der var relevante for deres situation ud fra svarene på de foregående spørgsmål. Dette har især betydning i forhold til svar på brugen af faciliteter, da børn, som ikke har angivet at dyrke nogle aktiviteter inden for det seneste år, ikke har modtaget spørgsmål om, hvilke faciliteter de benytter.

Derfor varierer antallet af svar på de enkelte spørgsmål, hvilket fremgår i de enkelte tabeller og figurer, hvor n angiver antallet af respondenter, som har svaret på det enkelte spørgsmål.

Tabel 23 herunder viser en oversigt over svarprocenter opdelt på skole og klassetrin. Svarprocenten er generelt særdeles høj (mellem 74 og 91 pct.) med undtagelse af en lavere svarprocent på Kasperskolen og i specialklasser. Desuden angiver 19 elever at gå på 'anden

skole', hvilket ikke er muligt at komme nærmere, da eleverne udelukkende har haft mulighed for at svare på spørgeskemaet gennem én af de allerede angivne skoler.

Tabel 23: Undersøgelsens datagrundlag

		Antal elever	Antal svar	Svarprocent
Klassetrin	4. klasse	545	444	81
	5. klasse	533	402	75
	6. klasse	520	417	80
	7. klasse	513	400	78
	8. klasse	535	405	76
	9. klasse	468	373	80
	10. klasse	50	39	78
	Specialklasse	247	42	17
Skole	Egebjergskolen	513	316	62
	Grantofteskolen	367	289	79
	Hedegårdsskolen	398	310	78
	Højagerskolen	204	186	91
	Kasperskolen	103	55	53
	Lundbjergskolen	243	181	74
	Måløv Skole	409	348	85
	Rosenlundskolen	518	315	61
	Rugvængets skole	241	207	86
	Østerhøjskolen	415	291	70
	Anden skole		(19)	
Total	3.411	2.517	73	

Tabellen viser antal elever og antal respondenter. Fordelt på klassetrin og skole.

I alt har 2.517 skolebørn i Ballerup Kommune gennemført hele spørgeskemaet. Alle klassetrin mellem 4. og 10. klasse er repræsenteret, og lige mange drenge og piger har svaret på skemaet. Aldersgennemsnittet er 12,7 år med 13 respondenter på 9 år og fire respondenter på 18 år.

Lokale forskelle

Analyserne er delt op i fem lokalområder som præsenteret i delanalyse 1. På grund af frit skolevalg kan man ikke udelukke, at nogle børn ikke bor i det distrikt, som skolen hører til, og analyserne af lokale forskelle er altså baseret på elever på de pågældende skoler i lokalområderne og ikke på elevernes egen bopæl. Kasperskolen samt Ordblindeinstituttet indgår ikke i denne opdeling (55 respondenter) på grund af skolens særlige karakter, hvor en højere andel af børnene formentlig ikke bor i lokalområdet.

De fem lokalområder i kommunen består af følgende skoler, som vist i tabel 24 herunder.

Tabel 24: Opdeling af skoler i lokalområder

	Måløv	Ballerup Nord	Ballerup By	Hede-/ Magleparken	Skovlunde
Skoler	Østerhøjskolen Måløv Skole	Højagerskolen Egebjergskolen	Rugvængets skole Grantofteskolen	Hedegårds- skolen	Lundebjergskolen Rosenlundskolen
Antal respon- denter	637	502	494	308	496
Alders- gennemsnit	12,6	12,4	13,0	12,6	12,9

Tabellen viser antal respondenter og aldersgennemsnit. Fordelt på lokalområder og skoler.

Aldersgennemsnittet er tæt på ens i de fem lokalområder, og derfor vil eventuelle forskelle mellem områderne kun i mindre grad kunne forklares af forskelle i alder.

Sammenligninger med landstal

Analyserne fra Ballerup Kommune kan i nogle tilfælde sammenlignes med nationale tal fra undersøgelsen 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011' (Laub, 2013), som er den seneste landsdækkende undersøgelse på området. Eventuelle forskelle skal tages med forbehold for de fire års forskel i indsamlingstidspunkt. Samtidig afviger metoderne, da landsundersøgelsen i 2011 blev sendt til børn og unge mellem 7 og 15 år, som blev bedt om at udfylde spørgeskemaet sammen med en forælder. I denne kommuneundersøgelse er skemaet udfyldt i skoletiden med en lærer til hjælp.

Samtidig er svarprocenten noget højere i den lokale undersøgelse i Ballerup med 73 pct. svar fra de deltagende skoler i Ballerup Kommune i forhold til knap 50 pct. i den landsdækkende undersøgelse (Laub, 2013). Antager man, at børn og forældre med interesse for sport og motion er mere tilbøjelige til at deltage i en generel spørgeskemaundersøgelse end børn og forældre, som ikke dyrker sport eller motion, vil det give en overrepræsentation af idrætsaktive i landsundersøgelsen, hvor kun halvdelen af respondenterne har svaret på skemaet. Derfor kan man forvente, at resultaterne i den lokale Ballerup-undersøgelse vil have et lidt lavere, men muligvis mere reelt billede af, hvor mange børn i 4.-10. klasse der dyrker sport eller motion. Af den grund vil analyserne desuden også forholde resultaterne fra Ballerup Kommune til analyser i andre kommuner, som er blevet foretaget efter samme metode sideløbende med undersøgelsen i Ballerup Kommune og med samme metode. De øvrige kommuner er Varde, Greve og i nogle tilfælde Gladsaxe, og Hvidovre Kommune.

Hvor mange dyrker idræt, sport eller motion?

Det centrale spørgsmål, der afdækker idrætsdeltagelsen, lyder: Dyrker du normalt idræt, sport eller motion? Forud for dette spørgsmål præciserer spørgeskemaet, at spørgsmålene handler om idræt, sport og motion i fritiden (altså uden for skoletiden).

I Ballerup Kommune angiver 71 pct. af alle børn og unge i 4.-10. klasse, at de normalt dyrker idræt, sport eller motion (se tabel 25).

Tabel 25: Overordnet deltagelse i idræt, sport eller motion i Ballerup Kommune (pct.).

n = 2.517	Total	Køn		Alder			Landsplan		
		Dreng	Piger	10-12 år	13-15 år	16 år ³⁸	10-12 år	13-15 år	16 år
Ja	71	74	68	74	70	53	86	81	70
Ja, men ikke for tiden	15	14	16	15	14	22	7	12	21
Nej	15	13	16	11	16	24	7	7	9

Tabellen viser svarfordelinger på spørgsmålet 'Dyrker du normalt idræt, sport eller motion?' Opdelt på køn, alder og landstal.

Som det fremgår af tabel 25, er drengene i Ballerup Kommune mere idrætsaktive end pigerne. Samtidig falder idrætsdeltagelsen med alderen helt ned til 53 pct. blandt de 16-årige. Her skal man være opmærksom på, at undersøgelsen ikke følger de samme børn og unges idrætsdeltagelsesmønster over tid, men det omtalte 'frafald' er altså et udtryk for, at ældre børn og unge er mindre idrætsaktive end de yngre børn på undersøgelsestidspunktet. De 16-årige er meget tilbøjelige til at angive 'ja, men ikke for tiden' til spørgsmålet, om de normalt dyrker sport eller motion. Det udtrykker altså en form for pause-stadie med nogle tilkendegivelser af, at de unge ikke har afskrevet tanken om at dyrke idræt på længere sigt.

Sociale forskelle

Børn og unges idrætsdeltagelse hænger meget ofte sammen med den sociale baggrund. Adskillige studier viser, at børns idrætsdeltagelse er påvirket af forældrenes socioøkonomiske baggrunde og egen interesse for sport eller motion³⁹. Desuden viser en række studier af kulturelle forskelle, at etnicitet også spiller ind dels på tilbøjeligheden til at dyrke sport og motion, dels på måderne at organisere aktiviteterne på (Ibsen og Fehsenfeld, 2013) Derfor er det relevant at stille spørgsmål til disse forhold, når man undersøger børns idrætsdeltagelse.

I denne undersøgelse er børnene og de unge blevet stillet fire spørgsmål om deres sociale baggrund. For det første blev de bedt om at angive, hvorvidt deres mor og far er født i Danmark, i Sverige, Norge, Finland eller Island, i et andet land i Europa eller i et andet land uden for Europa. For det andet skulle de svare på, hvorvidt deres mor og far har et arbejde, for det tredje om de bor sammen med begge forældre, den ene eller hos forældrene på skift, og endelig for det fjerde, om mor, far eller evt. søskende dyrker sport eller motion.

Børn og unge dyrker lidt mere idræt, hvis far og mor er født i Danmark, det øvrige Norden eller Europa, end hvis forældrene er født uden for Europa. Sammenhængen gælder dog udelukkende for pigernes vedkommende. Meget få respondenter angiver at have forældre, der er født uden for Europa, hvorfor disse tal kun er udtryk for indikationer. Mange andre undersøgelser finder dog tilsvarende tendenser, særligt blandt piger med anden etnisk baggrund end dansk (Ibsen et al. 2015).

³⁸ Inklusive 26 respondenter på 17 eller 18 år.

³⁹ En lang række forskningstitler om emnet er samlet i Ibsen et al., 2015.

Desuden dyrker børn og unge meget mere idræt, hvis far og mor har et arbejde (75 pct.), end hvis kun den ene (55-57 pct.) eller ingen af forældrene (53 pct.) har et job. Analyserne tyder på, at pigernes deltagelsesniveau også i denne sammenhæng er mere påvirket i retning af lavere deltagelse, hvis forældrene ikke har et arbejde.

Ser man på bostatus viser det sig, at børn og unge, der bor med både mor og far, dyrker meget mere idræt (75 pct.) end børn og unge, der bor på skift mellem mor og far (66 pct.), børn og unge, der bor hos mor (59 pct.), og børn og unge, der bor hos far (48 pct.). Afvigelser fra kernefamilien kan altså være en barriere for regelmæssig idrætsdeltagelse.

Endelig påvirker den øvrige families idrætsdeltagelse børnene og de unges deltagelse. Hvis mor og/eller far dyrker idræt, øger det både drengene og pigernes idrætsdeltagelse med mere end ti procentpoint fra under 70 pct. til omkring 80 pct.

De ovennævnte tendenser kan dog ofte være forklaret af den samme bagvedliggende årsag. Derved kan det være vanskeligt at gennemskue, hvilke bagvedliggende faktorer der rent faktisk har betydning for børnene og de unges idrætsdeltagelse. Ved at samle alle de fire baggrundsvARIABLE i én analyse og samtidig inkludere betydningen af børn og unges køn og alder, kan man kontrollere, hvilke faktorer, der har størst betydning, når alle faktorer tages i betragtning.

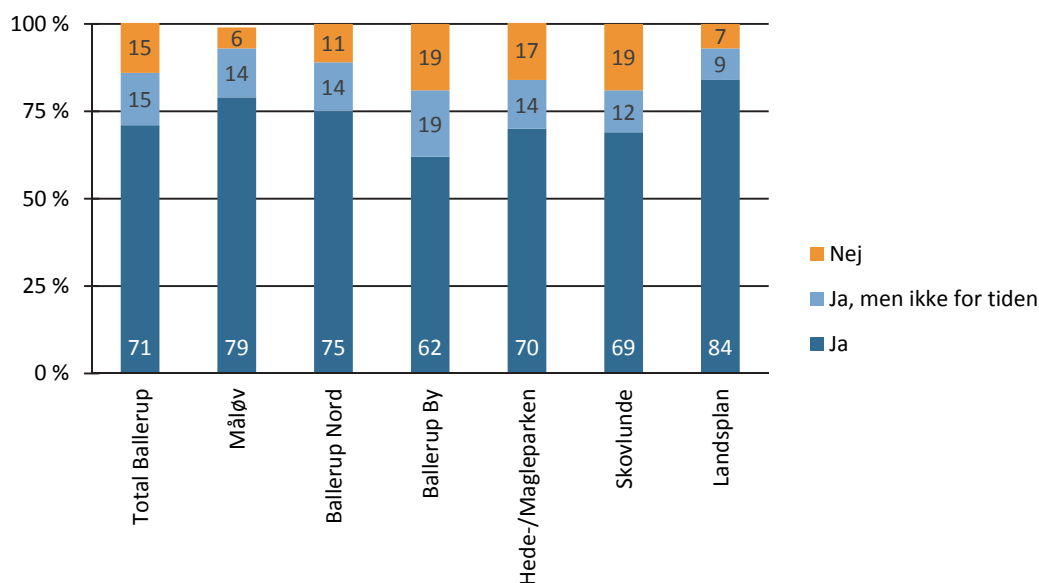
I en samlet analyse forsvinder betydningen af etnicitet. Det vil sige, at den lavere deltagelse blandt piger med anden etnisk baggrund end dansk skal findes ved, at forældrene samtidig ikke selv dyrker sport eller motion. Alle de andre faktorer bevarer en selvstændig betydning, når man kontrollerer for alle faktorer i samme model.

Samlet set vil det sige, at man finder den laveste idrætsdeltagelse blandt de ældre teenagepiger, som bor med én forælder, der ikke er i arbejde, og som ikke selv dyrker sport eller motion. Omvendt dyrker de yngste drenge mest idræt, hvis de samtidig bor med både mor og far, som begge har et job og dyrker sport eller motion.

Lokale forskelle

De fem lokalområder adskiller sig i nogen grad fra hinanden i forhold til børnene og de unges idrætsdeltagelse. Børn og unge fra de vestlige og nordlige skoler i Måløv og Ballerup Nord angiver den højeste idrætsdeltagelse på henholdsvis 79 og 75 pct., mens de mindst idrætsaktive børn og unge går på Grantofteskolen og Rugvængets Skole i Ballerup By (62 pct.) (figur 33).

Figur 33: Lokale forskelle i idrætsdeltagelse.

Figuren viser svarfordelinger på spørgsmålet 'Dyrker du normalt idræt, sport eller motion?' Opdelt på lokalomsråde og landstal (n = 2.517).

Hvis man tilføjer de lokale forskelle til den foregående analyse af sociale forskelle, forsvinder sammenfaldet dog mellem lokalomsråde og idrætsdeltagelsesniveauet. Det betyder, at de lokale forskelle ikke kan tilbageføres til selve lokalområdet, men ofte kan forklares ud fra det enkelte lokalområdes beboersammensætning.

Facilitetsanalyserne i delanalyse 1 viser, at der er en del idrætsfaciliteter i Ballerup By og tæt ved i Ballerup Idrætspark i Hede-/Magleparken. Således er idrætsdeltagelsen i Ballerup Kommune lavest blandt børn og unge, der går på de skoler, som er omkranset af en relativ stor del af kommunens idrætsfaciliteter. Hertil hører dog, at der også bor langt flere borgere i lokalområdet, så antallet af faciliteter pr. indbygger er ikke nødvendigvis højere end i de øvrige lokalområder.

Ønsker man at øge idrætsdeltagelsen blandt skolebørn i udvalgte lokalområder, handler det altså lige så meget om et fokus på at aktivere og involvere forældrene som at lave målrettede indsatser for børnene og de unge.

Idrætsdeltagelse i Ballerup sammenlignet med landstal

De 71 pct. idrætsaktive i Ballerup Kommune er noget færre end de 84 pct., som på landsplan angav at være idrætsaktive i 2011 baseret på samme klassetrin⁴⁰. Som nævnt i metodeafsnittet, kan forskellene dog skyldes to forskellige indsamlingsmetoder med en lavere svarprocent i landsundersøgelsen, som er baseret på spørgeskemaer, der er sendt hjem til børnene og deres forældre frem for at blive udfyldt i skoletiden. Andelen på 71 pct. i Balle-

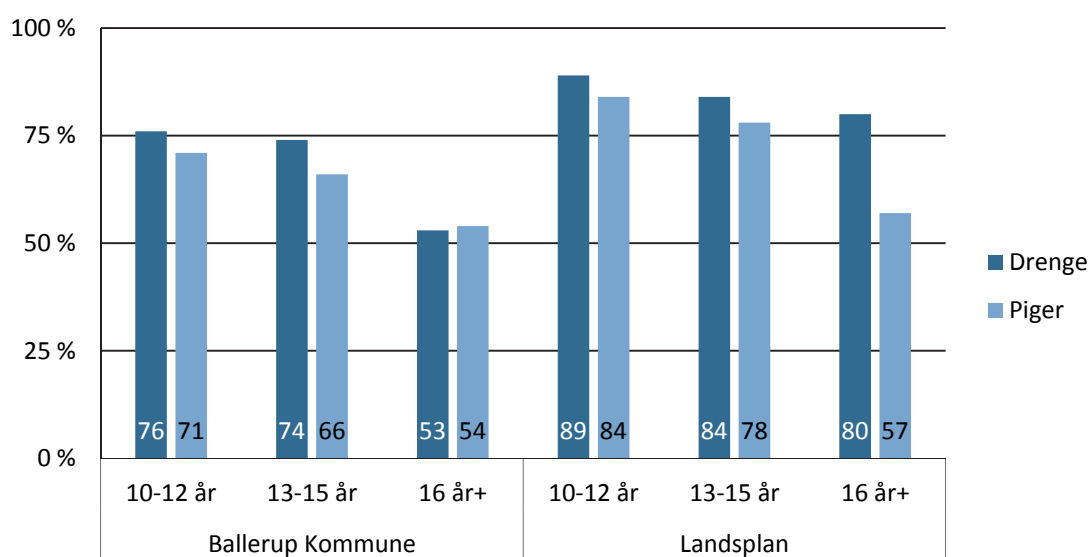
⁴⁰ På landsplan indgår kun børn op til og med 15 år, mens der i Ballerup Kommune er 126 respondenter på 16, 17 eller 18 år. Ser man udelukkende på børn op til 15 år i Ballerup-undersøgelsen, dyrker 72 pct. sport eller motion, så dette kan ikke forklare forskellene mellem Ballerup Kommune og landstallene.

rup ligger dog ligeledes lavere end i andre kommuner, som har foretaget samme undersøgelse sideløbende med undersøgelsen i Ballerup Kommune (Gladsaxe Kommune (74 pct.), Varde Kommune (76 pct.)).

I Ballerup Kommune ser man altså en moderat andel af idrætsaktive børn og unge i fritiden i en direkte og aktuel sammenligning med andre kommuner. I Ballerup ser man også, at både drenge og pigers idrætsdeltagelse falder med stigende alder (se figur 34).

Figur 34: Andel af drenge og piger i forskellige aldersgrupper, der dyrker idræt, sport eller motion (pct.)

Figuren viser andelen, der har svaret 'ja' til spørgsmålet 'Dyrker du normalt idræt, sport eller motion?' Opdelt på køn, alder og landstal.

På landsplan ser man primært en nedgang blandt de 16-årige piger, mens drenge bibeholder et ret højt niveau i andelen, der dyrker sport eller motion. I Varde Kommune ser man som i Ballerup Kommune en nedgang blandt både drenge og piger, hvilket måske kan tyde på, at drenge også synes at være udfordret i teenageårene, mens der tidligere primært har været fokus på pigerne i denne livsfase. Fremtidige landsdækkende undersøgelser vil bidrage til at belyse, hvorvidt drengens nedgang i Ballerup Kommune (og Varde) er udtryk for lokale kendetegn, eller om en landsdækkende tendens er ved at udvikle sig for drengenes vedkommende.

Hvilke aktiviteter dyrker børn og unge i Ballerup Kommune?

I undersøgelsen er børn og unge blevet bedt om at angive, hvilke aktiviteter de har dyrket regelmæssigt inden for det seneste år. Her har de haft mulighed for at angive flere forskellige aktiviteter og ikke nødvendigvis aktiviteter, som de dyrkede på tidspunktet for udfyldelse af spørgeskemaet. Derved ser man en større andel på 91 pct., som har dyrket mindst én aktivitet inden for det seneste år, end de 71 pct., som ovenfor svarede 'ja' til spørgsmålet 'Dyrker du normalt idræt, sport eller motion?'.

De følgende opgørelser over aktiviteter er beregnet som andele ud af hele stikprøven og giver derved en fornemmelse af, hvor mange børn og unge ud af samtlige 4.-10.-klasser i Ballerup Kommune, der dyrker forskellige aktiviteter.

Fodbold er helt overvejende den mest populære idrætsaktivitet blandt 4.-10. klasserne i Ballerup Kommune. Over halvdelen af alle drenge og hver femte pige angiver, at de spiller fodbold regelmæssigt. For pigernes vedkommende overstiges fodbold kun af dans (24 pct.) mens svømning og ridning nærmer sig fodbold i popularitet med 19 pct. (tabel 26).

Blandt drengene kommer ingen andre aktiviteter i nærheden af fodbold målt på størrelse. Svømning kommer tættest på med 14 pct., mens badminton (11 pct.) og fitness/styrketræning når 10 pct. Fitness er inkluderet i undersøgelsen som en bred samlebetegnelse, der i princippet kan rumme mange forskellige aktiviteter, herunder styrketræning, aerobic, spinning mv. afhængig af, hvad den enkelte definerer som fitness.

Det er interessant, at man ser så markante kønsforskelle i idrætsmønstret anno 2015, selvom det ikke adskiller sig fra andre undersøgelser og landstallene. Piger går til dans, ridning og gymnastik (dog med fodbold og svømning som to af de store aktiviteter), mens drenge går til fodbold, og til nogle af de mindre nicheprægede aktiviteter i langt større grad end pigerne. Det gælder eksempelvis kampsport, rollespil, parkour, mountainbike og bordtennis.

Aldersmæssigt sker der en del udskiftning fra en meget stor tilslutning til klassiske aktiviteter som fodbold og svømning blandt 10-12-årige til fitness, styrketræning og løb som nogle af de største aktiviteter blandt 16-årige. Fodbold og i nogen grad svømning og dans er de eneste aktiviteter, der formår at holde en relativt stor andel af de unge tilknyttet.

Samtidig ser man mere end en fordobling blandt de 16-årige i forhold til yngre børn i andelen, som slet ikke dyrker nogen aktiviteter.

Tabel 26: Børn og unge i Ballerups deltagelse i forskellige sports- eller motionsaktiviteter (pct.).

n = 2.517	Total	Køn		Alder			Landsplan		
		Drenge	Piger	10-12 år	13-15 år	16 år	10-12 år	13-15 år	16 år
Fodbold	37	52	21	39	35	33	45	44	26
Svømning	16	14	19	23	10	12	39	17	7
Dans	12	1	24	13	11	12	13	12	12
Fitness	11	10	12	2	17	39	-	-	-
Badminton	10	11	9	12	9	7	16	19	10
Ridning	10	<1	19	11	8	8	10	9	3
Styrketræning	9	10	9	3	15	20	6	20	40
Håndbold	8	6	11	10	7	8	21	18	11
Gymnastik	8	4	12	11	5	6	25	18	20
Løb	6	6	7	3	9	13	16	27	35
Spejder	6	5	6	7	5	3	-	-	-
Kampsport	5	7	4	5	5	7	7	7	10
Basketball	5	5	5	4	6	7	5	7	8
Rollespil	4	6	2	4	4	2	4	2	-
Parkour	4	7	<1	3	4	7	3	4	0
Tennis	3	2	3	3	3	2	7	8	3
Bordtennis	3	5	1	3	3	2	9	7	3
Vandreture	3	2	3	1	4	2	10	8	10
Rulleskøjter, skate, wave, løbehjul	3	3	3	3	3	5	18	10	5
Mountainbike	3	5	<1	2	3	7	3	3	3
Aerobic/step og lign.	2	<1	3	<1	2	6	3	6	12
Atletik	2	2	3	2	3	1	3	3	3
Fiskeri	2	3	<1	2	1	3	5	4	2
Volleyball	1	<1	2	2	<1	4	3	5	7
Landevejscykling	1	2	<1	<1	2	3	3	6	7
Golf	<1	1	<1	<1	<1	<1	3	3	8
Andet bold for hold	<1	1	<1	<1	1	3	-	-	
Spinning	<1	<1	<1	<1	1	3	1	4	7
Kano, kajak, roning	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1	2	5/2
Skøjteløb	<1	<1	1	1	<1	1	4	2	2
Sejlsport, surfing	<1	<1	<1	0	<1	<1	2	2	2
Ingen idræt	9	8	10	8	9	18	6	6	5

Tabellen viser svarfordelinger på spørgsmålet: 'Hvilken slags idræt, sport eller motion har du gået til fast eller dyrket regelmæssigt inden for det seneste år? Opdelt på køn og alder. Sammenligning med landstal (pct.).

Lokale forskelle i aktivitetsvalg

Internt i kommunen afviger deltagelsen i enkelte aktiviteter i de forskellige lokalområder. I de tyndest befolkede områder af kommunen mod nordvest, hvor idrætsdeltagelsen generelt er højest, er deltagesmønsteret relativt klassisk med fodbold, badminton, svømning og løb som nogle af de store idrætter, mens mønsteret i Skovlunde er mere 'urbant'. Her styrketræner børnene og de unge mere og angiver den generelle term 'fitness' i relativt høj grad, mens de i mindre omfang end børn og unge længere mod nord og vest dyrker klassiske aktiviteter som badminton, fodbold og svømning. I Skovlunde dyrker 11 pct. af børn og unge svømning, mens det gælder mellem 15 og 19 pct. i de øvrige fire distrikter. Dette til trods for, at der ligger tre kommunale svømmefaciliteter i Skovlunde og ingen i Ballerup Nord. Disse svømmebassiner er dog ubemandede og formentlig ikke særligt tilgængelige/attraktive for lokalbefolkningen.

Samtidig antyder de lokale forskelle, at nærhed til faciliteter/udeområder i nogle tilfælde spiller ind på benyttelsen heraf. Børn og unge mod vest, hvor adgangen til natur og grønne områder er størst, dyrker mere mountainbike og løb end børn og unge mod øst i kommunen. Dette kan dog også skyldes socialisering fra forældrene, da børn og unge af forældre, som generelt går op i sport og motion, er mere tilbøjelige til disse motionsprægede aktiviteter (Pilgaard, 2009).

Aktivitetsvalg i Ballerup Kommune i forhold til resten af landet

De fleste aktiviteter ligger lavere i Ballerup Kommune end opgørelser på landsplan. Samme mønster ser man i flere andre kommuner, og noget tyder på, at respondenterne i den landsdækkende undersøgelse fra 2011 var mere tilbøjelige til at sætte mange krydser. I 2011 dyrkede børn og unge tre aktiviteter i gennemsnit, mens børn og unge i Ballerup Kommune angiver to aktiviteter i gennemsnit. Også i Greve Kommune ligger gennemsnittet på to aktiviteter, i Varde Kommune på 2,4 aktiviteter.

De største afvigelser i Ballerup Kommune i forhold til landstallene finder man i forhold til gymnastik og håndbold, men også fodbold, svømning, løb, badminton og rulleskøjter/skateboard ligger markant lavere. Gymnastik og til dels også håndbold er særligt små i Ballerup Kommune, men ligger på niveau med andelen i både Gladsaxe og Greve. I Varde Kommune samler disse aktiviteter meget større andele, hvilket hænger sammen med kultur og traditioner, eksisterende foreningsudbud og de typer af faciliteter, der er tilgængelige i lokalområdet.

Hvor ofte dyrker børn og unge idræt, sport eller motion?

De idrætsaktive børn og unge har svaret på, hvor ofte de normalt dyrker idræt, sport eller motion. Derved finder man tre forskellige mål for idrætsdeltagelse. Dels andelen, som angiver, at de normalt dyrker idræt, sport eller motion (71 pct.), dels andelen, der dyrker mindst en aktivitet regelmæssigt inden for det seneste år (91 pct.), og her altså også, hvor ofte dem, som dyrker mindst én aktivitet, angiver at være aktive.

Langt de fleste (91 pct. af de idrætsaktive) dyrker idræt, sport eller motion mindst én gang om ugen, og over halvdelen er aktive mindst tre gange om ugen (tabel 27). Drengene dyr-

ker idræt noget oftere end pigerne, og forskellene udspiller sig særligt på andelen, der dyrker idræt mindst fem gange om ugen.

Aldersmæssigt ligger de 13-15-årige på det hyppigste træningsniveau efterfulgt af de 16-årige, mens de 10-12-årige er lidt mere tilbøjelige til at træne højst 1-2 gange om ugen. Man ser altså den største træningsmængde blandt de unge teenagere i årene op til, at mange vælger at stoppe med at dyrke idræt i foreningsregi.

Tabel 27: Hyppighed for idrætsaktive børn og unges idrætsdeltagelse (pct.).

n = 2.289	Total	Køn		Alder			Landsplan		
		Drenge	Piger	10-12 år	13-15 år	16 år	10-12 år	13-15 år	16 år
5 gange om ugen eller mere	24	31	18	23	27	32	20	29	24
3-4 gange om ugen	37	36	38	45	44	24	36	38	35
1-2 gange om ugen	30	26	34	30	26	33	34	25	32
1-3 gange om måneden	6	5	7	1	1	8	7	5	6
Sjældnere	4	3	4	1	1	3	3	4	3

Tabellen viser, hvor ofte børn og unge dyrker idræt, sport eller motion. Opdelt på køn og alder. Sammenligning med landstal (n=2.289).

Kun mindre forskelle præger hyppighedsniveauet i forhold til landstallene, og ikke i noget entydigt mønster på de tre alderstrin. Foreningsaktive træner heller ikke oftere end udøvere i privat regi eller børn og unge, der træner på egen hånd. Det skyldes formentlig, at de fleste børn og unge er aktive i mere end ét regi og derfor udligner eventuelle forskelle sig i de samlede resultater.

På samme måde finder man ingen forskelle i træningshyppighed på tværs af brug af faciliteter, fordi de fleste børn benytter mere end én type facilitet. Svømmehallerne er dog en undtagelse, som typisk bliver brugt én gang om ugen, mens haller og udendørs boldbaner/anlæg typisk bruges flere gange om ugen.

Hvordan er idrætten organiseret?

Foreningsidrætten er den største organiseringsform blandt børn og unge idrætsudøvere, og 72 pct. af alle 4.-10. klasser dyrker eller har dyrket aktiviteter som medlem af en idrætsforening. Det er faktisk 1 procentpoint højere, end der angiver at dyrke regelmæssig sport eller motion, hvilket indikerer, at mange børn inden for det seneste år har været medlem i en idrætsforening.

Som tabel 28 viser, dyrker drenge mere foreningsidræt end piger, og samtidig falder andelen blandt de ældre skoleelever. SFO/fritidsklubberne har også flere aktive drenge end piger og flere yngre end ældre aktive børn og unge. Omvendt er pigerne svagt overrepræ-

senteret i private centre, og andelen stiger markant mellem de yngste og de ældste børn og unge. Også tilslutningen til selvorganiseret idræt stiger med alderen.

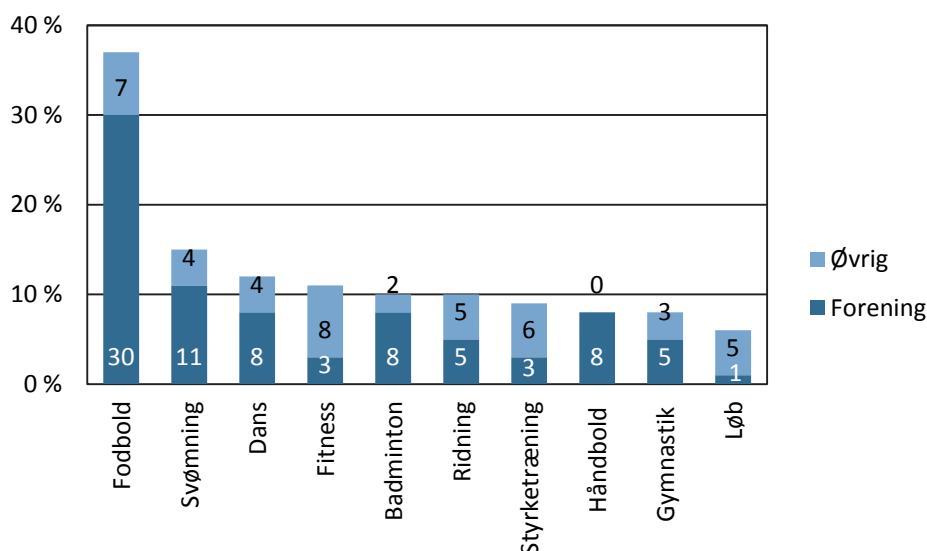
Tabel 28: Organisering af idræt, sport og motion i Ballerup Kommune (pct.).

n = 2.517	Total	Køn		Alder			Landsplan		
		Dreng	Piger	10-12 år	13-15 år	16 år	10-12 år	13-15 år	16 år
Forening	72	75	69	74	73	60	85	82	60
Privat	11	9	12	6	13	28	8	12	17
SFO/fritidsklub	13	15	11	15	12	7	18	7	-
På egen hånd	32	33	31	26	35	45	43	51	54
I anden sammenhæng	12	12	12	13	11	14	24	19	23

Tabellen viser, i hvilken organiseringsmæssig sammenhæng børn og unge dyrker idræt, sport eller motion. Baseret på alle børn og unge i kommunen. Opdelt på køn og alder. Sammenligning med landstal (n=2.517).

Foreningsdeltagelsen er i den følgende figur 35 vist for de ti største aktiviteter. Samlet set angiver 37 pct. at spille fodbold, mens 30 pct. angiver at spille fodbold i forening. Det vil altså sige, at langt de fleste fodboldspillere er medlem af en fodboldforening, mens 7 pct. (svarende til 19 pct. af alle fodboldspillere) spiller uden at være medlem af en forening. Det kan eksempelvis foregå i SFO/fritidsklub eller som selvorganiseret spil i fritiden. Håndbold er den eneste aktivitet, som børn og unge i Ballerup Kommune udelukkende dyrker som medlem af en idrætsforening, mens der omvendt er få løbere og fitnessudøvere, som dyrker disse aktiviteter i foreningsregi.

Figur 35: Andelen af alle udøvere i de ti største aktiviteter i Ballerup Kommune, som dyrker aktiviteterne i foreningsregi (pct.).

Figuren viser andelen, der dyrker en aktivitet i forening, samt den resterende andel, som dyrker aktiviteten uden for foreningsregi. Foreningsandelen plus den øvrige andel giver tilsammen den samlede andel, som dyrker aktiviteten. De ti største aktiviteter er inkluderet. (n = 2.517).

Lokale forskelle i organisering

I området omkring Ballerup By, hvor idrætsdeltagelsen generelt ligger lavere end i de øvrige skoledistrikter, ser man også den laveste foreningstilknytning på 61 pct., mens Måløv har den største andel af foreningsudøvere på 78 pct. Omvendt dyrker børnene omkring Ballerup By i størst omfang selvorganiseret idræt (38 pct.) og aktiviteter i SFO/fritidsklub (15 pct.).

Organisering i Ballerup Kommune i forhold til resten af landet

Organiseringsbilledet i Ballerup Kommune er meget typisk, og man ser lignende mønstre i andre kommuner og på landsplan. Landstallene viser dog en noget højere andel aktive end i Ballerup i forhold til foreningsregi, selvorganiseret på egen hånd og under kategorien 'i anden sammenhæng'. Sidstnævnte er ikke muligt at komme nærmere. Men det kan eksempelvis være ungdomsklub, et særligt tilrettelagt projekt eller måske aktiviteter organiseret i familien, via sociale grupper på nettet mv.

Omvendt er forskellene meget små i forhold til privat (kommercielt) organiseret sport og motion og i forhold til SFO/fritidsklub. Måløv er generelt det område, som ligger tættest på landstallene fra 2011.

Brug af faciliteter

Deleanalyse 1 synliggjorde en relativt god facilitetsdækning i Ballerup Kommune. Dels har kommunen en række specialfaciliteter, dels er især andelen haller og gymnastiksale god i forhold til antallet af indbyggere. Omvendt har kommunen færre svømmefaciliteter med mindst 25 m. bassin og naturgræsbaner end landsgennemsnittet, mens kunstgræsbaner er lidt bedre repræsenteret.

De følgende analyser ser på børn og unges brug af faciliteter i Ballerup Kommune. I spørgeskemaet blev spørgsmål omkring brug af faciliteter kun stillet til de børn og unge, som angav at dyrke mindst én aktivitet regelmæssigt inden for det seneste år. De 9 pct., som ikke dyrker nogen aktiviteter, indgår derfor ikke i de følgende analyser, og andelen er baseret på alle idrætsaktive og ikke på samtlige børn og unge i kommunen. Da relativt få børn og unge slet ikke dyrker aktiviteter, får man dog et tilnærmelsesvist billede af, hvor mange børn og unge i kommunen der benytter sig af forskellige typer af faciliteter.

Brugen af faciliteter afspejler i nogen grad kommunens facilitetsdækning, og ikke så overraskende hænger aktivitetsvalg og facilitetsbrug ofte sammen. Indendørs haller, små lokaler samt udendørs boldbaner bliver brugt i stort omfang i forhold til øvrige faciliteter (se tabel 29). Omvendt bruger meget få børn og unge mellemstore sale (8 pct.), som kommunen dog også blot besidder ni af i forhold til 14 store haller (inkl. de tre haller i Ballerup Super Arena), og 21 små lokaler under 300 kvm. Drengene og pigerne bruger de store haller i lige stort omfang, og særligt de yngste børn benytter de store haller. Omvendt finder man ingen aldersforskelle i de mindre sale og lokaler, hvor især pigerne dyrker aktiviteter. Forrige delanalyse viste, at de store haller bliver benyttet i lidt større omfang af drenge end piger. Forskelle kan forklares ud fra, at der her blot spørges ind til, om man benytter en stor

hal, men ikke hvor meget. Når man tæller aktive – som i forrige afsnit – vil dem, der træner mest, også være mest repræsenteret, og det kan være en forklaring på, at drenge fylder mere end piger i hallerne. Desuden at drenge dyrker flere aktiviteter som organiseres i haller end piger.

Fodboldbaner benyttes også i stort omfang i kraft af de mange fodboldspillere. Her ser man langt flere drenge end piger, og samtidig er boldbaner en af de eneste facilitetstyper, som ikke varierer i brug på tværs af alder blandt skolebørnene.

Svømmehaller benyttes i noget mindre omfang og primært af yngre børn, mens fitnessfaciliteter næsten udelukkende bruges af unge over 13 år. I ungdomsårene bliver fitness til gengæld et yderst populært samlingssted. Over halvdelen af alle 16-årige i kommunen benytter et fitnesscenter/motionsrum.

Brug af udendørs rum som veje, gader, natur samt hjemmet/haven stiger også med alderen. Mens drengene hælder lidt mere til veje og gader end piger, ser man flere piger end drenge benytte naturen. Piger benytter også langt oftere end drenge andre baner/anlæg, hvilket primært indbefatter ridebaner.

Indendørs haller/sale er sammen med naturen nogle af de mest 'demokratiske' faciliteter målt på ligelig fordeling mellem køn og aldersgrupper. Kombineret med svømmehaller (for de yngste), fitnessfaciliteter (for de ældste), boldbaner (til drenge) og andre baner/anlæg – typisk ridebaner (til piger), har kommunen mulighed for at levere gode rum og rammer til langt de fleste børn og unge.

Tabel 29: De idrætsaktive børn og unges brug af faciliteter (pct.).

n = 2.289	Total	Køn		Alder		
		Drenge	Piger	10-12 år	13-15 år	16 år
Haller (alm. idrætshal)	37	38	37	40	35	29
Sale (300-799 kvm.)	8	8	7	7	9	6
Lokaler (<300 kvm.)	28	23	32	25	30	29
Fodboldbane	37	53	20	38	37	34
Andre baner/anlæg	9	5	15	9	10	7
Svømmehal	17	15	19	23	10	12
Fitnesscenter/motionsrum	15	14	15	2	23	53
Anlæg ved vand	1	1	<1	1	1	3
Aktivitetsanlæg	4	6	2	2	4	8
Veje, gader, fortove	12	15	10	9	15	23
Naturen	18	16	20	15	21	26
Hjemme/i haven	20	18	21	16	22	29
Andet	10	9	11	13	7	8

Tabellen viser andelen af alle idrætsaktive børn og unge (andelen (91 pct.), der dyrker mindst én aktivitet), som benytter forskellige typer af faciliteter. Fordelt på køn og alder (n= 2.289).

Facilitetsbrug på tværs af lokalområder

På tværs af lokalområder benytter børn og unge i Måløv store idrætshaller meget oftere end børn og unge i de øvrige lokalområder. Ingen af de øvrige faciliteter skiller sig ud i samme omfang, men i Skovlunde ser man dog en ret stor tilslutning til de mellemstore sale og omvendt en relativt lav benyttelse af svømmefaciliteter og fodboldbaner.

Tabel 30: De idrætsaktive børn og unges brug af faciliteter opdelt på lokalområde (pct.)

n = 2.289	Måløv	Ballerup Nord	Ballerup By	Hede-/Magleparken	Skovlunde
Haller (alm. idrætshal)	48	30	37	34	33
Sale (300-799 kvm.)	1	12	4	6	15
Lokaler (<300 kvm.)	27	28	27	23	28
Fodboldbane	35	39	33	36	29
Andre baner/anlæg	9	9	8	11	8
Svømmehal	17	18	14	17	9
Fitnesscenter/motionsrum	13	11	15	11	16
Anlæg ved vand	1	1	1	1	1
Aktivitetsanlæg	3	4	4	2	4
Veje, gader, fortove	14	11	12	8	10
Naturen	20	19	15	11	15
Hjemme/i haven	23	15	18	12	17
Andet	10	8	8	5	12

Tabellen viser andelen af alle idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), som benytter forskellige typer af faciliteter. Fordelt på lokalområde (n= 2.289).

Facilitetsbrug i Ballerup Kommune i forhold til resten af landet

Det er vanskeligt at sammenligne facilitetsbrugen i Ballerup Kommune med landstallene, fordi facilitetskategorierne i spørgeskemaerne ikke er identiske. På landsplan bruges udtrykkene almindelig idrætshal, gymnastiksal og andet lokale om de indendørsfaciliteter, som i denne undersøgelse er samlet under én kategori i selve spørgeskemaet (haller/sale). Efterfølgende er denne kategori blevet opdelt på baggrund af respondenternes specifikke brug af faciliteter i Ballerup Kommune, som mere præcist kan opdeles i 'haller' (alm. idrætshal), sale mellem 300-799 kvm. og lokaler under 300 kvm.

I landsundersøgelsen er der ikke spurgt specifikt til svømmehaller og fodboldbaner, men til fælleskategorierne 'særlig udendørs bane/anlæg' (fodbold) og 'særlig hal/lokale' (svømmehal). Nogle kategorier er dog tilnærmelsesvis ens. Foruden 'alm. idrætshal' gælder det 'hjemme/i haven', 'veje, fortove og lign.', 'naturen', og 'fitnesscenter'.

I 2011 angav 52 pct. af de idrætsaktive børn på landsniveau at bruge en almindelig idrætshal i forhold til de 37 pct. i Ballerup Kommune. Igen ligger Måløv tættest på landstallene med 48 pct.

Fitnesscentre blev i 2011 benyttet af 4 pct. af de idrætsaktive mellem 10 og 12 år og 17 pct. af de 13-15-årige. I Ballerup Kommune hedder andelene 2 og 23 pct. for de respektive aldersgrupper.

Den største forskel finder man dog i forhold til brugen af veje, gader og fortove. På landsplan bruger 25 pct. af de idrætsaktive 10-12-årige og 33 pct. af de 13-15-årige de udendørs offentlige rum, mens noget færre benytter sig heraf i Ballerup Kommune (henholdsvis 9 og 15 pct.). Den meget lavere brug ser man også i andre kommuner som Greve, Gladsaxe og Varde, og noget tyder på, at der også her kan være metodiske forklaringer på forskellene. Det kan også skyldes, at undersøgelsen fra 2011 viste en meget høj deltagelse i motionsløb og rulleskøjter/skateboard, som ingen af de undersøgte kommuner kommer i nærheden af, og at disse aktiviteter foregår typisk på gader og veje.

Brug af specifikke faciliteter i Ballerup Kommune

De foregående analyser er baseret på nogle overordnede facilitetsopdelinger, som har gjort det muligt at se på brugen af faciliteter i sammenligning mellem lokalområder, andre kommuner og til dels også landstal. I det følgende ser analyserne nærmere på brugen af de specifikke faciliteter i Ballerup Kommune. Igen skal man være opmærksom på, at andelene er baseret på de børn og unge, som dyrker mindst én aktivitet (91 pct.), og ikke på alle børn og unge i kommunen.

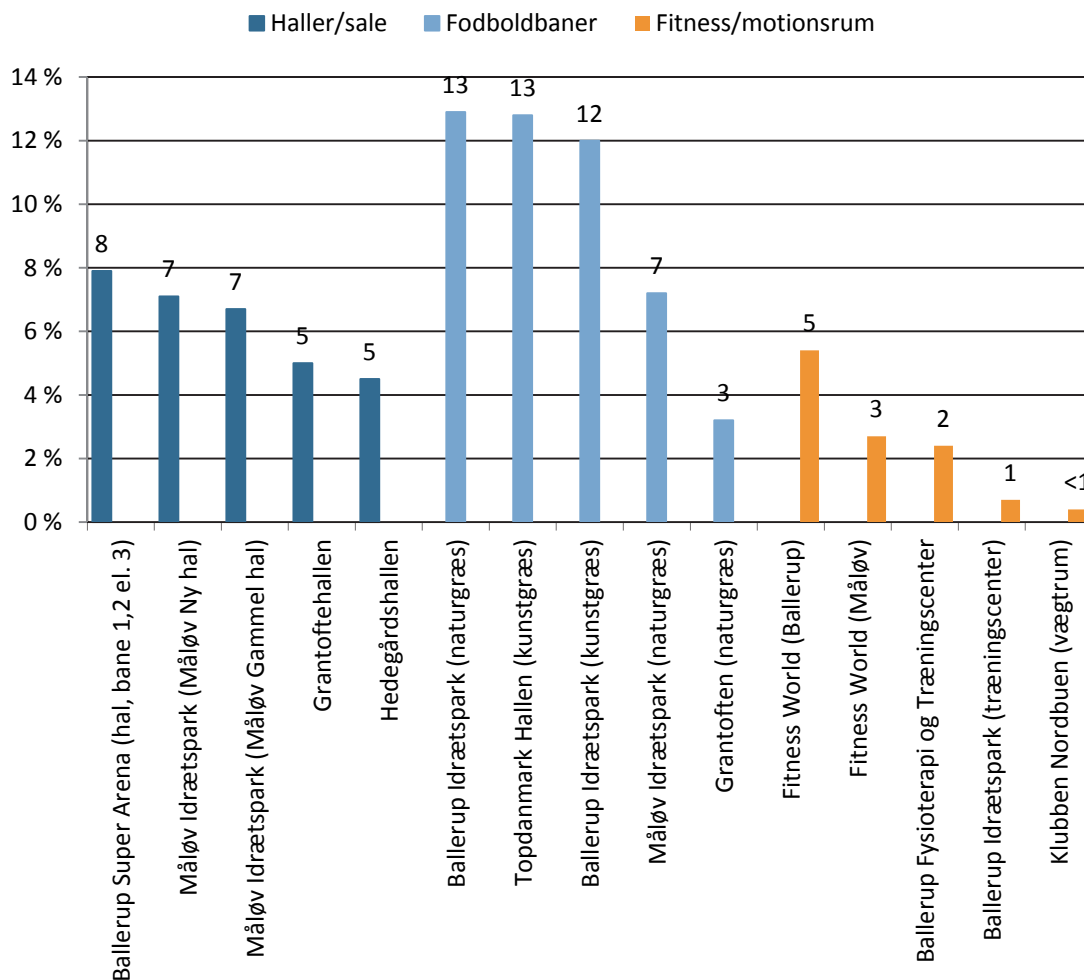
De fem mest benyttede faciliteter i Ballerup Kommune inden for kategorierne haller/sale, fodboldbaner og fitness/motionsrum, er vist i figur 36 herunder. Generelt ser man relativt få andele, som benytter sig af de enkelte idrætsanlæg. Baggrundskapitlet fremhæver netop, at hvert enkelt lokalområde er dækket ind i forhold til haller, sale og boldbaner, og dette afspejler sig i den faktiske brug af specifikke anlæg. Brugen er altså spredt ud på de enkelte faciliteter, og man ser ikke én specifik facilitet, som benyttes af et stort antal børn og unge.

Fodboldbanerne ved Ballerup Idrætspark (både natur- og kunstgræs) er samlet set de enkeltstående faciliteter, som benyttes af flest idrætsaktive børn og unge med 13 pct. af de idrætsaktive (svarende til 12 pct. af alle 4.-10. klasser i kommunen). Typisk er det de samme børn og unge, som benytter både natur- og kunstgræs ved Ballerup Idrætspark.

Af de store haller bliver Ballerup Super Arena – som egentlig tæller tre håndboldhaller/-baner – benyttet af 8 pct. af de idrætsaktive børn efterfulgt af hallerne i Måløv.

De to Fitness World-centre i kommunen samler de fleste fitnessudøvere, men stadig er de samlede andele af idrætsaktive børn, som benytter et enkelt center, ret små.

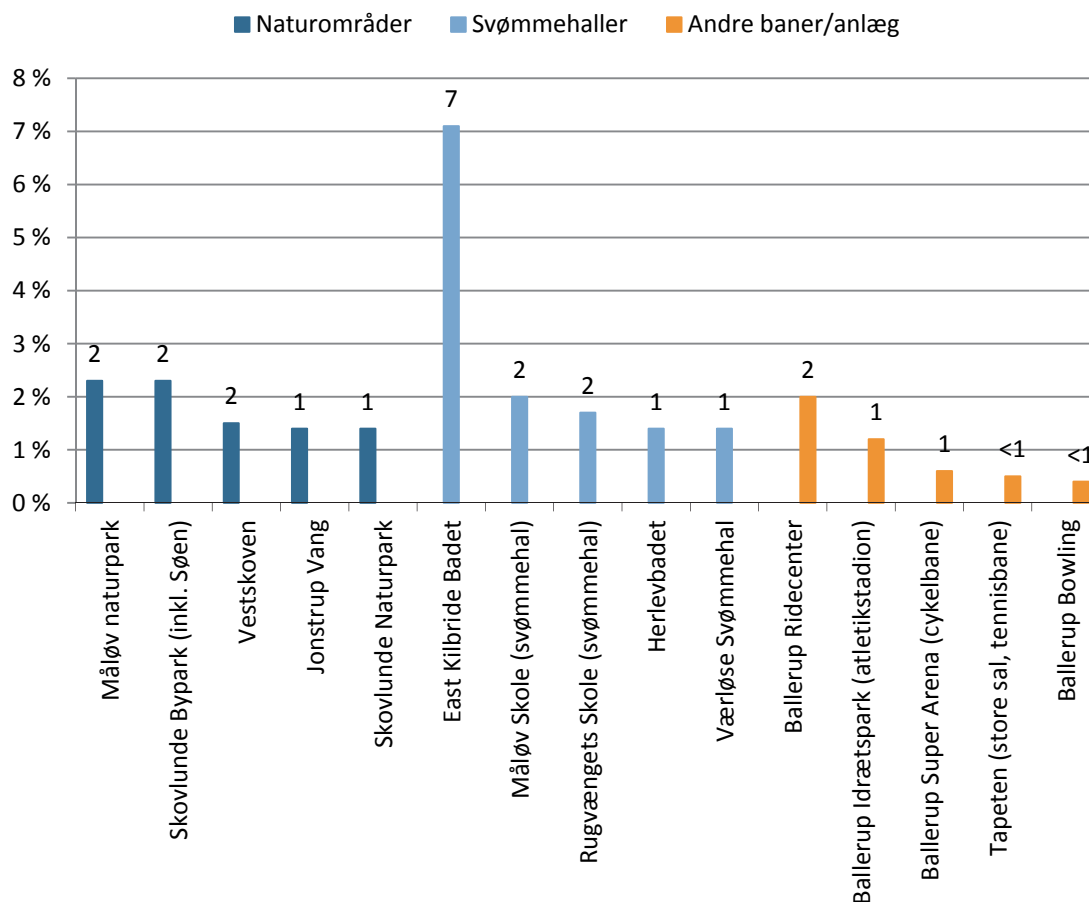
Figur 36: Idrætsaktive børn og unges brug af specifikke haller/sale, fodboldbaner og fitness/motionsrum.

Figuren viser andelen af alle idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), som benytter specifikke faciliteter. Kun de fem mest benyttede faciliteter inden for hver kategori er vist. (n = 2.289).

De fem mest benyttede faciliteter inden for kategorier naturområder, svømmehaller og andre baner/anlæg er vist i figur 37 nedenfor. Blot omkring 1 til 2 pct. af de idrætsaktive børn i kommunen benytter de nævnte naturområder, svømmehaller eller andre baner/anlæg. East Kilbride Badet er den eneste undtagelse, som 7 pct. benytter.

Figur 37: Idrætsaktive børn og unges brug af specifikke naturområder, svømmehaller og andre baner/anlæg.

Figuren viser andelen af alle idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), som benytter specifikke faciliteter. Kun de fem mest benyttede faciliteter inden for hver kategori er vist. (n = 2.289).

Mange af de enkelte faciliteter ligger på samme overordnede idrætsanlæg. Samler man faciliteterne, finder man, at anlægget ved Ballerup Idrætspark/Ballerup Super Arena rummer langt flest idrætsudøvere i kommunen (svømmehaller er ikke inkluderet, men bliver analyseret særskilt). Noget færre udøvere er tilknyttet Måløv Idrætspark efterfulgt af Grantofte og Rugvængets skoler (se tabel 31).

Fodboldbanerne ved Ballerup Idrætspark/Ballerup Super Arena er medvirkende til en meget skæv kønsfordeling med langt flere drenge end pigebrugere. På de andre anlæg ser man en større lighed mellem kønnene dog med flere piger end drenge i/ved Rugvængets Skole. Her er der heller ikke en fodboldbane, men en hal, svømmehal og et motionsrum.

Måløv-anlægget rummer flere yngre børn end unge, mens det omvendte gælder i/ved Grantofte. Det kan skyldes, at en større andel af de adspurgte 16-årige kommer fra Grantofte og Rugvængets skoler.

Tabel 31: De mest benyttede idrætsanlæg i Ballerup Kommune (pct.).

n = 2.289	Total	Køn		Alder		
		Drenge	Piger	10-12 år	13-15 år	16+ år
Bruger faciliteter i/ved Ballerup Idrætspark/Ballerup Super Arena	23	31	13	23	23	16
Bruger faciliteter i/ved Måløv Idrætspark	13	15	10	16	11	4
Bruger faciliteter i/ved Grantofte	7	8	6	6	7	16
Bruger faciliteter i/ved Rugvængets Skole	5	3	7	7	3	7

Tabellen viser andelen af alle idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), som benytter specifikke idrætsanlæg. Opdelt på køn og alder (n = 2.289).

På tværs af lokalområder ser man en meget tydelig lokal tilknytning til de enkelte anlæg. Særligt Måløv Idrætspark ser ud til at være lokalt samlingspunkt for hele 42 pct. af de idrætsaktive børn og unge på skolerne i området. Det svarer til 41 pct. beregnet ud fra alle børn og unge (4.-10. klasse) på skolerne i Måløv.

Ballerup Idrætspark/Ballerup Super Arena samler dog idrætsudøvere fra hele kommunen på nær Måløv, hvilket formentlig hænger sammen med de mange forskellige både almene og specielle idrætsfaciliteter.

Tabel 32: De mest benyttede idrætsanlæg i Ballerup Kommune fordelt på lokalområde (pct.).

n = 2.229	Total	Måløv	Ballerup Nord	Ballerup By	Hede-/Magleparken	Skovlunde
Bruger faciliteter i/ved Ballerup Idrætspark/Ballerup Super Arena	23	7	28	27	36	25
Bruger faciliteter i/ved Måløv Idrætspark	13	42	2	2	1	<1
Bruger faciliteter i/ved Grantofte	7	2	2	26	3	2
Bruger faciliteter i/ved Rugvængets Skole	5	2	5	14	6	1

Tabellen viser andelen af alle idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), som benytter specifikke idrætsanlæg. Opdelt på lokalområde (n = 2.289).

De mest benyttede naturområder er vist i tabel 33 herunder. På grund af få brugere, er tabellen opgivet med én decimal. Vestskoven bruges noget oftere af piger end drenge, mens man ikke ser kønsforskelle i de øvrige områder. Vestskoven har også sammen med Skovlunde Naturpark flere brugere blandt de ældste alderstrin.

Tabel 33: De mest benyttede naturområder i Ballerup Kommune (pct.)

n = 2.289	Total	Køn		Alder		
		Drenge	Piger	10-12 år	13-15 år	16+ år
Benytter Måløv Naturpark	2,4	2,3	2,7	2,3	2,8	1,6
Benytter Skovlunde Bypark	1,5	2,5	2,4	1,6	3,4	2,5
Benytter Vestskoven	1,7	0,3	3,2	0,9	2,1	4,9
Benytter Skovlunde Naturpark	1,5	1,1	1,9	0,9	1,9	3,3
Benytter Jonstrup Vang	1,5	0,9	2,1	0,6	2,4	0,8

Tabellen viser andelen af alle idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), som benytter naturområder. Fordelt på køn og alder (n = 2.289).

Fordelt på lokalområder ser man samme tendens som ved de forrige analyser, at eleverne primært benytter naturområder i lokalmiljøet. Generelt ser man få benytte enkelte naturområder, men særligt elever fra Ballerup Nord og Ballerup By skiller sig ud ved næsten *ikke* at bruge naturområder til sport og motion i fritiden.

Tabel 34: De mest benyttede naturområder i Ballerup Kommune fordelt på lokalområde (pct.).

n = 2.229	Total	Måløv	Ballerup Nord	Ballerup By	Hede-/Magleparken	Skovlunde
Benytter Måløv Naturpark	2,4	7,7	0,0	1,4	0,0	0,2
Benytter Skovlunde Bypark	1,5	1,1	0,4	0,7	2,2	7,8
Benytter Vestskoven	1,7	1,1	0,4	1,4	5,5	1,6
Benytter Skovlunde Naturpark	1,5	0,3	0,2	2,1	2,2	3,4
Benytter Jonstrup Vang	1,5	3,1	1,5	0,9	0,4	0,4

Tabellen viser andelen af alle idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), som benytter naturområder. Opdelt på lokalområde (n = 2.289).

De yngre børn går hyppigere i svømmehallen end de ældre børn, og samtidig ser man lidt flere piger end drenge – særligt i East Kilbride Badet. Disse opgørelser viser altså børn og unges brug af kommunens svømmefaciliteter i fritiden på regelmæssig basis og giver ikke noget billede af brugen i forbindelse med skoleundervisning eller en enkelt årlig tur i svømmehallen. Alligevel er det tankevækkende, at svømmefaciliteterne, som er relativt dyre i drift, benyttes af færre børn og unge i fritiden end de omkringliggende naturområder. Brugen blandt 4.-10- klasses elever skal dog ses i en større sammenhæng med både yngre og ældre brugergrupper samt tider til offentlig svømning.

Tabel 35: De mest benyttede svømmeanlæg i Ballerup Kommune (pct.).

n = 2.289	Total	Køn		Alder		
		Drenge	Piger	10-12 år	13-15 år	16+ år
East Kilbride Badet	7,0	5,9	8,5	11,3	5,2	4,9
Måløv Skole (svømmehal)	2,0	1,6	2,4	3,5	0,6	0,0
Rungvængets Skole (svømmehal)	1,7	1,0	2,5	2,9	0,6	1,6
Herlevbadet	1,4	1,1	1,7	1,6	1,2	0,8
Værløse Svømmehal	1,4	1,4	1,3	1,5	1,1	2,5

Tabellen viser andelen af alle idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), som benytter svømmehaller. Opdelt på køn og alder (n = 2.289).

Brugen af svømmehaller på tværs af lokalområder viser, at nogle faciliteter kan samle børn og unge fra hele kommunen. I nogle tilfælde trodses de aktive altså de fysiske afstande, og East Kilbride Badet er en central facilitet, som børn og unge gerne tager til fra alle lokalområderne i kommunen, som det også er tilfældet i forhold til brug af faciliteter ved Ballerup Idrætspark/Ballerup Super Arena.

Tabel 36: De mest benyttede svømmeanlæg i Ballerup Kommune fordelt på lokalområde (pct.).

n = 2.229	Total	Måløv	Ballerup Nord	Ballerup By	Hede-/Magleparken	Skovlunde
East Kilbride Badet	7,0	5,4	8,6	6,0	15,6	3,4
Måløv Skole, svømmehal	2,0	6,5	0,2	0,2	0,7	0,2
Rungvængets Skole, svømmehal	1,7	0,3	1,1	6,0	1,5	0,4
Herlevbadet	1,3	1,0	2,1	1,2	0,4	1,8
Værløse Svømmehal	1,3	2,3	1,7	1,4	0,0	0,4

Tabellen viser andelen af alle idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), som benytter svømmehaller. Opdelt på lokalområde (n = 2.289).

Ønsker i nærområdet

I spørgeskemaet indgår et spørgsmål, som søger at afdække, hvorvidt børnene og de unge savner muligheder for idræt, sport eller motion i det område, hvor de bor. Det har været muligt at skrive ønsker/afsavn med egne ord, og materialet er efterfølgende blevet kodet i forhold til, hvilke ord der er benyttet i størst omfang.

Denne metode viser et umiddelbart indtryk af børnenes ønsker, som fylder i deres bevidsthed nu og her. De vil formentlig kun i begrænset omfang have ønsker ud over deres forhåndskendskab til, hvad man kan gå til, de vil formentlig ikke tænke langt ud i fremtiden, og samtidig kan man forestille sig en stærk socialiseringsmæssig påvirkning fra klassekammeraterne. Derudover kan man ikke udelukke, at mange ønsker sig mere af det, de allerede har eller bruger i stort omfang.

Med disse forbehold kan man se drengenes ønsker i figur 38 og pigernes ønsker i figur 39. De fleste drenge og piger i kommunen savner dog ikke flere muligheder end de allerede

har. Mange supplerer deres svar med, at de allerede har faciliteter/muligheder tæt på deres bopæl, og på den måde får Ballerup Kommune ganske pæn feedback fra skoleeleverne. Særligt nævner mange, at de bor lige i nærheden af en boldbane.

Omvendt fylder netop fodboldbaner og kunstgræs rigtig meget for de drenge, som savner muligheder. Over halvdelen af alle drenge spiller allerede fodbold i dag, og det er vanskeligt at afgøre, hvorvidt nedenstående billede er et udtryk for, at drengene savner flere muligheder for at spille fodbold, end de allerede har.

Figur 38: Drenges svar på, hvad de savner af muligheder for idræt, sport eller motion i det område, hvor de bor.

Figuren er lavet via www.wordle.com. Drengenes svar i en åben svarkategori er kodet i forhold til de ord, der bliver nævnt flest gange. De største ord er nævnt hyppigere end de mindste ord i figuren. (n=1.293).

Delanalyse 1 viste, at Ballerup Kommune ligger lavere end de andre kommuner, som er inkluderet i denne analyse netop i forhold til naturgræsbaner og kunstgræs, så måske oplever nogle drenge et reelt behov for flere baner eller mere baneplads at spille på – eller der er tale om et ønske om større tilgængelighed eller adgang til eksisterende baner. Nogle af svarene vedrørende fodboldbaner handler netop om muligheden for at spille med vennerne⁴¹. Foruden udsagn, der vedrører fodbold, ser man nogle interessante aktiviteter som bliver nævnt af en del drenge. Det gælder parkour, basketball, rollespil og boksning. Disse aktiviteter rummer stadig relativt små andele af drengene i Ballerup Kommune, men er alle utraditionelle aktiviteter i et bredere dansk perspektiv. Det vidner om Ballerup Kommunes sammensætning med mange forskellige borgergrupper, der langt fra er homogene i deres ønsker og behov.

⁴¹ Ballerup Kommunes børnepolitik fra 2006 ønskede børnene sig også muligheder for mere 'drop in'-kultur, hvor faciliteterne er mere tilgængelige uden for faste træningstider i foreningsregi.

I den følgende figur ser man pigernes svar, som i høj grad varierer fra drengenes. Foruden et stort flertal, som ikke udtrykker ønske om flere muligheder, samler pigernes ønsker sig om fitness for børn under 16 år, udendørs motionslegepladser samt flere muligheder for at gå til ridning eller svømning. Mange af pigernes svar kunne tyde på, at pigerne oplever en periode, hvor de ikke rigtig 'passer ind' i eksisterende muligheder. De ønsker legepladser/aktivitetspladser, der passer til lidt ældre børn, og samtidig vil de gerne have adgang til fitnessfaciliteter, som på nuværende tidspunkt kun er tilgængelige for ældre piger/voksne.

Figur 39: Pigernes svar på, hvad de savner af muligheder for idræt, sport eller motion i det område, hvor de bor.

Figuren er lavet via www.wordle.com. Drengenes svar i en åben svarkategori er kodet i forhold til de ord, der bliver nævnt flest gange. De største ord er nævnt hyppigere end de mindste ord i figuren. (n=1.293).

Både drenge og piger nævner i nogle tilfælde et ønske om at kunne dyrke uformel idræt uafhængig af faste tider. Følgende tre citater er taget direkte fra børnenes formuleringer og udtrykker disse ønsker:

At man kan komme ned og spille med nogle venner i en hal. F.eks. Østerhøjhallen er kun for dem, der har banen. Så kunne hallen være åben fra kl. 12 hver dag, og så kunne man selv tage derned.

Dreng, Ballerup Kommune

Der kunne godt komme et sted, hvor man kan lave forskellige aktiviteter (...) så det ville være fedt, hvis der kom et sted med f.eks. en slags udendørs fitness.

Pige, Ballerup Kommune

Jeg synes, det er ærgerligt, at der ikke er åbent i hallerne i weekenden, så man kan komme og hygge sig uden for sine træningstider.

Dreng, Ballerup Kommune

Disse citater giver anledning til ikke kun at tænke i mangel på specifikke faciliteter og aktiviteter, men også på den måde, som eksisterende faciliteter og aktiviteter er organiseret. Citaterne skal ikke opfattes som repræsentative for flertallet af børnene og de unge, men de er alligevel interessante, da de udtrykker et ønske om opholdssteder og måder at være aktive på, som er anderledes end den gængse måde at organisere idrætsaktiviteter til børn på i foreningsregi. Tankegangen omkring trygge opholds- og aktivitetssteder, hvor man ikke kun er velkommen i et bestemt afgrænset tidsrum, og hvor man skal være medlem af en specifik idrætsforening er interessant at arbejde videre med.

Transporttid

Transporttid og nærhed til idrætsfaciliteter er et ofte diskuteret emne i idræts- og facilitetspolitikken. Megen forskning peger på, at nærhed til faciliteter har afgørende betydning for tilbøjeligheden til at dyrke idræt, særligt blandt nogle befolkningsgrupper, som ikke er helt så mobile (primært børn og ældre) (Ibsen et al., 2015). En del forskning peger dog også på, at det er vanskeligt at dokumentere en direkte sammenhæng mellem eksempelvis antallet af faciliteter og andelen af lokalbefolkningen, som benytter sig heraf. Ofte vil andre faktorer som social baggrund, uddannelsesniveau og livsfase spille en større rolle (Ibsen et al., 2015). Samtidig er det meget sjældent, at udsagn som 'savner det rette/flere faciliteter', bliver nævnt som en direkte barriere blandt ikke-idrætsaktive borgere (Laub, 2013).

Flertallet af børn og unge i Ballerup Kommune har højst et kvarters transporttid (hver vej) til den aktivitet, de dyrker i størst omfang, men man finder alligevel en fjerdedel, som bruger længere tid. På tværs af lokalområder varierer transporttiden til aktiviteterne i meget lille omfang, dog med lidt flere i Ballerup Nord, som har 15-30 minutters transporttid (se tabel 37).

Tabel 37: Idrætsaktive børn og unges transporttid til den aktivitet, de dyrker i størst omfang (hver vej) (pct.).

N = 2.229	<5 min.	5-14 min.	15-29 min.	30-45 min.	>45 min.	Ved ikke/ikke relevant
Total	18	52	18	4	3	5
Måløv	24	49	18	3	3	3
Ballerup Nord	13	56	19	4	3	6
Ballerup By	20	49	18	4	4	5
Hede-/Magleparken	19	52	16	7	3	4
Skovlunde	16	57	19	2	3	5

Tabellen viser transporttiden (den ene vej) til den aktivitet, idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), dyrker i størst omfang. Total og opdelt på lokalområde (n = 2.289).

Langt de fleste idrætsaktive børn og unge oplever, at transporttiden er acceptabel (71 pct.) (se tabel 38). De færreste synes, de bruger for meget tid, mens omkring en fjerdedel ville

være villige til længere transporttid. Holdningerne er stabile på tværs af køn og alder, mens der faktisk er tre gange så mange i Ballerup By (11 pct.) som i Måløv (4 pct.), der synes, at transporttiden er for lang. Dette virker umiddelbart bemærkelsesværdigt, da de fleste faciliteter ligger placeret i eller ved Ballerup By, og da eleverne på skoler i Ballerup By ikke har længere transporttid end skolebørn fra andre lokalområder.

Selvom det stadig er relativt få, tyder det på, at de fysiske afstande kan have betydning for tilfredsheden i de nogle områder af kommunen, men som tidligere vist har de nuværende forhold ingen indflydelse på selve andelen af idrætsaktive i de enkelte lokalområder.

Tabel 38: Idrætsaktive børn og unges holdninger til transporttid til den aktivitet, de dyrker i størst omfang (den ene vej) (pct.).

N = 2.229	Jeg ville være villig til længere transporttid	Det er en acceptabel transporttid	Transporttiden er for lang
Total	23	71	6
Måløv	23	73	4
Ballerup Nord	18	75	7
Ballerup By	24	65	11
Hede-/Magleparken	26	68	6
Skovlunde	26	70	4

Tabellen viser holdninger til transporttiden (den ene vej) til den aktivitet, idrætsaktive børn og unge (andelen, der dyrker mindst én aktivitet), dyrker i størst omfang. Total og opdelt på lokalområde (n = 2.289).

Hvorfor ikke dyrke idræt, sport eller motion?

De 9 pct., som ikke har dyrket en eneste aktivitet i løbet af det seneste år, har svaret på, hvorfor de ikke dyrker idræt, sport eller motion. Det svarer til 228 respondenter, hvilket er et nogenlunde datagrundlag at generalisere ud fra. Svarene afviger ikke nævneværdigt fra andre undersøgelser af samme art (Laub, 2013).

Ofte vil der ligge nogle mere komplekse eller 'skjulte' årsager til grund, som det enkelte barn ikke nødvendigvis reflekterer over eller overhovedet er klar over. Som tidligere nævnt påvirker sociale forhold idrætsdeltagelse i høj grad. Derfor vil de stærkeste årsagsforklaringer til børns inaktivitet formentlig ligge i baggrundsvilkår som forældrenes socioøkonomiske status og interesse for og aktive deltagelse i sport og motion.

Når man spørger børnene og de unge direkte, angiver en relativt stor andel på 22 pct. også kategorien 'ved ikke' (tabel 39). Derudover siger de fleste, at de ikke gider, og at de bruger tiden på andre fritidsinteresser eller venner. I forhold til eksisterende viden om disse barrierer ser man ingen større udsving i børnenes svar i Ballerup Kommune. Man kan dog konstatere, at det heller ikke i Ballerup Kommune ser ud til, at de ikke-idrætsaktive børn oplever mangel på faciliteter eller de rette tilbud i nævneværdigt omfang. De angiver ligeledes kun sjældent, at aktiviteterne er for dyre.

Nogle af de mere interessante udsagn, som også tyder på et potentiale for fremadrettet aktivitet, lyder 'er i dårlig form', 'savner nogen at følges med' og 'holder pause, regner med at starte igen'. Særligt piger er tilbøjelige til at angive disse barrierer, hvilket indikerer muligheder, hvis de rette omstændigheder i forhold til tilrettelæggelse af aktiviteter er til stede.

Tabel 39: Årsager til ikke at dyrke idræt, sport eller motion (pct.).

n = 228	Total	Køn		Alder		
		Drenge	Piger	10-12 år	13-15 år	16 år+
Har ikke råd/er for dyrt	4	3	6	5	4	4
Mine forældre er imod	1	1	2	0	2	4
Bruger tid på fritidsjob	5	8	3	0	8	15
Bruger tid på familie/kæreste	6	5	8	2	8	12
Bruger tiden på venner	20	18	23	13	25	27
Bruger tiden på andre fritidsinteresser	20	20	20	12	26	31
Har dårligt helbred	3	4	2	1	4	4
Er i dårlig form	11	9	13	7	10	31
Ved for lidt om sport/motion	<1	1	0	1	0	0
Mangler nogen at følges med	8	4	11	4	7	23
Savner muligheden for at dyrke den rette sport/motion	5	3	8	4	8	0
Har ikke de rette faciliteter i nærområdet	1	0	3	0	0	8
Sport/motion interesserer mig ikke	13	13	13	2	19	31
Gider ikke	25	32	19	20	30	23
Holder pause – regner med at starte igen	9	4	13	10	8	8
Mine venner/veninder dyrker heller ikke	2	3	1	0	1	12
Jeg har fysisk/psykisk handicap	2	2	3	1	3	4
Andre grunde	7	6	8	10	5	4
Ved ikke	22	23	20	34	12	15

Tabellen viser ikke-idrætsaktive børns angivne barrierer for ikke at dyrke idræt, sport eller motion. Total samt fordelt på køn og alder (n=228).

7 pct. af de ikke-idrætsaktive børn og unge har angivet 'andre grunde', og har haft mulighed for i en åben svarkategori at angive årsager med egne ord. Det svarer til blot 27 udsagn i alt, som primært samler sig i udtryk omkring tid, som i stedet går med lektier og en venterposition, hvor børnene endnu ikke har fundet ud af, hvad de skal gå til, som i følgende eksempler fra tre forskellige respondenter:

Jeg venter på, at mig og en veninde har fundet ud af, hvad vi skal gå til.

Jeg vil snart starte til en sport, men ved ikke hvilken en?

Jeg ved ikke, hvad jeg skal gå til.

Disse mere eller mindre søgende udsagn udtrykker altså ikke en direkte afvisning af interesse for sport og motion, men snarere, at det kan være vanskeligt at finde den rette hylde, hvor man føler sig tilpas. Det indikerer et potentiale, hvis de forskellige idrætstilbud arbejder med at være opsøgende og samtidig arbejder strategisk med rekruttering af idræts-uvante målgrupper, som i udgangspunktet kan betegnes som usikre eller vakkende i forhold til, hvad de godt kunne tænke sig.

Forventninger om fremtidig idrætsdeltagelse

Selv om et fåtal på 9 pct. ikke dyrker aktiviteter, er der endnu færre (3 pct.), som slet ikke forventer at dyrke idræt, sport eller motion i fremtiden (se tabel 40). Dog angiver 16 pct. 'ved ikke' til spørgsmålet.

I tabellen er forventningerne til fremtiden opdelt i forhold til nuværende deltagelse. Deraf ser man, at foreningsaktive i størst omfang forventer også i fremtiden at dyrke foreningsidræt. Men det er dog kun lige godt halvdelen (57 pct.), som forventer at fortsætte med foreningsidræt. 35 pct. af foreningsudøverne forventer også at starte i et fitnesscenter, hvilket er en større andel end de 33 pct. af idrætsudøvere i private centre, som forventer at starte i en idrætsforening i fremtiden. Aktive i private centre har tilmed i stor stil en forventning om at dyrke idræt i et fitnesscenter i fremtiden (68 pct.).

Det er interessant, at de ikke-idrætsaktive hælder mere til fitnesscenter end foreningsidræt, hvis de skulle starte i fremtiden. Det adskiller sig dog ikke fra den gængse tendens i ungdomsårene, hvor fitness generelt er en af de mest populære aktivitetsformer. I forlængelse af ovenstående afsnit om barrierer er det med til at understrege, at de ikke-idrætsaktive kan have svært ved at se sig selv passe ind i de eksisterende foreningsrammer. Samtidig er det interessant, at de ikke-idrætsaktive i stor stil forholder sig usikkert til fremtiden med 45 pct., som svarer 'ved ikke' på spørgsmålet, mens en mindre andel på 13 pct. ved med sikkerhed, at de ikke vil dyrke idræt i nærmeste fremtid. Igen vidner det om potentialer i det omfang, den idræts-uvante oplever at føle sig til rette med en idrætsaktivitet.

Tabel 40: Børn og unges forventninger om fremtidig idrætsdeltagelse (pct.).

Forventninger om idrætsdeltagelse i de kommende år:	Nuværende aktivitetsdeltagelse						
	Total	Idrætsaktiv i forening	Idrætsaktiv i privat center	Idrætsaktiv i SFO/ fritidsklub	Idrætsaktiv på egen hånd	Idrætsaktiv i anden sammenhæng	Ikke-idrætsaktiv
Ja, i en idrætsforening	45	57	33	46	39	34	10
Ja, i et fitnesscenter	34	35	68	33	42	39	19
Ja, i en gruppe arrangeret af mig selv, familie, venner/bekendte	14	14	18	25	26	20	7
Ja, alene/på egen hånd	18	18	25	20	35	25	8
Ja, i anden sammenhæng	13	13	18	19	17	27	9
Nej	3	1	1	2	1	1	13
Ved ikke	16	11	8	14	11	17	45

Tabellen viser svar på, hvorvidt børn og unge tror, at de i de kommende år dyrker idræt, sport eller motion i forskellige organiseringssammenhænge. Total samt fordelt på nuværende organiseringsform (n=2.517).

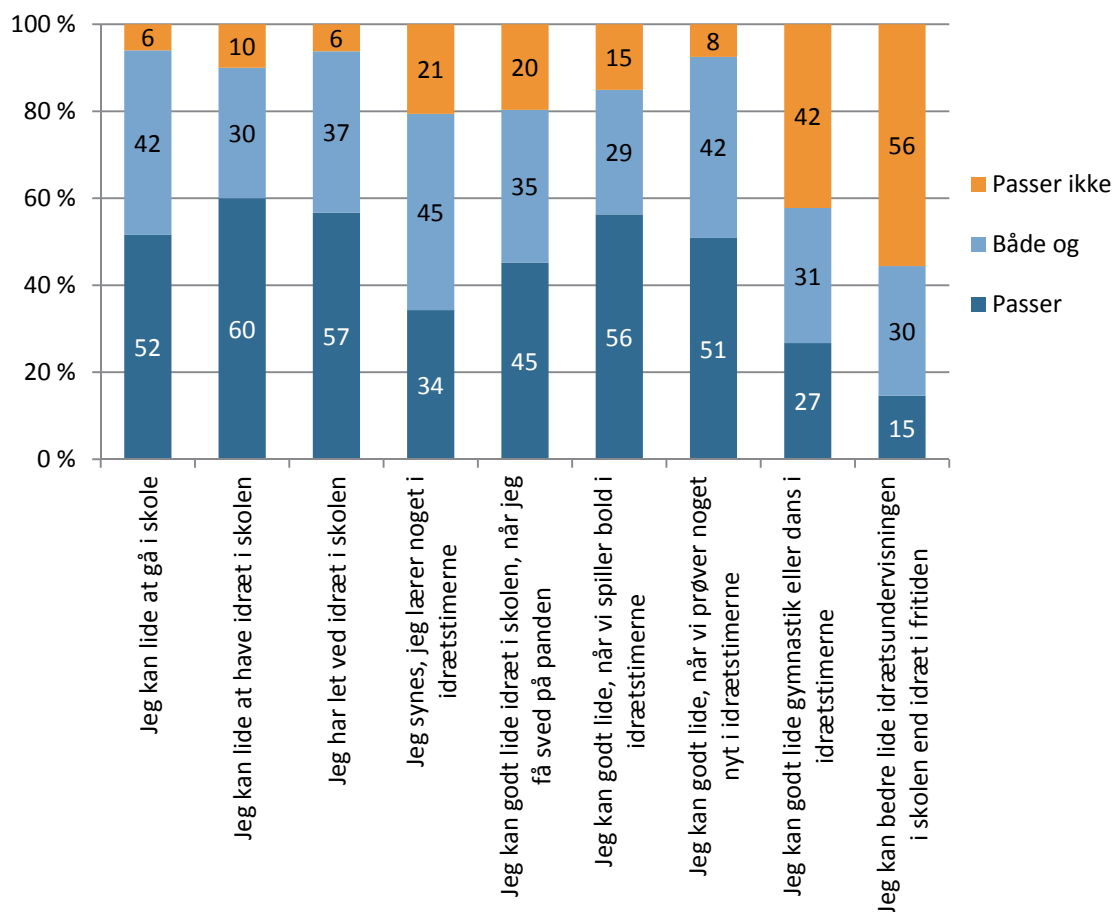
Børns holdninger til idræt i skoletiden

Undersøgelsen har stillet en række spørgsmål om idræt i skolen. Her skiftes perspektiv fra fokus på den frivillige idræt i fritiden til at se på den obligatoriske idræt i skolen. Ballerup Kommune er kendt for at have deltaget i forskningsprojekter med fokus på at udvide og forbedre idrætsundervisningen i de yngste projekter (Froberg og Andersen, 2006).

Børnene forholder sig overvejende positivt til skoleidræt, men en stor andel udtrykker dog visse forbehold ved at angive udsagnet 'både og' til en række udsagn omkring skoleidrætten (se figur 40 herunder). Godt halvdelen af 4. til 10. klasserne kan generelt godt lide at gå i skole, og en lidt større andel på 60 pct. kan lide idrætstimerne. Et lille flertal synes at have let ved idræt i skolen, og boldspil er mere populært end at prøve nyt (som 51 pct. dog gerne vil), mens et mindretal på 27 pct. holder af gymnastik og dans i idrætstimerne.

Ser man på de orange søjler, som er udtryk for de børn og unge, der ikke synes, de enkelte udsagn passer, er det interessant, at 21 pct. ikke oplever, at de lærer noget, 20 pct. ikke bryder sig om at få sved på panden, mens hele 42 pct. af skolebørnene ikke bryder sig om gymnastik og dans.

Figur 40: Elevernes holdninger til idræt i skolen (pct.).

Figuren viser svarfordelinger på ni spørgsmål omkring holdninger til idræt i skoletiden (n=2.517).

Kønnene er enige i deres vurdering af at gå i skole, og de kan også mødes i deres holdninger til at prøve nyt i idrætstimerne, men ellers ser man store kønsforskelle. Drengene er mere positive over for idræt i skolen end pigerne. Drengene har også lettere ved idræt i skolen end pigerne, men synes ikke i udpræget større grad, at de lærer noget i idrætstimerne. Forskellene på køn kommer særligt til udtryk i spørgsmålet om at få sved på panden, hvilket 27 pct. af pigerne siger direkte, at det 'passer ikke' mod 13 pct. af drengene.

Pigerne har samme holdninger til boldspil og gymnastik/dans, hvilket henholdsvis 41 og 43 pct. godt kan lide. Omvendt ser man hele 70 pct. af drengene, der kan lide boldspil, mens 12 pct. kan lide gymnastik/dans.

Stort set alle udsagn møder faldende opbakning med stigende alder. Holdninger til dans/gymnastik samt vurdering af skoleidræt i forhold til fritidsidræt ligger dog stabilt med stigende alder.

Generelt idrætsaktive børn er mere begejstrede for idræt i skolen end ikke-idrætsaktive. Her er det interessant, at ikke-idrætsaktive er næsten lige så positive over for at prøve nyt (44 pct.) som idrætsaktive (52 pct.), og samtidig er de ikke-idrætsaktive (i fritiden) mere

begejstrede for nye aktiviteter i skolen end for både boldspil og gymnastik/dans. Ikke-idrætsaktive kan generelt bedre lide skoleidræt end idræt i fritiden.

Fysisk aktivitet i skoletiden

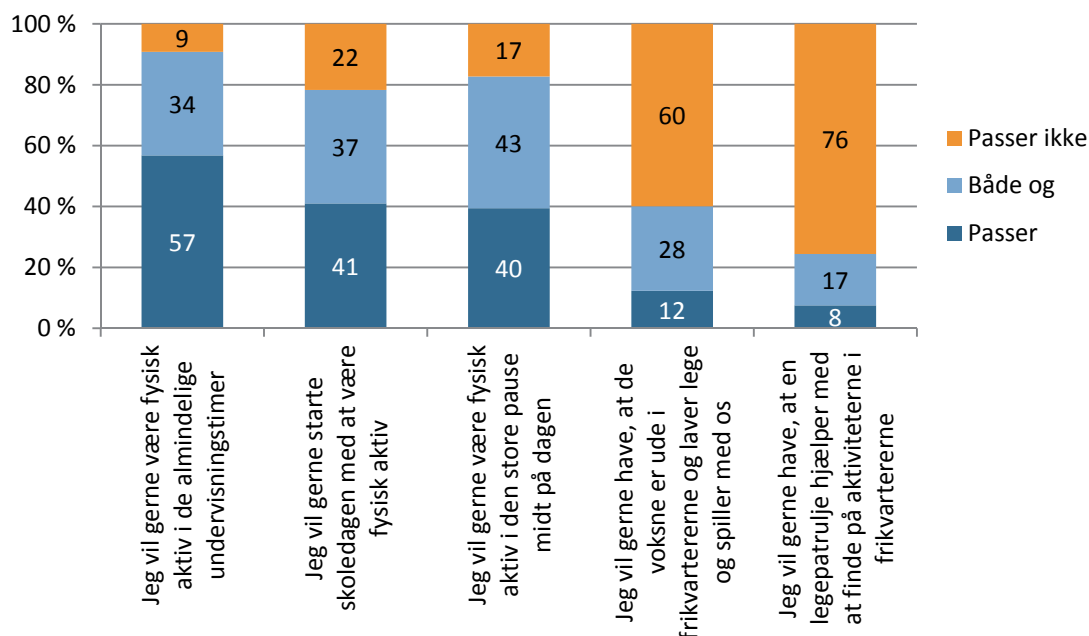
Undersøgelsen har også stillet fire spørgsmål, som relaterer sig til folkeskolereformen. Spørgsmålene er stillet for at få en fornemmelse af børnenes holdninger til forskellige tiltag med øget fysisk aktivitet i skoletiden.

Som det fremgår af figur 41, angiver lidt over halvdelen af 4.-10.-klasserne, at de gerne vil være fysisk aktive i de almindelige undervisningstimer. Det vil eleverne hellere end at være fysisk aktiv på andre tidspunkter i løbet af skoledagen. Man ser dog 41 pct., som er med på at starte skoledagen med fysisk udfoldelse, og tilsvarende 40 pct. som gerne vil være aktive i det store middagsfrikvarter.

Omvendt synes en relativt stor andel på 22 pct. dårligt om at starte dagen med fysisk aktivitet. Samtidig forholder eleverne sig kritisk til, at voksne eller legepatruljer skal organisere diverse aktiviteter og lege i frikvarterne. Blot 12 pct. ønsker voksne og 8 pct. ønsker legepatruljer til at styre aktiviteter i frikvarterne.

Primært de yngste børn mellem 10 og 12 år vil gerne sådanne tiltag, og samtidig er børn af forældre uden arbejde lidt mere positive over for ideen end børn, hvis forældre er i arbejde. Man ser dog ingen sammenhæng mellem deltagelse i idræt i fritiden på disse to spørgsmål.

Figur 41: Elevernes holdninger til fysisk aktivitet i løbet af skoledagen.

Figuren viser svarfordelinger på fire spørgsmål omkring holdninger til fysisk aktivitet i skoletiden (n=2.517).

Afrunding - skolebørn

Idrætsdeltagelsen i fritiden blandt skolebørn i Ballerup Kommune ligger tæt på de andre kommuner, som indgår i sammenligningerne, men dog i den lave ende med 71 pct. Idrætsdeltagelsen er meget lavere blandt de 16-årige end blandt de 10 til 12-årige, og mønstret gælder for både drenge og piger.

Det er bemærkelsesværdigt, at der er så relativt små forskelle på idrætsdeltagelsen blandt børn og unge på tværs af en række forholdsvis meget forskellige kommuner, som aktuelt har været genstand for sammenlignelige undersøgelser. Det fortæller, at variationer i idrætspolitikken (hvor Gladsaxe Kommune eksempelvis giver ekstra tillæg til børn og ungeforeninger, mens Varde Kommune ikke gør) ikke betyder meget for den overordnede idrætsdeltagelse.

Man ser en klassisk sammenhæng mellem (forældrenes) socioøkonomiske baggrund og idrætsdeltagelse. Der er tale om nogle meget træge strukturer, som på den korte bane kan være vanskeligt som kommune at gøre noget ved. Alligevel kan man i samspil med skoler, facilitetsledere, idrætsforeninger, ungdomsklubber eller andre aktører have øje for målgrupper, som ikke har en idrætslig opbakning eller interesse med hjemmefra. Typisk vil disse børn have forældre, som er skilt, som ikke har et arbejde, eller som ikke selv dyrker idræt. Analyserne tyder på, at positive effekter kunne opnås, hvis man kunne involvere forældre mere i at dyrke sport og motion, da forældrene egen deltagelse smitter af på børnene.

Generelt ser man en gennemsnitlig foreningsdeltagelse i Ballerup Kommune, mens foreningsandelen falder drastisk i teenageårene, hvor kommercielle tilbud slår kraftigt igennem.

Idrætsmønsteret er meget typisk for en forstadskommune til København med rigtig mange fodboldspillere, fitnessudøvere og dansere, mens tilslutningen til gymnastik, håndbold og ridning er mindre end eksempelvis i Varde Kommune. Ingen aktiviteter ser ud til at tegne nogle helt lokale kendetegn for Ballerup Kommune som helhed, men de lokale forskelle indikerer nogle ret forskellige lokalområder, hvad angår befolkningssammensætning, faciliteter samt muligheder for at dyrke sport og motion, som i mindre omfang præger idrætsdeltagelsens karakter. Samtidig er det interessant, at en aktivitet som basketball fra 13-årsalderen fylder lige så meget som håndbold.

Brugen af faciliteter er tilsvarende meget lokalt forankret, og skolebørnene benytter primært faciliteter i de lokalområder, hvor de går i skole. Enkelte større anlæg eller specialfaciliteter tiltrækker dog børn og unge fra hele kommunen.

Frafaldet i teenageårene bliver fulgt op af en mindre hyppig træningsmængde blandt mange af de 16-årige, som stadig er idrætsaktive. Generelt tyder det på, at nogle af de ældste teenagere har behov for nedsat træningsmængde i en årrække, mens mange foreninger typisk skruer op for træningsmængden for netop denne aldersgruppe.

Afsnittet om barrierer blandt ikke-idrætsaktive påpeger, at der kan være behov for aktiviteter til dem, der ikke føler sig i god form, som mangler nogen at følges med eller til dem, som oplever mindre tid i hverdagen. En mere fleksibel tilknytning kunne være en løsning i en periode frem for helt at stoppe med sport og motion. Flertallet af de idrætsaktive unge vælger netop den mere fleksible vej med fitnessaktiviteter og løb. Hvis gode fællesskaber, et godt miljø og stemning på idrætsanlægget tiltrækker ud over den specifikke idrætsaktivitet, er der grobund for meningsfuld beskæftigelse og succesoplevelser for de unge.

Et tilhørsforhold til faciliteterne ud over en traditionel tilknytning til en bestemt idrætsforening eller aktivitet kunne samtidig være med til at inspirere de børn og unge, som ikke dyrker idræt for tiden, fordi de ikke lige ved, hvad de skal gå til.

Delanalyse 6: Voksnes idrætsvaner

Denne analyse ser på idrætsdeltagelsen blandt voksne borgere på over 16 år i Ballerup Kommune. Borgerne har besvaret et spørgeskema i marts måned 2015 om deres deltagelse i idrætsaktiviteter, deres oplevelser og vurdering af de idrætsfaciliteter, de benytter, samt deres ønsker og behov i forhold til aktivitetsmuligheder og -anlæg i kommunen.

Analyserne har særligt fokus på køns- og aldersforskelle og ser tillige på lokale forskelle ud fra den lokalopdeling i fem områder, som blev præsenteret i delanalyse 1 (Hede-/Magleparken, Skovlunde, Måløv, Ballerup By og Ballerup Nord).

Metode

I samarbejde med Ballerup Kommune er der til denne undersøgelse lavet et udtræk af 3.000 voksne borgere over 16 år bosiddende i kommunen. I stikprøven er der taget hensyn til, at fordelingen på køn og alder svarer til den samlede borgergruppe i Ballerup Kommune. Udtrækket er således baseret på følgende præmisser:

- Borgere bosiddende i kommunen i alderen 16-80 år.
- Fødselsregistreringssted i Danmark (inkl. Grønland) og andre lande.
- Køns- og aldersfordelingen af de udtrukne svarende til fordelingen blandt alle borgere i kommunen i samme alder.
- Borgere med adressebeskyttelse, umyndige og tilmeldte på høje velkoder (hjemløse) medtages ikke.

Respondenterne i udtrækket fik tilsendt en indbydelse til at deltage i undersøgelsen i slutningen af februar måned 2015. Dette brev indeholdt et link til en hjemmeside, hvor det var muligt at besvare det elektroniske spørgeskema. Respondenter er kun blevet bedt om at svare på spørgsmål, der var relevante for deres situation vurderet ud fra svarene på de foregående spørgsmål. Hvis en respondent f.eks. svarede 'nej' til spørgsmålet, om vedkommende dyrkede idræt, skulle vedkommende således ikke gennem alle spørgsmålene vedrørende idrætsaktiviteter og -faciliteter.

De voksne blev blandt andet spurgt om deres deltagelse i idrætsaktiviteter, deres oplevelser og vurdering af de idrætsfaciliteter, de benytter, samt deres ønsker og behov i forhold til aktivitetsmuligheder og -anlæg i kommunen. Endelig skulle respondenterne besvare en række baggrundsspørgsmål om køn, alder, uddannelse, arbejde, familieforhold mv. Spørgeskemaet indeholder en række af spørgsmål, som også var med i den landsdækkende undersøgelse af befolkningens motions- og sportsvaner 2011 (Laub, 2013).

Der blev udsendt rykkerskrivelser efter første svarfrist i midten af marts. Da indsamlingen blev afsluttet d. 13. april havde 949 personer besvaret spørgeskemaet. Dette gav sammenlagt en svarprocent for hele undersøgelsen på 32 pct. (se tabel 41).

Tabel 41: Undersøgelsens svarprocenter (pct.).

n = 3.000		Antal inviterede	Antal svar	Svarprocent
Total		3.000	949	32
Køn	Kvinder	1.518	502	33
	Mænd	1.482	447	30
Aldersgruppe	16-19 år	208	58	28
	20-29 år	400	81	20
	30-39 år	434	109	25
	40-49 år	587	186	32
	50-59 år	538	205	38
	60-69 år	427	164	38
	70år+	406	146	36
Lokalområde	Hede-/Magleparken	338	89	26
	Skovlunde	761	236	31
	Måløv	559	218	39
	Ballerup By	815	195	24
	Ballerup Nord	527	211	40

Tabellen viser inviterede og besvarede spørgeskemaer. Fordelt på køn, alder og lokalområde (n = 3.000).

Den landsdækkende undersøgelse fra 2011 har en svarprocent, der ligger højere end i dette tilfælde (44 pct.), men hvis man sammenligner med tilsvarende undersøgelser af idrætsvaner på kommuneniveau ligger svarprocenten i de fleste kommuner mellem 30 og 35 pct.⁴²

Den relativt lave besvarelsesprocent kan have betydning for analyserne, idet respondenter, der allerede dyrker idræt, motion og sport, formodentlig er mere villige til at deltage i en undersøgelse om dette emne end personer, der ikke er idrætsaktive. Derfor kan man ikke afvise, at den reelle andel af idrætsaktive i Ballerup Kommune er en smule lavere, end denne undersøgelse kommer frem til.

I gruppen af besvarelser er der desuden en tendens til, at de yngste aldersgrupper i mindre grad har deltaget i undersøgelsen. Specielt aldersgrupperne 16-19 år (28 pct.), 20-29 år (20 pct.) og 30-39 år (25 pct.) har en lav besvarelsesprocent i forhold til de ældre aldersgrupper, der alle ligger over gennemsnittet for undersøgelsens samlede svarprocent. Denne overrepræsentation af ældre borgere blandt undersøgelsens deltagere må formodes at påvirke analyser, hvor den samlede deltagergruppe udgør grundlaget.

Et andet forhold, der kan spille ind på sammenligningsmuligheder med landstallene, er de fire års forskel i tidspunkt for dataindsamling. Tendenser eller strømninger i denne tidsperiode kan ligeledes bidrage til at forklare forskelle mellem denne undersøgelse fra Ballerup Kommune og landsundersøgelsen fra 2011.

⁴² I Allerød Kommune var svarprocenten i en tilsvarende undersøgelse 34 pct. mens den i Skanderborg Kommune var 36 pct. Begge undersøgelser er fra 2014. I Varde Kommune hvor en tilsvarende undersøgelse er kørt parallelt med denne, opnåede man en svarprocent på 35 pct.

Hvem dyrker idræt, sport og motion i Ballerup Kommune?

Andelen af voksne borgere i Ballerup Kommune, der svarer, at de normalt dyrker idræt, sport eller motion ligger samlet set på 67 pct. Det kunne umiddelbart tyde på, at de voksne borgere i kommunen er en anelse mere idrætsaktive end landsgennemsnittet, da den seneste idrætsvaneundersøgelse viste, at 64 pct. af danskerne normalt dyrker idræt, sport eller motion (Laub, 2013).

Tabel 42: Dyrker du normalt idræt, sport eller motion? (pct.).

n = 949		Ja	Ja, men ikke for tiden	Nej	Idrætsaktive på landsplan ⁴³
Total		67	12	21	64
Køn	Kvinder	66	14	20	65
	Mænd	68	10	22	63
Aldersgruppe	16-19 år	69	16	16	67
	20-29 år	63	17	20	67
	30-39 år	60	16	25	63
	40-49 år	68	11	21	64
	50-59 år	69	13	18	63
	60-69 år	65	10	25	65
	70år+	71	10	19	58
Lokalområde	Hede-/Magleparken	60	13	27	-
	Skovlunde	64	12	25	-
	Måløv	75	11	13	-
	Ballerup By	56	16	28	-
	Ballerup Nord	75	10	15	-

Tabellen viser andelen af idrætsaktive borgere i Ballerup Kommune. Fordelt på alder, køn, alder og lokalområde (n = 949).

En sammenligning med tilsvarende undersøgelser på kommuneniveau giver et lignende billede, da idrætsdeltagelsen i disse generelt ligger lidt højere end tallene fra landsundersøgelsen. F.eks. er idrætsdeltagelsen i Allerød Kommune på 73 pct. (Forsberg, Tofft-Jørgensen og Høyer-Kruse, 2014), mens der i Skanderborg Kommune var 72 pct., der i vinteren 2014 angav, at de normalt dyrkede idræt, sport eller motion (Høyer-Kruse og Tofft-Jørgensen, 2014). Noget af forskellen til landstallet kan dog formodentlig tilskrives den lavere svarprocent i de kommunale undersøgelser.

Idrætsdeltagelsen fordelt på køn i Ballerup Kommune viser, at der er lidt flere mænd end kvinder, som er idrætsaktive. Forskellen er dog så lille, at man ikke på baggrund af denne undersøgelse kan fastslå, at kommunens mænd er mere aktive end kvinderne. Omvendt er der flere mænd, der slet ikke er idrætsaktive end kvinder, idet flere kvinder end mænd 'blot' angiver at holde pause fra aktiviteterne.

⁴³ Procentsatser hentet fra den seneste nationale idrætsvaneundersøgelse (Laub, 2013).

I forhold til aldersgrupperne er de yngste deltagere mest aktive, hvor knap 70 pct. af de unge mellem 16-19 år dyrker sport, idræt eller motion. Derefter ses et fald i grupperne 20-29-årige og 30-39-årige, hvor det kun er henholdsvis 63 pct. og 61 pct., der angiver, at de er idrætsaktive.

På tværs af lokalområder er der stor forskel mellem den nordlige del af kommunen og den sydlige. Således bor de mest idrætsaktive i Ballerup Nord (75 pct.) og Måløv (75 pct.), mens de mindst aktive borger bor i Ballerup By (56 pct.) og Hede-/Magleparken (60 pct.). Årsagen til disse forskelle skal formentlig findes i socioøkonomiske forhold lokalområderne i mellem.

Når man sammenholder idrætsdeltagelsen med socioøkonomiske faktorer⁴⁴, er specielt tilknytningen til arbejdsmarkedet en afgørende faktor for aktiv idrætsdeltagelse. Under halvdelen (41 pct.) af de personer, der midlertidigt er uden et arbejde⁴⁵, dyrker normalt idræt, motion eller sport. Man ser også et sammenfald mellem uddannelseslængde og idrætsdeltagelse, hvor gruppen med højst en grundskoleuddannelse⁴⁶ eller en kort uddannelse⁴⁷ adskiller sig ved et lavere deltagelsesniveau (63 pct.) end personer med videregående uddannelser (se tabel 43). Generelt er uddannelseslængde den mest afgørende baggrundsvARIABLE for befolkningens tilbøjelighed til at dyrke sport eller motion (Pilgaard, 2009).

Tabel 43: Dyrker du normalt idræt, sport eller motion? (pct.)

n = 889		Ja	Ja, men ikke for tiden	Nej
Uddannelsesniveau	Grundskole	63	10	28
	Kort uddannelse	63	14	23
	Kort videregående uddannelse	70	12	19
	Mellemlang videregående uddannelse	77	11	13
	Lang videregående uddannelse	75	11	14
	Anden uddannelse	50	15	35
Tilknytning til arbejdsmarkedet	I arbejde	72	11	17
	Midlertidigt uden arbejde	41	26	33
	Udenfor arbejdsmarkedet	68	11	21
	Andet	44	22	33

Tabellen viser andel idrætsaktive. Fordelt på uddannelsesniveau og tilknytning til arbejdsmarkedet (n = 889).

Hvor ofte dyrker borgerne idræt i Ballerup Kommune?

Flertallet af de aktive idrætsudøvere i Ballerup Kommune (andelen, som dyrker mindst én aktivitet regelmæssigt inden for det seneste år) er aktive mindst én gang om ugen, som det fremgår af figur 42 herunder.

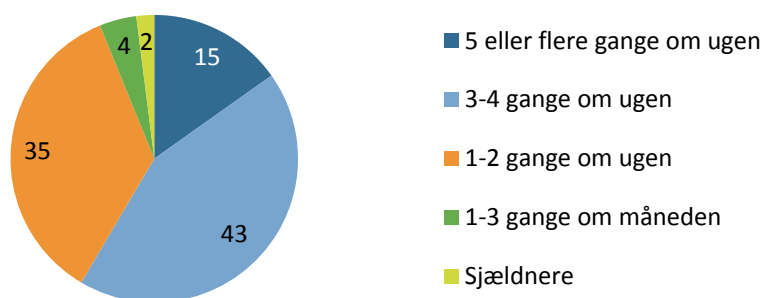
⁴⁴ Højest gennemførte uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet.

⁴⁵ På orlov eller ledig på dagpenge/kontanthjælp.

⁴⁶ 8.-10. klasse.

⁴⁷ Gymnasial uddannelse, erhvervsfaglig uddannelse eller arbejdsmarkedsuddannelse.

Figur 42: Hvor ofte dyrker du normalt sport, idræt eller motion? Andel af alle idrætsaktive (pct.).

Figuren viser andel idrætsaktive. Fordelt på træningshyppighed (n = 797).

Sammenlignes med landstallene trækker de idrætsaktive i Ballerup Kommune lidt oftere i idrættstøjet end landsgennemsnittet. På landsplan er der nemlig kun 13 pct. af de idrætsaktive, som er aktive fem eller flere gange om ugen, og 33 pct. som er aktive tre til fire gange om ugen (Laub, 2013). De idrætsaktive mænd ser ud til at træne lidt hyppigere end kvinder, men forskellen er ikke signifikant.

Aktivitetsformer

Som nævnt dyrker 67 pct. af kommunens voksne borgere idræt, sport eller motion, hvilket er højere end landsgennemsnittet på 64 pct. Men én ting er svaret på spørgsmålet, om man dyrker idræt, sport eller motion. Noget andet er at svare på, om man har dyrket mindst én aktivitet inden for det seneste år. I Ballerup Kommune angiver 85 pct. at have dyrket mindst én aktivitet det seneste år. De følgende afsnit handler om, hvilke aktiviteter borgerne dyrker (har dyrket inden for det seneste år).

De ti mest populære motionsformer i Ballerup Kommune er i nævnte rækkefølge: jogging/motionsløb (29 pct.), styrketræning (28 pct.), vandreture (25 pct.), svømning (16 pct.), gymnastik (10 pct.), spinning/kondicykel (10 pct.), aerobic/step/pump/zumba el.lign. (8 pct.), fodbold (8 pct.), Yoga, afspænding eller meditation (8 pct.) og landevejscykling (7 pct.).

De voksne borgere i Ballerup Kommune følger dermed en landsdækkende tendens til i højere grad end børn og unge at benytte sig af aktiviteter, som traditionelt set ikke fylder meget i de kommunale idrætsfaciliteter eller politikker. Hvis man kigger på de 15 mest populære aktiviteter blandt voksne borgere i kommunen dyrkes kun svømning, gymnastik, fodbold og badminton overvejende i en idrætsforening og i kommunalt støttede eller ejede faciliteter.

Tabel 44: Andelen af voksne borgere, der dyrker forskellige former for sport/motion (pct.).

n = 949	Ballerup Kommune	Landsplan
Jogging/motionsløb	29	31
Styrketræning	28	24
Vandreture	25	23
Svømning	16	12
Gymnastik	10	12
Spinning/kondicykel	10	11
Aerobic/step/pump/zumba el. lign.	8	12
Fodbold	8	9
Yoga, afspænding, meditation	8	6
Landevejscykling	7	8
Dans (alle former)	5	5
Mountainbike	5	4
Badminton	4	6
Golf	4	5
Fiskeri	3	4
Anden vandtræning	2	2
Basketball	2	1
Billard/pool	2	2
Bowling/keglespil	2	4
Håndbold	2	3
Kampsport	2	2
Ridning	2	2
Rulleskøjter/skateboard	2	2
Stavgang/Nordic Walking	2	2
Tennis	2	3
Triatlon/duatlon	2	<1
Andet boldspil for hold (eks. floorball)	1	1
Bordtennis	1	1
Jagt	1	3
Kano/kajak	1	2
Orienteringsløb	1	1
Roning	1	1
Sejlsport/surfing/kite	1	2
Skydning	1	2
Skøjtølb (is)	1	1
Volleyball/beachvolley	1	1
Andet individuelt boldspil	<1	1
Atletik	<1	<1
Handicapidræt	<1	<1

Parkour el. lign.	<1	<1
Petanque/Boule	<1	1
Vinterbadning	<1	1
Anden idrætsgren ⁴⁸	8	4
Dyrker ingen aktiviteter	15	---

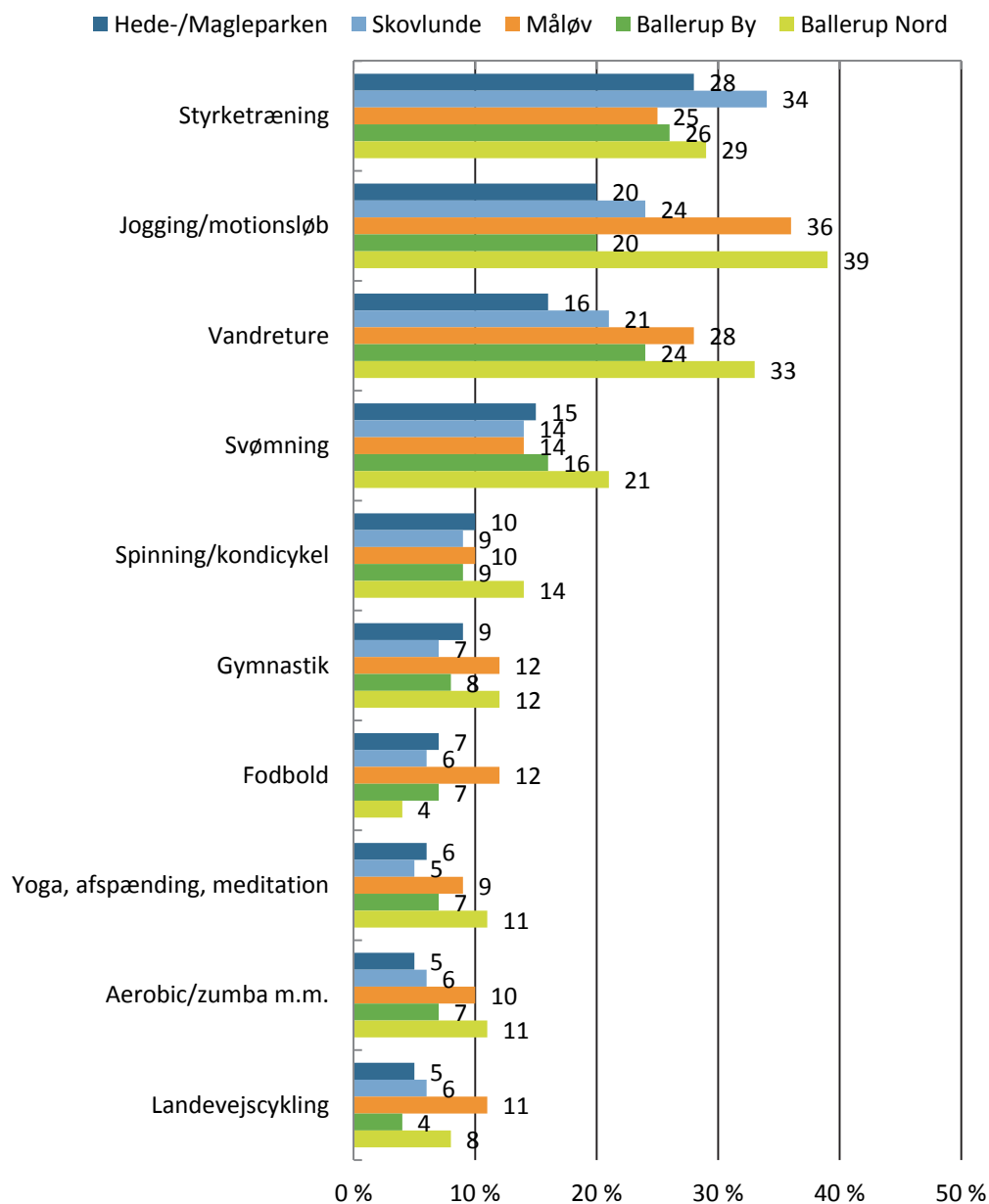
Tabellen viser voksnes valg af sport/motion de seneste 12 måneder. Sammenlignet med landsplan (n = 949).

Sammenligningen af aktivitetsvalg i Ballerup Kommune med tallene på landsplan viser bemærkelsesværdigt små forskelle. Helt overordnet dyrker borgerne i Ballerup Kommune de samme aktiviteter, som gør sig gældende på landsplan. De eneste mindre forskelle, hvor lidt flere borgere i Ballerup Kommune har angivet at dyrke aktiviteten, er styrketræning og svømning (begge 4 procentpoint højere), mens det omvendt kun er aerobic, zumba m.m., en lidt mindre andel dyrker.

I forhold til lokalområderne i Ballerup Kommune, er der nogle mindre forskelle på aktivitetsvalget fra område til område. Styrketræning er mest populær i Skovlunde. Her dyrker 34 pct. af borgerne denne motionsform i forhold til 25 pct. i lokalområdet Måløv. Derimod synes jogging/motionsløb samt vandreture at være mest udbredt i Måløv og Ballerup Nord i forhold til resten af kommunen (se figur 43). Går vi længere ned på listen over aktiviteter i Ballerup Kommune (hvor ikke alle er vist i figuren), er dans, stavgang og kampsport mere populære aktiviteter i Hede-/Magleparken. I Måløv er der derimod flere, der dyrker fodbold, landevejscykling eller badminton sammenlignet med de andre lokalområder. Svømning er mest udbredt i Ballerup Nord, mens skydning er mest populær blandt borgere i Ballerup By og Hede-/Magleparken. De lokale forskelle er med til at synliggøre, at særlige naturområder, bestemte facilitetsmuligheder og aktive foreninger i forskellige idrætsgrene kan bidrage til forskelle og dynamikker i det samlede idrætsbillede.

⁴⁸ 'Anden idrætsgren' dækker bl.a. ski-aktiviteter, squash og crossfit.

Figur 43: Hvilke aktiviteter har du dyrket regelmæssigt de seneste 12 måneder?

Tabellen viser voksnes valg af sport/motion de seneste 12 måneder. Fordelt på lokalområder (pct.) (n = 949).

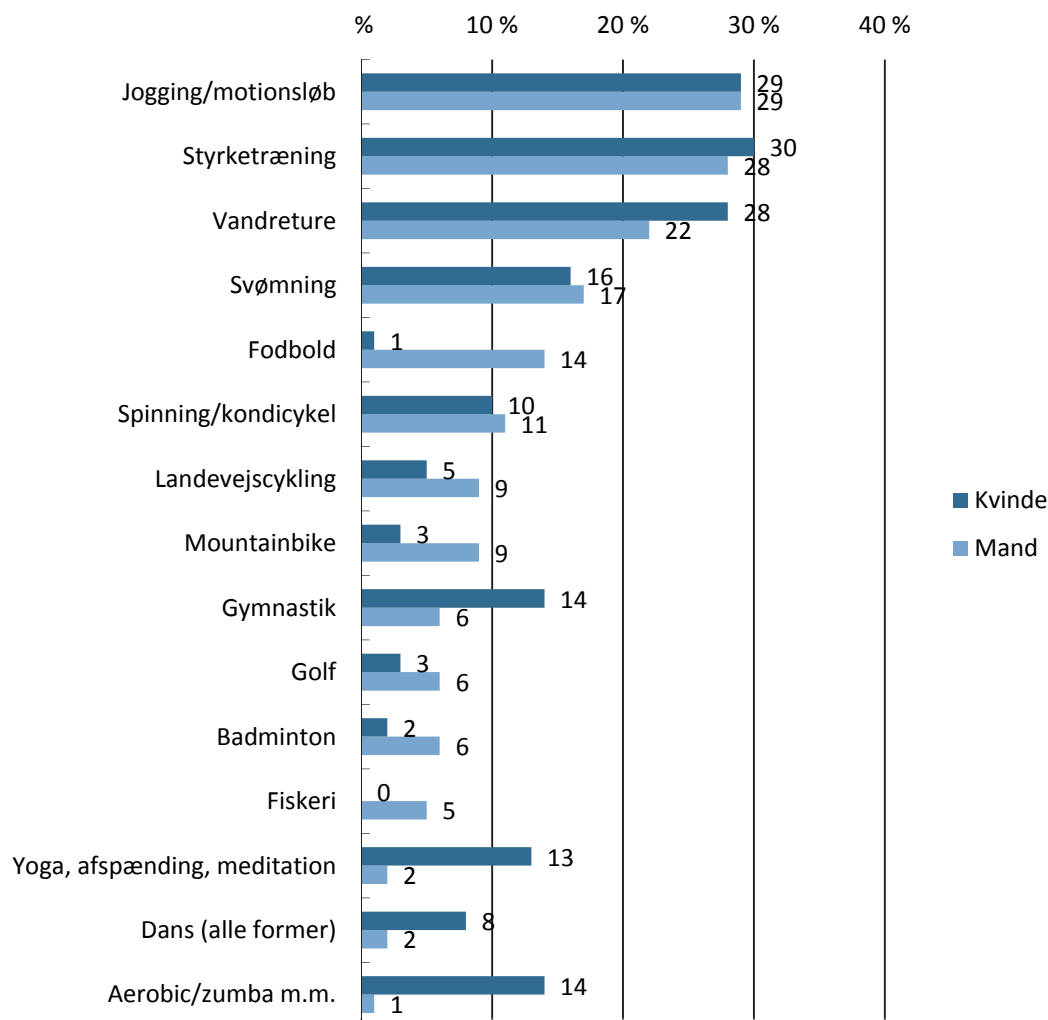
Nogle af forskellene blandt de mest populære idrætsaktiviteter i lokalområderne kan tilskrives en aldersforskel i beboersammensætningen i de enkelte områder, da alder viser sig at have betydning for valget af aktivitet (se tabel 45 nedenfor). Den gennemsnitlige andel af respondenter over 50 år er for hele Ballerup Kommune 54 pct., mens denne andel er større i Ballerup By (60 pct.) og Måløv (55 pct.), er den lidt mindre i Skovlunde (50 pct.) og Hede-/Magleparken (52 pct.).

Køn og alder har betydning for, hvad borgerne dyrker

Man kunne på forhånd forvente, at mænd og kvinder ikke dyrkede helt de samme idrætsaktiviteter (Laub, 2013), hvilket også viser sig at være tilfældet i Ballerup Kommune. En

sammenligning af de 15 mest populære aktiviteter viser dog, at jogging/motionsløb, styrketræning, svømning og spinning/kondicykel er næsten lige populære hos begge køn.

Figur 44: Andelen af mænd og kvinder, der dyrker de mest populære idrætsaktiviteter.

Tabellen viser voksnes valg af sport/motion de seneste 12 måneder. Fordelt på køn (pct.) (n = 949).

Omvendt tilslutter kvinder sig i større omfang end mænd aktiviteter som vandreture, gymnastik, yoga og aerobic/zumba o.lign., mens de aktiviteter med særlig appel til mænd er fodbold, landevejscykling, mountainbike, golf, badminton samt fiskeri.

Det er betydelige forskellige i valg af aktivitetsform mellem forskellige aldersgrupper. Det viser tabel 45 nedenfor.

De yngre voksne (16-29 år) dyrker i størst omfang styrketræning og fodbold. I en række aktiviteter ses dog et væsentligt fald i deltagelsen fra aldersgruppen 16-19-årige frem til aldersgruppen 20-29-årige. Det gælder f.eks. badminton, håndbold, basketball og dans. Denne tendens ser man også på landsplan, om end i lidt mindre grad (Laub, 2013).

I den mellemste aldersgruppe (30-59 år) er billedet mere forskelligartet. Styrketræning, motionsløb og svømning er stadig de mest populære aktiviteter set over hele gruppen, men kigger man på de enkelte aldersgrupper, er der stor forskel på, hvornår i livet den enkelte motionsform er mest populær.

Andelen af borgere der vandrer, spiller golf og dyrker gymnastik stiger med alderen, mens styrketræning og fodbold daler i de ældre aldersgrupper. Jogging/motionsløb er meget populært blandt de 30-39-årige (42 pct.) og 40-49 årige (44 pct.), men er herefter mindre udbredt. At lige netop denne motionsform er populær i de aldersgrupper skyldes blandt andet, at det er en fleksibel aktivitetsform, som det er muligt at dyrke samtidigt med, at der er fart på karrieren og familielivet (Forsberg, 2014).

Foruden de mest populære idrætsgrene synes spinning/kondicykel, mountainbike og triatlon/duatlon at få en opblomstring blandt de 40-59-årige, mens eksempelvis deltagelse i kampsport falder kraftigt blandt borgere i gruppen af 50-59-årige.

De ældste borgere (60-70+ år) dyrker, ud over gymnastik, styrketræning, vandreture og svømning desuden en del stavgang og dans. Landevejscykling og især golf har et rimeligt deltagelsesniveau blandt de ældste aldersgrupper. Desuden er det bemærkelsesværdigt, at der blandt de ældste udøvere er ligeså mange der kører mountainbike, som i den yngste aldersgruppe (se tabel 45).

Tabel 45: Hvilke aktiviteter har du dyrket regelmæssigt de seneste 12 måneder?

n = 949	Alder						
	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år+
Jogging/motionsløb	23	34	42	44	29	17	11
Styrketræning	36	48	28	32	25	22	21
Vandreture	8	21	12	18	29	42	31
Svømning	5	15	21	13	19	17	16
Spinning/kondicykel	3	13	9	15	14	9	5
Gymnastik	6	1	4	3	4	17	33
Fodbold	30	11	10	8	6	3	1
Aerobic, zumba m.m.	9	5	11	11	8	6	2
Yoga, afspænding, meditation	8	3	9	9	8	8	6
Landevejscykling	5	6	9	8	8	4	6
Mountainbike	4	8	7	10	5	0	4
Dans (alle former)	8	4	4	4	3	6	8
Badminton	10	1	4	4	3	4	2
Golf	3	3	1	4	4	7	4
Fiskeri	3	5	4	2	2	5	3

Tabellen viser voksnes valg af sport/motion de seneste 12 måneder. Fordelt på alder (n = 949).

De ikke-idrætsaktive

Respondenterne havde mulighed for at markere, hvis de ikke havde dyrket en aktivitet regelmæssigt i det seneste år. I alt 140 respondenter, svarende til 15 pct. af respondenterne, dyrker slet ingen aktiviteter.

Disse respondenter fik mulighed for at svare på, hvorfor de ikke dyrker nogen form for aktiviteter, og som tabel 46 viser, skyldes det i høj grad, at respondenterne prioriterer deres tid anderledes eller ikke har interesse for idræt og motion.

De tre mest udbredte årsager til ikke at dyrke idræt eller motion er ifølge respondenterne, at de bruger tiden på arbejde (25 pct.), ikke finder sport/ motion interessant (17 pct.) eller er i dårlig form (15 pct.). Der er dog en stor andel af de voksne, der også angiver andre begrænsninger som årsag. Her er det dårligt helbred (15 pct.), bruger tiden på familien (15 pct.), har ikke råd (13 pct.) samt at de blot ikke gider (13 pct.).

Omvendt oplever kun 3 pct. manglende faciliteter som årsag til ikke at dyrke idræt. Det er et meget typisk svarmønster og samtidig en antydning af, at Ballerup Kommune har en fornuftig facilitetsdækning i de enkelte lokalområder.

Endelig angiver 9 pct. af alle de idrætsligt inaktive, at de for øjeblikket holder pause, men forventer at starte igen, hvilket kan anses for et potentiale for endnu flere idrætsaktive.

Tabel 46: Hvorfor dyrker du ikke idræt, sport eller motion? Fordelt på køn. Andel af ikke-idrætsaktive (pct.)⁴⁹

n = 140	Total	Køn	
		Kvinder	Mænd
Bruger tiden på arbejde/har for lidt fritid	25	25	25
Sport/motion interesserer mig ikke	17	11	23
Er i dårlig form	15	15	16
Bruger tiden på familien	15	18	13
Har dårligt helbred	15	15	14
Har ikke råd/er for dyrt	13	15	11
Bruger tiden på andre fritidsinteresser	13	8	17
Gider ikke	13	11	14
Mangler nogen at følges med	9	11	8
Holder pause - regner med at starte igen	9	14	5
Jeg er fysisk/psykisk handicappet	8	10	6
Har svært ved at få barn/børnene passet	8	15	0
Savner passende tilbud/konkret mulighed	5	4	6
Har ikke de rette faciliteter til sport/motion, der hvor jeg bor	3	3	3
Er for gammel	2	0	5
Ved ikke	7	7	6
Andre grunde	13	19	6

Tabellen viser årsag blandt ikke-idrætsaktive til ikke at dyrke idræt. Fordelt på køn (n = 140).

Fordelt på køn ser man ingen forskel i andelen af mænd og kvinder, der har svaret, at de ikke har dyrket en aktivitet regelmæssigt det seneste år. Men kønnene angiver forskellige årsager til spørgsmålet om, hvorfor de ikke dyrker sport eller motion.

Specielt for kvinderne skyldes et fravalg af idræt ofte, at de bruger tiden på familien (15 pct.), har svært ved at få passet børn (8 pct.), eller at de mangler nogen at følges med (9 pct.). Mændene anfører som de tre primære årsager, at de arbejder (25 pct.), at sport/ motion ikke har deres interesse (23 pct.), eller at de bruger tiden på andre fritidsinteresser (17 pct.).

Der er en klar overvægt af kvinder, der angiver at de holder pause (14 pct.), mens den tilsvarende andel for mændene er betydeligt lavere (5 pct.). Særligt de unge kvinder er tilbøjelige til at opgive disse barrierer. Det er årsag tendens, man ser på landsplan (Ibsen et. al., 2015). Graviditet og barsel er givetvis en årsag, men tallene tyder på et potentiale for at arbejde med både tilgængeligheden og trygheden ved at dyrke idræt for at få flere kvinder til at føle sig tilpas med og få tid til idræt i hverdagslivet.

⁴⁹ Analyse på alder og lokalområde er ikke medtaget, da fordelingen af respondenter i de enkelte grupper er meget lille. Dette giver en betydelig usikkerhed omkring de beregnede procentdele.

Organisering

I Danmark har idræt, sport og motion traditionelt været opfattet som et anliggende for de frivillige, folkeoplysende foreninger, som har tilbudt de enkelte aktiviteter i deres regi. Som gennemgangen af børnenes idrætsvaner har vist, er foreningsidrætten stadig den primære organiseringsform hos de yngste. Dette billede ændrer sig i organiseringen af idrætsaktiviteterne blandt de voksne borgere i Ballerup Kommune.

Den mest populære organisationsform for voksne i Ballerup Kommune er at være aktiv på egen hånd (57 pct.). Dernæst følger de foreningsaktive, hvor 39 pct. af respondenterne har angivet, at de dyrker mindst én af deres idrætsaktiviteter i en forening (se tabel 47). Den tredje mest benyttede organiseringsform er kommercielle centre (27 pct.). De mindst benyttede organiseringsformer for de voksnes idræts- og motionsaktiviteter er arbejdspladsen (7 pct.) og aftenskoler (2 pct.).

Sammenligner man de tre organiseringsformer, der benyttes mest i Ballerup Kommune, med landstallene fra 2011, er andelen af de aktive på egen hånd og i foreningsregi næsten identiske (se tabel 47). De aktive i private centre i Ballerup Kommune udgør til gengæld en noget større andel, end de 20 pct. som angav, at de dyrkede deres aktiviteter i privat regi på landsplan (Laub, 2013).

Der er enkelte forskelle mellem kvinder og mænd i forhold til organiseringsformen. Kvinderne er mindre aktive i foreninger end mænd i Ballerup Kommune, hvilket bekræftes af landstallene, hvor foreningsidrætten også har bedst fat i mændene. Kvinder er til gengæld lidt mere aktive i private centre, mens mænd omvendt dyrker lidt mere firmaidræt end kvinderne. I forhold til foreningsidræt og private centre er kønsvariationerne signifikante i forhold til landstallene.

Forskellene i organiseringsformer ses også mellem lokalområder i Ballerup Kommune, hvor den største andel af foreningsaktive findes i Måløv (46 pct.) og den mindste andel i Ballerup By (30 pct.). Brugen af kommercielle centre toppe i Skovlunde (32 pct.) og Ballerup Nord (30 pct.), mens den mindste andel findes i Hede-/Magleparken (18 pct.). Selvom organiseret motion er overordnet set populært i alle lokalområder, men dog mest populært i Ballerup Nord (70 pct.) og mindst i Hede-/Magleparken (47 pct.).

Tabel 47: Organisering af idræt, sport og motion (pct.).

n = 949		Klub/ forening	Privat / kommercielt center	Firmaidræt / Arbejdsplad- sen	På egen hånd	Aften- skole	Anden sammen- hæng
Køn	Kvinder	34	30	6	56	3	4
	Mænd	44	24	8	58	2	7
Lokalom- råder	Hede-/ Magleparken	42	18	4	47	3	6
	Skovlunde	38	32	6	49	3	6
	Måløv	46	24	9	67	2	4
	Ballerup By	30	25	6	48	1	7
	Ballerup Nord	37	30	10	70	3	6
I alt		39	27	7	57	2	6
Landstal		41	20	5	58	3	11

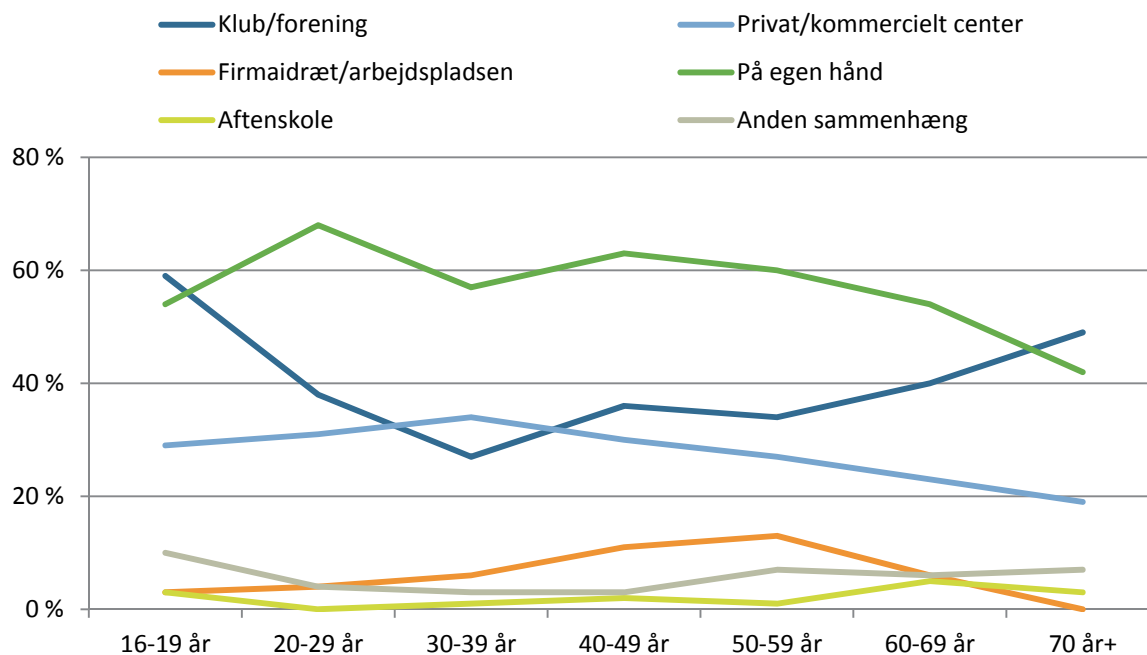
Tabellen viser valg af organiseringsform. Fordelt på køn og lokalområde (n = 949).

I Ballerup Kommune viser sig nogle spændende tendenser sig i de voksnes tilknytning til foreningslivet i forskellige livsfaser. Organiseringsformerne på egen hånd og privat center følger mere eller mindre de nationale mønstre. Til gengæld stiger foreningstilknytningen med alderen i Ballerup Kommune – en tendens som man ikke ser i landstallene. De klart mest foreningsaktive findes i den yngste aldersgruppe, hvor næsten 60 pct. af 16-19-årige dyrker mindst én aktivitet i en forening. Foreningstilknytningen falder derefter til under 30 pct. for 30-39-årige, hvorefter den stiger jævnt gennem aldersgrupperne til næste 50 pct. for de ældste udøvere.

De kommercielle centre er mest populære blandt de 20-29-årige (31 pct.) og de 30-39-årige (34 pct.), der samtidig også i størst omfang dyrker aktiviteter på egen hånd (68 pct. og 57 pct.). Disse aldersgrupper søger altså i højere grad end både yngre og ældre aldersgrupper mod mere fleksible måder at organisere aktiviteterne på.

Figur 45: Andelen af borgere i Ballerup Kommune, der dyrker aktiviteter under forskellige organiseringsformer (n=949).

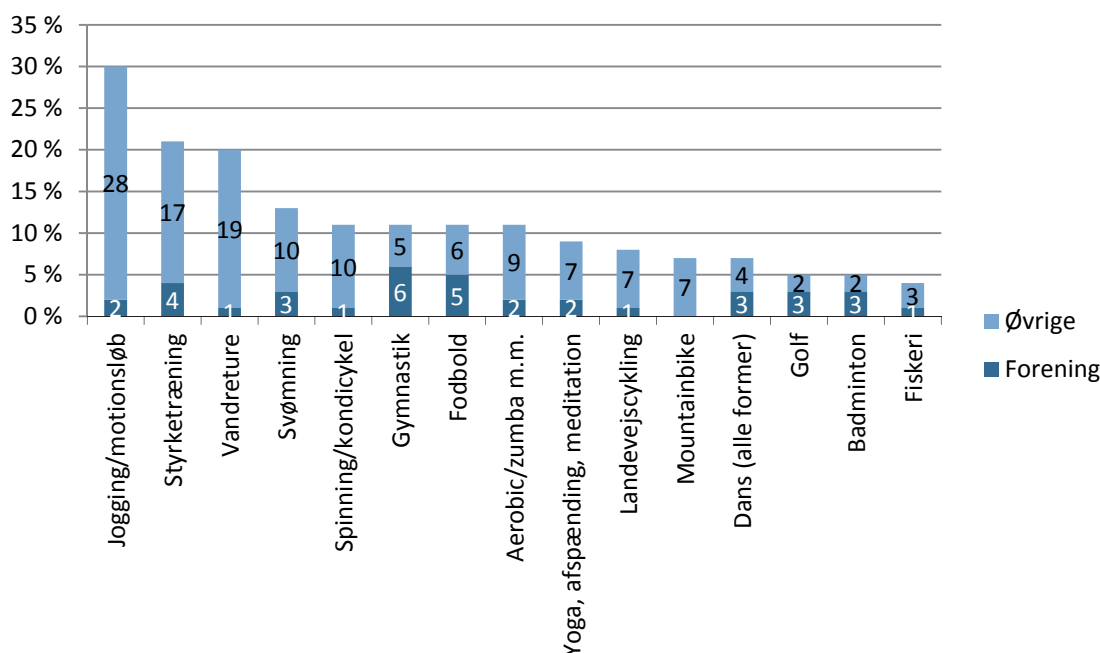

Organiseringen af de enkelte idræts- og motionsaktiviteter

Foreningsdeltagelsen for de 15 mest benyttede aktiviteter er vist i figur 46. De mest dyrkede aktiviteter for voksne i foreningsregi er således gymnastik (6 pct.), fodbold (5 pct.) og badminton (3 pct.), hvor samlet set 11 pct. angiver, at de dyrker gymnastik, og tilsvarende 11 pct. dyrker fodbold mens 5 pct. spiller badminton.

Der er ingen overraskelser i forhold til de enkelte aktiviteters organiseringsformer, da fordelingen i Ballerup Kommune svarer godt overens med landstallene. Jogging/ motionsløb, styrketræning, vandreture og svømning er aktiviteter, som voksne i høj grad dyrker uden for foreningerne. En forholdsvis stor aktivitet som mountainbike er organiseret næsten helt uden for foreningsregi.

Figur 46: Andel af foreningsaktive i de 15 mest benyttede aktiviteter (pct.) (n=949)

Figuren viser andelen af foreningsaktive i de 15 mest dyrkede aktiviteter (n=949).

Transport

Transport til og fra sport og motion

Tabel 48 viser, hvilke transportformer som oftest benyttes til at komme til idræt blandt de voksne i Ballerup Kommune. 39 pct. af de voksne bruger bilen til at transportere sig til sport og motion, mens knap tre ud af ti går eller løber (28 pct.), og næsten lige så mange benytter cyklen (27 pct.). Sammenligner man de enkelte lokalområder, benyttes bilen i lidt mindre grad i Ballerup By (32 pct.) og Måløv (33 pct.), mens cyklen kommer lidt mere i brug i Skovlunde (31 pct.). Det er hovedsageligt i Måløv og Ballerup By de voksne går eller løber til deres aktivitet.

Tabel 48: Hvilken form for transport bruger du typisk for at komme hen til det sted, hvor du oftest dyrker idræt, sport og motion? (pct.)⁵⁰.

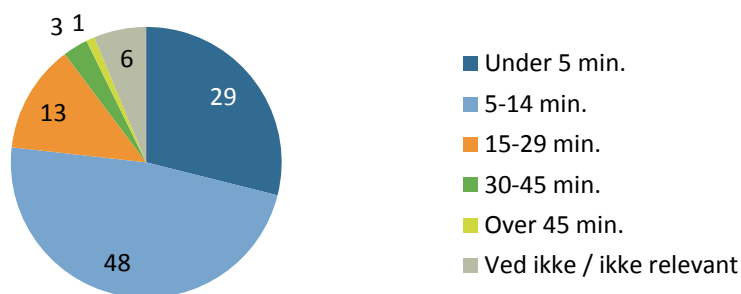
n = 786	Total	Lokalområde				
		Hede-/Magleparken	Skovlunde	Måløv	Ballerup By	Ballerup Nord
Gang/løb	28	21	21	36	36	24
Cykel	27	28	31	25	23	27
Bus / Tog	5	9	5	3	6	4
Bil	39	43	43	33	32	43
Andet	2	0	1	4	3	2

Tabellen viser transport form til idræt. Fordelt på køn og alder (n = 786).

⁵⁰ Kun dem som går til mindst én aktivitet.

Langt størstedelen af borgerne i Ballerup Kommune bruger relativt kort tid på at transportere sig til sport og motion. Mere end tre ud af fire borgere har højst et kvarter (den ene vej), mens blot én pct. bruger mere end 45 minutter (se figur 47).

Figur 47: Hvor lang transporttid har du til den idræts- eller motionsaktivitet, som du bruger mest tid på (hver vej)? (pct.).

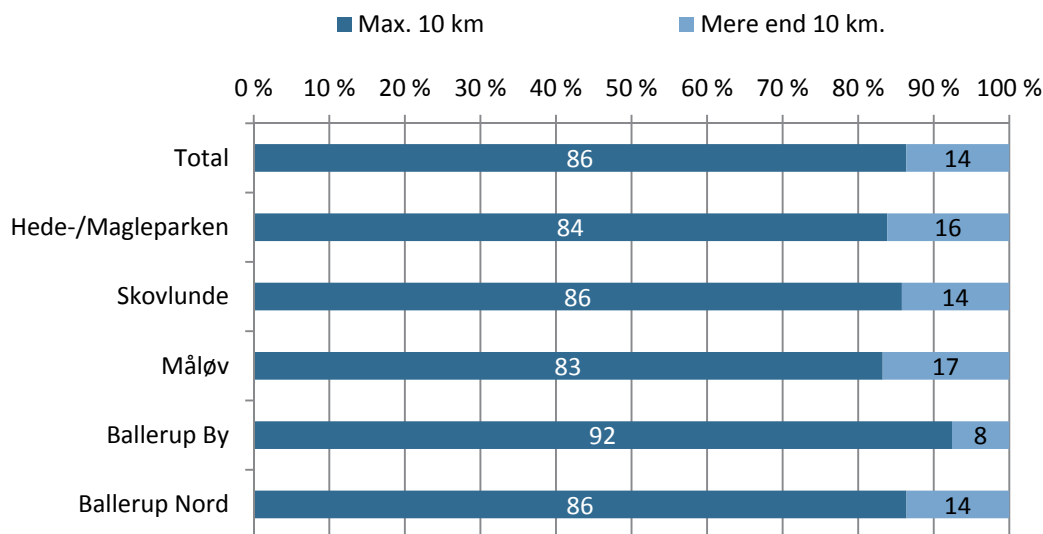
Figuren viser transporttid til idræt (hver vej) (n=786).

Samtidig er flertallet (78 pct.) tilfredse med denne transporttid, mens 19 pct. er villige til at bruge mere tid på transport til idræt, sport og motion. Blandt de fem lokalområder, er der størst villighed til at bruge mere tid på transport blandt borgerne i Hede-/Magleparken. Her har 21 pct. angivet, at de er villige til en længere transporttid, men disse findes også i gruppen der maksimalt benytter 15 minutter på transport.

Der er små forskelle på lokalområderne, når det kommer til den maksimale afstand, som respondenterne er villige til at transportere sig. Samlet set vil 86 pct. af borgere i Ballerup Kommune maksimalt transportere sig 10 kilometer, mens andelen er lidt højere for borgere i Ballerup By.

De mest mobile borgere befinder sig i den yngste aldersgruppe (16-19-årige), hvor næste 30 pct. er villige til at transportere sig over 10 km. Omvendt angiver 73 pct. af de voksne over 60 år, at de maksimalt vil transportere sig fem kilometer.

Figur 48: Hvor lang er du villig til at transportere dig for at benytte faciliteter/steder til at dyrke din idræt/motion i hverdagen?

Figuren viser borgernes villighed til at transportere sig til idræt. Fordelt på lokalområder (n = 786).

Faciliteter

Dette afsnit ser nærmere på, hvor den idrætsaktive del af de voksne borgere i Ballerup Kommune dyrker deres idræts- og motionsaktiviteter (tallene er her kun vist for andelen, der dyrker mindst én aktivitet). De fire mest benyttede faciliteter og arenaer er i rækkefølge (se også tabel 49):

- Naturen (i skoven, på stranden, på vandet, i parker mv.) (54 pct.)
- Veje, gader, fortove og lign. (44 pct.)
- Fitnesscenter/motionsrum (41 pct.)
- Haller/sale (30 pct.)

De primære arenaer og faciliteter ligger dermed uden for den traditionelle kommunale idrætspolitik. En politik der oftest tager hensyn til idræts- og svømmehaller, fodboldbaner og specifikke idrætsanlæg (Ibsen, 2009). I Ballerup Kommune ser man også relativt mange, som benytter idrætshaller og -sale. 23 pct. der benytter svømmehallerne, 10 pct., der benytter andre baner/anlæg⁵¹, samt 9 pct. der benytter fodboldbaner.

⁵¹ Herunder bl.a. atletik, tennis, beachvolley, bowling, golf, ridning og skydning.

Tabel 49: Hvilke idrætsanlæg, idrætsfaciliteter, idrætslokaler eller stedet benytter du, når du dyrker motion, idræt eller sport? Andel af de idrætsaktive (mulighed for flere svar) (pct.)

n = 793	Total	Køn		Alder						
		Kvinde	Mand	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år+
Hal/sal	30	30	31	44	19	22	28	28	33	41
Fodboldbaner	9	2	16	26	16	12	9	6	4	3
Andre baner/anlæg	10	7	13	13	7	0	11	8	16	12
Svømmehal	23	24	22	7	17	33	23	23	25	24
Fitnesscenter/ motionsrum	41	43	38	57	59	35	46	39	39	26
Anlæg ved vand	2	1	3	0	0	1	2	5	2	2
Aktivitetsanlæg	3	2	4	7	9	5	3	2	1	0
Veje, gader, fortove og lign.	44	45	42	43	52	51	55	45	34	29
Naturen	54	56	52	39	51	57	58	56	57	49
Hjemme/i haven	20	22	17	28	26	24	17	18	19	18
Andet	4	5	4	4	1	5	4	6	1	8

Tabellen viser hvor borgerne dyrker idræt. Fordelt på køn og alder (n = 793).

Kigger man på køn, er der enkelte forskelle på kvinder og mænds brug af faciliteter. Kvinder er mere tilbøjelige til at bruge fitness- og motionsrum (43 pct. kvinder over for 38 pct. mænd) og naturen (56 pct. kvinder over for 52 pct. mænd), mens mænd i højere grad benytter fodboldbaner (2 pct. kvinder over for 16 pct. mænd), anlæg ved vand (1 pct. kvinder over for 3 pct. mænd) samt andre anlæg (7 pct. kvinder over for 13 pct. mænd).

Brugen af forskellige facilitetstyper varierer ligeledes efter alder. Naturen bliver overordnet set benyttet mest i alle aldersgrupper på nær de 16-19-årige og 20-29 årige, men andelen er dog også lavere for gruppen over 70 år (49 pct.). I forhold til idrætshaller og -sale er der størst tilslutning blandt de 16-19-årige (44 pct.), men falder kraftigt blandt gruppen af de 20-29-årige (19 pct.). Det samme mønster ses også i foreningstilknytningen. Da idrætsforeninger (specielt hvis de har aktiviteter for børn og unge) oftest får tildelt flest tider i idrætshaller og -sale, kunne det tænkes, at der findes en sammenhæng her.

Fitnesscentre og motionsrum bliver klart mest brugt blandt de 16-29-årige og 20-29 årige, men falder derefter støt gennem de ældre aldersgrupper. Andelen af svømmehalsbrugere er størst blandt de 30-39-årige og forbliver høj gennem de ældre aldersgrupper. Den laveste andel af svømmehalsbrugere findes hos de yngste, da kun 7 pct. af de idrætsaktive af de 16-19-årige benytter en svømmehal

For fodboldbanerne er andelen der benytter disse faldende med alderen. Hvor 26 pct. blandt de 16-19-årige er aktive på boldbanerne, falder denne andel støt frem til og med gruppen af 40-49-årige, mens en meget lav andel (6 pct. og derunder) af de ældste idrætsudøvere (50+ år) får græs under fødderne i Ballerup Kommune.

Der er enkelte markante forskelle i brugen af forskellige typer af idrætsfaciliteter på tværs af lokalområderne i Ballerup Kommune. Fitnesscentre/motionsrum er mest populære i Skovlunde blandt de voksne, mens boldbaner bliver brugt rigtig meget af borgere i Måløv, hvor også veje, gader og fortove anvendes mere end i de andre lokalområder.

Tabel 50: Hvilke idrætsanlæg, idrætsfaciliteter, idrætslokaler eller steder benytter du, når du dyrker motion, idræt eller sport? Andel af idrætsaktive (Pct.).

n = 793	Lokalområde				
	Hede-/Magleparken	Skovlunde	Måløv	Ballerup By	Ballerup Nord
Hal/sal	35	30	34	26	29
Fodboldbaner	6	8	14	10	4
Andre baner/anlæg	16	9	7	7	14
Svømmehal	20	22	19	28	25
Fitnesscenter/motionsrum	42	46	36	38	42
Anlæg ved vand	3	1	2	1	4
Aktivitetsanlæg	3	5	3	1	3
Veje, gader, fortove og lign.	41	40	51	38	46
Naturen	36	52	60	42	65
Hjemme/i haven	19	18	20	18	23
Andet	3	4	3	7	5

Tabellen viser brug af faciliteter, anlæg og steder til idræt. Fordelt på lokalområder (n = 793).

Naturen bliver brugt mest af borgere fra Måløv og Ballerup Nord – måske fordi de to lokalområder ligger tæt på Hareskoven og de naturområder, der ligger i den nordlige del af kommunen.

Naturområder som aktivitetssteder

Den klart mest benyttede aktivitetsarena til idræt og motion for de voksne borgere er naturen, som over halvdelen af de idrætsaktive voksne borgere i Ballerup Kommune benytter.

De fem mest benyttede naturområder i kommunen er Jonstrup Vang (23 pct.), Vestskoven (15 pct.), Harrestrup Ådal (11 pct.), Måløv Naturpark (10 pct.) og Svanesøen (9 pct.) (se tabel 51). På spørgsmålet om, hvilke naturområder respondenterne benyttede, var der desuden en stor andel (22 pct.), som svarede, at de benytter andre områder, end de opstillede. De steder som blev nævnt oftest i denne forbindelse var Hareskoven, Søndersø, Bagsværd Sø og Flyvestation Værløse⁵².

⁵² 116 respondenter havde angivet Hareskoven, hvilket ville have svaret til 15 pct. af de 799 respondenter, der kunne svare på spørgsmålet. Tilsvarende svarer Søndersø til 6 pct. mens Bagsværd Sø og Flyvestationen hver svarer til 2 pct. af de 799 respondenter.

Tabel 51: De mest benyttede naturområder. Andel af alle idrætsaktive (pct.)

n = 799	Total
Jonstrup Vang	22,9
Vestskoven	15,1
Harrestrup Ådal	10,5
Måløv Naturpark	10,0
Svanesøen	9,4
Skovlunde Naturpark	8,1
Skovlunde Bypark (inkl. søen)	7,5
Sømosen	6,4
Møllemosen	6,3
Østerhøj Naturpark	6,1
Måløvkilen	5,5
Museumshaven i Pederstrup	5,4
Måløv Bypark	5,0
Egebjerg Naturpark	4,9
Egebjerg Bypark	4,6
Andre naturområder	21,7

Tabellen viser brug af naturområder til idræt (n = 799).

Over 95 pct. af respondenterne, som har angivet, at de benytter naturen, benytter desuden et område i umiddelbar nærhed af deres bopæl. De mange personer har nemlig angivet, at de kan komme til det naturområde, som de benytter, på under 15 minutter ved at gå, løbe eller cykle.

Ud over naturen er der også mange, som benytter veje, gader, fortove og ikke mindst stier og stisystemer. På spørgsmålet om, hvor ofte man benytter opmålte eller afmærkede motionsstier eller ruter, svarede 28 pct. af de idrætsaktive, at de benytter disse én eller flere gange om ugen. Andelen er lidt højere for borgere i lokalområdet Ballerup By (31 pct.) end i Ballerup Nord (26 pct.), hvilket måske kan skyldes tilgængeligheden til motionsstier og stisystemer i områderne (se tabel 52).

Tabel 52: Hvor ofte benytter du opmålte/afmærkede motionsstier eller ruter i by- eller landområder (også uden for kommunen)? Andel af idrætsaktive (pct.).

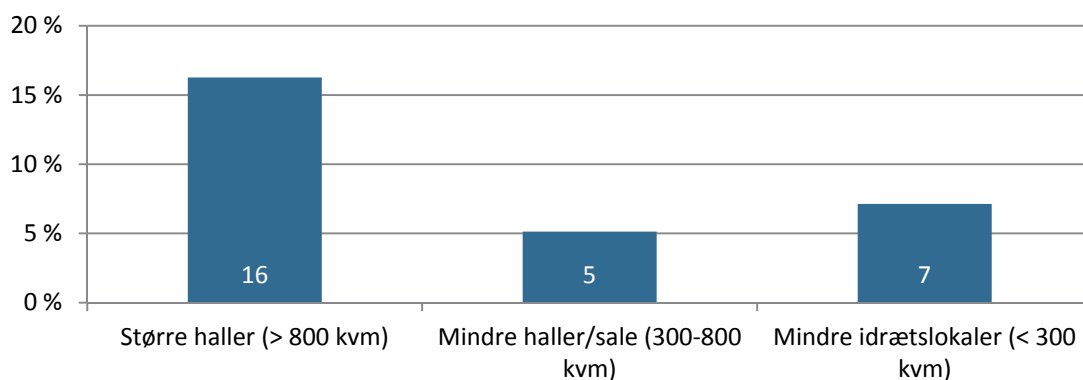
n = 789	Lokalområde				
	Hede-/Magleparken	Skovlunde	Måløv	Ballerup By	Ballerup Nord
Én eller flere gange om ugen	29	27	29	31	26
Månedligt eller sjældnere	42	42	44	42	35
Aldrig	30	31	27	27	39

Tabellen viser brug af opmålte/afmærkede løbestier eller rute i by- eller landområder (n = 789).

De voksnes brug af idrætshaller, gymnastiksale og lokaler

30 pct. af de voksne idrætsaktive i Ballerup Kommune dyrker en idræts- eller motionsaktivitet i en idrætshal eller -sal. Hvis man kigger specifikt på hallernes størrelse, finder man, at 16 pct. benytter større idrætshaller (800 kvm. eller derover), 5 pct. benytter mindre haller og gymnastiksale (mellem 300 og 799 kvm.) og 7 pct. benytter mindre lokaler (under 300 kvm.)⁵³.

Figur 49: Andelen af idrætsaktive, der benytter haller, gymnastiksale og lokale. (mulighed for flere svar) (pct.)

Figuren viser bruge af haller og sale (n=799).

På tværs af de tre typer er de fire mest benyttede faciliteter Måløv Ny hal (3 pct.) og Måløv Gammel hal (2 pct.) i Måløv Idrætspark, Østerhøjhallen (2 pct.) og Rosenlundskolen ny hal (2 pct.).

55 pct. af brugerne af haller og sale angiver, at de benytter den nærmeste hal/sal, mens 38 pct. mener, at der ligger andre tættere på deres hjem, end den hal/sal de bruger. Det er særligt borgerne i Måløv, der benytter den nærmeste hal/sal (69 pct.) (se tabel 53). Måløv ligger isoleret fra resten af kommunen og hallerne i Måløv er koncentreret omkring Måløv Idrætspark, mens hallerne eksempelvis i Ballerup By og Hede-/Magleparken ligger ret tæt. I de to områder kan borgerne vælge mellem en del haller tæt på deres hjem, og selvom de ikke benytter den tættest på, kan de sagtens have kortere afstand end borgerne i Måløv.

⁵³ Opdeling er på baggrund af de specifikke faciliteters størrelse.

Tabel 53: Bruger du primært den idrætshal, som ligger tættest på dit hjem? Andel af halbrugere. Fordelt på lokalområder (pct.).

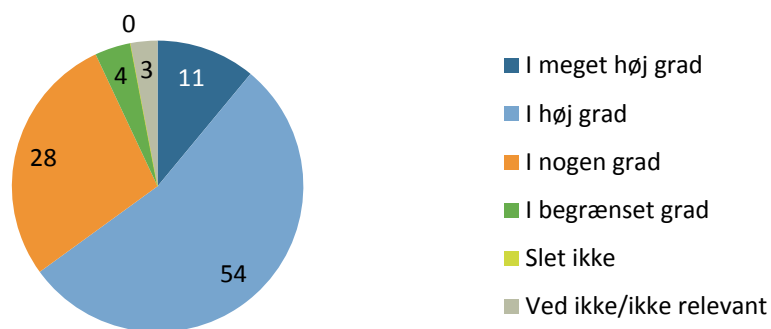
n = 105	Lokalområde				
	Hede-/Magleparken	Skovlunde	Måløv	Ballerup By	Ballerup Nord
Ja, jeg bruger den nærmeste	50	54	69	43	39
Nej, der ligger andre tættere på mit hjem	50	43	26	43	48
Jeg ved ikke om der er andre tættere på mit hjem	0	4	5	14	13

Tabellen viser borgernes brug af haller i forhold til deres hjem. Fordelt på lokalområde (n = 105).

De respondenter, som ikke benyttede den nærmeste hal, havde mulighed for at uddybe deres svar. I deres uddybning fremgår det, at det ud over at variere efter placeringen af haller i de forskellige lokalområder også skyldes aktiviteten respondenterne dyrker. Enten fordi den ikke findes i den nærmeste hal, eller at de er tilknyttet en bestemt klub eller forening, som tilbyder aktiviteter i en anden hal.

Overordnet set er respondenterne særdeles tilfredse med de idrætshaller, som de benytter. 65 pct. af halbrugerne har angivet at deres primære hal i høj eller meget høj grad giver dem mulighed for at udføre deres aktiviteter tilfredsstillende (se figur 50). Tilfredsheden er størst i Ballerup Nord (81 pct.) og Ballerup By (78 pct.), og lavest i Skovlunde (44 pct.)⁵⁴.

Figur 50: I en samlet vurdering opfylder den idrætshal, du bruger mest, dine behov for at kunne udføre dine aktiviteter på tilfredsstillende vis? Andel af halbrugere (pct.).

Figuren viser tilfredshed med mest benyttede hal (n = 105).

Specifikt i forhold til idrætshallerne skulle brugerne af disse bl.a. svare på to spørgsmål, hvor de skulle vurdere 17 forskellige egenskaber. I det første spørgsmål skulle de vurdere deres tilfredshed med de nævnte egenskaber, og i det andet spørgsmål skulle de angive, hvor vigtige egenskaberne var i forhold til deres oplevelse, når de anvender en idrætshal. Begge spørgsmål har en skala fra 1 til 5, hvor 1 er henholdsvis 'meget tilfreds' og 'meget vigtig' og 5 er 'meget utilfreds' og 'slet ikke vigtig'.

⁵⁴ Hede-/Magleparken (75 pct.) og Måløv (62 pct.)

Tabel 54 herunder viser de 17 egenskaber, deres gennemsnitlige score hos brugerne for henholdsvis vigtighed og tilfredshed samt de største forskelle herimellem. Forskellene indikerer, hvilke egenskaber der ifølge de voksne brugere har størst forbedringspotentiale. Her skal det dog understreges, at ingen af egenskaberne opnår en gennemsnitlig tilfredsheds-score højere end 3, den neutrale score (hverken eller), hvilket tyder på gennemgående tilfredshed. Dette til trods for, at brugerne samtidig stiller store krav til faciliteterne, som det fremgår af den høje score på vigtighedsskalaen i tabellen.

Tabel 54: Gennemsnitlig score for egenskaber ved idrætshaller i Ballerup Kommune (gennemsnitstal ifølge brugerne af hallerne).

n = 113	Vigtighed	Tilfredshed	Forskel
Rengøringen af omklædningsrum, toiletter og andre sekundære lokaler	1,73	2,96	-1,23
Rengøringen af haller og aktivitetslokaler	1,92	2,96	-1,05
Vedligeholdelsesniveauet i idrætshallen	1,92	2,85	-0,94
Kvaliteten af gulvene i idrætshallen	1,84	2,49	-0,65
Indeklimaet i idrætshallen	1,81	2,38	-0,56
Belysningen i idrætshallen	1,81	2,25	-0,44
Kvaliteten af udstyret og rekvisitter til den aktivitet du foretrækker	1,92	2,26	-0,34
Indretningen af idrætshallen ift. den aktivitet du foretrækker	1,97	2,21	-0,24
Trygheden og sikkerheden i og omkring idrætshallen	2,00	2,11	-0,11
Træningstidspunkt(er)	1,73	1,83	-0,10
Muligheden for socialt samvær før og efter træning/kamp	2,11	2,14	-0,02
Hjælpsomheden fra de ansatte i idrætshallen	2,44	2,38	0,05
Adgangsforholdene ved idrætshallen	2,10	1,86	0,25
Parkeringsmulighederne i forbindelse med idrætshallen	2,41	1,91	0,50
Kvaliteten af mad og drikke i cafeteriaet/kiosken	3,35	2,71	0,64
Afstanden til idrætshallen	2,22	1,56	0,66
Muligheden for at gå til både kultur-, fritids- og idrætsaktiviteter samme sted	3,20	2,40	0,80

Tabellen viser brugere af haller vurdering af dem (n = 113). Skalaen går fra 1 = 'meget tilfreds'/'meget vigtig' til 5 er 'meget utilfreds'/'slet ikke vigtig'.

Tabellen afslører, at syv egenskaber opnår en væsentlig lavere tilfredshedsscore end 'vigtighedsscore'. Det drejer sig om:

- Rengøringen af omklædningsrum, toiletter og andre sekundære lokaler
- Rengøringen af haller og aktivitetslokaler
- Vedligeholdelsesniveauet i idrætshallen
- Kvaliteten af gulvene i idrætshallen
- Indeklimaet i idrætshallen
- Belysningen i idrætshallen
- Kvaliteten af udstyret og rekvisitter til den aktivitet du foretrækker

Ifølge halbrugerne er der potentiale for forbedring på disse syv parametre. Et fokus på vedligeholdelse og rengøring er ikke usædvanligt for brugerne af en idrætsfacilitet – og det bør igen understreges, at der ikke er udtalt utilfredshed i idrætshallerne i Ballerup Kommune.

I tabellen ser man også tre egenskaber med relativt lav vurdering på både tilfredshed og vigtighed. Der er f.eks. stor tilfredshed med afstanden til samt adgangsforholdene ved den idrætshal, de voksne borgere typisk benytter. Desuden er der også tilfredshed med træningstidspunkter og parkeringsmulighederne i forbindelse med idrætshallerne.

Da det kun er nuværende brugere af idrætshallerne, som har besvaret spørgsmålene, giver opgørelsen i tabel 54 primært et indblik i, hvordan man kan arbejde med at gøre idrætshallen bedre for de eksisterende brugere – mens potentielle nye brugeres præferencer ikke bliver klarlagt.

Fitnesscentre/motionsrum og svømmehaller

41 pct. af de aktive voksne benytter et fitnesscenter eller motionsrum, og blandt disse er de mest populære Fitness World i Ballerup (16 pct.), i Måløv (8 pct.) og i Herlev (5 pct.)⁵⁵, Ballerup Fysioterapi og Træningscenter (4 pct.), CS LifeCare (2 pct.) og Trimshop (1 pct.). Dernæst følger den lange række af mindre fitnesscentre og motionsrum i kommunen, som alle benyttes af under 1 pct. ud af de idrætsaktive voksne.

Som nævnt tidligere benytter 23 pct. af de voksne idrætsaktive i Ballerup Kommune svømmehaller til at dyrke deres idræts- og motionsaktiviteter. Blandt disse er de fire mest benyttede svømmehaller East Kilbride Badets (12 pct.), Værløse Svømmehal (4 pct.), Herlevbadet (2 pct.) og Glostrup Svømmehal (2 pct.). De mange svømmesale på skolerne i kommunen benyttes i mindre grad af de voksne borgere (se tabel 55).

---

⁵⁵ Fitness World Herlev var ikke oplyst blandt de fitnesscentre og motionsrum som respondenterne kunne angive at de benyttede. Gennem optælling under svarmuligheden andet (40 tilfælde), er procentdelen beregnet på baggrund af alle idrætsaktive (799 respondenter).

Tabel 55: Brugere af svømmehaller. Andel af idrætsaktive (pct.).

n = 799	Total
East Kilbride Badet	11,8
Værløse Svømmehal	3,8
Herlevbadet	2,3
Glostrup Svømmehal	1,5
Parkskolen (svømmesal)	0,9
Skovlunde lokalkontor (svømmesal)	0,8
Furesøbad	0,8
Badesøen friluftsbad	0,6
Lundehaven (behandlingsbassin)	0,5
Farum Svømmehal	0,5
Måløv Skole (svømmehal)	0,4
Rugvængets Skole (svømmehal)	0,4
Lundebjergskolen (svømmebassin)	0,3
Hareskov Svømmehal	0,3
Herlev Hospital (svømmebassin)	0,3
Vridsløselille Svømmehal	0,1
Sundhedshuset (tidl. Parkskolen) (svømmesal)	0,0
Ganløse Friluftsbad	0,0
Svømmehallen Syd	0,0
Ølstykke Svømmehal	0,0
Andre svømmehaller	5,8

Tabellen viser brugen af svømmehaller/-sale (n = 799).

Blandt kategorien 'andre svømmehaller' bliver Hjortespringbadet nævnt hyppigt. Faktisk bliver Hjortespringbadet benyttet ligeså meget som Værløse Svømmehal (4 pct.). Det kunne således tyde på, at borgerne i Ballerup Kommune primært benytter sig af de lokale svømmehaller og -sale inden for kommunegrænsen, men at en ret stor andel også 'pendler' til svømme faciliteter uden for kommunen. Det er interessant, med tanke på at der i kommunen findes et stort svømmebassin med 50 m bane.

Fodboldbaner og andre anlæg

Kommunens fodboldbaner benyttes af samlet set af 9 pct. af de idrætsaktive voksne borgere, og kigger man på de fem mest benyttede baner, er de som følger:

- Måløv idrætspark (naturgræs) (2 pct.)
- Ballerup Idrætspark (naturgræs) (2 pct.)
- Ballerup Idrætspark (kunstgræs) (2 pct.)
- Topdanmark Hallen (kunstgræs) (1 pct.)
- Grantofte (naturgræs) (1 pct.)

Foruden de traditionelle idrætsfaciliteter som idrætshaller, gymnastiksale, svømmehaller og fodboldbaner benytter borgerne også andre faciliteter til idræt, sport og motion. Samlet set benytter 10 pct. af de idrætsaktive andre anlæg, men disse fordeler sig ud på mange forskellige. De mest benyttede er Golfbanerne Hjortespringbanen (2 pct.) og Marbækbanen (2 pct.), Ballerup Bowling (1 pct.), atletikstadion ved Ballerup Idrætspark (1 pct.) samt tennisbanerne ved Tapeten (1 pct.).

Herudover har respondenterne angivet, at de benytter 27 andre faciliteter, herunder flere faciliteter til specifikke idrætsformer (f.eks. klatring, motorsport, petanque, skydning, ridning, beachvolley og atletik).

Villighed til at betale for brug af indendørs faciliteter

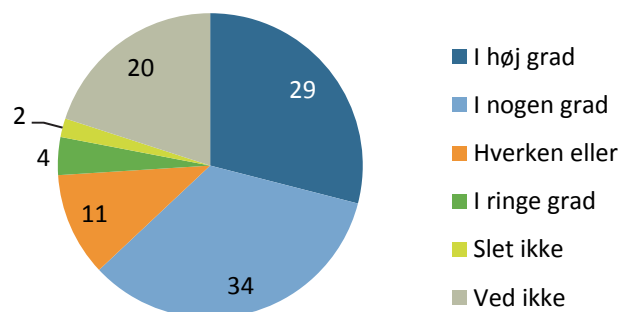
De voksne borgere i Ballerup Kommune er også blevet spurgt, hvad de er villige til at betale for brugen af de kommunale indendørs faciliteter, hvis de kunne booke disse alene eller sammen med andre.

Overordnet set er borgerne villige til at betale for brugen af faciliteterne. 19 pct. vil ikke betale for at booke kommunens indendørs faciliteter, mens 36 pct. har angivet, at de er villige til at betale max. 25 kr. pr. time. 31 pct. er villige til at betale max. 50 kr. pr. time, og 14 pct. har angivet at de er villige til at bruge 75 kr. eller mere pr. time. En nærmere analyse af dette spørgsmål viser, at det primært er mænd, den yngste (16-19 år) og ældste (60 år+) aldersgruppe, som ikke ønsker at betale for indendørs faciliteter i Ballerup Kommune. Desuden er villigheden til at betale størst i lokalområderne Måløv og Ballerup Nord.

Holdninger til idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune

Overordnet set er borgerne i Ballerup Kommune tilfredse med de idrætsfaciliteter, der ligger i deres nærområde. 63 pct. af alle respondenterne (både idrætsaktive og ikke-idrætsaktive) har svaret, at de er tilfredse med idrætsfaciliteterne, mens kun 6 pct. i ringe eller slet ingen grad er tilfredse (se figur 51).

Figur 51: Er du tilfreds med idrætsfaciliteterne i dit nærområde? Andel af alle (pct.).

Figuren viser borgernes vurdering af idrætsfaciliteter i deres nærområde (n = 911).

Blandt gruppen af yngre voksne er der dog generelt lidt mere utilfredshed, da 11 pct. af de 20-39-årige har angivet, at de i ringe grad eller slet ikke er tilfredse med de nærmeste idrætsfaciliteter.

Opdelt på lokalområderne er de voksne mindst tilfredse med deres lokale idrætsfaciliteter i Hede-/Magleparken, mens den største tilfredshed findes i Måløv og Ballerup By (se tabel 56).

Tabel 56: Er du tilfreds med idrætsfaciliteterne i dit nærområde? Andel af alle respondenter. Fordelt på lokalområde (pct.).

n = 911	Lokalområde				
	Hede-/Magleparken	Skovlunde	Måløv	Ballerup By	Ballerup Nord
I høj grad	24	30	26	32	30
I nogen grad	30	32	43	34	32
Hverken eller	11	10	10	13	13
I ringe grad	6	4	4	3	4
Slet ikke	1	2	1	2	2
Ved ikke	28	22	16	17	20

Tabellen viser tilfreds med idrætsfaciliteter. Fordelt på lokalområde (n = 911).

Den mindre tilfredshed i Hede-/Magleparken er paradoksalt i den forstand, at Ballerup Idrætspark, Ballerup Super Arena og East Kilbride Badet er placeret i lokalområdet. Faciliteterne er dog placeret på den anden side af motorvejen, som skærer igennem lokalområdet, og selvom der er cykelsti og tunnel under motorvejen, er det ikke sikkert at borgerne føler, faciliteterne reelt ligger i deres lokalområde.

De voksne respondenter blev også bedt om at forholde sig til en række øvrige udsagn om idrætten og idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune:

- Over 80 pct. svarede, at de er 'enige' eller 'meget enige' i udsagnet, at 'det er en kommunal opgave, at der er et varieret udbud af idrætsfaciliteter i kommunen, der kan dække de fleste borgeres idræts- og motionsønsker'.
- 72 pct. er 'enige' eller 'meget enige' i, at 'kommunen først og fremmest skal støtte børns og unges idrætsdeltagelse', mens kun 7 pct. er 'uene' eller 'meget uene' i standpunktet. 16 pct. har svarer 'ved ikke/ikke relevant' på spørgsmålet.
- Mere end 62 pct. er også 'enige' eller 'meget enige' i, at 'kommunen skal gøre endnu mere for, at naturområderne er inspirerende og velegnede til motion og idræt'. Det er i god overensstemmelse med, at naturen er den vigtigste arena for idræt og motion i kommunen, og det sted hvor flest foretrækker at motionere. Men der kan ud fra de voksnes mening godt gøres mere på dette område.

- Lidt over halvdelen af borgerne er også 'enige' i udsagnet 'Det bør i højere grad være muligt for den enkelte borger selv at booke en tid (online) i en af kommunens idrætsfaciliteter, når man gerne vil dyrke idræt og motion'. Både nuværende idrætsaktive og ikke-idrætsaktive angiver dette svar i samme omfang.
- 44 pct. er 'enige' eller 'meget enige' i, at 'voksne selv bør betale for at benytte kommunens idrætsfaciliteter'. 23 pct. er dog 'meget uenige' eller 'uenige' i dette synspunkt. Dette svarer nogenlunde til ovenstående afsnit om villigheden til at betale for brug af indendørs faciliteter.
- Tilsvarende 44 pct. er 'enige' eller 'meget enige' i standpunktet, at 'der er mere behov for at øge standarden og kvaliteten på de eksisterende idrætsanlæg i kommunen end for at bygge nye anlæg og faciliteter', 50 pct. af respondenterne svarer dog 'hverken enig eller uenig' til dette.

Halvdelen af de voksne respondenter ønsker mulighed for at bruge kommunens idrætsfaciliteter uden at træne på et hold eller nødvendigvis være medlem af en forening. Det er især mændene og aldersgruppen 30-39 år samt 40-49 år, der ønsker dette (se tabel 49). Til gengæld ønsker kvinderne at kunne træne varieret fra gang til gang – både hvad angår træningsmiljø, dvs. indendørs og udendørs, og hvad angår fokus på en generel træning af kroppen (tabel 57).

Tabel 57: Er du interesseret i nedenstående muligheder for at dyrke idræt i Ballerup Kommune? Andel af alle (pct.).

n = 898		Køn			Aldersgrupper						
		Total	Kvinder	Mænd	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år+
At benytte kommunens idrætsfaciliteter uden at være medlem af en forening.	Ja	50	49	52	54	55	57	60	50	46	34
	Benytter allerede sådan et tilbud	6	6	7	7	5	3	3	7	7	11
At gå på et hold med træner/instruktør, hvor aktiviteterne varierer fra gang til gang.	Ja	42	50	32	41	47	51	36	39	44	40
	Benytter allerede sådan et tilbud	6	5	7	11	3	3	4	6	5	11
Mulighed for at benytte kommunale idrætsfaciliteter, hvis de i visse tidsrum var frit tilgængelige.	Ja	60	60	59	67	72	67	64	59	52	48
	Benytter allerede sådan et tilbud	2	1	3	0	3	0	2	2	3	3
At deltage i et aktivitetstilbud med en træner/instruktør, hvor der er fokus på generel træning af kroppen.	Ja	57	64	49	56	55	56	54	59	61	55
	Benytter allerede sådan et tilbud	4	4	4	0	0	2	1	5	6	7

Tabellen viser voksnes interesse for idrættstilbud. Fordelt på køn og alder (n = 898).

Afrunding

67 pct. af de adspurgte voksne borgere i Ballerup Kommune har angivet at de regelmæssigt dyrker idræt, sport eller motion, hvilket er lidt højere end den seneste idrætsvaneundersøgelse på landsplan, men lidt lavere end andre tilsvarende kommunale undersøgelser. Den relativt lave svarprocent kan dog bevirke, at det i højere grad er de idrætsaktive, end de ikke-idrætsaktive, der har deltaget i undersøgelsen, og derfor kan den reelle idrætsdeltagelse være lidt lavere.

De mest populære aktiviteter blandt de voksne er i nævnte rækkefølge: jogging/motionsløb (29 pct.), styrketræning (28 pct.), vandreture (25 pct.), svømning (16 pct.), gymnastik (10 pct.), spinning/kondicykel (10 pct.), aerobic/step/pump/zumba el.lign. (8 pct.), fodbold (8 pct.), Yoga, afspænding eller meditation (8 pct.) og landevejscykling (7 pct.). Deltagelsen i alle aktiviteter ligger bemærkelsesværdigt tæt på fordelingen landsplan (danskernes svar herpå i 2011).

Overordnet set følger Ballerup Kommune således også den landsdækkende tendens til at voksne borgere hovedsageligt dyrker aktiviteter uden for idrætsforeninger og de traditionelle idrætsfaciliteter, der ellers fylder meget i den kommunale idrætspolitik. Der findes

endvidere nogle lokale forskelle blandt de mest populære idrætsaktiviteter, hvor bl.a. styrketræning, vandreture, svømning og yoga er udbredte i Ballerup Kommune.

57 pct. af de adspurgte borgere er aktive på egen hånd, mens 39 pct. af de voksne i kommunen dyrker mindst én af deres idrætsaktiviteter i en forening. Dernæst følger de kommercielle centre hvor 27 pct. er aktive, mens de mindst benyttede organiseringsformer er arbejdspladsen (7 pct.) og i aftenskoler (2 pct.). De klart mest foreningsaktive findes i den yngste aldersgruppe, hvor næsten 60 pct. af 16-19-årige dyrker mindst én aktivitet i en forening. Foreningstilknytningen falder derefter til under 30 pct. for 30-39-årige, hvorefter den stiger jævnt gennem aldersgrupperne til næste 50 pct. for de ældste udøvere. De 20-29-årige og 30-39-årige søger i større omfang end de ældre aldersgrupper mod mere fleksible måder at organisere aktiviteterne på, da over 30 pct. benytter fitnesscentre og motionsrum, og over 60 pct. dyrker aktiviteter på egen hånd.

Størstedelen af borgerne i Ballerup Kommune har relativt kort transporttid til den facilitet, de primært benytter til idræt, sport og motion. Over 75 pct. bruger under 15 minutter på at komme frem, mens 4 pct. har mere end 30 minutters transport til deres aktivitet.

De fire mest benyttede faciliteter og arenaer blandt de voksne i Ballerup Kommune er naturen (54 pct.), veje, gader, fortøve og lign. (44 pct.), fitnesscenter/motionsrum (41 pct.) og haller/sale (30 pct.). De primære arenaer og faciliteter ligger dermed uden for den traditionelle kommunale idrætspolitik, dog med idrætshaller og -sale som en vigtig undtagelse.

De fem mest benyttede naturområder er Jonstrup Vang (23 pct.), Vestskoven (15 pct.), Harrestrup Ådal (11 pct.), Måløv Naturpark (10 pct.) og Svanesøen (9 pct.). Over 95 pct. af respondenterne, som har angivet, at de benytter naturen, benytter desuden et område i umiddelbar nærhed af deres bopæl. Blandt fitnesscentre og motionsrum er de mest benyttede faciliteter Fitness World i Ballerup (16 pct.), Fitness World i Måløv (8 pct.) og Fitness World i Herlev (5 pct.), Ballerup Fysioterapi og Træningscenter (4 pct.), CS LifeCare (2 pct.) og Trimshop (1 pct.).

I forhold til hallerne er der 16 pct., der benytter større idrætshaller, 5 pct. der benytter mindre haller og gymnastiksale og 7 pct. der benytter mindre lokaler. Overordnet set er de voksne respondenter særdeles tilfredse med de idrætshaller, som de benytter. 65 pct. af halbrugerne har angivet, at deres primære hal i høj eller meget høj grad giver dem mulighed for at udføre deres aktiviteter tilfredsstillende. Dog mener halbrugerne, at der fortsat bør ske forbedringer i forhold til rengøring og vedligeholdelse af kommunens idrætshaller og -sale.

Overordnet set er borgerne villige til at betale for brugen af de indendørs idrætsfaciliteter. 36 pct. har angivet, at de er villige til at betale max. 25 kr. pr. timen. 31 pct. er villige til at betale max. 50 kr. pr. time, og 14 pct. har angivet at de er villige til at bruge 75 kr. eller mere pr. time, mens 19 pct. ikke ønsker at betale for at benytte kommunens indendørs faciliteter.

Overordnet set er borgerne i Ballerup Kommune tilfredse med de idrætsfaciliteter, der ligger i deres nærområde. 63 pct. har svaret at de er tilfredse med idrætsfaciliteterne, mens kun 6 pct. i ringe eller slet ingen grad er tilfredse.

Over 80 pct. svarer, at det er en kommunal opgave at sikre et varieret udbud af idrætsfaciliteter i kommunen. Næsten lige så mange mener også, at kommunen først og fremmest skal støtte børn og unges idrætsdeltagelse. I forhold til naturområderne er der 62 pct. af de voksne, der ønsker, at kommunen skal gøre endnu mere for, at naturområderne er inspirerende og velegnede til motion og idræt. Lidt over halvdelen har også udtrykt et ønske om, at det i højere grad bør være muligt for den enkelte borger selv at booke en tid (online) i en af kommunens idrætsfaciliteter, når man gerne vil dyrke idræt og motion.

I forhold til ønsker om nye tiltag blandt idrætsfaciliteter angiver halvdelen af de voksne respondenter et ønske om at kunne bruge kommunens idrætsfaciliteter uden at træne på et hold eller nødvendigvis være medlem af en forening. Dette gør sig især gældende blandt mænd og aldersgruppen 30-39 år samt 40-49 år. Til gengæld udtrykker en del kvinder et ønske om at træne varieret fra gang til gang – både hvad angår træningsmiljø, dvs. indendørs og udendørs, og hvad angår fokus på en generel træning af kroppen.

Delanalyse 7: Forenings- og brugerundersøgelse

Denne delanalyse bygger på data fra idrætsforeninger, folkeskoler og kommunale institutioner og er delt i to.

Første del tegner et portræt af idrætsforeningerne i Ballerup Kommune og går i dybden med foreningernes samarbejdsrelationer, deres økonomi, syn på fremtiden og folkeskolereformen.

Anden del stiller skarpt på idrætsforeninger, folkeskoler og kommunale institutioners (som fælles betegnes 'arrangører') brug af idrætsfaciliteter og undersøger blandt andet deres tilfredshed med faciliteterne, deres syn på prioritering af tider samt ønsker på området fremadrettet.

Analysens datagrundlag

Analysen bygger på data indhentet blandt foreninger, folkeskoler og andre brugere af idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune i forbindelse med denne undersøgelse i foråret 2015 via en spørgeskemaundersøgelse.

Spørgeskemaundersøgelsen var struktureret i to dele, som går igen i denne analyse. En del var alene målrettet kommunens idrætsforeninger, mens en del var målrettet alle arrangører af idrætsfaciliteterne i kommunen (dvs. både idrætsforeninger, skoler og andre kommunale institutioner = arrangører).

86 idrætsforeninger i Ballerup Kommune blev inviteret til at deltage i undersøgelsen. Heraf har 45 besvaret spørgeskemaet (52 pct.). Alle 45 foreninger har besvaret begge dele af spørgeskemaet (se tabel 58).

Til den anden del af undersøgelsen blev 21 skoler og kommunale institutioner ligeledes bedt om at besvare spørgeskemaets spørgsmål omkring idrætsfaciliteter. Af de 21 kommunale skoler og institutioner har 13 besvaret spørgeskemaet (62 pct.).

Table 58: Overview of responses to the two parts of the survey.

Antal	Del 1: Undersøgelse blandt idrætsforeninger		Del 2: Undersøgelse blandt brugere af idrætsfaciliteter	
	Inviteret	Besvarelser	Inviteret	Besvarelser
Idrætsforeninger ⁵⁶	86	45 (52 pct.)	86	45 (52 pct.)
Folkeskoler og andre kommunale institutioner ⁵⁷	-	-	21	13 (62pct.)
I alt (svarprocent)	86	45 (52 pct.)	107	58 (54 pct.)

Kilde: Brugerundersøgelse (2015).

The number of respondents varies between the two surveys. The association part has a respondent base of 45, while the facilities part has 58. The number of responses in the analyses can also vary between the individual questions in the individual parts, as respondents only answer questions relevant to them.

The quantitative data is supplemented with relevant comments in connection with the response to the questionnaire and with qualitative data from focus group interviews and follow-up group meetings (see delanalyse 1).

Foreningerne i Ballerup kommune

In Ballerup Kommune had there been 75 sports associations and 11 sub-divisions registered as of 4. December 2015. The association has 12,830 members in total. This is fewer than the number of members in sports organizations' Central Association Register, which was used to see the connection to association life in Ballerup Kommune in delanalyse 3. When Ballerup Kommunes registration of membership is used in this report, it is because the members from the municipality can be linked to the individual associations' answers, just as other information about the associations can be included in the analyses.

Foreningstyper

The associations in Ballerup Kommune vary in size from the smallest association with 20 members to the largest association with 1,688 members. Although the associations vary in size, they are characterized by a relatively even distribution of large and small associations, and the associations can be grouped into a series of groups according to their membership size. The groups have different existence conditions, ken-

⁵⁶ Blandt de 86 inviterede idrætsforeninger figurerer 11 af dem som underafdeling til en hovedforening. I dette spørgeskema gives de samme vægt som foreningerne. Der findes – som det blev beskrevet i delanalyse 1 – 87 registrerede idrætsforeninger i kommunen. Én forening har det ikke været muligt at få kontakt til, og da kommunen heller ikke har haft kontakt med den i en årrække, er den undladt i udregning af svarprocent.

⁵⁷ Det er ikke alle 13 folkeskoler og kommunale institutioner som har gennemført hele spørgeskemaet. Ni har besvaret alle spørgsmål, mens fire har besvaret dele af spørgeskemaet. Alle svare er i af rapporteringen medtaget.

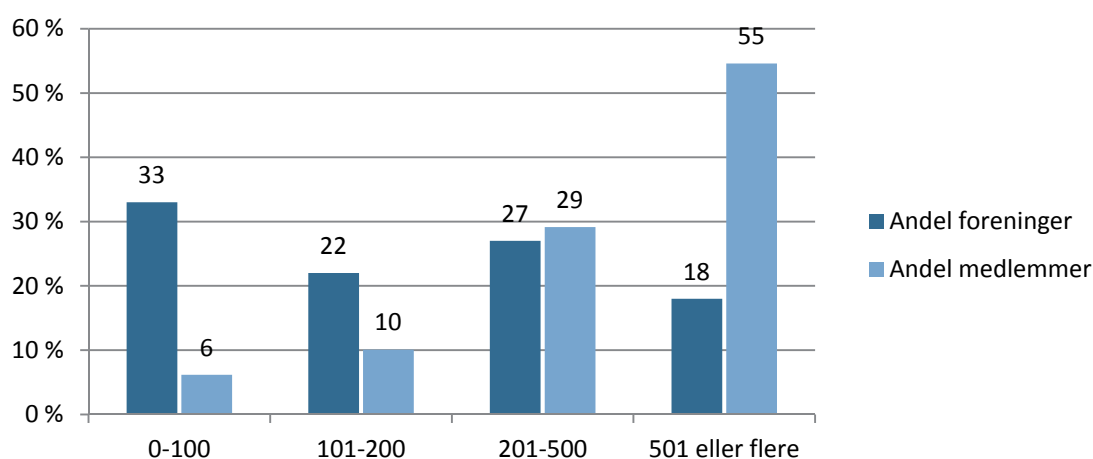
⁵⁸ Som klarlagt i delanalyse er antallet af opgjorte foreninger (medregnet underafdelinger) i kommunen lidt højere end oplysningerne i Centralt ForeningsRegister (se delanalyse 1).

detegn, holdninger og synspunkter på idrætten i kommunen, som analyser på forskellig vis afdækker og fremhæver.

Den største gruppe af foreninger er de små foreninger med 100 medlemmer eller færre (33 pct.), mens den mindste gruppe udgøres af de største foreninger med 501 medlemmer eller flere (18 pct.) (se figur 52).

Foreningernes andel af den samlede medlemskare i kommunen falder med foreningernes størrelse. Hvert andet af de 12.830 medlemmer i foreningerne er således medlem af en af de store foreninger med flere end 501 medlemmer, mens de mange små foreninger med færre end 100 medlemmer tilsammen kun repræsenterer 6 pct. af det samlede antal medlemmer (se figur 52).

Figur 52. Foreningerne i Ballerup Kommune i forhold til deres medlemsantal.

Figuren viser fordelingen af foreninger baseret på deres medlemsstørrelse. Figuren viser desuden, hvor stor en del af det samlede antal medlemmer i kommunen foreningstyperne tegner sig for. 33 pct. af foreningerne i kommunen har 100 eller færre medlemmer. Tilsammen er 6 pct. af medlemmerne i Ballerup Kommune medlem af en forening med 100 eller færre medlemmer. Ballerup Kommune (n = 45).

Antallet af medlemmer i de enkelte foreninger siger i sig selv ikke pr. definition noget om, hvordan foreningerne fungerer, eller hvor tilfredse eller utilfredse deres medlemmer er (Laub 2012). Når opdelingen laves, er det for at undersøge, om der er variationer på tværs af forskellige typer af foreninger, som det kan være relevant at være opmærksom på.

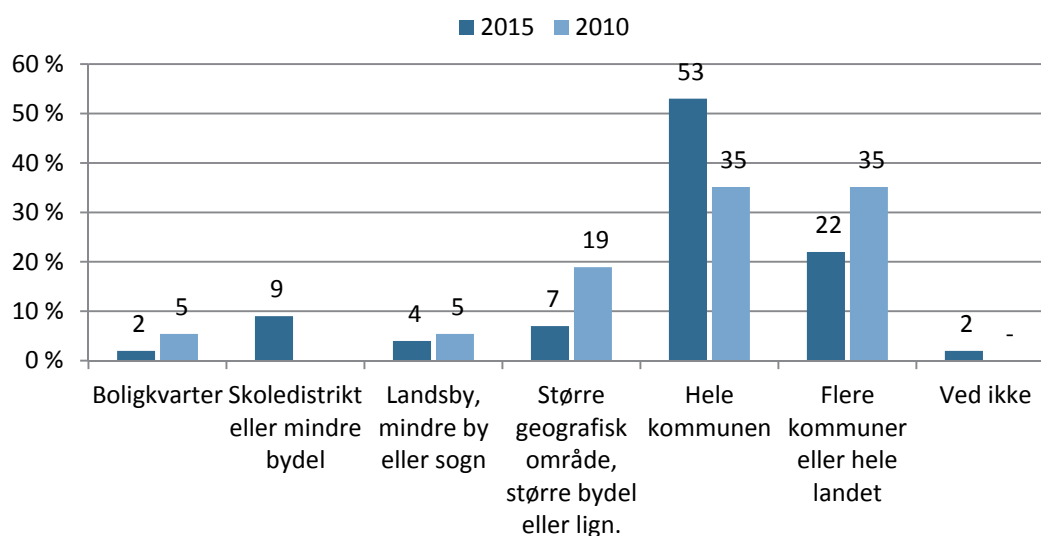
Foreninger og lokalsamfund

Majoriteten (53 pct.) af foreningerne i Ballerup Kommune har hele kommunen som deres primære geografiske virkeområde, mens 22 pct. også fungerer uden for kommunens grænser i flere kommuner eller i hele landet. Det er ret få foreninger, som primært orienterer sig helt lokalt og kun har boligkvarter eller mindre bydel som primært geografiske område (se figur 53).

I 2010 blev foreningerne i Ballerup Kommune stillet samme spørgsmål i forbindelse med frivillighedsundersøgelsen (Laub, 2013). Dengang i 2010 svarede en del flere foreninger i Ballerup Kommune, at de havde flere kommuner eller hele landet som deres primære geografiske område, mens andelen af foreninger alene orienteret mod Ballerup Kommune var mindre.

Hvorvidt forskellene kan henføres til reelle forandringer hos foreningerne i Ballerup Kommune mod egen kommune eller eksempelvis skyldes forskel på de deltagende foreninger⁵⁹ er ikke til at sige præcist. Det ændrer dog ikke ved, at tre ud af fire af de deltagende foreninger i dag primært orienterer sig mod Ballerup Kommune eller mindre dele af den.

Figur 53. Foreningernes primære geografiske virkeområde.

Figuren viser foreningernes primære geografiske område. Figuren er baseret på spørgsmålet 'Hvad er det primære geografiske område for foreningens virksomhed?' (n = 45). Frivillighedsundersøgelsen (2010) (n = 41).

Der er en tendens til, at det især er foreninger med 200 medlemmer eller færre, der i dag definerer deres primære geografiske virkeområde som enten hele kommunen eller flere kommuner eller hele landet, hvorimod de større foreninger oftere definerer deres primære geografiske virkeområde mere lokalt. En forklaring herpå kan være, at de mindste foreninger ofte er koncentreret omkring en specialaktivitet, der ikke er så udbredt og derfor tiltrækker medlemmer fra et større geografisk område.

De større foreninger med mere lokal orientering repræsenterer typisk de traditionelle store aktiviteter (som f.eks. fodbold og svømning) med stor tilslutning. Det kan være medvirkende til, at de store foreninger orienterer sig mere lokalt – de kan så at sige få stor medlemstilslutning lokalt.

⁵⁹ Det var kun foreninger under Danmarks Idrætsforbund, som deltog i undersøgelsen. Var forholdene i 2010 som i dag, er det ikke sikkert, det har betydning. Stort set alle foreninger i Ballerup Kommune er medlem af DIF.

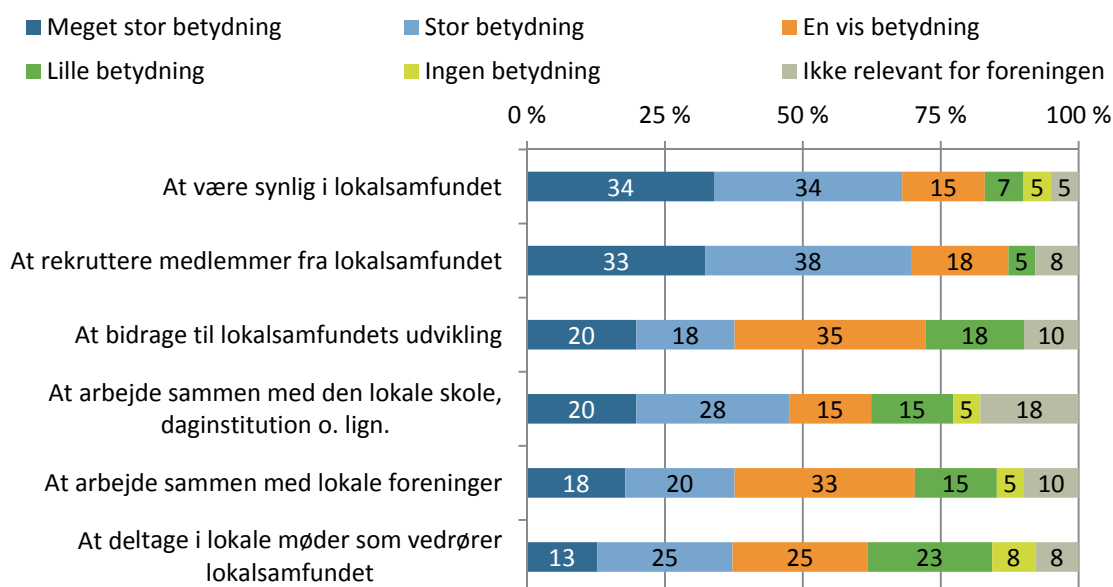
Foreningerne vil være noget lokalt

Foreningerne i Ballerup Kommune har fokus på lokalsamfundet i form af at være synlige og rekruttere medlemmer. Det er således hele 68 pct. af foreningerne, der svarer, at det har meget stor eller stor betydning for dem, at de er synlige i lokalsamfundet, mens 70 pct. svarer, at det er af meget stor eller stor betydning, at de kan rekruttere medlemmer fra lokalsamfundet (se figur 54).

Særligt større foreninger er optaget af at være synlige i lokalsamfundet, mens dette forhold ikke tillægges samme betydning blandt de mindste foreninger, som altså også oftest definerer deres geografiske område som flere kommuner eller hele landet.

Fire ud af ti foreninger i kommunen giver desuden udtryk for, at de gerne vil bidrage til lokalsamfundets udvikling og deltage i lokale møder om lokalsamfundet. At kunne samarbejde med andre lokale foreninger eller den lokale skole, dagsinstitution eller lignende er af meget stor eller stor betydning for en del foreninger (henholdsvis 38 og 48 pct.).

Figur 54. Hvilken betydning har følgende forhold for foreningens rolle i lokalsamfundet (dér hvor foreningen holder til)?

Figuren viser, hvad foreningerne vurderer er deres rolle i lokalsamfundet. Figuren er baseret på spørgsmålet 'Hvilken betydning har følgende forhold for foreningens rolle i lokalsamfundet (dér hvor foreningen holder til)?' (n = 41).

Foreningernes samarbejdspartnere

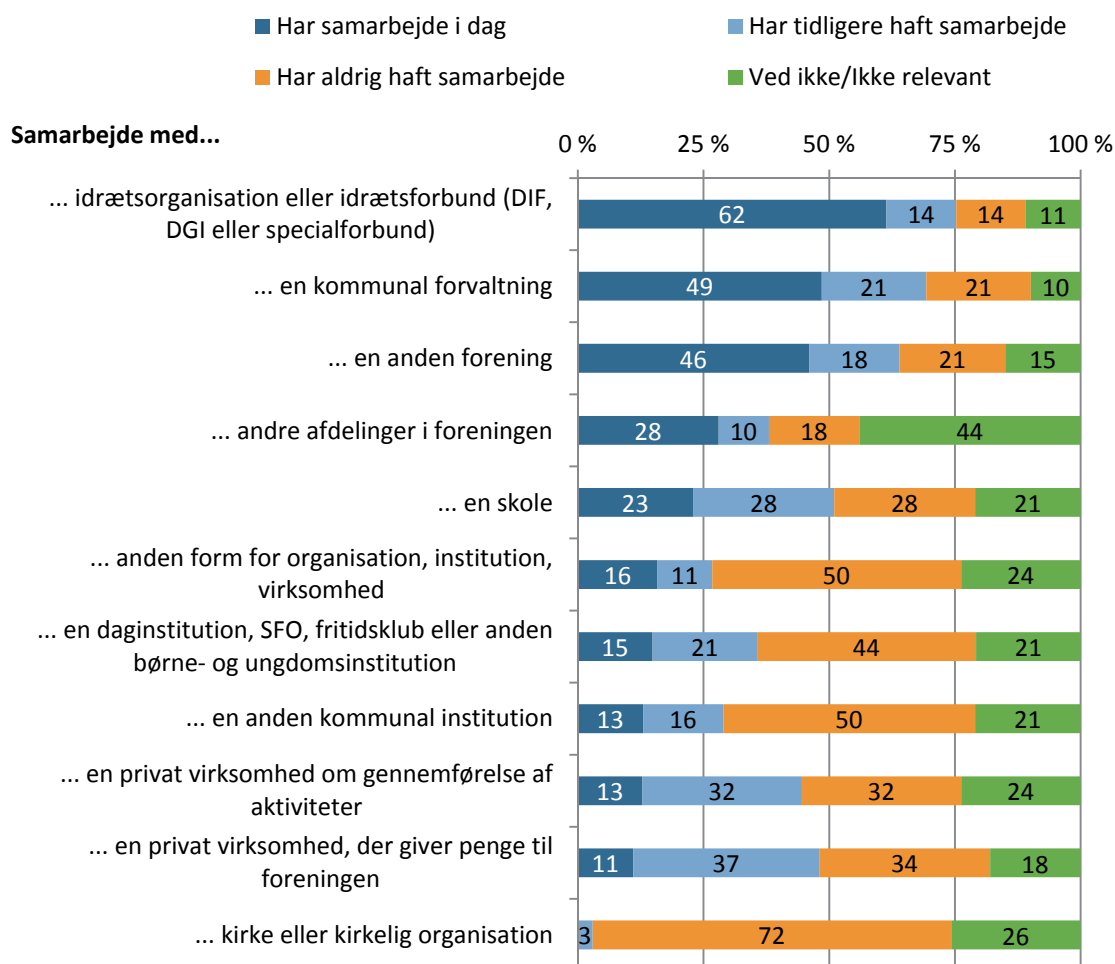
Foreningerne i Ballerup Kommune indgår hyppigt i forpligtende samarbejde med andre aktører. Der er dog stor forskel på, hvilke samarbejdspartnere forskellige typer af foreninger typisk samarbejder med. Den mest typiske samarbejdspartner for foreningerne i Ballerup Kommune er idrætsorganisation/idrætsforbund (62 pct.) efterfulgt af den kommunale forvaltning (49 pct.) eller en anden forening (46 pct.) (se figur 55).

Dette ligger relativt tæt på tallene på landsplan fra 2010 i forhold til idrætsorganisation/idrætsforbund (57 pct.) og anden forening (41 pct.). Derimod er det langt mere udbredt at arbejde sammen med den kommunale forvaltning i Ballerup Kommune. Det angiver hver anden forening i Ballerup Kommune, mens det er 28 pct. på landsplan.

Omvendt er det mindre udbredt for foreninger i Ballerup Kommune enten at samarbejde med en skole (23 pct.) eller med daginstitution, SFO eller lignende (15 pct.). På landsplan var det i 2010 henholdsvis 37 og 26 pct., der gjorde det.

Mange af foreningerne orienterer sig også mod private virksomheder. 37 pct. af foreningerne tilkendegiver, at de har haft samarbejde med en privat virksomhed, der giver penge til foreningen, mens 32 pct. har haft samarbejder med private omkring aktiviteter. Det er lidt flere end på landsplan i 2010.

Figur 55: Idrætsforeningers forpligtende samarbejdspartnere de seneste fem år.

Figuren viser, hvem foreningerne har haft forpligtende samarbejde med de seneste fem år. Figuren er baseret på spørgsmålet 'Har idrætsforeningen inden for de seneste 5 år haft et forpligtende samarbejde om aktiviteter, arrangementer eller projekter med kommunen, kommunale institutioner, private virksomheder eller en idrætsorganisation?' (n = 39).

Det er især foreninger med 200 eller færre medlemmer, der har (eller har haft) samarbejde med en skole, mens det primært er de største foreninger med 501 medlemmer eller flere, der har samarbejde med andre foreninger eller andre afdelinger i foreningen. Der er ligeledes en tendens til, at det især er de større foreninger, der har (eller har haft) et samarbejde med forskellige private aktører. Endelig har en del foreninger på tværs af de forskellige spørgsmål svaret 'ved ikke/ikke relevant'.

Frivillig eller lønnet?

Frivillige udgør med deres frivillige indsats ryggraden i idrætsforeningerne i Danmark (Laub, 2013). Det gælder også i Ballerup Kommune, og de fleste hænder i foreningerne i Ballerup Kommune er frivillige og ulønnede⁶⁰. I mindre omfang har foreningerne også lønnede personer tilknyttet.

I gennemsnit har foreningerne i Ballerup Kommune 8,4 frivillige trænere/instruktører, 9,5 frivillige ledere og 8,7 frivillige til andre opgaver (se figur 56). Det er generelt færre frivillige end på landsplan, men foreningerne i Ballerup Kommune er også gennemsnitligt mindre end på landsplan (se delanalyse 1).

Ser man alene på forholdene imellem foreningerne i Ballerup Kommune, er der en vis sammenhæng mellem foreningsstørrelse og antallet af frivillige trænere/instruktører. Jo større forening, desto flere frivillige. Det gør sig også gældende i forhold til antallet af frivillige ledere samt frivillige, der varetager andre opgaver.

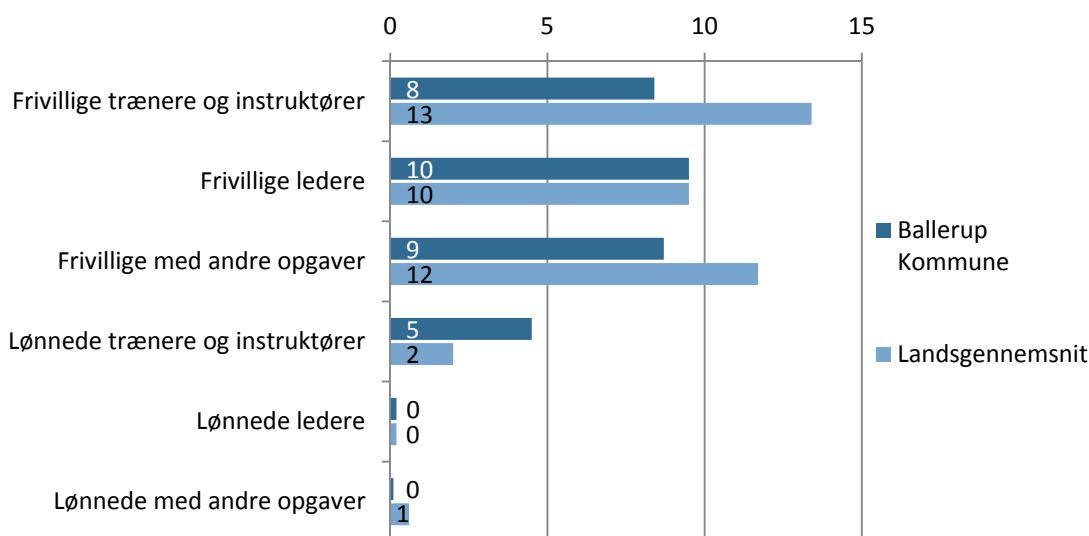
Især de største foreninger har mange frivillige, mens antallet blandt såvel de mindste som de mellemstore foreninger er mere begrænset.

Der er dobbelt så mange lønnede trænere/instruktører i foreninger i Ballerup Kommune som på landsplan, mens der er lidt færre lønnede medarbejdere (dvs. folk der ikke arbejder med træning/instruktion).

---

⁶⁰ I de enkelte spørgsmål er anvendt betegnelsen 'frivillige/ulønnede'. Her anvendes termen 'frivillige'.

Figur 56: Antallet af frivillige og lønnede i foreninger.

Figuren viser antallet af frivillige og lønnede i foreninger i Ballerup Kommune og på landsplan. Figuren er baseret på seks forskellige spørgsmål vedrørende foreningernes antal af henholdsvis frivillige/ulønnede og lønnede (n = 38, 31, 41, 23, 40 og 22) (Ibsen og Østerlund 2011, n = 4.327 og n = 1.970).

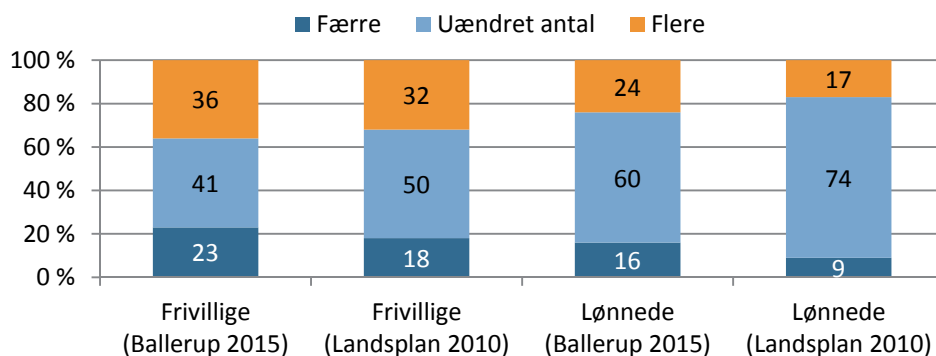
Mange foreninger giver generelt udtryk for, at det er svært at hverve et tilstrækkeligt antal frivillige, typisk med henvisning til at det i dag er meget sværere end tidligere at engagere folk. Dette typiske udsagn er til en vis grad tilbagevist, idet antallet af frivillige i idrætsforeningerne siden midten af 1980'erne har ligget på et nogenlunde stabilt niveau (Ibsen, 2006). Nyere data bakker dette op, i det et flertal af foreningerne i Danmark i 2010 svarede, at de over de sidste fem år havde haft et uændret antal frivillige. Dertil gælder, at der dengang faktisk var flere foreninger, der har fået flere frivillige, end foreninger der har fået færre (Laub, 2013).

Det betyder dog ikke, at det lokalt og i de enkelte foreninger ikke er forbundet med udfordringer at hverve et tilstrækkeligt antal frivillige, og typisk oplever mere urbane områder de største udfordringer i forhold til frivilligheden i idrætsforeningerne. Dertil kommer, at der også kan være kulturelle forskelle afhængig af tradition og medlems sammensætning inden for de enkelte aktiviteter.

Mens det står stabilt til med frivilligheden på landsplan, er antallet af lønnede i foreningerne steget. I 2010 angav 74 pct. af foreningerne på landsplan, at de gennem de seneste fem år havde haft et uændret antal frivillige. Det modsvares dog af, at næsten dobbelt så mange foreninger havde fået flere lønnede i forhold til andelen, som havde fået færre.

Blandt foreningerne i Ballerup Kommune i 2015 har lidt flere end på landsplan i 2010 (23 pct.) fået færre frivillige inden for de seneste fem år. Samtidig har flere foreninger i Ballerup Kommune (36 pct.) end på landsplan dog fået flere frivillige i den samme periode. Også i forhold til antallet af lønnede medarbejdere har flere foreninger i Ballerup Kommune fået henholdsvis færre og flere lønnede medarbejdere (se figur 57). Der indikerer, at der er sket en vis polarisering, når man tager afsæt i landstallene for 2010 i forhold til tallene for Ballerup Kommune i 2015. Det gælder både i forhold til frivillige og lønnede.

Figur 57: Udviklingen i antallet af frivillige/ulønnede og lønnede medarbejdere inden for de seneste fem år.

Figuren viser udviklingen i antal frivillige og lønnede i foreninger i Ballerup Kommune (2015) og på landsplan (2010) de seneste fem år. Figuren er baseret på spørgsmål om 'Har foreningen fået flere eller færre frivillige/ulønnede og lønnede medarbejdere inden for de seneste fem år?' (n = 44 og 35). (Ibsen og Østerlund 2011, n = 4.327 og n = 1.970).

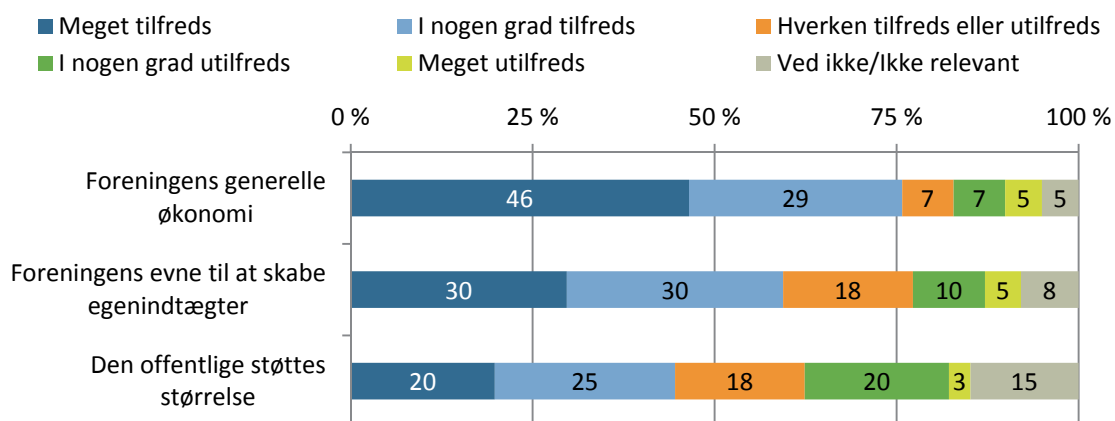
Der er ikke store forskelle i udviklingen af frivillige i foreningerne i Ballerup Kommune set i relation til deres størrelse. Til gengæld er der en helt klar tendens til, at foreninger med 501 eller flere medlemmer har fået flere lønnede medarbejdere, mens de øvrige foreninger enten har fået færre lønnede medarbejdere eller holdt 'status quo'.

Foreningernes økonomi og syn på fremtiden

Foreningerne blev i spørgeskemaet bedt om at vurdere deres økonomiske situation. Samlet set er foreningerne tilfredse, og det er et fåtal af foreningerne, der er enten meget utilfredse eller i nogen grad utilfredse med foreningens økonomi (se figur 58).

Foreningerne er overvejende også tilfredse med deres egne evner til at skabe egenindtægter, mens deres tilfredshed med støtten fra det offentlige (dvs. primært kommunen) er lidt mindre udtalt (45 pct. er dog stadig tilfreds/meget tilfreds) (se figur 58).

Figur 58: Foreningernes tilfredshed med forskellige aspekter af deres økonomi.

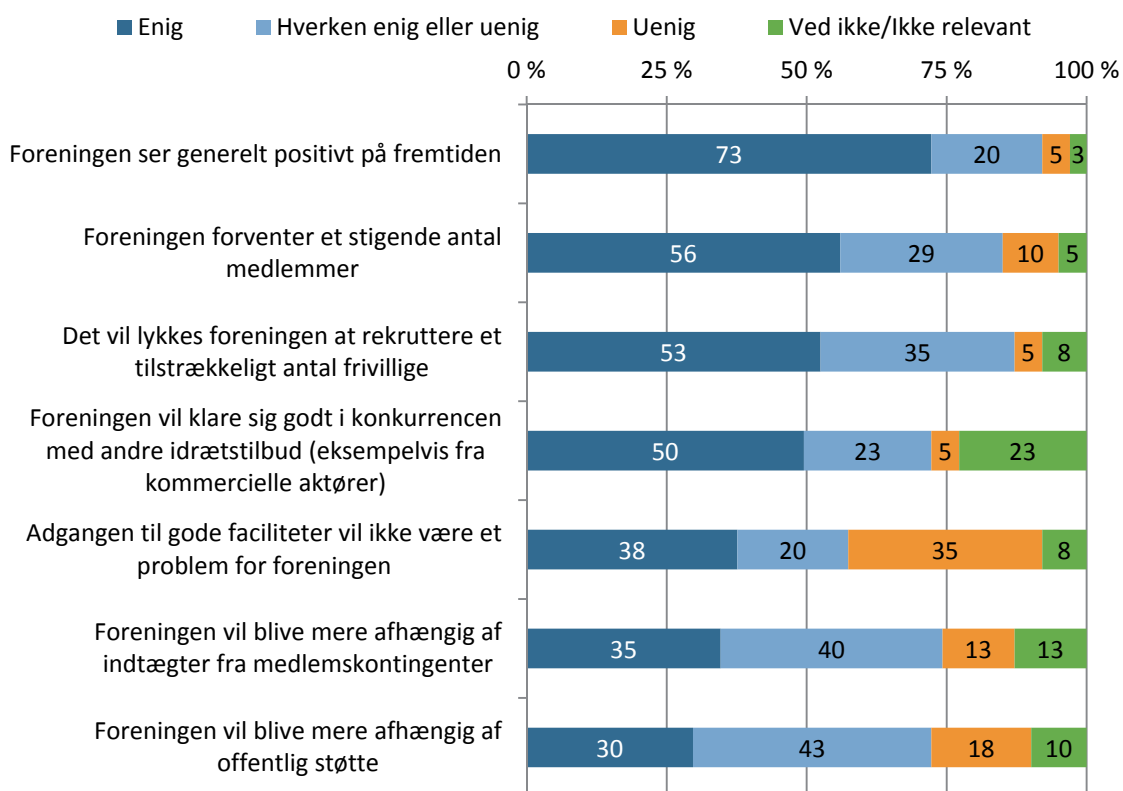
Figuren viser foreningernes egen vurdering af økonomiske aspekter. Figuren er baseret på spørgsmålet 'I de følgende spørgsmål beder vi dig vurdere, i hvilken grad der i foreningen er tilfredshed med forskellige aspekter af foreningens økonomi?' (n = 41, 40 og 40).

Foreningerne er ikke kun positive i forhold til deres økonomi. De ser også lyst på fremtiden. Hele tre ud af fire foreninger er enige i udtrykket 'foreningen ser positivt på fremtiden' (73 pct.), mens blot en enkelt forening i kommunen er decideret uenig heri. Dertil kommer, at hver anden forening eller flere forventer et stigende antal medlemmer, samt at foreningerne vurderer, at det vil lykkes dem at rekruttere tilstrækkeligt med frivillige, og at man vil klare sig godt i konkurrencen med andre idrætstilbud (se figur 59).

I forhold til adgangen til faciliteter er foreningerne delt i to lige store grupper. 38 pct. vurderer, at adgangen ikke vil være et problem, mens 35 pct. er uenige.

Foreningerne er mere delte i forhold til afhængighed af medlemskontingenter, samt om foreningen vil blive mere afhængig af offentlig støtte. I begge tilfælde har en del foreninger forventning om, at de vil blive mere afhængige af disse indtægtskilder. At blive mere afhængig af kontingenter eller offentlig støtte behøver ikke nødvendigvis være et problem for foreningerne, og de fleste foreninger svarer i øvrigt hverken enig eller uenig til udsagnene.

Figur 59: Foreningernes syn på fremtiden (de kommende fem år).

Figuren viser foreningernes egen vurdering af fremtiden. Figuren er baseret på spørgsmålet 'Hvordan vurderer foreningen den nærmeste fremtid (de kommende 5 år)?' (n = 40, 41, 40, 40, 40, 40 og 40).

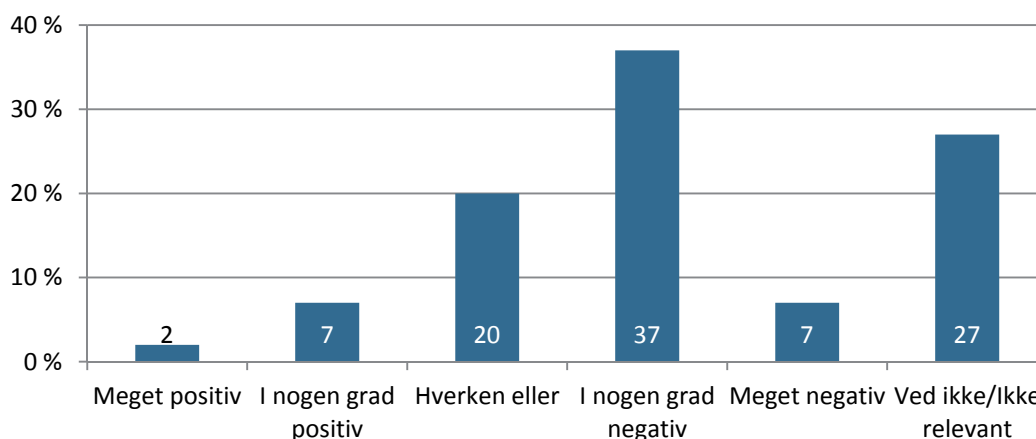
Idrætsforeningernes syn på folkeskolereformen

I det senere år har det været hyppigt diskuteret, hvordan det frivillige foreningsliv kan bidrage med ekspertise på idrætsområdet i folkeskolen. Foreningerne i Ballerup Kommune

er blevet bedt om at tage stilling til en række udsagn vedrørende deres potentielle samarbejde med de lokale folkeskoler i forlængelse af folkeskolereformen.

Folkeskolereformens betydning vurderes overvejende som negativ for foreningslivet af foreningerne i Ballerup Kommune. 44 pct. af samtlige adspurgte foreninger er enten meget negative eller i nogen grad negative i deres vurdering af folkeskolereformens betydning, mens sammenlagt blot 11 pct. enten er i nogen grad positive eller meget positive (se figur 60).

Figur 60: Hvad er jeres overordnede vurdering af den nye folkeskolereforms betydning for foreningslivet som helhed?

Figuren viser foreningers vurdering af folkeskolereformen. Figuren er baseret på spørgsmålet 'Hvad er jeres overordnede vurdering af den nye folkeskolereforms betydning for foreningslivet som helhed?' (n = 41).

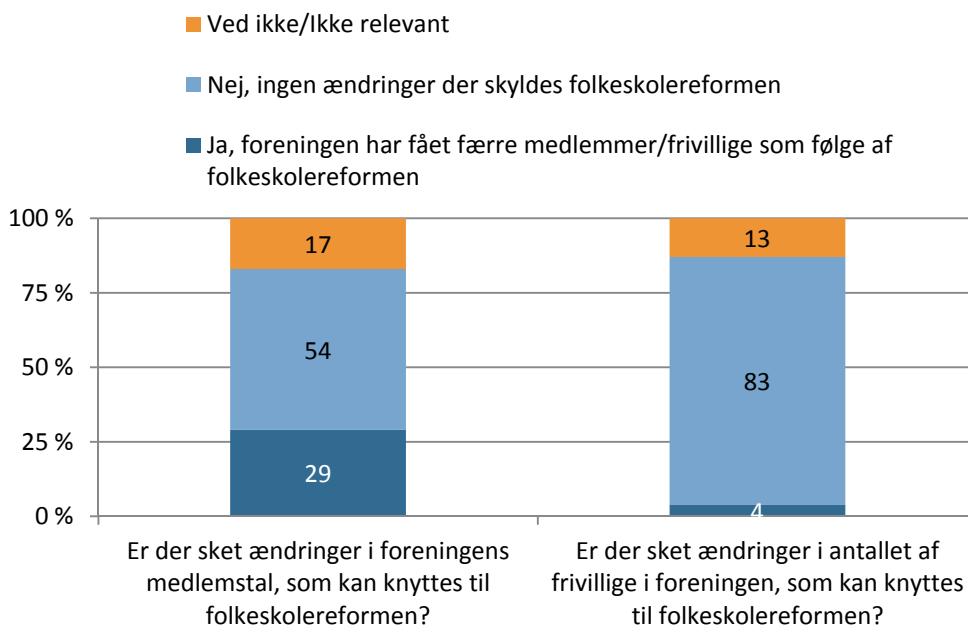
Ovenstående vurdering står i kontrast til svarene fra kommunens skoler og institutioner på spørgsmålet om, hvordan de vurderer reformens betydning for deres institution (spørgsmål til institutioner: 'Hvad er jeres overordnede vurdering af den nye folkeskolereforms betydning for jeres skole/institution?'). Her svarer seks ud af ni, at de enten er meget positive eller i nogen grad positive. Fire svarer hverken eller.

Selvom folkeskoler/institutioner overvejende er mere positive end foreninger, medfører reformerne også udfordringer. Her peger folkeskolerne særligt på adgangen til faciliteter. Eleverne får senere fri og skolerne skal i højere grad end tidligere dele adgangen til faciliteter med andre aktører.

På det efterfølgende spørgsmål om, hvorvidt folkeskolereformen vil få direkte eller indirekte betydning for foreningen, svarer næsten hver anden forening ja (42 pct.), og det samme antal nej (42 pct.) (17 pct. svarer ved ikke).

Endelig svarer 29 pct. af foreningerne, at de har fået færre medlemmer som følge af folkeskolereformen, mens 54 pct. svarer, at der ikke er sket ændringer i medlemsantallet som følge af folkeskolereformen. 17 pct. svarer, at spørgsmålet enten ikke er relevant, eller at de ikke ved det (se figur 61).

Figur 61. Betydningen af folkeskolereformen for henholdsvis foreningens medlemstal og antallet af frivillige i foreningen.

Figuren viser folkeskolereformens betydning for foreningernes medlemstal og antal frivillige. Figuren er baseret på spørgsmålene 'Er der sket ændringer i henholdsvis foreningens medlemstal og antallet af frivillige i foreningen, som kan knyttes til folkeskolereformen?' (n = 23).

Få (4 pct.) foreninger i Ballerup Kommune har indgået et formelt samarbejde med en skole som følge af folkeskolereformen. Dog havde 13 pct. i forvejen et samarbejde.

Flertallet (64 pct.) af foreningerne svarer til gengæld bekræftende på spørgsmålet, om foreningen i fremtiden vil indgå et formelt samarbejde med én eller flere skoler. 18 pct. svarer nej, og 18 pct. svarer, at det ikke er relevant, eller at de ikke ved det.

Spørgsmålet om et samarbejde mellem foreninger og skoler er noget, der lægger op til debat, hvilket ses af de mange kommentarer fra foreningerne til besvarelserne på dette punkt. De fleste kommentarer går på, at foreningerne gerne vil arbejde sammen med skolerne i fremtiden. Men også, at rent praktiske forhindringer skal løses, før et samarbejde kan blive en realitet. En del kommentarer går også på, at ikke alle foreninger har lige let ved at indgå i et samarbejde. Eksempelvis henvises der til, at et samarbejde er betinget af, at foreningen har trænere og instruktører, der kan virke i dagtimerne. Ikke alle foreninger kan opfylde et sådant krav.

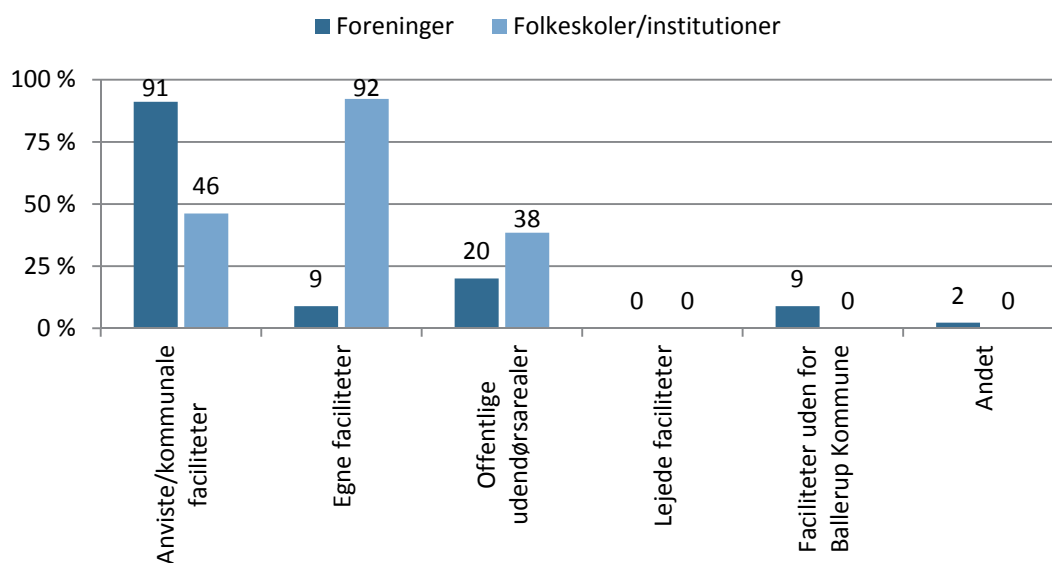
Foreninger, skoler og institutioners brug af og ønsker om faciliteter

I denne del af analysen er fokus på idrætsforeninger, folkeskoler og andre kommunale institutioner og de faciliteter, de benytter. Indledningsvis er fokus på, hvordan arrangørerne får tildelt tider i faciliteter, og hvilke typer de benytter.

Hovedparten af arrangørerne benytter sig af anviste/kommunale faciliteter, men der er stor forskel på tværs af arrangørtype. Foreningerne bruger især anviste faciliteter, som tildeles efter folkeoplysningslovens bestemmelser (91 pct.), mens folkeskoler/institutioner primært benytter egne faciliteter (92 pct.) (se figur 62). Offentlige udendørsarealer bruges mere af skoler/institutioner end foreninger, mens faciliteter i andre kommuner kun bruges af foreninger (der er her tale om brug på fast basis – og ikke til kamp eller turnering).

Der er ingen, der benytter lejede faciliteter, hvilket skal ses i lyset af det store antal kommunale faciliteter i Ballerup Kommune.

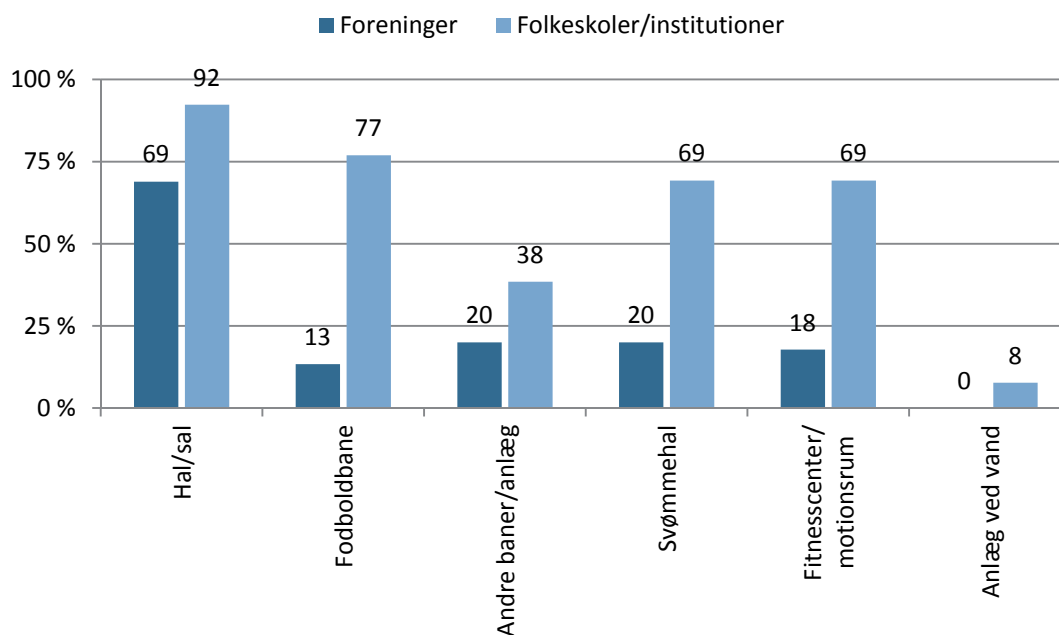
Figur 62: Arrangørernes adgang til faciliteter.

Figuren viser adgang/tildeling af faciliteter. Andelen viser hvor stor en andel der har adgang/tildelt faciliteter. Det er muligt at få adgang/tildelt flere faciliteter og angive flere svar. Søjler summerer ikke til 100 pct. Fordelt på arrangører (n = 55).

Når det kommer til facilitetstype, gælder det, at folkeskoler/institutioner gør brug af flere forskellige typer af faciliteter, mens foreningerne bruger færre. Den facilitetstype, der er mest benyttet, er hal/sal, som 69 pct. af foreningerne benytter, og stort set alle folkeskoler/institutioner benytter (se figur 63).

Figur 63: Arrangørernes brug af typer af faciliteter.

Figuren viser brug af facilitetstyper. Andelen viser hvor stor en andel, der benytter den pågældende facilitetstype. Det er muligt at bruge flere facilitetstyper og angive flere svar. Søjler summerer ikke til 100 pct. Fordelt på arrangører (n = 50).

Bortset fra hal/sal er det ret få foreninger som benytter de enkelte typer af faciliteter og omtrent samme andel af foreningerne benytter fodboldbane, andre baner/anlæg, svømmehal og fitnesscenter/motionsrum (se figur 63). Foreningerne er på den vis mere afhængige af den facilitet, de bruger, som også hænger godt sammen med, at de i udgangspunktet er koncentreret om én aktivitet, mens skoler/institutioner er mere alsidige.

Tilfredshed med idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune

Helt overordnet tegner sig et billede af, at arrangørerne (skoler, foreninger, institutioner) er tilfredse med de idrætsfaciliteter, de benytter i kommunen. Det gælder både i forhold til, hvorvidt de eksisterende faciliteter dækker arrangørernes behov, samt om arrangørerne kan udføre deres aktiviteter på tilfredsstillende vis. De to parametre blev undersøgt via to forskellige spørgsmål i spørgeskemaet.

Hele tre ud af fire arrangører i Ballerup Kommune svarer, at de eksisterende faciliteter dækker deres nuværende behov, mens 17 pct. ikke mener, det er tilfældet (se figur 64). Spørgsmålet blev stillet indledningsvist i spørgeskemaet og lægger op til en umiddelbar vurdering i forhold til arrangørernes situation nu og her.

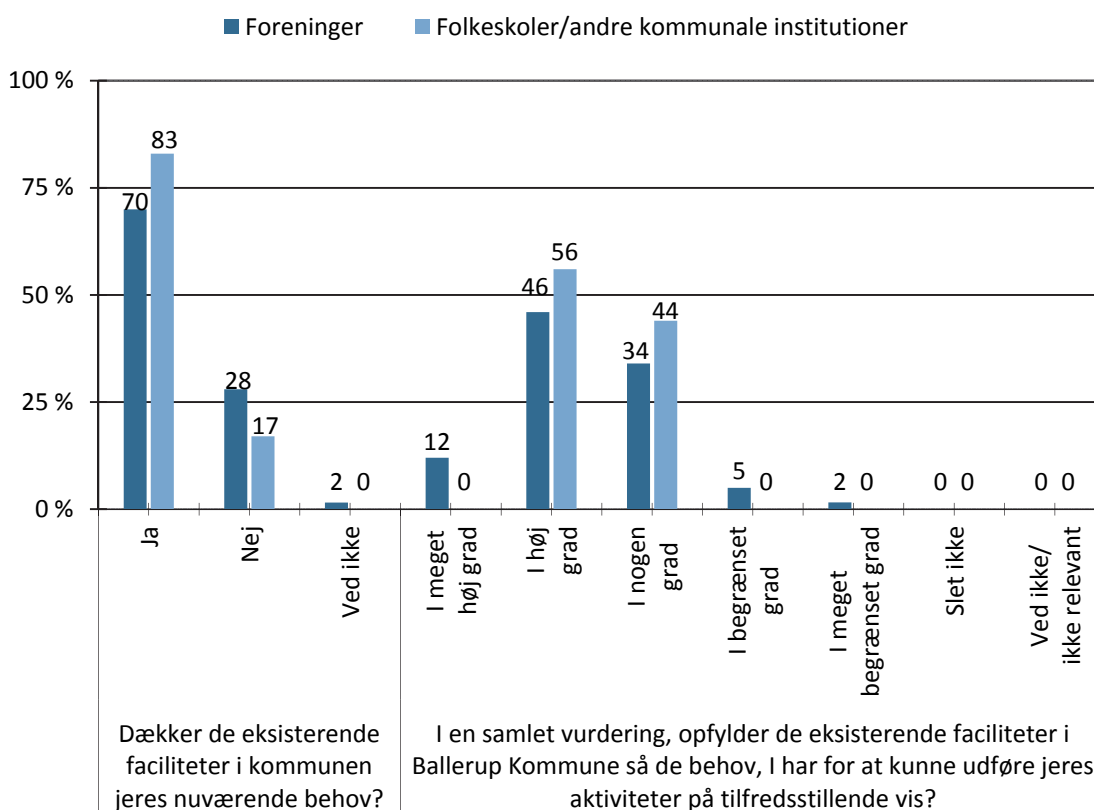
Senere i spørgeskemaet skulle arrangørerne forholde sig til, om de eksisterende faciliteter i kommunen opfylder arrangørernes behov i forhold til at udføre deres aktiviteter på tilfredsstillende vis. Her tegner svarene også et positivt billede, om end den bredere svarkategori (fra 'i meget høj grad' til 'slet ikke') giver mulighed for en større nuancering. De fleste arrangører svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad kan udføre deres aktivitet på

tilfredsstillende vis, mens en del også svarer, at de i nogen grad kan gennemføre deres aktivitet på tilfredsstillende vis (se figur 64). Ingen svarer 'slet ikke'.

Der sidste spørgsmål lægger mere op til en bredere vurdering, end om behovene kan dækkes med et 'ja' eller et 'nej'. Langt de fleste arrangører kan altså få deres grundlæggende behov dækket, men en del arrangører kan alligevel finde forhold, de kunne ønske sig forbedret i forhold til at kunne udføre deres aktivitet på *mere* tilfredsstillende vis.

Figur 64. Arrangørernes vurdering af idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune.

Figuren viser arrangørers vurdering af Ballerup Kommunes idrætsfaciliteter. Fordelt på arrangør. Figuren er baseret på spørgsmålet 'Kan de eksisterende faciliteter i kommunen dække jeres behov?' (n = 43 for foreningerne og n = 12 for skoler/institutioner) samt 'I en samlet vurdering, opfylder de eksisterende faciliteter i Ballerup Kommune så de behov, I har for at kunne udføre jeres aktiviteter på tilfredsstillende vis?' (n = 41 for foreninger og n = 9 for skoler/institutioner).

Ser man på tværs af arrangørerne, er der tendens til, at folkeskoler og andre kommunale institutioner er en smule mere tilfredse end idrætsforeningerne, om end det kun er foreningerne, som 'i meget høj grad' erklærer sig tilfreds (modsat er det også kun foreningerne, som svarer i begrænset eller meget begrænset omfang). Det kan hænge sammen med, at folkeskoler/institutioner i langt højere grad benytter egne faciliteter (92 pct. mod foreningerne 9 pct.) og derfor umiddelbart har første ret til faciliteten. Netop adgangen og tider i faciliteter fylder meget for foreninger, og selvom mulighederne for at få tider generelt er gode i Ballerup Kommune, har foreningerne ikke råderet over de faciliteter, de benytter.

Der er ikke forskel på ja/nej-spørgsmålet mellem forskellige typer af foreninger, men det er kun foreninger med 201 medlemmer eller flere, der svarer 'i nogen grad' og i 'begrænset grad' til spørgsmålet om, hvorvidt de kan udføre deres aktiviteter på tilfredsstillende vis.

Det var i forbindelse med de to spørgsmål muligt at komme med uddybende kommentarer. Det har en del benyttet sig af. Kommentarerne er vigtige i forhold til at nuancere tallene ovenfor. Emnerne er oplyst i vilkårlig rækkefølge:

- En del udtrykker ønske om bedre forhold til at lave sociale tiltag i klublokaler eller lignende for bedre at kunne fremme det sociale liv. Konkret nævnes der opholdsfaciliteter til forældre, mens de venter på, at deres barn er til træning, forslag om en mindre ombygning, der skal give et opholdsrum, som sikrer et styrket sammenhold i teenagegruppen, og klublokaler, der generelt set kan stimulere et bedre socialt klubliv.
- Et andet hyppigt tema angår vedligeholdelse og rengøring i faciliteterne. Flere nævner, at der er behov for reovering af taget på Østerhøjhallen, samtidig med at enkelte mener, at en bedre rengøring og vedligeholdelse af faciliteterne vil forbedre brugen af dem.
- Enkelte ytrer ønsker til nye faciliteter. Eksempelvis ytres en holdning om at lukke et akut behov for skydesporten (dvs. flere skydebaner), flere lokaler til afvikling af gymnastik, yoga og springgymnastik samt større kunstgræsbanekapacitet.
- Et emne, der ligeledes berøres, er brugen af faciliteter i dagtimerne. Et par skoler udtrykker irritation over at skulle slås om tiderne med fritidsbrugere i skoletiden og ønsker, at man i fremtiden planlægger således, at der ikke er mellemtimer i løbet af skoledagen, som kan anvendes af foreninger. I forlængelse heraf nævnes det fra andre arrangører, at tidsrummet, hvor man kan få tider, er et problem. Det vedrører især muligheden for at få tid i hallerne i dagtimerne. Et forslag til en løsning går på at udbygge en af de eksisterende haller på skolerne eller at reservere en ugedag til foreninger og resten af ugedagene til skoler.

Selvom der altså er forhold, arrangørerne kan pege på som ønskværdige/væsentlige at forbedre, er det samlede billede en generel tilfredshed med idrætsfaciliteter i kommunen. Denne vurdering understøtter en sammenligning med forholdene i en række andre kommuner.

Arrangørerne i Ballerup Kommune er generelt mere positive i deres vurdering af idrætsfaciliteterne end tilfældet er i Allerød, Rudersdal og Skanderborg Kommuner⁶¹ (se figur 65). Selvom sammenligningen skal tages med visse forbehold, understøtter den det positive billede af forholdene på området i Ballerup Kommune, som blev optegnet indledningsvist.

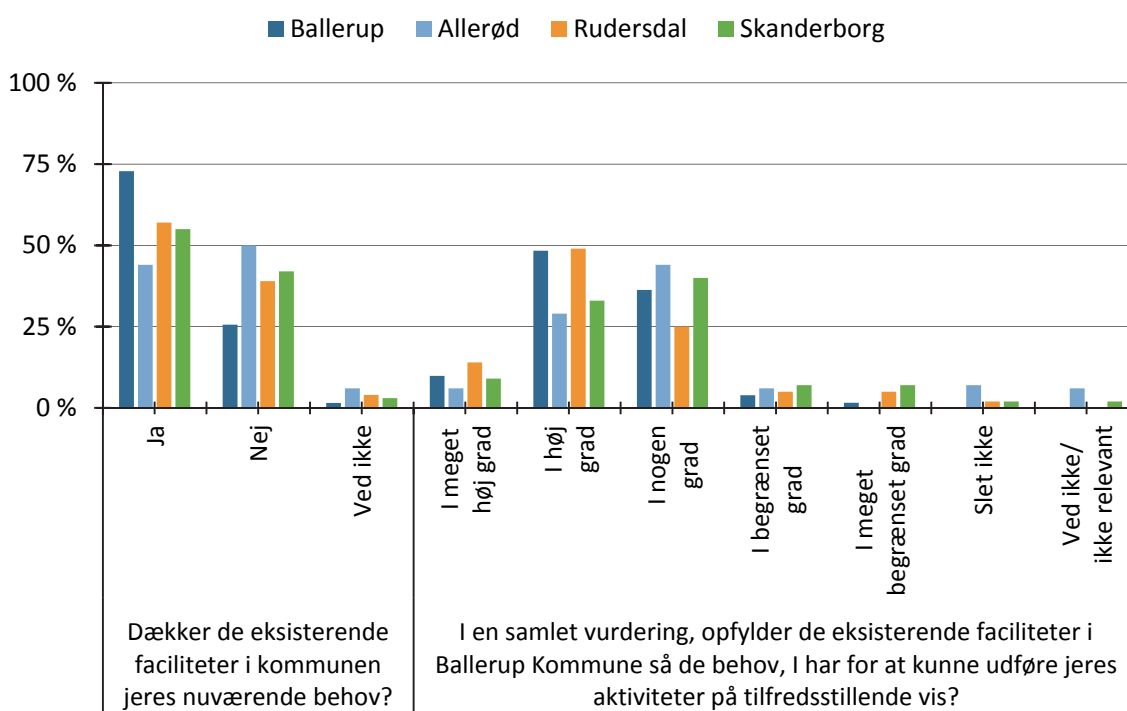
---

⁶¹ Tallene stammer fra undersøgelser af lignende karakter, som Idan/CISC i 2013-2014 har udført i de oplyste kommuner, og tallene er på den vis mulige at se i forhold til hinanden.

Særligt på spørgsmålet om de eksisterende faciliteter i kommunen dækker arrangørernes nuværende behov, udmærker Ballerup Kommune sig.

For svarene på begge spørgsmål gælder, at skoler/institutioner henholdsvis mener sig bedre dækket ind af de eksisterende faciliteter, samtidig med at de også mere markant end foreningerne mener, at de eksisterende faciliteter giver dem mulighed for at kunne udføre deres aktivitet på en tilfredsstillende vis. Det er således udelukkende foreninger, der på det andet spørgsmål svarer, at de eksisterende faciliteter enten i begrænset eller i meget begrænset grad opfylder foreningens behov for at udføre deres aktivitet på en tilfredsstillende vis.

Figur 65: Vurdering af idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune og udvalgte kommuner.

Figuren viser arrangørers vurdering af idrætsfaciliteter. Fordelt på kommuner. Procentdel er udregnet blandt alle arrangører (Ballerup, n = 55/50, Allerød n = 48, Rudersdal n = 122, Skanderborg n = 132). Svarene i Ballerup Kommune er fordelt på henholdsvis 33 for foreninger og 12 for skoler/institutioner, og på 41 foreninger og 9 skoler/institutioner).

Vigtighed og tilfredshed ved faciliteter

Det positive billede af faciliteterne i kommunen præsenteret ovenfor angår faciliteterne samlet set. Der kan sagtens være områder, som arrangører er mere tilfredse eller utilfredse med end andre. Det er blandt fokuspunkterne neden for.

Haller og sale

Haller og sale er den mest benyttede facilitet i. I alt 34 arrangører (24 foreninger og 10 skoler/institutioner) har besvaret spørgsmål om deres brug af specifikke haller og sale⁶². Det er svar fra disse 34 arrangører den følgende analyse bygger på.

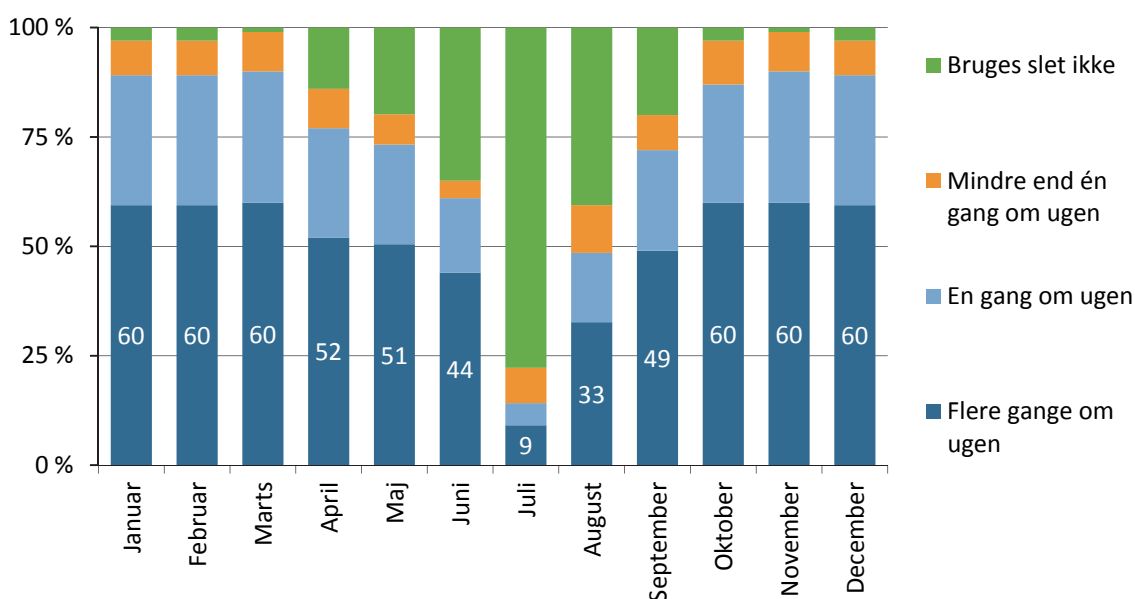
Antallet af besvarelser er dog samlet set højere end 34, da arrangør har svaret for hver enkelt hal eller sal, som de benytter. I alt bygger analysen på 77 svar.

Behov for haller og sale

I delanalyse 4 blev bookingdata fra almindelige idrætshaller, mindre haller/gymnastiksale og svømmehaller analyseret. Analysen viste, at der generelt var mindre udsving i bookingerne på tværs af årstider i de tre typer af faciliteter på nær sommerferien.

Ifølge arrangørerne selv varierer behovet for haller og sale en smule mere, end bookingdataene giver udtryk for⁶³ (se delanalyse 4). Dog er det overordnede billede, at arrangørerne anvender haller og sale relativt jævnt hen over året med undtagelse af de tre sommermåneder juni, juli og august. Særligt i juli er behovet meget begrænset (se figur 66).

Figur 66: Arrangørers benyttelse af haller og sale.

Figuren viser arrangørernes behov for haller og sale i løbet af året. Figuren er baseret på spørgsmålet 'Hvor meget benytter I x-hal/sal (hal) i hver af årets måneder?'. Der er tale om gennemsnitssvar (n = 77, fordelt på 24 foreninger og ti skoler/institutioner).

Splitter man op på arrangørtype, viser analyserne, at skoler og institutioner markant oftere end foreninger anvender haller og sale flere gange om ugen over hele året, juli måned med-

⁶² Der er således syv foreninger og to folkeskoler, som benytter haller/sale, men ikke har svaret på spørgsmålet om brug af specifikke haller/sale.

⁶³ Haller og sale er en bredere som samler både den almindelige idrætshal og mindre hal/gymnastiksal, som var i fokus i analysen af bookingdata. Selvom det kan ændre billedet en smule, er behovet ifølge arrangørerne mindre.

regnet, om end det kun er få skoler og institutioner, der anvender disse faciliteter i juli måned.

Arrangørerne har desuden svaret på, hvor ofte de benytter haller og sale i weekender over et år. 29 pct. svarer, at de benytter dem flere gange om måneden, 8 pct. en gang om måneden, 15 pct. få gange om året og 48 pct. bruger aldrig haller og sale i weekenden. Det er stort set kun foreninger, der benytter haller og sale i weekenderne.

På spørgsmålet om, hvad man gør, hvis man ikke får brug for den tid, man er blevet tildelt, svarer hver anden arrangør (47 pct.), at de benytter alle deres tider, mens 30 pct. afmelder dem, hvis de alligevel ikke får brug for dem. Desuden svarer enkelte foreninger, at de bytter tider med andre hold, hvis de har en tid i hallen, som de ikke selv kan bruge.

Vigtighed og tilfredshed

Arrangørerne, der benytter haller og sale, blev stillet syv forskellige spørgsmål om syv forskellige forhold ved de specifikke haller og sale, som de benytter. Først skulle arrangørerne forholde sig til vigtigheden af det pågældende forhold, hvorefter de skulle vurdere tilfredsheden med det samme forhold. De syv forhold er listet i nedenfor

- Facilitetens stand (facilitetens stand, vedligeholdelse, pleje, rengøring)
- Omklædnings- og badeforhold
- Egnethed (rekvisitter, redskaber, streger, mål)
- Tid (jeres tid i faciliteter)
- Serviceniveau
- Indeklima (lys, luft, temperatur)
- Stemning og atmosfære (det sociale liv i faciliteten)

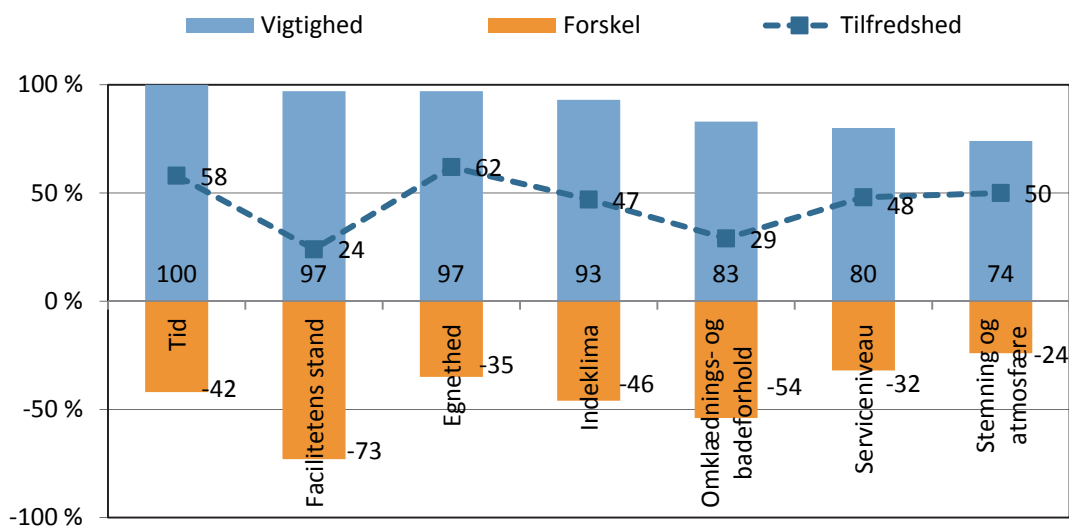
Arrangørerne blev stillet følgende spørgsmål: 'Hvor vigtig finder I følgende forhold ved X-facilitet og hvor tilfredse er I med dem?'

Figur 67 nedenfor viser andelen af arrangørerne, som vurderer det pågældende forhold som enten meget vigtigt eller vigtigt (lyseblå søjle), andelen der er meget tilfreds eller tilfreds (mørkeblå markering) samt forskellen mellem vigtighed og tilfredshed (orange søjle).

De syv forhold er alle relativt vigtige for arrangører i haller og sale. Alle arrangører har deres tid i faciliteten i top, men også stand og egnethed er prioriteret i top. Det mindst vigtige forhold er stemning og atmosfære, om end også det vurderes ret vigtigt (se figur 67).

Vigtigheden af de syv forhold overstiger langt arrangørernes tilfredshed. Det er især i forhold til facilitetens stand omklædnings- og badeforholdene, at tilfredsheden i markant grad er lavere end vurderingen af vigtigheden. Især haller og sales stand synes at være et ømt punkt ifølge arrangørerne.

Figur 67: Vurdering af vigtighed og tilfredshed ved haller og sale.

Figuren viser vigtighed, tilfredshed og forskellen mellem de to på syv forhold. Tabellen er baseret på spørgsmålet 'Hvor vigtig finder I følgende forhold ved x-hal/sal (hal) og hvor tilfredse er I med dem?' (n = 63-72).

Der er i forhold til ovenstående en markant forskel på foreninger og skoler/institutioner. Den viser sig ved, at skoler/institutioner tildeler omklædnings- og badeforhold større vigtighed end foreningerne, mens de samtidig er markant mindre tilfreds hermed. Samtidig er skoler/institutioner gennemgående mere tilfredse end foreningerne med henholdsvis deres tid i faciliteten og dennes serviceniveau.

Med ovenstående forskel på vigtighed og tilfredshed er det ikke overraskende, at hallerne og salenes tilstand er et meget kommenteret område. Kommentarerne falder i fire kategorier. For det første er der generelt set mange, der kommenterer på halvgulvet. At det er for glat, for slidt, fyldt med harpiks og beskidt. Flere af disse kommentarer kan henføres til, at hallerne benyttes til helt forskellige aktiviteter med hver deres krav til hallens stand og funktion.

For det andet kommenteres hallernes generelle tilstand i nogle tilfælde som værende for gammel og misligholdt, for at trænge til en kærlig hånd eller for ikke at være renoveret godt nok. For det tredje anfører nogle foreninger at der i sommerhalvåret er for varmt i haller og sale. Endelig indikerer nogle foreninger, at de anviste haller og sale ikke egner sig til de aktiviteter, som foreningen udøver. Det kan være en håndboldhal, der benyttes på dispensation, en meget lille hal, der kun i begrænset omfang giver mulighed for træning, og manglende muligheder for at kunne etablere et socialt foreningsliv som supplement til selve aktiviteten.

De rigtig mange kommentarer fra især foreningerne understøtter de kvantitative tilkendegivelser og sætter ord på en del af de problematikker, som brugerne af haller og sale i egen opfattelse møder i deres daglige virke.

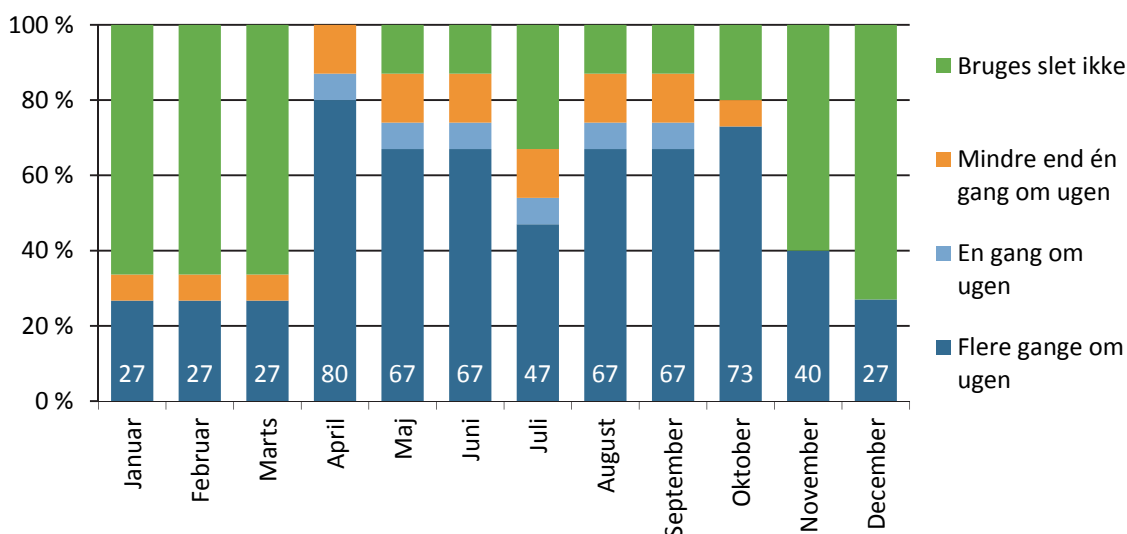
Boldbaner

De efterfølgende svar er baseret på svar fra henholdsvis 11 foreninger og fire skoler/institutioner, der har svaret på deres brug af boldbaner⁶⁴. Der er medregnet 15 svar, da nogle af respondenterne anvender flere baner.

Behov for boldbaner

Arrangørerne angiver, at de typisk anvender boldbaner i perioden fra april til oktober og ofte flere gange om ugen. I perioden november til marts er der ifølge arrangørerne stadig en vis aktivitet på boldbanerne (se figur 68).

Figur 68. Brug af boldbaner (kunstgræs er ikke medregnet).

Figuren viser arrangørernes behov for boldbaner i løbet af året. Figuren er baseret på spørgsmålet 'Hvor meget benytter I x-boldbane i hver af årets måneder?'. Der er tale om gennemsnitssvar (n = 15, fordelt på 11 fra foreninger og fire fra skoler/institutioner).

Det er meget markant, at mellem halvdelen og trefjerdedele af de fire skoler/institutioner angiver at bruge boldbanerne flere gange om ugen, også i vinterhalvåret, mens foreningerne typisk anvender boldbanerne i sommerhalvåret.

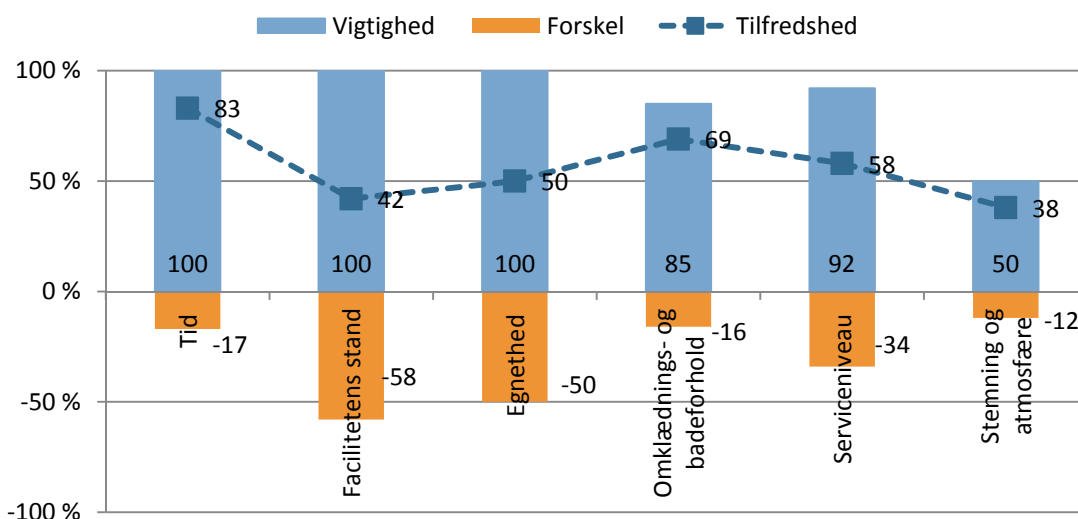
Derudover bruger 67 pct. af arrangørerne fodboldbanerne flere gange om måneden i weekenderne i løbet af året, mens 7 pct. gør det få gange om året. Det er dog udelukkende foreningerne, der benytter banerne i weekenderne. 53 pct. af arrangørerne svarer, at de benytter alle deres tider, mens 13 pct. oplyser, at de bytter deres tider med andre, og 7 pct. afmelder dem.

Målt på vigtighed tildeler brugerne af boldbanerne især facilitetens stand, egnethed, tid, serviceniveau og omklædnings- og badeforhold stor betydning (se figur 69). Den største tilfredshed ses i forhold til tiden og omklædnings- og badeforhold. På alle seks temaer (her minus indeklima) er tilfredsheden dog mindre end vigtigheden, men forskellen er mindre

⁶⁴ Der er én forening og seks folkeskoler, som benytter boldbaner, men ikke har svaret på spørgsmål om specifikke baner.

end ved haller og sale. Bade- og omklædningsforhold vurderes relativt set langt mere positivt blandt boldbanernes brugere⁶⁵.

Figur 69: Vurdering af vigtighed og tilfredshed ved boldbaner.

Figuren viser vigtighed, tilfredshed og forskellen mellem de to på seks forhold. Tabellen er baseret på spørgsmålet 'Hvor vigtig finder I følgende forhold ved x-boldbane og hvor tilfredse er I med dem?' (n = 63-72).

Det er i forhold til ovennævnte ikke relevant at komme ind på forskelle mellem skoler/institutioner og foreninger, da spørgsmålene typisk kun er blevet besvaret af to skoler/institutioner.

Det er interessant, at der ikke er uddybende kommentarer til boldbanerne. De kan skyldes, at utilfredsheden ikke er helt så udtalt, som ved haller/sale.

Svømmehaller

De efterfølgende analyser er baseret på ni foreninger og syv skoler, der har svaret på deres brug af og tilfredshed med svømmefaciliteterne⁶⁶. Der er medtaget data fra sammenlagt 22 besvarelser, da nogle aktører benytter flere faciliteter.

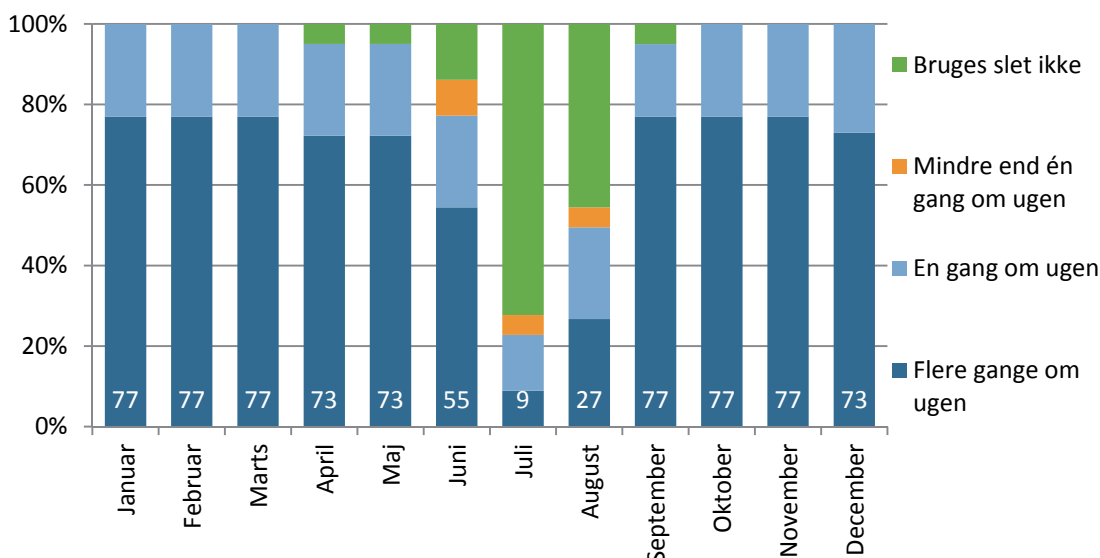
Svømmefaciliteterne anvendes af de fleste brugere op til et par gange om ugen i alle årets måneder på nær juni, juli og august. Det er kun i juli måned at svømmefaciliteterne bruges mindre end én gang om ugen af arrangørerne (se figur 70).

⁶⁵ Arrangørerne havde mulighed for at svare ikke vigtigt, hvis de f.eks. klæder om hjemmefra.

⁶⁶ Der er to folkeskoler, som benytter svømmehaller, men som ikke har svaret på spørgsmål herom.

Figur 70. Brug af svømmefaciliteterne.

Figuren er baseret på spørgsmålet 'Hvor meget benytter I x-svømmehal i hver af årets måneder?'. Der er tale om gennemsnitssvar (n = 22, fordelt på ni foreninger og syv og skoler/institutioner).

Skoler/institutioner anvender ikke helt så ofte som foreningerne svømmefaciliteterne flere gange om ugen, undtagen i juli og august måned.

Sammenlagt 45 pct. arrangørerne, som benytter svømmefaciliteter, svarer, at de enten bruger svømmehallen flere gange om måneden eller få gange om året i weekenderne. De resterende 55 pct. gør aldrig brug af svømmehallen i weekenderne. Det er udelukkende foreningerne, der svarer at de gør brug af svømmefaciliteterne i weekenderne.

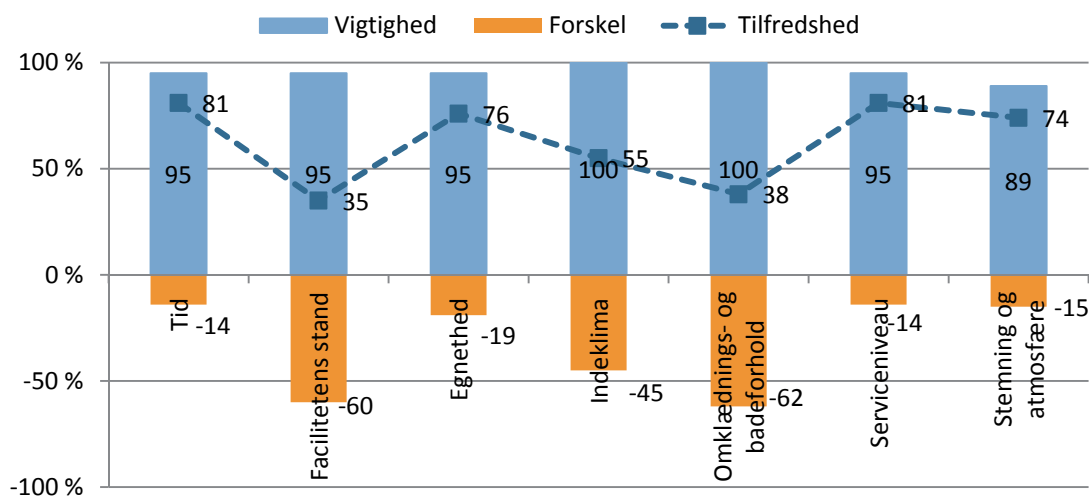
41 pct. af arrangørerne svarer, at de benytter alle deres tider i svømmehallen, og 23 pct. svarer, at de afmelder tiden, hvis de ikke får brug for den. De resterende gør enten ikke noget eller laver andre aftaler. Dette viser, at der er en mulighed for at optimere benyttelsen af svømmefaciliteterne.

Arrangørerne stiller generelt set meget høje krav til svømmehallerne. Stemningen og atmosfæren i svømmehallen har dog lidt lavere betydning i end de seks andre forhold (se figur 71).

På flere punkter ses der stor tilfredshed med svømmefaciliteterne i kommunen. Det gælder særligt egnethed, tider og serviceniveauet, mens også stemning og atmosfære opnår en ret høj tilfredshed. Selvom andelen af meget tilfredse og tilfredse ligger under vigtigheden, er der altså generelt tilfredshed med disse emner.

Der er dog en markant forskel på bedømmelsen af vigtigheden af faciliteternes stand, omklædnings- og badeforhold og faciliteternes indeklima - arrangørernes tilfredshed med forholdene på disse tre områder (se figur 71).

Figur 71: Vurdering af vigtighed og tilfredshed ved svømmehaller.

Figuren viser vigtighed, tilfredshed og forskellen mellem de to på syv forhold. Tabellen er baseret på spørgsmålet 'Hvor vigtig finder I følgende forhold ved x-svømmehal og hvor tilfredse er I med dem?' (n = 63-72).

Skoler/institutioner er markant mere tilfredse end foreningerne med omklædnings- og bade faciliteterne, deres tid i faciliteten, serviceniveauet og indeklimaet.

Enkelte forhold vedrørende svømmehallerne og tilfredsheden med dem er efterfølgende blevet kommenteret af brugerne. De overordnede ting, der oftest nævnes, er vandtemperatur i brusere og bassin samt indeklima i svømmehallen.

Vandtemperaturen er ifølge flere brugere så lav, at de yngste børn ofte er nødt til at gå op af vandet før tid, da det er for koldt til dem. Samtidig påpeges det, at der enten kun er koldt vand eller meget store udsving på vandtemperaturen i badeområdet i omklædningsrummet.

Indeklimaet nævnes også som en barriere for deltagelsen i en enkelt svømmehal, hvor ventilationen og udluftningen opleves som for dårlig, samtidig med at der bliver meget varmt, når solen står på hallen.

Ovenstående kommentarer og tal kan tyde på, at det især er de fysiske rammer omkring svømmefaciliteterne, som foreningerne er utilfredse med, mens der ikke er markant utilfredshed med de øvrige punkter. Især ikke set i relation til, at arrangørerne generelt tilkendegiver at alle syv punkter har stor vigtighed for dem.

Opsamling på faciliteterne

En sammenligning af de tre forskellige facilitetstyper viser, at der ikke er den helt store forskel på, hvilken vigtighed arrangørerne tillægger faciliteten. Dog stiller arrangører, som benytter svømmehaller, lidt højere krav end arrangørerne inden for de to andre typer.

Der er ikke stor forskel på, hvordan foreningerne som brugere af faciliteterne svarer med hensyn til deres tilfredshed. Hos brugerne af boldbanerne finder man den mindste generelle uoverensstemmelse mellem brugernes vurdering af vigtigheden af forskellige forhold og vurderingen af tilfredsheden med det samme forhold sammenlignet med de andre typer af faciliteter.

Tabel 59: Forholdet mellem vigtighed og tilfredshed i forhold til facilitetstyper.

	Vigtighed	Tilfredshed	Forskel
Svømmehaller	94	63	-33
Boldbaner	83	56	-27
Haller / sale	89	46	-43

Tabellen er baseret på fra tabeller præsenteret overfor.

Tid, egnethed og facilitetens stand er de tre mest prioriterede emner i forhold til vigtighed, mens facilitetens stemning og atmosfære er det mindst prioriterede. Sidstnævnte forhold kan især henføres til, at det er lavt prioriteret blandt brugerne af boldbanerne, hvilket igen er en medafgørende faktor for, at faciliteternes stemning og atmosfære er det område, hvor der er mindst forskel på, hvad foreningerne ønsker, og hvad de oplever. Generelt set prioriteres alle syv forhold dog ganske højt.

I forhold til det centrale emne foreningernes tid i faciliteten, er det værd at bemærke, at dette område giver den største generelle tilfredshed, og at der kun spores en vis utilfredshed med dette område blandt nogle brugere af haller og sale.

Faciliteternes stand er det område, hvor der er den største forskel mellem vurdering af vigtighed og tilfredshed. Blandt brugere af henholdsvis haller og sale og svømmehaller får faciliteternes stand dårligst bedømmelse blandt alle syv punkter, mens det for brugerne af boldspilsfaciliteterne får den næstdårligste bedømmelse. Den største uenighed blandt brugerne af faciliteterne er i forhold til omklædnings- og badeforhold, hvor brugerne af boldbanerne er markant mere tilfredse end de to andre brugergrupper.

Tabel 60: Foreningernes holdning til forskellige forhold vedrørende faciliteterne.

	Vigtighed	Tilfredshed	Forskel
Facilitetens stand	97	34	-63
Omklædnings- og badeforhold	89	45	-44
Egnethed	97	63	-34
Tid	98	74	-24
Serviceniveau	89	62	-27
Indeklima	83	51	-32
Stemning og atmosfære	71	54	-17

Tabellen er baseret på fra tabeller præsenteret overfor.

Ønsker og syn på fremtidens faciliteter

Idrætsforeningerne blev også bedt om at vurdere en række udsagn omkring fordelingen af tider og ønsker til faciliteter i fremtiden. Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen tæller altså kun foreninger, mens data fra skoler og andre kommunale institutioner anvendes til perspektivering.

Denne prioritering skyldes, at svarene fra de to grupper til en vis grad var forskellige, og dermed afspejlede deres forskellige fokus og adgang til faciliteterne. På den ene side som ramme for en frivillig forenings brug for rum til at udøve sine aktiviteter i eftermiddags- og aftentimer, og ofte også i weekenden, og på den anden side skoler og institutioners brug for at have en facilitet til rådighed i dagtimerne, og sjældent i weekenden.

Ønsker til og om faciliteter

Den forholdsvis gode tilfredshed med facilitetsdækningen i Ballerup Kommune skinner også igennem, når man ser på foreningernes input til ønsker og ideer til facilitetssiden i fremtiden. Total set har 14 foreninger ytret specifikke ønsker om forbedring/udbygning af faciliteter. Det er svar fra disse 14 foreninger, som nedenstående bygger på.

To foreninger ønsker kunstgræsbaner. Dette ønske skal ses i relation til, at foreningerne i enkelte tilfælde er pressede med hensyn til at kunne få deres behov for tider opfyldt. Det skal dog noteres, at en kunstgræsbane allerede er på vej i Måløv.

Samtidig ønsker fire foreninger, at der enten kommer flere haller og sale, eller at de eksisterende renoveres og istandsættes, så de bliver mere tidssvarende. I den forbindelse nævner flere af brugerne af haller og sale, at de ofte er udfordret af, at de skal dele deres faciliteter med fodbold, og flere af de traditionelle indendørs idrætsaktiviteter føler derved, at de ikke får den tid, de er berettigede til.

Der er desuden to kommentarer, hvor foreninger ønsker ændringer i forhold til eksisterende anlæg. Den ene kommentar går på et skydeanlæg som ifølge en forening er uegnet til skydning, som det er indrettet nu, mens den anden går på et ønske om samle kampsportsaktiviteter i et center. Ønsket om et kampsportscenter henføres således ikke til et argument om, at der ikke pt. er faciliteter til udøverne, men til et ønske om at samle aktiviteterne et sted, hvor der så kan etableres et bedre fællesskab.

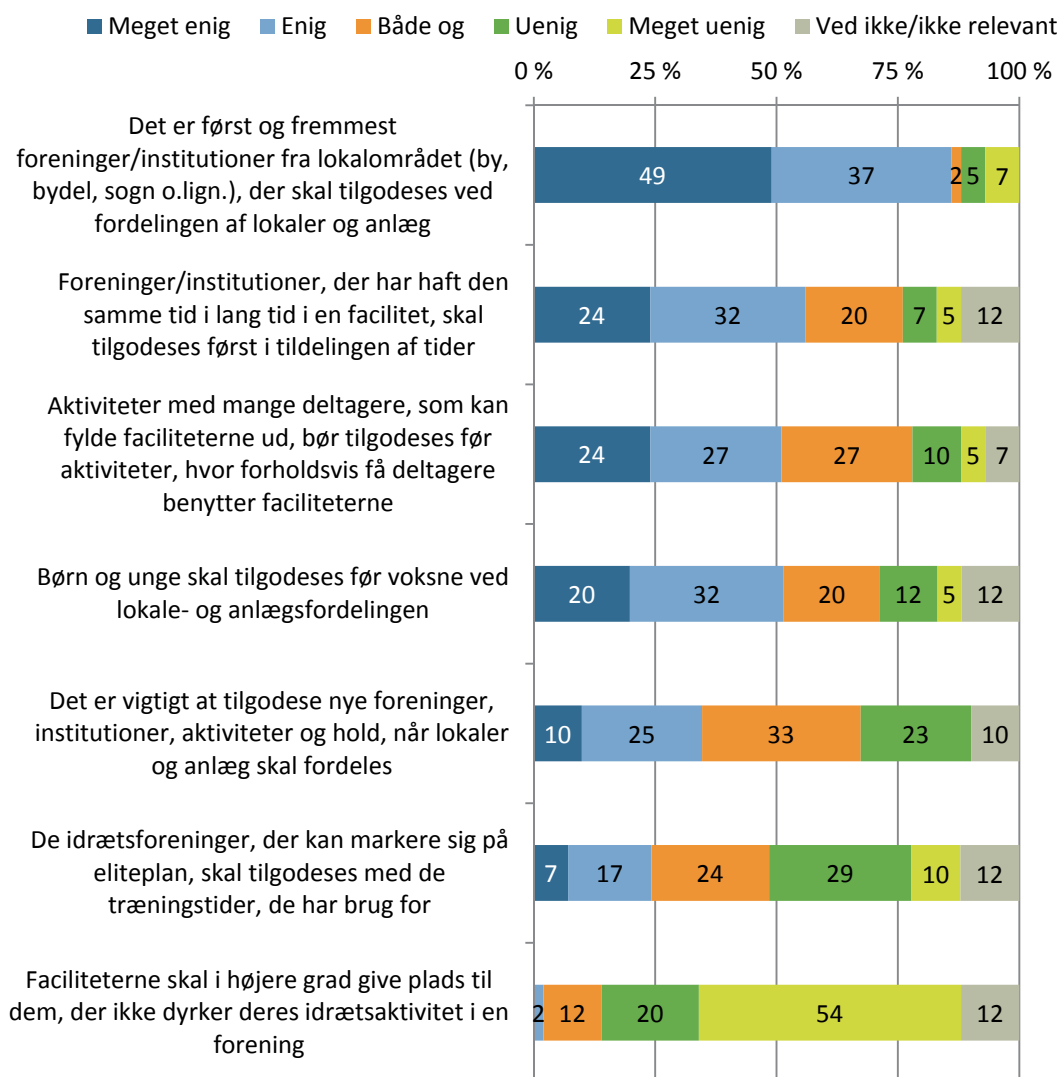
I kontrast til disse ønsker står en skole/institution, der som den eneste, nævner flere multi-baner i det offentlige rum. Argumentet herfor er, at det er med til at skabe liv.

Seks foreninger udtrykker ønske om, at de eksisterende faciliteters stand forbedres, og at man tænker i, hvordan de kan gøres mere egnede for foreninger. Eksempelvis ved at skabe bedre muligheder for socialt samvær.

Prioritering af tider til foreninger

Foreningerne blev også spurgt til, hvordan de mener, man skal fordele tider i faciliteterne. Holdningerne hertil er vist i figuren neden for.

Figur 72: Foreningernes holdning til forskellige udsagn vedrørende idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune.

Figuren er baseret på spørgsmålet 'Angiv hvor enig eller uenig I er i forhold til følgende udsagn vedr. idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune' (n = 41, 41, 40, 41, 41, 41 og 41) kun foreninger.

Der er største tilslutning til, at det først og fremmest er foreninger/institutioner fra lokalområdet (by, bydel, sogn og lignende), der skal tilgodeses ved fordelingen af lokaler og anlæg. Sammenlagt er 85 pct. meget enige eller enige heri. To foreninger har kommenteret det. En siger, at de faste brugere skal tilgodeses først, en anden, at det er forældet tankegang, at man som forening skal blive i sin egen kommune.

Lidt mere end hver anden forening (56 pct.) er meget enig eller enig i, at foreninger/institutioner, der har haft den samme tid i lang tid i en facilitet, skal tilgodeses først i tildelingen af tider. I den forbindelse nævner tre foreninger, at man så vidt muligt skal have de samme tider/lokaler fra år til år, men at antallet af timer skal beregnes efter medlemstal, altså ud fra en analyse af, "at de stadig har behovet".

51 pct. er meget enige eller enige i, at aktiviteter med mange deltagere, som kan fylde faciliteterne ud, bør tilgodeses før aktiviteter, hvor forholdsvis få deltagere benytter faciliteterne. Dette spørgsmål får dog nogle kommentarer med, da det nævnes, at de store ikke "må trykke de små", og at mindre aktiviteter også skal have mulighed for at blive udøvet.

Det er også hver anden forening (52 pct.), som er meget enig eller enig i, at børn og unge skal tilgodeses før voksne ved lokale- og anlægsfordelingen. Kun 17 pct. er enten uenig eller meget uenig heri. Fra foreningernes side kommenteres spørgsmålet blandt andet med, at "Der bør være plads til alle", "Unge før veteraner" og "... ældre skal tilgodeses i dagtimerne".

35 pct. er enige eller meget enige i, at det er vigtigt at tilgode nye foreninger, institutioner, aktiviteter og hold, når lokaler og anlæg skal fordeles. Kun 23 pct. er uenige. Kommentarerne går på, at der skal være lige vilkår, samt, at der bør tages højde for at sikre, at "foreninger får succes fra starten, såfremt de dækker et behov", og at et godt grundlag at starte på kan betyde, at de fremover kan blive større.

Kun 24 pct. er enige eller meget enige i, at de idrætsforeninger, der kan markere sig på eliteplan, skal tilgodeses med de træningstider, de har brug for. De gennemgående kommentarer er her, at tildelingen af faciliteter ikke skal ske på bekostning af andre idrætsudøvere og de øvrige foreninger. Samtidig svarer to foreninger, at en stor bredde/ungdom er forudsætningen for en elite, og to andre, at der muligvis skal tænkes i at have faciliteter kun for eliten, eventuelt samlet i få centre.

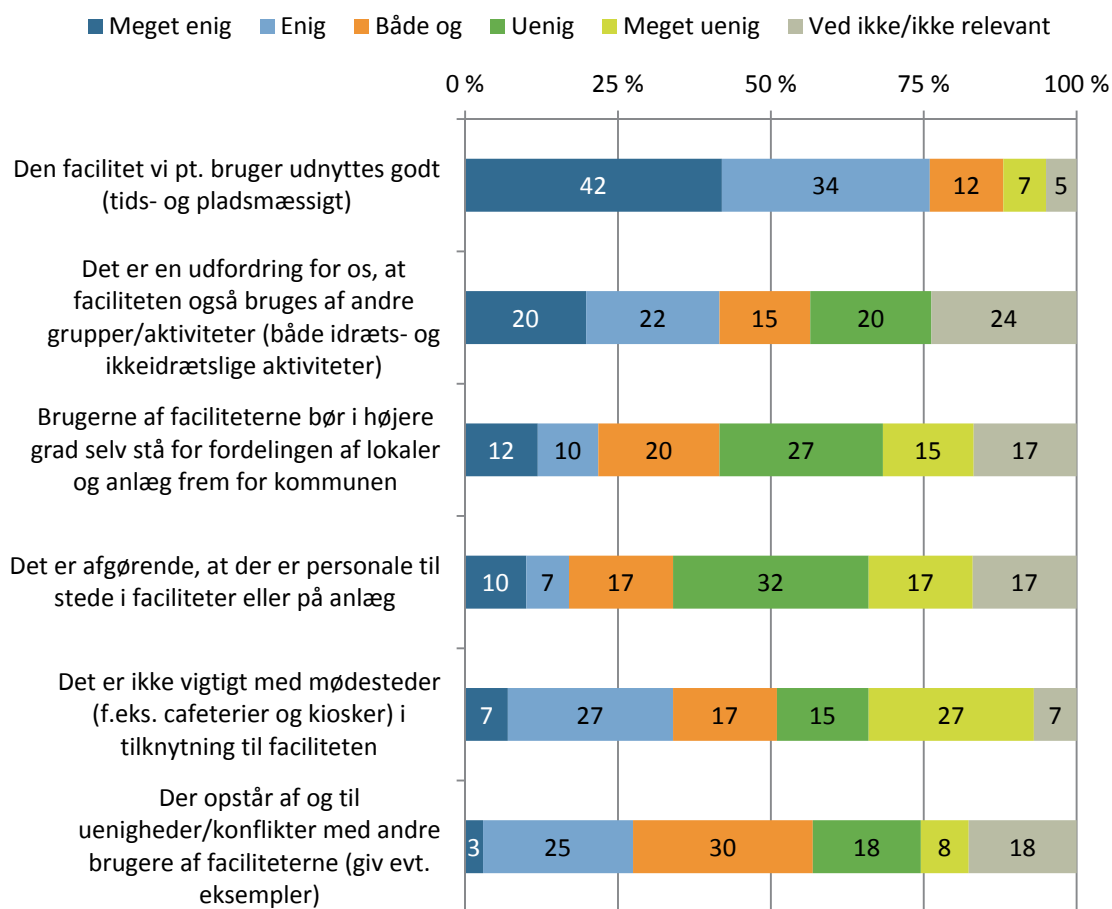
Kun 12 pct. er enig i, at faciliteterne i højere grad skal give plads til dem, der ikke dyrker deres idrætsaktivitet i en forening. 73 pct. er uenige eller meget uenige i dette udsagn. Dette bliver kommenteret med, at "de frivillige foreninger er grundlaget for et aktivt Danmark", og at det ellers kan være svært at motivere de frivillige.

Skoler/institutioner er gennemgående ret enige i foreningernes holdning til ovenstående udsagn. Der er dog et par forskelle. Der er mest uenighed vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt foreninger, der har haft den samme tid i lang tid, skal tilgodeses særligt ved tildelingen af tider. Skoler/institutioner svarer her, at der i mindre grad skal tages hensyn, og at tiderne altså ikke skal fordeles efter, hvor lang tid man har haft faciliteten. Skoler/institutioner er også mere tilbøjelige til at mene, at brugerne af faciliteterne i højere grad selv skal stå for fordelingen af disse. Endelig er skoler/institutioner ikke helt enige med foreningerne i udsagnet om, at lokalområdets foreninger skal tilgodeses ved fordelingen af faciliteter.

Faciliteternes organisering og brug

Foreningerne blev også bedt om at forholde sig til en række udsagn angående organisering af faciliteter og deres brug. De er vist i figuren herunder.

Figur 73. Foreningernes holdning til forskellige udsagn vedrørende idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune.

Figuren er baseret på spørgsmålet 'Angiv hvor enig eller uenig I er i forhold til følgende udsagn vedr. idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune.' (n = 41, 41, 40, 41, 41, og 41) kun foreninger.

Hele 76 pct. er enige eller meget enige i, at den facilitet, de pt. bruger, udnyttes godt (tids- og pladsmæssigt). Kommentarerne går her i flere retninger. På den ene side hævdes det, at efter at "brugerne har overtaget fordelingen så er det blevet meget bedre", mens der på den anden side tales om, at "Kultur og Fritid er fuldstændig låst i deres tankegang og alternativer er ikke mulig". Det følges op med en påstand om, at processen omkring fordeling af haller ikke er demokratisk, og at der mangler kommunikation med kommunen. Ifølge en anden bruger mangler man mindre lokaler, hvorfor der ved lejlighed vil være forholdsvis få deltagere til en aktivitet i et stort lokale.

42 pct. er enige eller meget enige i, at det er en udfordring for dem, at faciliteten også bruges af andre grupper/aktiviteter (både idræts- og ikkeidrætslige aktiviteter). I den forbindelse mangler man information fra kommunen, når andre tildeles tider i de lokaler som foreningen råder over, samtidig med at det nævnes, at man i forvejen "slås" om tider/lokaler", dog i god forståelse med andre brugere.

Kun 22 pct. der er enige eller meget enige i, at brugerne af faciliteterne i højere grad selv skal stå for fordelingen af disse. Denne vage tilslutning skal ses i lyset af, at kun en forening svarer, at "alt andet ikke giver mening", da kommunen ikke har kendskab til foreningernes behov, dels at der er en frygt for, at man ved at ændre det nuværende system, "åbner op for at alle kan booke, og så ser man pludselig, at der bookes mange flere tider end der reelt set er belæg for".

Svarene tyder ikke på, at foreningerne mener, at det er afgørende for dem, at der er personale til stede, da kun 17 pct. er meget enige eller enige i dette udsagn. Dog påpeges det i en kommentar, at personales tilstedeværelse er med til at sikre, at brugerne passer bedre på faciliteterne, og at de derved holder længere.

På spørgsmålet om mødesteder er brugerne ret splittede. På den ene side er 41 pct. meget uenig eller uenig i, at det ikke er vigtigt med et mødested, mens 34 pct. enten er enige eller meget enige i det samme udsagn. Fem ud af seks kommentarer går dog på, at et mødested er "afgørende for det sociale element af foreningslivet", og at det er vigtigt, da det giver et godt klubliv, samtidig med at der er brug for et klublokale eller en mødefacilitet. Og en forening nævner, at ophold til forældre under deres børns træning er ønskeligt.

I forhold til uenigheder/konflikter med andre brugere er sammenlagt 28 pct. meget enige eller enige i, at de af og til opstår. 25 pct. svarer, at de er enten uenige eller meget uenige i, at der opstår konflikter. De hyppigste former for uenigheder/konflikter der nævnes er i forbindelse med aflysninger af tiderne ved andre arrangementstyper og i forhold til oprydning efter brug. Enkelt nævner også, at der kan opstå uenigheder/konflikter i forhold til, hvad der er vigtigt i brugen af faciliteten. Det påpeges dog også, at "med mange forskellige foreningsbrugere opstår der af og til konflikter, men de løses altid i mindelighed, og det er normalt ikke en stor udfordring".

Skoler/institutioner er meget enige med de svar foreningerne er kommet med på ovennævnte spørgsmål. Den største uenighed fremkommer i forbindelse med spørgsmålet om, hvorvidt man bruger faciliteten godt (tids- og pladsmæssigt). I den forbindelse er skoler/foreninger lidt mindre positive end foreningerne.

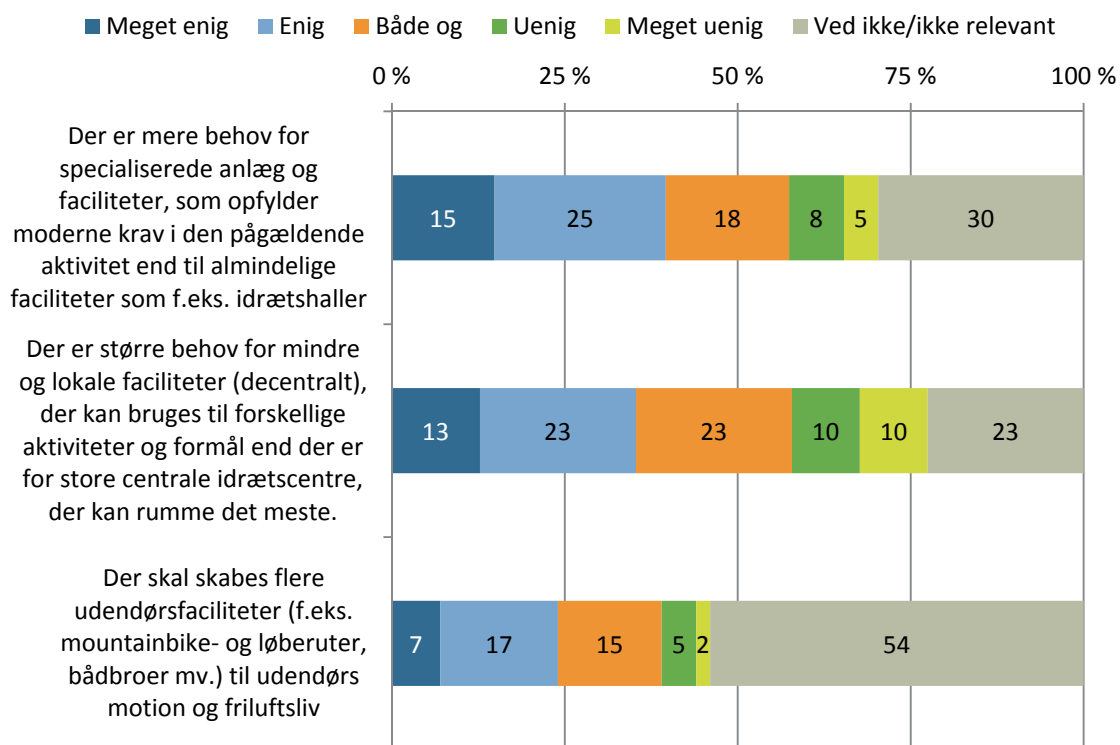
Skoler/institutioner er mere tilbøjelige end foreninger til at mene, at der skal være personale til stede på de faciliteter, de benytter, og de er også mere tilbøjelige end foreninger til at svare, at det ikke er vigtigt, at der er mødesteder på faciliteterne. Endelig svarer skoler/institutioner markant oftere end foreningerne, at der af og til opstår uenigheder med andre brugere af faciliteterne. Der kommenteres ikke på, hvori disse uoverensstemmelser består.

Ønsker til idrætsfaciliteter i fremtiden

Endelig skulle foreningerne forholde sig til en række udsagn om ønsker til faciliteter i fremtiden. Udsagnene er indeholdt i figuren herunder.

Figur 74: Foreningernes holdning til forskellige udsagn vedrørende idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune.

Figuren er baseret på spørgsmålet Angiv hvor enig eller uenig I er i forhold til følgende udsagn vedr. idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune. (n = 41, 40 og 40) kun foreninger.

I forhold til om der er større behov for specialiserede anlæg, er 40 pct. meget enige eller enige i udsagnet, og kun 13 pct. er uenige eller meget uenige. En forening nævner, at den slags anlæg er dyre, samtidig med at en anden forening har et forslag om, at der skal gives mulighed for styrketræning og skadesforebyggende træning.

Sammenlagt 35 pct. er meget enige eller enige i, at der er behov for mindre lokalt beliggende faciliteter, mens 20 pct. er uenige eller meget uenige. Der er dog ikke nogle konkrete forslag til, hvilke faciliteter der kunne være tale om.

Spørgsmålet om, hvorvidt der skal skabes flere udendørsfaciliteter, har hele 54 pct. ikke umiddelbart nogen holdning til, da de svarer ved ikke eller ikke relevant. Samlet 24 pct. svarer dog, at de er enige eller meget enige. To kommentarer går dog lidt i hver deres retning. Ifølge den ene vil "flere faciliteter generere flere brugere", hvorefter udstrækningspladsen ved Måløv Idrætspark nævnes som et eksempel. Den anden påpeger, at de er indendørsbrugere, hvorfor spørgsmålet er lidt svært at forholde sig til, og at de jo helst så, at pengene blev brugt på indendørsidræt, hvorpå det konstateres, at "vi skal jo alle være her".

Skoler/institutioner svarer markant oftere end foreningerne, at de er enige eller meget enige i, at der skal skabes flere udendørsfaciliteter i Ballerup Kommune. De er til gengæld enige med foreningerne i, hvor vidt der er behov for specialiserede anlæg og faciliteter, lige

som de også er forholdsvis enige i, hvor vidt der er et større behov for mindre og lokale faciliteter.

Afrunding

Hovedparten af idrætsforeninger i Ballerup Kommune opfatter hele kommunen som deres primære virkeområde, mens enkelte foreninger er mere lokalt orienterede og først og fremmest er optagede af at være synlige og rekruttere medlemmer i et bestemt lokalområde. For en del foreninger har det betydning at være med til at bidrage til udvikling af deres lokalsamfund, og idrætsforeningerne ser overordnet positivt på fremtiden, forventer et stigende antal medlemmer de kommende år og anfører generelt at have god økonomi. Hovedparten af foreningerne mener også, at de vil kunne skaffe tilstrækkeligt med frivillige i de kommende fem år. Kun 5 pct. af foreningerne angiver, at det vil blive et problem.

Folkeskolereformens betydning vurderes overvejende som negativ for foreningslivet af foreningerne i Ballerup Kommune, og 29 pct. svarer, at de har fået færre medlemmer som følge af reformen. Der er ikke i større omfang blevet samarbejde mellem foreninger og folkeskoler, men foreningerne giver dog udtryk for, at de gerne vil samarbejde med skoler. Der er en række praktiske forhindringer, som det er nødvendigt at løse, hvis samarbejde skal være muligt. Blandt andet er det svært for de frivillige foreninger at stille med trænere og instruktører i dagtimerne. Folkeskolerne er mere positive over for reformen, men oplever problemer på facilitetssiden, hvor de oplever at de i højere grad end tidligere skal dele tider med andre.

Faciliteter er helt generelt det område, som fylder mest hos foreningerne. Spørger man foreningerne, er de generelt tilfredse med idrætsfaciliteterne i Ballerup Kommune, og 70 pct. svarer, at de eksisterende faciliteter dækker deres behov. Det samme spørgsmål blev stillet til folkeskoler og institutioner, og her er andelen, der svarer positivt, endnu større.

Det betyder dog ikke, at der ikke er plads til forbedring. Foreningerne og brugerne har generelt store forventninger til idrætsfaciliteterne, og det er ikke på alle punkter, at brugerne ønsker til fulde opfyldes. Især peger brugerne på, at en række faciliteter er slidte og i dårlig stand, mens andre fremhæver, at de kunne ønske sig mere specialiserede faciliteter, der passer bedre til de specielle idrætsgrene. Der er blandt foreningerne også et ønske om bedre rammer for socialt liv i faciliteterne, hvilket særligt gælder for de foreninger, der primært benytter faciliteter på kommunens folkeskoler.

Endelig afslører en række udsagn om forskellige måder at fordele og prioritere tider i idrætsfaciliteterne en række konflikter. Ud over konflikten mellem visse fritidsbrugere og folkeskoler, handler det især om den organiserede idræts frygt for færre timer, hvis selvorganiserede udøvere eller andre arrangører også skal have tid i faciliteterne. Der er også en klar tendens blandt brugere til at holde på deres eget og fastholde status quo. Ifølge brugere skal lokale aktører og dem, der har tider, også have førsteret, når nye tider skal fordeles. Omvendt støtter færre op om, at nye foreninger eller aktiviteter skal tilgodeses ved lokalefordeling.

Litteraturliste

- Ballerup Kommune (2006a). *Børnepolitik 2007-2010. Børnepolitik – fra ord til handling*. Ballerup: Ballerup Kommune.
- Ballerup Kommune (2006b). *Sundhedspolitik. Ballerup – Danmarks sundeste kommune, 2010*. Ballerup: Ballerup Kommune.
- Ballerup Kommune (2007). *Kulturpolitik. Ballerup Kommune 2007-2011. Kultur. Kreativitet. Koalitet*. Ballerup: Ballerup Kommune.
- Ballerup Kommune (2012). *Folkeoplysningspolitik for Ballerup Kommune*. Ballerup: Ballerup Kommune.
- Ballerup Kommune (2014). *Kultur- og Fritidspolitik 2014-2019*. Ballerup: Ballerup Kommune.
- Fester, Michael, Gottlieb, Peter og Kirkegaard, Kasper Lund (2015). *Idrætten i tal 2014. Status på foreningsidrætten i Danmark*. Brøndby: Team Analyse, Danmarks Idrætsforbund.
- Forsberg, Peter (2014). *Motionsløb i forening. På vej mod succesfulde løbforeninger*. København: Idrættens Analyseinstitut.
- Forsberg, Peter, Høyer-Kruse, Jens & Tofft-Jørgensen, Lau (2014). *Idræt og faciliteter i Allerød Kommune*. København: Idrættens Analyseinstitut.
- Froberg, Karsten og Andersen, Lars Bo (2006). *Sundhedsmæssige aspekter af fysisk aktivitet hos børn - et treårigt forsøg i to kommuner ved København: Ballerup og Tårnby*. København: Sundhedsstyrelsen.
- Høyer-Kruse, Jens (2013). *Kommunal planlægning af idrætsfaciliteter*. Ph.d.-afhandling. Odense: Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet.
- Høyer-Kruse, Jens og Tofft-Jørgensen, Lau (2014). *Undersøgelse af idrætsfaciliteter i Skanderborg Kommune*. Odense: Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet.
- Ibsen, Bjarne (2009) *Nye stier i den kommunale idrætspolitik* (Red.). København: Idrættens Analyseinstitut.
- Ibsen, Bjarne og Østerlund, Karsten (2011). *Frivilligt arbejde i idrætsforeninger - Forskelle og ligheder mellem kommunerne*. Notat. Odense: Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet.
- Ibsen, Bjarne, Bæk Nielsen, Louise, Fehsenfeld, Michael, Boye, Anne Mette, Malling, Rie, Guldbæk Andersen, Lotte, Lebech Jørgensen, Ida Marie, Davidsen, Rasmus & Sørensen, Lasse (2012). *Idræt i udsatte boligområder*. Odense: Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund ved Syddansk Universitet og Metopos - en del af Bascon
- Ibsen, Bjarne og Fehsenfeld, Michael (2013). *Tilgængelighed til idræt for børn i udsatte boligområder. Forum for Idræt. Bevægelse i rum og rammer*. Syddansk Universitetsforlag. Side 93 - 107.

Ibsen, Bjarne, Pilgaard, Maja, Høyer-Kruse, Jens, Støckel, Jan Toftegaard (2015). *Pigers idrætsdeltagelse. Hvorfor er der så mange piger, der ikke går til idræt?* Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet.

Iversen, Evald & Forsberg, Peter (2014). Mål eller kaos? Muligheder og begrænsninger i at indføre 'performance management' i danske idrætsfaciliteter. *Forum for Idræt*, p. 27-40, 95-96. Odense Syddansk Universitet.

Ottesen, Laila (1996). *Ballerup Kommunes Idrætspolitik – mod år 2010*. Center for Idrætsforskning

Kulturministeriet (2014). *Udredning af idrættens økonomi og struktur – scenarier*. København: Kulturministeriet.

Laub, Trygve (2013). *Danskernes motions- og sportsvaner 2011*. København: Idrættens Analyseinstitut.

Naundrup Olesen (2012). *Kommuner og Idrætsliv*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Pilgaard, Maja (2009). *Sport og motion i danskernes hverdag*. København: Idrættens Analyseinstitut.

Pilgaard, Maja og Forsberg, Peter (2015a). *Facilitetsanalyse i Varde Kommune. Fremtidens behov for idrætshaller og andre idrætsfaciliteter i Varde Kommune*. København: Idrættens Analyseinstitut.

Pilgaard, Maja og Forsberg, Peter (2015b). *Analyse af idræts- og bevægelsesfaciliteter i Gladsaxe Kommune*. København: Idrættens Analyseinstitut.

Rafoss, Kolbjørn og Troelsen, Jens (2010). Sports facilities for all? The financing, distribution and use of sports facilities in Scandinavian countries i *Sport in society* vol. 13, No. 4, 2010. Abingdon: Routledge, Taylor & Francis.

Svendsen, Gunnar L. H. (2007). Hvorfor klarer nogle lokalsamfund sig bedre end andre? En analyse af udnyttelsen af stedbundne ressourcer i to udvalgte udkantssamfund. *IFUL Report* (Vol. 2). Esbjerg: Institut for Forskning og Udvikling i Landdistrikter.

Toft, Ditte. (2013). *Fremtiden senioridræt – Mellem ironman og stolemotion*. København: Idrættens Analyseinstitut.

Bilag:

Bilag 1: Dokument fra Ballerup Kommune: Regnskabsrapport for East Kilbride Badet "regnskab 2012-2013 og budget 2014 til".

Bilag 2: Dokument fra Ballerup Kommune: Regnskabsrapport for Ballerup Idrætspark, "regnskab 2012-2013 og budget 2014 til".

Bilag 3: Dokument fra Ballerup Kommune: Regnskabsrapport for Skolefaciliteter, "regnskab 2012-2013 og budget 2014 til".

Bilag 4: Dokument fra Ballerup Kommune: Dagsorden og referat fra åbent møde 15.12.2014 ang. driftsform for Ballerup Super Arena.

Bilag 5: Dokument fra Ballerup Kommune: Regnskabsrapport 2010-2014

Bilag 6: Dokument fra Ballerup Kommune: Regnskabsrapport for Ballerup Ridecenter, "regnskab 2012-2013 og budget 2014 til".

Bilag 7: Dokument fra Ballerup Kommune: Driftoverenskomst vedr. driften i Ballerup ridecenter - Udkast, november 2014.

Bilag 8: Dokument fra Ballerup Kommune: Vedtægt for Ældreidrætten i Ballerup Kommune.

Bilag 9: Dokument fra Ballerup Kommune: Regnskabsrapport for Team Ballerup, "regnskab 2012-2013 og budget 2014 til".

Bilag 10: Dokument fra Ballerup Kommune: Regnskabsrapport for Ballerup Elitekommune, "regnskab 2012-2013 og budget 2014 til".

Bilag 11: Foreningsoversigt og aktivitetstilskud til foreninger i Ballerup Kommune.

Bilag 11: Registreringsskemaer til haller/baner og svømmehaller.

SPØRGESKEMA	SPØRGESKEMA
<p>1</p> <p>Navn på registrant: _____</p> <p>2</p> <p>Er der andre aktiviteter i gang i faciliteten samtidig med den aktivitet, du registrerer?</p> <p>☐ Nej ☐ Ja (husk at udfylde et nyt skema til hver øvrig aktivitet)</p> <p>3</p> <p>Hvilken dag registreres?</p> <p>☐ Mandag ☐ Tirsdag ☐ Onsdag ☐ Torsdag ☐ Fredag</p> <p>4</p> <p>Hvilken uge registreres?</p> <p>☐ Uge 9 ☐ Uge 13</p> <p>5</p> <p>Tidspunkt for registrering:</p> <p>Kl.: <input type="text"/> : <input type="text"/> : <input type="text"/></p> <p>Angives i formatet t:mm – fx 20:55</p> <p>6</p> <p>Hvilket tidspunkt begynder aktiviteten?</p> <p>Start kl.: <input type="text"/> : <input type="text"/> : <input type="text"/></p> <p>Angives i formatet t:mm – fx 20:55</p> <p>Hvornår slutter aktiviteten?</p> <p>Slut kl.: <input type="text"/> : <input type="text"/> : <input type="text"/></p> <p>Angives i formatet t:mm – fx 20:55</p> <p>Spørg evt. instruktører eller udøvere for starttidspunkt og forventet sluttidspunkt.</p>	<p>7</p> <p>Hvem udfører aktiviteten? Med det menes, hvem der planlægger og udfører aktiviteten for deltagerne? Sæt ET kryds.</p> <p>☐ Godkendt folkeoplysende forening – dvs. en forening, som er godkendt af kommunen ☐ Anden forening ☐ Idrætshallen – dvs. at idrætshallen planlægger, organiserer og udbyder aktiviteten ☐ Aftenskole ☐ Folkeskole ☐ Gymnasium ☐ Anden offentlig institution fx SFO, vuggestue, børnehave, ungdomsklub, ældrecenter mv. ☐ Privat institution fx privatskole, privat børnehave mv. ☐ Privat person, der har lejet faciliteten ☐ Virksomhed ☐ Spontan, selvorganiseret aktivitet/leg</p> <p>Andet, skriv her: _____</p> <p>8</p> <p>Hvilken idræt eller aktivitet udøves? Med det menes, hvad har været den aktivitet, der har fyldt mest? Ved tvivl spørges lederen af aktiviteten. Sæt ET kryds.</p> <p>☐ Fodbold ☐ Gymnastik ☐ Håndbold ☐ Basketball ☐ Volleyball, kids volley ☐ Badminton ☐ Tennis ☐ Bordtennis ☐ Aerobic/Workout ☐ Fitness ☐ Styrketræning ☐ Dans (alle former) ☐ Yoga, afspænding, meditation ☐ Boksning ☐ Kampsport (karate, taekwondo, judo, brydning mv.) ☐ Atletik ☐ Spontan aktivitet/leg ☐ Handicapidræt ☐ Fester, børnefødselsdage mv. ☐ Møder, generalforsamlinger mv. ☐ Anden sports- og idrætsaktivitet ☐ Aktivitet, som ikke er sports- el. idrætsrelateret ☐ Rengøring eller vedligeholdelse ☐ Anden aktivitet, der ikke normalt foregår på en gennemsnitsuge. Beskriv indholdet: _____</p>
	<p>9</p> <p>Hvor mange aktive personer deltager i aktiviteten? Med aktive personer menes personer, der er en del af aktiviteten (inklusive trænere, ledere og udskiftlere). Fx skal forældre, tilskuere mv. IKKE tælles med, ligesom fx personer der tilfældigt krydser banen ikke tælles med.</p> <p>Antal aktive: <input type="text"/></p> <p>10</p> <p>Hvad er den typiske alder på udøverne? Med udøvere menes de personer, som er aktive i registreringsperioden. Der ses bort fra tilskuere og personer, der krydser banen osv. Sæt ET kryds.</p> <p>☐ Børn til og med 6 år ☐ Børn og unge fra 7 til 15 år ☐ Voksne 16-24 år ☐ Voksne 25-39 år ☐ Voksne 40-60 år ☐ Seniorer +60 år ☐ Aktivitet med blanding af børn (0-15 år) og voksne/seniorer (16 år og derover) (far, mor, barn-gymnastik mv.) ☐ Aktivitet på tværs af voksen- og senioraldersgrupperne (16 år og derover) (fx badminton, zumba mv.) ☐ Andre aktiviteter på tværs af aldersgrupper</p> <p>11</p> <p>Hvad er det typiske køn af udøverne? Sæt ET kryds.</p> <p>☐ 100 % mænd ☐ Ca. 75 % mænd og ca. 25 % kvinder ☐ Ca. 50 % mænd og ca. 50 % kvinder ☐ Ca. 75 % kvinder og ca. 25 % mænd ☐ 100 % kvinder</p> <p>12</p> <p>Hvor stor en del af aktivitetsarealet er i brug i registreringsperioden?</p> <p>Andel af det samlede aktivitetsareal, der anvendes til varig aktivitet. Sæt ET kryds.</p> <p>☐ 20 % ☐ 40 % ☐ 60 % ☐ 80 % ☐ 100 %</p>
	<p>13</p> <p>Hvad er intensiteten af aktiviteten – det vil sige, hvor hårdt har det været/er det for deltagerne? Se evt. instruktionsark for mere information. Sæt ET kryds.</p> <p>☐ Stillesiddende aktiviteter som fx yoga, pilates, mødeaktivitet eller lignende. Er kendetegnet ved få bevægelser, meget instruktion/snak, kan være stillesiddende, mødeaktivitet eller lignende.</p> <p>☐ Middel aktivitet. Er kendetegnet ved nogen bevægelse rundt i hallen med fysisk aktivitet svarende til gangniveau, udøverne kan i nogen grad samtale, mens de er i gang med aktiviteten. Langsom udførsel af boldspil eller ketsjerspil kan også være eksempler.</p> <p>☐ Høj aktivitet. Meget bevægelse rundt i hallen eller korte perioder med høj intensitet (fx badminton eller volley), kun korte perioder med pauser eller instruktion, lange perioder, hvor deltagerne kun i begrænset grad kan samtale på grund af høj fysisk aktivitet.</p> <p>14</p> <p>Hvis aktiviteten ikke kan tilstrækkeligt beskrives på baggrund af ovenstående observationer, kan du her tilføje en kort beskrivelse af, hvad dine observationer af aktiviteten har været (hvis der fx har været aktiviteter, som ikke kunne beskrives i ovenstående):</p> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; width: 100%;"></div> <p style="text-align: center; background-color: #444; color: white; padding: 5px;"> Ved spørgsmål kontakt: Peter Forsberg, tlf. 4088 5279 Jens Høyer-Kruse, tlf. 2135 6136 </p>
HUSK BAGSIDEN AF SKEMAET!	

Aktivitet 1	
Antal mennesker i arealet	_____ personer
Den typiske alder af udøvere	☐ Børn til og med 6 år ☐ Børn og unge fra 7-15 år ☐ Unge 16-24 år ☐ Voksne 25 år+ ☐ Aktivitet på tværs af aldersgrupper
Det typiske køn af udøvere	☐ Mænd ☐ Kvinder ☐ Ca. halvt af hver
Arrangør	☐ Forening ☐ Offentlig åbningstid ☐ Folkeskole ☐ Anden offentlig institution ☐ Andet

Registrant: _____

Facilitet: _____

Uge: _____

Dag: _____

Tidspunkt: : :

Tegn område for aktivitet(er):

1	2	3	4	5	6

Aktivitet 3	
Antal mennesker i arealet	_____ personer
Den typiske alder af udøvere	☐ Børn til og med 6 år ☐ Børn og unge fra 7-15 år ☐ Unge 16-24 år ☐ Voksne 25 år+ ☐ Aktivitet på tværs af aldersgrupper
Det typiske køn af udøvere	☐ Mænd ☐ Kvinder ☐ Ca. halvt af hver
Arrangør	☐ Forening ☐ Offentlig åbningstid ☐ Folkeskole ☐ Anden offentlig institution ☐ Andet

Aktivitet 2	
Antal mennesker i arealet	_____ personer
Den typiske alder af udøvere	☐ Børn til og med 6 år ☐ Børn og unge fra 7-15 år ☐ Unge 16-24 år ☐ Voksne 25 år+ ☐ Aktivitet på tværs af aldersgrupper
Det typiske køn af udøvere	☐ Mænd ☐ Kvinder ☐ Ca. halvt af hver
Arrangør	☐ Forening ☐ Offentlig åbningstid ☐ Folkeskole ☐ Anden offentlig institution ☐ Andet

Aktivitet 4	
Antal mennesker i arealet	_____ personer
Den typiske alder af udøvere	☐ Børn til og med 6 år ☐ Børn og unge fra 7-15 år ☐ Unge 16-24 år ☐ Voksne 25 år+ ☐ Aktivitet på tværs af aldersgrupper
Det typiske køn af udøvere	☐ Mænd ☐ Kvinder ☐ Ca. halvt af hver
Arrangør	☐ Forening ☐ Offentlig åbningstid ☐ Folkeskole ☐ Anden offentlig institution ☐ Andet

Appendix 1

Idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune

Tabellen nedenfor viser antallet af forskellige typer af faciliteter samt det såkaldte forholdstal. Forholdstallet udregnes ved at dividere antallet af indbyggere i Ballerup Kommune med antallet af faciliteter inden for en given type. Forholdstallet angiver således antallet af indbyggere i kommunen, der er om at 'dele' en given facilitet. Jo lavere forholdstal, desto bedre dækning. Forholdstallet kan blandt andet bruges til at se på de interne forhold i kommunen.

Tabel 61: Idrætsfaciliteter i Ballerup Kommune.

Analysetal	Total	Forholdstal
Almindelig idrætshal (≥800 kvm.)	14	3.458
Lille idrætshal/gymnastiksal (300-799 kvm.)	9	5.379
Idrætslokale (>300 kvm.)	25	1.936
Klublokaler til idrætsforening	4	12.102
Svømmehal (≥50 m. bassin)	1	48.408
Svømmehal (25-49 m. bassin)	0	
Anden svømmefacilitet (friluftsbad, svømmehal <25 m.)	7	6.915
Motionscenter	22	2.200
Skøjtehal/udendørs skøjtefaciliteter	0	
Skydeanlæg	2	24.204
Fodboldbane (naturgræs)	15	3.227
Fodboldbane (kunstgræs)	2	24.204
Fodboldbane (jord/grus)	5	9.682
Tennisbane (udendørs)	8	6.051
Tennishal	1	48.408
Atletikanlæg (udendørs) (fuldt)	1	48.408
Atletikanlæg (udendørs) (lille)	1	48.408
Atletikanlæg (indendørs)	1	48.408
Ridebaneanlæg	1	48.408
Golfanlæg	2	24.204
Petanque og bocciabaner	4	12.102
Strandsportsbaner	2	24.204
Motorsportsanlæg	2	24.204
Parkourbane	1	48.408
Klatreanlæg	1	48.408
Bowlinganlæg	1	48.408
Bandebaner (multibaner)	4	12.102

Baseballbaner	1	48.408
BMX, dirt jump og andre cykelbaner (indendørs)	1	48.408
Badmintonhaller	1	48.408
Andre udendørs boldbaner	5	9.682

Kilde: Facilitetsdatabase (Idan & LOA, 2015).

Idrætsforeningernes medlemskab af idrættens tre hovedorganisationer.

Langt de fleste foreningsmedlemmer i Ballerup Kommune er medlem af en forening, som også er medlem af et specialforbund under Danmarks Idrætsforbund.

14.512 af de 16.170 foreningsmedlemmer (90 pct.) er aktive i klubber, som er medlem af et specialforbund under Danmarks Idrætsforbund. Heraf er 5.516 medlemmer (dvs. 34 pct. af foreningsmedlemmerne i Ballerup Kommune) kun medlem af et specialforbund under Danmarks Idrætsforbund. Til sammenligning er kun 10 pct. af medlemmerne i kommunen (1.658 medlemmer) medlem af en forening under DGI, som ikke er medlem andre steder. Alle 2.957 medlemmer i Firmaidrætten er samtidig medlem af et specialforbund under Danmarks Idrætsforbund og i visse tilfælde også DGI.

Appendix 3

Tabel 62: Foreningstilslutning i forskellige aldersgrupper.

		Ballerup	Gladsaxe	Allerød	Halsnæs	Varde	Danmark
Antal medlemmer	0-12 år	4.216	5.864	3.974	3.074	8.013	575.723
	13-18 år	1.886	2.064	1.721	1.117	3.517	249.859
	19-24 år	798	2.005	740	426	2.111	135.229
	25-59 år	5.678	10.579	5.259	3.499	10.336	646.334
	60+ år	3.592	2.608	2.521	2.353	5.564	306.549
	I alt	16.170	23.120	14.215	10.469	29.541	1.913.694
Antal borgere	0-12 år	7.414	11.021	4.138	4.125	7.399	828.049
	13-18 år	3.758	4.923	2.324	2.241	4.264	414.832
	19-24 år	3.578	5.339	1.205	1.611	3.155	452.039
	25-59 år	21.375	31.311	10.476	13.253	21.737	2.577.395
	60+ år	12.283	14.668	6.147	9.514	13.499	1.383.435
	I alt	48.408	67.262	24.290	30.744	50.054	5.655.750
Indeks	0-12 år	0,57	0,53	0,96	0,75	1,08	0,70
	13-18 år	0,50	0,42	0,74	0,50	0,82	0,60
	19-24 år	0,22	0,38	0,61	0,26	0,67	0,30
	25-59 år	0,27	0,34	0,50	0,26	0,48	0,25
	60+ år	0,29	0,18	0,41	0,25	0,41	0,22
	I alt	0,33	0,34	0,59	0,34	0,59	0,34

Forklaring: Indeks viser det gennemsnitlige antal medlemskaber i idrætsforeninger delt med antallet af borgere i aldersgruppen i kommunen. Kilde: Danmarks Statistik & Centralt ForeningsRegister.

Appendix 4

Beskrivelse af undersøgelsesmetode (kapacitetsanalysen)

Undersøgelsens metodik er udarbejdet af ph.d.-stipendiat Evald Bundgaard Iversen fra Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund ved Syddansk Universitet/Faaborg-Midtfyn Kommune i forbindelse med sin ph.d. og videreudviklet i samarbejde med Idrættens Analyseinstitut i forbindelse med undersøgelser i Aalborg, Faaborg-Midtfyn, Assens, Furesø, Rudersdal og Allerød Kommuner.

Registreringerne er foretaget af et korps af uvildige registranter, som er blevet udvalgt i samråd mellem Ballerup Kommune og Idan/CISC. Alle registranter er blevet grundigt introduceret til undersøgelsens metode, formål og registreringsskema af Idan/CISC på et møde på Ballerup Rådhus og har desuden modtaget en skriftlig instruktion om spørgeskemaet og de enkelte spørgsmål. Desuden har Idan/CISC under hele registreringsperioden stået til rådighed for at besvare tvivlsspørgsmål og været til stede på udvalgte tidspunkter i faciliteterne for at sikre at registreringen forløb planmæssigt.

Hver registrant er blevet tildelt en række faciliteter, de har skullet registrere i. Registreringsskemaerne er blevet samlet i en mappe for hver facilitet for at sikre, at ingen skemaer er gået tabt, og registranterne har derudover udfyldt et skema over tidspunkt for deres registrering, så det har været muligt at tjekke, om der er opstået huller i registreringen/udeblivelser fra registranter.

Selve registreringsskemaet⁶⁷ består af 13 spørgsmål, som afdækker forskellige aspekter ved aktiviteterne (se bilag 11). De centrale spørgsmål omhandler aktiviteternes start- og sluttidspunkt, hvem der står for aktiviteten, antallet af aktive, alders- og kønsfordeling samt hvilken aktivitet, der udøves. Det er ikke alle spørgsmålene registranterne altid har kunne svare på blot ved at observere, og de har derfor skulle henvende sig til aktivitetens træner, instruktør eller underviser for at få svar på en række spørgsmål.

Registranterne har skulle være til stede i faciliteterne én gang i timen, og de har derfor ikke haft mulighed for at følge aktiviteterne fra start til slut. Har de ikke umiddelbart kunne bestemme start- og sluttidspunkt, har de skulle spørge den ansvarlige træner, instruktør eller underviser. I enkelte tilfælde kan det ikke afvises, at der har været meget korte forløb eller 'spontan leg', som kan være sluppet under radaren og dermed ikke er blevet registreret. Det skal understreges, at der vil være tale om meget korte forløb, som hører til sjæleghederne og ikke vil rokke ved undersøgelsens samlede resultater.

Ved visse store aktiviteter kan antallet af deltagere, køn- og aldersfordeling være svært at bestemme helt præcist og i sådanne tilfælde er registranten igen blevet bedt om at henvende sig til aktivitetens leder for at indhente informationen. Der kan undervejs i løbet af de to

---

⁶⁷ Registreringsskemaet til brug i East Kilbride og til cykelbanen og det indendørs atletikanlæg i Ballerup Super Arena afviger en smule fra skemaet til indendørsfaciliteter og boldbaner. Eksempler på de to skemaer kan ses i bilag 11.

uger være opstået tilfælde, hvor en udøver er kommet efter aktivitetens start og registrantens optælling, hvorfor udøveren ikke er blevet talt med. Med mere end 8.000 aktive registreret i perioden er det uden reel betydningen.

Idan/CISC har efterfølgende modtaget de enkelte mapper med registreringsskemaer, valideret dem og indtastet dem til videre databehandling. Alle registranter har påført navn og kontaktoplysninger på registreringsskemaet, og i tilfælde af uklarheder er registranten blevet adspurgt herom. I enkelte tilfælde har registranter ikke udfyldt hele spørgeskemaet, og derfor kan antallet af aktivitetsforløb i enkelte analyser være en smule lavere end det samlede antal afholdte forløb.

Idan/CISC har fra tidligere i Aalborg, Faaborg-Midtfyn, Assens, Furesø, Rudersdal og Allerød Kommuner gode erfaring med undersøgelsen og på linje med undersøgelserne i de andre kommuner, er det Idan/CISC's vurdering, at registreringen er foregået tilfredsstillende, og at de indsamlede data giver et retvisende billede af aktiviteterne og aktivitetsniveauet i de 28 faciliteter i uge 9 og 13.

Om Ballerup Super Arena.

Med tre almindelige håndboldbaner, et indendørsanlæg til atletik og en cykelbane udgør Ballerup Super Arena en relativ stor del af indendørskapaciteten i kommunen.

Alle faciliteterne i arenaen indgik blandt de undersøgt faciliteter i kapacitetsanalysen, men der er ikke foretaget selvstændige analyser på faciliteterne, da der har været for få observationer og der har været tale om 'særlige' forhold. Der har i de to undersøgelsesuger været meget få idrætsaktiviteter. Arenaen har været udlejet til konferencevirksomhed i størstedelen af de to uger, og samlet set er der i uge 9 og 13 blevet afholdt ni idrætsaktiviteter, hvoraf de seks har været banecykling.

Arenaen har således ikke stået tom som sådan, men har altså været anvendt til andre formål end idræt.

Benyttelse på tværs af uger:

Tabel 63: Registreringer på tværs af uger.

Tidsrum/ type	Facilitet	Total (Udnyttelse, pct.)	Uge 9/10 (Udnyttelse, pct.)	Uge 13 (Udnyttelse, pct.)	Forskel i pct.point, (uge 13-uge 9/10)
Alm. Hal Kl. 8-16.	Måløv Ny hal)	42	44	40	-4
	Måløv Gammel hal	63	58	69	11
	Skovlundehallen	43	46	40	-6
	I alt	49	49	50	0
Alm. Hal Kl. 16-22.	Måløv Ny hal	71	74	68	-7
	Måløv Gammel hal	82	84	79	-5

	Skovlundehallen	74	75	73	-2
	Rosenlundskolen, ny hal	91	87	95	8
	Østerhøjhallen	83	87	80	-7
	Grantoftehallen	69	73	65	-8
	Balleruphallen	62	60	63	3
	Egebjerghallen	61	58	65	8
	Hedegårdshallen	58	62	55	-7
	Tapeten (store sal)	73	72	73	2
	I alt	72	73	72	1
Lille hal/ gym. sal Kl. 16-22	Højagerhallen	51	41	61	20
	Barfodssal (Måløv Idrætspark)	45	55	35	-20
	Rosenlund gl. hal	43	35	50	15
	I alt	46	44	49	5
Boldbaner Kl. 16-22	Topdanmark Hallen	74	77	72	-5
	Kunstgræsbane, Ballerup Idrætspark	72	83	61	-23
	Grusbane 1, Ballerup Idrætspark	3	5	0	-5
	Grusbane 2, Ballerup Idrætspark	3	0	7	7
	Lille Grudbane, Ballerup Idrætspark	10	11	10	-1
	Grusbane, Måløv Idrætspark	45	51	40	-11
	I alt	35	38	32	-6

Detaljeret benyttelse af faciliteter:

Sådan læses tabeller.

Benyttet tid: Angiver den procentvise del, der har været aktivitet i det pæglende lokale. I alt angiver samlede brug, mens foreninger angiver brug fra foreninger, folkeskoler for folkeskoler, og andet for alle andre brugere.

Booket tid: Angiver den procentvise del, der har været booket til brugere i det pågældende lokale. Fordelt på bruger type.

Eksempel: Skovlundehallen.

Fra kl. 8-16 har der er i alt været aktivitet i 56 pct. af tiden fra kl. 8-22. Foreningerne har stået for aktiviteter i 34 pct. af tiden fra kl. 8-22, folkeskoler i 21 pct. af tiden fra kl. 8-22 og andet i 2 pct. af tiden fra kl. 8-22.

Fra kl. 8-22 har hallen været fuldt booket. 43 pct. af tiden til foreninger, 57 pct. af tiden til folkeskole og 0 pct. til andet.

Note: I tilfælde at tabellen ikke summerer til 100 pct., er der tale om afrundingsforskelle.

Tabel 64: Benyttelse kl. 8-22

Facilitet	Benyttet tid				Booket tid			
	I alt	For- ening	Folke- skole	Andet	I alt	For- ening	Folke- skole	Andet
Skovlunde- hallen	56	34	21	2	100	43	57	0
Måløv Gammel hal	71	39	18	14	100	49	51	0
Måløv Nye hal	54	38	16	1	99	42	57	0

Tabel 65: Benyttelse kl. 8-16

Facilitet	Benyttet tid				Booket tid			
	I alt	For- ening	Folke- skole	Andet	I alt	For- ening	Folke- skole	Andet
Skovlunde- hallen	43	4	37	2	100	0	100	0
Måløv Gammel hal	63	11	32	20	100	0	100	0
Måløv Nye hal	42	13	27	3	100	0	100	0

Tabel 66: Benyttelse kl. 16-22

Facilitet	Benyttet tid				Booket tid			
	I alt	For- ening	Folke- skole	Andet	I alt	For- ening	Folke- skole	Andet
Ballerup Idrætspark, grusbane 1	3	3	0	0	0	0	0	0
Ballerup Idrætspark, grusbane 2	3	3	0	0	0	0	0	0
Ballerup Idrætspark, kunstgræs- bane	72	67	0	5	93	93	0	0
Ballerup Idrætspark, lille grusbane	10	10	0	0	0	0	0	0
Ege- bjerghallen	61	55	0	7	100	100	0	0
Grantofte- hallen	69	61	0	8	92	85	0	7
Hedegårds- hallen	58	55	0	3	97	90	0	7
Højagerhal- len	51	32	0	19	97	77	20	0

Skovlunde-hallen	74	73	0	1	100	100	0	0
Barfodssa-len (Måløv Idrætspark)	45	45	0	0	87	87	0	0
Måløv Gammel hal	82	75	0	7	100	100	0	0
Måløv Idrætspark, grusbane	45	45	0	0	0	0	0	0
Måløv Ny hal	71	71	0	0	98	98	0	0
Rosenlund gl. hal	43	43	0	0	100	90	10	0
Rosenlund-skolen ny hal	91	91	0	0	100	100	0	0
Balleruphal-len	62	50	8	3	97	97	0	0
Tapeten (store sal)	73	73	0	0	0	0	0	0
Topdan-mark Hallen	74	74	0	0	77	77	0	0
Østerhøj-hallen	83	81	0	3	100	100	0	0

Tabel 67: Benyttelse kl. 17-20

Facilitet	Benyttet tid				Booket tid			
	I alt	For-ening	Folke-skole	Andet	I alt	For-ening	Folke-skole	Andet
Ballerup Idrætspark, grusbane 1	3	3	0	0	0	0	0	0
Ballerup Idrætspark, grusbane 2	3	3	0	0	0	0	0	0
Ballerup Idrætspark, kunstgræs-bane	85	82	0	3	100	100	0	0
Ballerup Idrætspark, lille grusbane	17	17	0	0	0	0	0	0
Egebjerghal-len	63	57	0	7	100	100	0	0
Grantoftehal-len	84	76	0	8	100	100	0	0
Hedegårds-hallen	74	71	0	3	100	93	0	7

Højagerhallen	58	41	0	17	100	80	20	0
Skovlunde-hallen	77	75	0	2	100	100	0	0
Barfodssalen (Måløv Idrætspark)	71	71	0	0	100	100	0	0
Måløv Gammel hal	79	76	0	3	100	100	0	0
Måløv Idrætspark, grusbane	70	70	0	0	0	0	0	0
Måløv Ny hal	79	76	0	0	100	100	0	0
Rosenlund gl. hal	55	55	0	0	100	90	10	0
Rosenlund-skolen, ny hal	93	93	0	0	100	100	0	0
Balleruphallen	67	53	10	3	100	100	0	0
Tapeten (store sal)	85	85	0	0	0	0	0	0
Topdanmark Hallen	78	78	0	0	97	97	0	0
Østerhøjhallen	94	92	0	3	100	100	0	0

Tabel 68: Fakta på aktiviteter i almindelige idrætshaller i Ballerup, Gladsaxe, Halsnæs og Varde Kommuner.

	Ballerup	Gladsaxe	Halsnæs	Varde
Antal alm. haller	10	8*	8	16
Aktivitetsforløb	465	331	231	658
Andel borgere	7411	5058	4822	13755
Gennemsnit pr. forløb	16	15	21	21

* AB-Hallen har tre håndboldbaner og indgår derfor som tre almindelige idrætshaller i denne analyse.

